

Kokousaika 27.9.2023 klo 15:15 - 27.9.2023 17:45

Kokouspaikka Scandic Laajavuori

Käsitellyt asiat

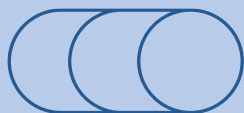
- Nuorten mielen hyvinvoinnin edistämisen kampanja	1
- Liite: Raportti hyvinvointialueen omistamien yhtiöiden taloudesta ja toiminnasta	2
- Liite: Keski-Suomen hyvinvointialueen 06/2023-puolivuosikatsaus	46
- Hyvinvointialueen taloustilanne vuosina 2023-2026	158
- Luonnos strategisista tavoitteista ja mittareista vuodelle 2024	199
- Lausuntopyyntö Keski-Suomen hyvinvointialueen tuottavuusohjelman toimenpiteiden ja talouden sopeuttamistoimenpiteiden vaikutusten arvioinnista sekä strategisista tavoitteista ja niiden mittareista	259
- lausunto Työ_ikäLTK 20092023	262
- 27092023LNP_LTK LAUSUNTO	265
- Linjauseesitykset_final	268
- Lausuntopalaute_yleinenosa_final	274

Nuorten mielen hyvinvoinnin edistämisen kampanja*Asian esittelyteksti:*

Kouluterveyskyselyiden mukaan nuorten ahdistuneisuus- ja masennusoireet ovat lisääntyneet viime vuosina ja huoli nuorten masennus- ja ahdistusoireista tunnistettu jo ennen koronaa. Hyvinvointialuestrategian mukaisesti yhtenä strategisena menestystekijänä on tunnistettu varhainen toiminta ja vahvat peruspalvelut erityisesti päihde- ja mielenterveysasioissa sekä lasten, perheiden ja nuorten palveluissa. Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen ohjelmassa yhtenä kärkenä on mielenterveyden edistäminen. Lisäksi aluehallituksen painopisteisiin vuosille 2023 ja 2024 on nostettu lasten ja nuorten mielenterveyden peruspalvelut ja niiden kehittäminen.

Nuorten mielen hyvinvoinnin edistämiseen on suunnitteilla kampanja, jonka viestinnällisinä tavoitteina on lisätä nuorten tietoisuutta heille suunnatuista palveluista, rohkaista nuoria puhumaan ja hakemaan apua varhaisessa vaiheessa ja nostaa esiin mielenterveyttä vahvistavia tekijöitä. Lisäksi viestinnällä tavoitellaan, sitä että lasten ja nuorten vanhemmat ovat tietoisempia mielenterveyden häiriöistä, mielen hyvinvointia edistävästä tekijöistä ja mielenterveyden häiriöiden ennalta ehkäisevistä tekijöistä.

Kampanja tavoitteena on myös mielenterveysongelmien ympärillä olevan stigman vähentäminen, opiskeluhuollon yhteisöllisestä työstä viestiminen sekä vaikuttavien menetelmien tietoisuuden kasvattaminen kaikissa kohderyhmissä. Pitkän aikavälin tavoitteena on, että nuorten ahdistuneisuus- ja masennusoireilu ei jatka nousua vuoteen 2025 ja kääntyy laskuun 2027 mennessä.

Katsaus hyvinvointialueen omistamien yhtiöiden toimintaan ja talouteen

Tietoja raportista

Katsaus hyvinvointialueen omistamien yhtiöiden toimintaan ja talouteen. Aluevaltuuston 7.3.2023 / 21§ hyväksymien omistajaohjauksen periaatteiden mukaan aluehallitukselle raportoidaan vuosittain yhtiöiden toiminnasta ja taloudesta. Raporttiin on koottu kaikkien yhtiöiden keskeiset toiminnan ja talouden tiedot yhtiöiden raportoiman mukaisesti.

Päivitetty 6/2023

Sisällys

KOY Kinkomaan Vitapolis	3
Jämsän Ateria- ja Puhtauspalvelut Oy	4
Maakuntien tilakeskus Oy	5
Monetra Oulu Oy.....	6
Kuntien Tiera Oy	7
TAYS Sydänkeskus Oy	9
Fimlab Laboratoriot Oy.....	11
Karstulan Seudun Ravitsemuspalvelut Karsera Oy	13
UNA Oy	14
Sovatek säätiö sr.....	16
Saarijärven Seudun Ravitsemuspalvelut SaaSeRa Oy.....	17
CeFICT Oy.....	18
Monetra Keski-Suomi Oy.....	19
Biopankkien Osuuskunta Suomi - FINBB	20
Istekki Oy	21
Sairaala Novan säätiö sr	22
Servica Oy	24
Sakupe Oy.....	25
DigiFinland Oy.....	27
Sansia Oy	29
Työterveys Aalto Oy	31
Monetra Oy	32
Järvi-Suomen Terveys Oy	34
Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy	35
Keurusseudun Ateria- ja tukipalvelut Oy.....	36
Joki ICT Oy.....	37
Jokilaakson Terveys Oy	38
Jämsän Terveys Oy	39
SOTEvirtuaalikirjasto Oy	41
2M-IT Oy	42

KOY Kinkomaan

Vitapolis

Kuvaus yhtiön toiminnasta:

Yhtiö on perustettu tavoitteena kehittää Vitapolis alueen kiinteistöjä ja maaomaisuutta työpaikka-alueeksi ja asumiseen.

Kiinteistön omistus
Alueen kehittäminen
Rakennusoikeuden myynti
Kiinteistöjen myynti
Vuokraus
Markkinointi
Alueen manageeraus

Hyvinvointialueen omistusosuus: 40 %

Hallitus 31.12.2022:

Tony Melville (pj), Anna-Kaarina Autere, Kimmo Ojala, Anne Sandelin ja Ari Ranta-aho

Toimitusjohtaja: Seija Takanen

Osakassopimus: on

Omistajastrategia: on

Tunnuslukuja

	2021	2022
Henkilöstömäärä	0	0
Liikevaihto	489 453	323 351
Liikevoitto	-129 619	-599 456
Liikevoitto %	-26	-187
Tilikauden tulos	-135 342	-604 272
Edellisten tilikausien tulos	-211 175	-135 342
Investoinnit	0	0
Omavaraisuusaste	34	34

Taseen loppusumma	4 016 372	3 714 766
Oman pääoman tuotto %	-10	-48
Maksetut osingot	0	0

Ajankohtaista toiminnassa ja toiminnan kehitys

Tärkeimmät tapahtumat 2022

- Päärakennuksen alasajo

Keskeiset tavoitteet ja suunnitelmat 2023 ->

- Kaavamuutoksen vahvistuttua, haetaan purkulupaa päärakennukselle (vaatii yleissuunnitelman laatimista). Annetaan myyntitoimeksianto yhtiön osakkeista omistajien päätösten mukaisesti ... Hyvinvointialue on näistä päättämässä eli tieto löytyy myös teiltä.

Jämsän Ateria- ja Puhtauspalvelut Oy

Kuvaus yhtiön toiminnasta:

Jämsän Ateria- ja Puhtauspalvelut Oy tuottaa ateria- ja puhtauspalveluita Jämsän kaupungille, Jämsän Vesi liikelaitokselle, Fimlab Oy:lle, Keski-Suomen hyvinvointialueelle ml. siirtyneet sopimukset Jämsän Terveys Oy ja Jokilaakson Terveys Oy erikseen määritellyn sopimuksen mukaisesti.

Hyvinvointialueen omistusosuus: 1 %

Hallitus 31.12.2022:

Sanna Pekki, Erja Laaksonen, Katja Minkkinen, Jussi Aalto, hyvinvointialueen edustaja, nimi ei ole tiedossa

Toimitusjohtaja: Mervi Västinen

Osakassopimus: on

Omistajastrategia: ei

Tunnuslukuja

	2021	2022
Henkilöstömäärä		
Liikevaihto		
Liikevoitto		
Liikevoitto %		
Tilikauden tulos		
Edellisten tilikausien tulos		
Investoinnit		
Omavaraisuusaste		
Taseen loppusumma		
Oman pääoman tuotto %		

Maksetut osingot		
------------------	--	--

Ajankohtaista toiminnassa ja toiminnan kehitys

Tärkeimmät tapahtumat 2022

MM. Jämsän Ateria- ja Puhtauspalvelut Oy:n perustaminen;

- Patentti- ja Rekisterihallitus, ilmoitus rekisteröinnistä,
- osakassopimuksen laadinta,
- yhtiöjärjestyksen laadinta

Keskeiset tavoitteet ja suunnitelmat 2023 ->

Toiminnan aloittaminen yhtiömuodossa. Yhtiön tuottamien palvelujen yhteensovittaminen omistajaohjauksen mukaisesti ja tarvittaessa palvelujen lisätuotteistaminen sekä tehostaminen.

Tähän yhtiön haluamaa kuvausta yhtiön ajankohtaisista asioista ja toiminnan kehityksestä.

Yhtiö aloittanut toimintansa 1.12.2022, joten tilinpäätöstietoja ei vielä ole.

Talouden lukuja odotetaan tällä viikolla 1. kvartaalin osalta.

Maakuntien tilakeskus

Oy

Kuvaus yhtiön toiminnasta:

Maakuntien tilakeskus on toimitilajohtamisen strateginen kumppani ja valtakunnallinen hyvinvointialueiden toimitila- ja kiinteistöhallinnon osaamiskeskus. Palvelemme myös valtionhallintoa ja sen toimijoita.

Digipalveluidemme avulla tuotamme asiakkaillemme tietoa arjen tilahallinnan ja strategisen päätöksenteon tueksi. Samalla rakennamme yhtenäistä tilannekuvaa julkisista kiinteistöistä, niiden kustannuksista ja investoinneista. Yhteen paikkaan koottu tieto ohjaa toimimaan järkevästi terveissä, turvallisissa ja tarkoituksenmukaisissa tiloissa.

Hyvinvointialueen omistusosuus: 5 %

Hallitus 31.12.2022:

Jari Sarjo, Mikko Ahola, Olavi Hiekka, Kari Häkämies, Raija Malmström, Jan Montel ja Aija Tuimala

Toimitusjohtaja: Jukka Latvala

Osakassopimus: on

Omistajastrategia: ei

Tunnuslukuja

	2021	2022
Henkilöstömäärä	23	25
Liikevaihto	7 166 671	3 038 143
Liikevoitto	342 360	-5 880 969
Liikevoitto %	5	-194
Tilikauden tulos	333 855	-5 883 850
Edellisten tilikausien tulos	-10 915 866	-10 582 011
Investoinnit	299 581	109 027

Omavaraisuusaste	88	57
Taseen loppusumma	9 531 380	3 558 712
Oman pääoman tuotto %	4	-112
Maksetut osingot	0	0

Ajankohtaista toiminnassa ja toiminnan kehitys

Tärkeimmät tapahtumat 2022

Yhtiön vuoden 2022 toiminta oli jatkumoa vuosien 2020 ja 2021 liiketoiminnalle. Yhtiön asiakkaita olivat valtion, sairaanhoito- ja erityishuoltopiirien, pelastuslaitosten sekä kuntien lisäksi kesällä 2021 toimintansa aloittaneet hyvinvointialueet ja niiden valmistelutoimielimet.

Vuoden aikana asiakasyhteistyön painopiste siirtyi hyvinvointialueisiin ja niiden valmistelussa mukana oleviin tahoihin. Yhtiöllä oli palvelusopimus valtiovarainministeriön kanssa.

Kuntien tilatietopalvelut ja niihin liittynyt henkilöstö siirtyivät liiketoimintakaupalla Maakuntien tilakeskuksesta Senaatti-kiinteistöihin syksyllä 2022. Näin kunta-asiakkuuksien hoito päättyi Maakuntien tilakeskuksessa syyskuun lopussa 2022.

Keskeiset tavoitteet ja suunnitelmat 2023 ->

Hyvinvointialueiden tilakannan kokonaiskuva.

Hyvinvointialueiden yhteinen toimitilojen säästöohjelma on käynnistetty.

Toiminnan painopiste on siirretty onnistuneesti projekteista jatkuviin palveluihin

Tähän yhtiön haluamaa kuvausta yhtiön ajankohtaisista asioista ja toiminnan kehityksestä.

Asiakasneuvottelukuntaan ilmoittautuneet henkilöt hyväksytyt. Hallitus hyväksynyt tilinpäätöksen ja yhtiökokous on toukokuussa.

Monetra Oulu Oy

Kuvaus yhtiön toiminnasta:

Monetra Oulu Oy tarjoaa osana Monetra-konsernia monipuoliset talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut, tulkkipalvelut sekä kattavan valikoiman muita tukipalveluita.

Hyvinvointialueen omistusosuus: 0 %

Tarkennus kohtaan 3: 31.12.2022 yhden osakkeen omistusosuusprosentti oli 0,06 (kyselyn kohtaan 3 ei ollut mahdollista merkitä desimaaleja)"

Hallitus 31.12.2022:

Mika Pietilä, Juha Jääskeläinen, Paula Karsi-Ruokolainen, Katja Koskinen, Ilkka Luoma ja Tuomas Möttönen

Toimitusjohtaja: Jussi Kauppi

Osakassopimus: on

Omistajastrategia: ei

Tunnuslukuja

	2021	2022
Henkilöstömäärä	689	762
Liikevaihto	42 113 488	50 891 410
Liikevoitto	392 503	281 229
Liikevoitto %	1	1
Tilikauden tulos	333 482	246 592
Edellisten tilikausien tulos	968 317	1 301 800
Investoinnit	845 000	449 000
Omavaraisuusaste	20	20
Taseen loppusumma	10 286 565	12 340 294

Oman pääoman tuotto %	19	12
Maksetut osingot	0	0

Ajankohtaista toiminnassa ja toiminnan kehitys

Tärkeimmät tapahtumat 2022

Vuonna 2022 toteutettiin Pelkosenniemen taloushallintopalvelujen käyttöönotto ja Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen käyttöönotto. Lisäksi Kookolan kaupunki yhtiöineen ja Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveystalvolyhtymä Soite sekä lin, Simon, Utajärven, Vaalan kunnat ja Pudasjärven kaupunki tulivat yhtiön asiakkaiksi ns. as is -mallilla ilman tietojärjestelmien käyttöönottoprojektia. Tulkkipalvelujen kasvu Suomen suurimmaksi kotimaiseksi tulkkauspalvelutoimijaksi.

Keskeiset tavoitteet ja suunnitelmat 2023 ->

Uusien asiakkaiden palvelutuotannon vakiinnuttaminen.
Asiakaspalvelun edelleen kehittäminen tiedolla johtamisen avulla.
Asiakastyytyväisyys vähintään samalla tasolla tai parempi ja NPS vähintään positiivinen.

Tähän yhtiön haluamaa kuvausta yhtiön ajankohtaisista asioista ja toiminnan kehityksestä.

Yhden yhtiön malliin siirtymisen valmistelu.

Kuntien Tiera Oy

Kuvaus yhtiön toiminnasta:

Rakennamme tulevaisuuden kunta- ja hyvinvointipalveluita. Tarjoamme ja kehitämme valtakunnallisena, kuntaorganisaatioiden ja hyvinvointialueiden omistamana yhtiönä valmiiksi kilpailutettuja sekä tuotteistettuja ICT-palveluita ja digiratkaisuja omistaja-asiakkaidemme sujuvan arjen ja toiminnan kehittämisen tueksi – asiakkaita ja asukkaita varten.

Hyvinvointialueen omistusosuus: %

Hallitus 31.12.2022:

Repe Harmanen, Rami Savila, Katri Kalske, Ari Konttas, Tuija Pesonen, Tomas Häyry ja Tiina Granqvist

Toimitusjohtaja: Jyrki Halttunen

Osakassopimus: ei

Omistajastrategia: ei

Tunnuslukuja

	2021	2022
Henkilöstömäärä	274	369
Liikevaihto	47 120 000	59 040 000
Liikevoitto	2 979 000	3 000 000
Liikevoitto %	6	5
Tilikauden tulos	2 927 000	1 477 000
Edellisten tilikausien tulos	2 788 000	2 927 000
Investoinnit	146 000	467 000
Omavaraisuusaste	-46	-23
Taseen loppusumma	14 220 000	19 484 000
Oman pääoman tuotto %		

Maksetut osingot	0	0
------------------	---	---

Ajankohtaista toiminnassa ja toiminnan kehitys

Tärkeimmät tapahtumat 2022

Vuosi 2022 oli Tieralle tuloksekas ja yhtiö teki positiivisen liiketuloksen, kuten tilikausina 2017–2021. Tieran liikevaihto kasvoi edellisvuodesta 25 prosenttia 59 miljoonaan euroon liiketuloksen ollessa 3 miljoonaa euroa eli 5 prosenttia liikevaihdosta.

Uusia sopimuksia allekirjoitettiin tilivuoden aikana 36 miljoonan euron arvosta. Myyntiä vauhdittivat sekä keskeiset onnistumiset digiratkaisuissa että kuntien ja hyvinvointialueiden ICT-palveluiden kokonaisulkoistukset. ICT-ulkoistusten ansiosta henkilöstön määrän Tierassa kasvoi tilikaudella yli 100 asiantuntijalla. ICT-laitteiden hankintakanavat Tiera Verkkokauppa ja Tiera Verkkokauppa plus kasvattivat volyymiään merkittävästi.

Tieran tuottamat sote-ratkaisut siirtyivät kunnista hyvinvointialueille. Tiera vahvisti kilpailuasemaansa hyvinvointialueilla laajentamalla sote-sektorin palvelutarjoamaansa etäpalveluihin.

DigiOne-hanke eteni tilivuonna 2022 suunnitelmien mukaisesti. DigiOne tulee pilottikäyttöön ensimmäisissä kunnissa vuosien 2023-2024 aikana. Tilivuosi 2022 oli markkinan avautumisen vuosi digitalisoinnin rintamalla. Kuusi hyvinvointialuetta valitsi päätöksentekoon ja asianhallintaan Tieran ratkaisun. Tieran sähköinen asiointi sai uusia asiakkuuksia kunnista ja hyvinvointialueilta. Lisäksi se valittiin asiointialustaksi DigiOnessa, jossa käyttäjien määrä lasketaan sadoissa tuhansissa.

Tieran molemmissa liiketoiminnoissa vietiin läpi organisaatiouudistukset: ICT-palveluissa uudistuksen tavoitteena oli nopeasti kasvavien palveluiden laadun turvaaminen, Digiratkaisuissa valmistautuminen DigiOne-tuotantovaiheeseen.

Tieran asiakastyytyväisyyttä kuvaava NPS-suosittelemisindeksi ja henkilöstön tyytyväisyyttä kuvaava QWL- indeksi jatkoivat vahvistumistaan edellisvuodesta.

Yhtiön omistajina oli tilikauden päättyessä yhteensä 387 kuntatoimijaa ja 20 hyvinvointialuetta. Vuoden 2022 kuluessa omistajakunta kasvoi 42 omistajalla. Tieran palveluiden piirissä olevien omistaja-asiakkaiden yhteenlaskettu asukaspeitto on yli 4,7 miljoonaa suomalaista.

Keskeiset tavoitteet ja suunnitelmat 2023 ->

ICT-palveluissa haetaan vuonna 2023 kasvua ja pyritään säilyttämään hyvä kannattavuustaso sekä panostetaan edelleen erityisesti palvelun laatuun ja tietoturvaan sekä pilvikyvyyksien rakentamiseen.

ICT-ulkoistuskeskustelut jatkuvat. Erityisesti pienet ja keskisuuret kunnat miettivät tietohallinnon ja ICT-palvelutuotannon järjestämistä. Keskeisiä ajureita tässä ovat sote-exitin myötä pienentynyt toiminnan volyyymi, kuntatalouden haasteet, kasvaneet tietoturvaohjelmat sekä tarve suunnata voimavaroja toiminnan digitalisointiin.

Aktiivisimmat kunnat ovat jo tehneet tai tekemässä ratkaisuja ja sopimassa yhteistyötä Tieran kanssa. Vuodelle 2023 ulkoistusneuvottelujen määrä säilyy erittäin korkealla tasolla. Ulkoistuspalveluiden kasvua tuetaan edelleen myös yritysjärjestelyillä kuntaomisteisten inhouse-yhtiöiden kanssa. Päätöksentekoa saattaa tosin ainakin ensimmäisen vuosipuoliskon aikana viivyttaa kuntien voimavarojen kohdentaminen kuntien irtautumiseen sote-palveluista ja uusille hyvinvointialueille annettava tuki.

Hyvinvointialueiden ICT-palvelujen rakentamisen viimeistely ja toiminnan vakauttaminen on keskeinen teema koko vuoden 2023. Valtakunnallisesti ICT-osaajista on jo nyt ja tulee olemaan useita vuosia puutetta – Tiera on toistaiseksi menestynyt hyvin rekrytoinnissa.

Tiera Verkkokaupalle ja uudelle Tiera Verkkokauppa Plussalle odotetaan vuodelta 2023 edelleen hyvää myyntiä. Etätyön ja etäkokoukset mahdollistavien Tiera 365 -tuottavuustyökalujen sekä viestinnän tietoturvaan parantavan Tiera Turvan suosio kasvaa kunnissa. Myös Tiera Palvelunhallinnan ja Tiera Käyttövaltuushallinnan kasvu jatkuu. Tiera puhe+data tulee vahvasti markkinaan.

Tilivuoden 2023 aikana Digiratkaisut-yksikkö keskittyy ydinliiketoimintojen kannattavaan kasvuun ja valmistautuu DigiOnen tuotantoon ja haltuunottoon. Vastuu DigiOnesta siirtyy Tieralle vuoden 2024 alusta. Vuonna 2023 käynnistetään ensimmäiset pilottikäyttöönnotot. Varhaiskasvatuksen Tiera Vessellillä on tavoitteena kasvaa markkinajohtajaksi ja integroitua DigiOneen saumattomasti.

Painopisteenä hyvinvointialueille ovat Kotiin annettavat palvelut -kokonaisuuden kehittäminen ja markkinaosuuden kasvattaminen. Tiera Cityyn

tavoittelemme lisää asiakkuuksia ja kehitämme kaikkien toimialojen digitaalista asiointia. Kuntiin tarjottavat DigiOne-pajat tukevat konkreettisesti digitalisaation edistämistä. Toteutamme robotiikkaan ensimmäiset käyttötapaukset valtakunnallisella otteella.

Kuluvan vuoden aikana kilpailutetaan kyberturvapalvelutarjoama. Kyberturvapalvelut ovat olleet erittäin voimakkaassa kasvussa ja uskomme kasvun jatkuvan. Kilpailutamme osana DigiOne -hanketta opetuksen ja kasvatuksen tiedolla johtamisen kokonaisuuden, jota voidaan hyödyntää kunnissa laajemminkin.

Vahvistamme sote-alueella kumppanuuksia ja verkostomaista toimintaamme. Otamme käyttöön hyvinvointialueilla vuonna 2022 kilpailutetun Tiera Helmi kotihoitoratkaisumme ja laajennamme sen käyttöä mm. palveluasumiseen.

Kuntatoimialan nykyiset sovellusratkaisut ovat pääosin vanhentuneita kaikilla keskeisillä toimialoilla. Tiera tuo markkinaan innovaatioita ja poistaa toimittajalukkoja. Uudistamisen keskiössä ovat toiminnan kannalta välttämättömät ja suurivolyymiset ratkaisut, joiden asiakaspotentiaali on vähintään sata kuntaa. Teknologisesti suuntaus on avoimen lähdekoodin tuotteisiin, avoimiin rajapintoihin sekä pilvialustoille.

Panostamme vuonna 2023 konsultointikyvyyksien kasvattamiseen ja asiakkaiden tukemiseen muutoksessa. Kuntalaisten elämäntapahtumia tukevilla digiratkaisuilla Tiera kasvattaa palveluittensa yhteiskunnallista vaikuttavuutta. Työllisyyden edistämisen asiakastarpeet ja mahdollinen portfolio selvitetään kuluvan vuoden aikana. TE-palvelut siirtyvät kuntien vastuulle vuonna 2025.

TAYS Sydänkeskus Oy

Kuvaus yhtiön toiminnasta:

TAYS Sydänkeskus Oy tuottaa kardiologian ja sydän- ja rintaelinkirurgian erikoissairaanhoidon palveluja. Palveluja tuotetaan Pirkanmaan, Keski-Suomen ja Kanta-Hämeen hyvinvointialueilla.

Yhtiö tuottaa myös tutkimus- ja opetuspalveluja. Yhtiö on STM:n asetuksella lääkärikoulutuksen ja yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen valtionkorvauksiin oikeutettu palveluntuottaja.

Hyvinvointialueen omistusosuus: 12 %

Hallitus 31.12.2022:

Juha Yli-Rajala, Marjo Aittokallio, Erik Lydén, Tiina Minkkinen, Sari Myllykangas, Aki Ojakangas ja Arto Ranta

Toimitusjohtaja: Pasi Lehto

Osakassopimus: on

Omistajastrategia: on

Tunnuslukuja

	2021	2022
Henkilöstömäärä	607	633
Liikevaihto	85 718 505	88 393 057
Liikevoitto	3 041 395	4 095 325
Liikevoitto %	4	5
Tilikauden tulos	1 837 229	4 118 864
Edellisten tilikausien tulos	4 319 751	1 447 341
Investoinnit	14 370 000	4 457 000
Omavaraisuusaste	34	31
Taseen loppusumma	72 779 720	75 411 273

Oman pääoman tuotto %	8	17
Maksetut osingot	6 426 183	2 203 870

Ajankohtaista toiminnassa ja toiminnan kehitys

Tärkeimmät tapahtumat 2022

Yhtiö aloitti uuden syksyllä 2021 hyväksytyyn vastuullisuuden strategian toteutuksen, jonka mukaisesti yhtiön tavoitteena on olla alallaan valituin, vaikuttavin ja vastuullisin hoitopaikka Suomessa vuonna 2025 ja paras paikka tehdä työtä. Strategiaan liittyen yhtiö aloitti mm. vastuullisuusraportoinnin sekä uuden sydäntietoaltaan toteutuksen ja edisti useita prosessien ja palveluiden kehittämishankkeita, joissa hyödynnetään erilaisia digitaalisia ratkaisuja.

Yhtiö laajensi vaikuttavuusperusteisten elinkaari palvelujen tuottamista. Tahdistimien elinkaari palvelut laajentuivat Kanta-Hämeeseen ja Keski-Suomeen. Uutena elinkaari palveluna alkoi sydämen vajaatoimintapotilaiden etähoidon elinkaari palvelu, joka voitti Vaikuttavuusseura ry:n kansallisen vuoden vaikuttavuusteko -palkinnon. Yhtiö aloitti myös Tavi-potilaiden elinkaari palvelun pilotoinnin.

Yhtiö osti tilikauden aikana Pirkanmaan sairaanhoitopiiriltä Taysin kampusalueen tontin ja avasi kuudennen toimenpidesalin Taysin toimipaikkaan, supistaen samalla sydän- ja rintaelinkirurgian toiminnan kolmeen leikkaussaliin.

Yhtiö lakkautti omistajasairaanhoitopiirien ulkopuoliset toimipaikat sekä myi tytäryhtiö Helsingin Sydänsairaala Oy:n osakekannan tilikauden päätteeksi sote-uudistuksen 1.1.2023 takia.

Keskeiset tavoitteet ja suunnitelmat 2023 ->

Yhtiö keskittyy hyväksytyyn uuden strategian mukaiseen liikeideaan ja nykyisten palvelusegmenttien kehittämiseen vaikuttavan ja kustannustehokkaan potilashoidon turvaamiseksi, huomioiden toimintaympäristön muutokset. Hoidettavien potilaiden määrän arvioidaan kasvavan vuonna 2023 omistajahyvinvointialueiden väestön kasvun, väestön ikääntymisen ja siitä johtuvan palvelutarpeen kasvun sekä valtakunnallisen erikoissairaanhoidon hoitopäätöksen tilanteen heikentymisen johdosta.

Vuodesta 2023 alkaen kaikkien omistajahyvinvointialueiden palveluissa sovelletaan tavoitekustannusmallia, joka sisältää taloudellisen riskinjaon mallin.

Koronaviruspandemia ja sote-palveluiden järjestämisvastuun siirtymisen vaikutukset ovat vaikuttaneet lähetemääriin ja sydänpotilaiden tutkimuksiin ja hoitoon hakeutumiseen. Kertyneen ns. hoitovelan odotetaan kasvattavan palveluiden kysyntää tavanomaista enemmän vuonna 2023.

Tilikauden 2023 liikevaihdon ennakoidaan kasvavan edellä mainituista seikoista johtuen. Ennakoidun yleisen kustannuskehityksen sekä uuden strategian vaatimien kehityspanostusten vuoksi kannattavuuden odotetaan heikkenevän päättyneen tilikauden tasoon verrattuna. Strategisten kehityspanostusten odotetaan parantavan kannattavuutta keskipitkällä aikavälillä.

Tähän yhtiön haluamaa kuvausta yhtiön ajankohtaisista asioista ja toiminnan kehityksestä.

Toimintaympäristön ennakoidaan jatkuvan vaativana toimialan rakennemuutoksen, alan lääkäri- ja hoitohenkilöstön saatavuuden ja julkisen sektorin kustannushaasteiden vuoksi. Väestön ikääntyminen lisää hoidon tarvetta tulevina vuosina erityisesti sydänsairauksien kohdalla. Palveluiden digitalisaation ja henkilöstön uusien roolien ja tehtävien odotetaan kehittyvän aiempaa nopeammin. Vastuullisen toiminnan ja vaikuttavuuden merkitys tulee korostumaan toimintaympäristöön liittyvien muutosten ja tarpeiden sekä terveyspalveluiden saatavuuteen ja asiantuntijapulaan liittyvien haasteiden vuoksi.

Fimlab Laboratoriot Oy

Kuvaus yhtiön toiminnasta:

Fimlab Laboratoriot Oy on julkisen terveydenhuollon toimijoiden 100 %:sesti omistama yhtiö, joka tuottaa laboratoriopalveluita omistajilleen sekä sidosyksikköaseman sallimissa rajoissa myös terveydenhuoltoalan yksityisille toimijoille. Yhtiön pääomistajat olivat 31.12.2022 saakka Pirkanmaan, Kanta-Hämeen ja Keski-Suomen sairaanhoitopiirit sekä Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymä ja Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä. Hyvinvointialueuudistuksen myötä omistukset siirtyivät 1.1.2023 toimintansa aloittaneille uusille hyvinvointialueille.

Yhtiön tuottamat laboratoriodiagnostiset palvelut kattavat koko hoitoketjun tuen perus- ja työterveydenhuollosta erikoissairaanhoidon 24/7 tutkimusvalmiuksiin – potilaiden näytteenotosta tutkimustuloksiin. Yhtiö tuottaa pääasiallisina palveluinaan noin 3 miljoonaa näytteenottoa ja 18 miljoonaa tutkimusta laboratorion eri erikoisaloilla vuosittain.

Hyvinvointialueen omistusosuus: 15 %

Hallitus 31.12.2022:

Kalervo Kummola, Tony Melville, Marika Ala-Herttuala, Birgitta Ivars, Hannu Kuusela, Timo Louna, Sari Rautio, Paula Risikko ja Yrjö Schafeitel

Toimitusjohtaja: Ari Miettinen

Osakassopimus: on

Omistajastrategia: on

Tunnuslukuja

	2021	2022
Henkilöstömäärä	1 068	1 102
Liikevaihto	203 190 139	180 852 327
Liikevoitto	29 929 661	10 425 514
Liikevoitto %	15	6
Tilikauden tulos	23 574 995	8 107 426

Edellisten tilikausien tulos	6 542 115	13 614 645
Investoinnit	4 711 394	3 755 649
Omavaraisuusaste	50	55
Taseen loppusumma	74 123 364	51 929 509
Oman pääoman tuotto %	66	25
Maksetut osingot	21 844 810	16 502 464

Ajankohtaista toiminnassa ja toiminnan kehitys

Tärkeimmät tapahtumat 2022

Yhtiön liikevaihto laski 11,0 % prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Liikevaihdon lasku aiheutui Covid-19-diagnostiikan tarpeen vähenemisestä. Toisaalta liikevaihtoa kasvattivat omistajasairaanhoitopiirien kuntien laboratoriotointojen liittämiset yhtiöön Pohjanmaalla ja Kanta-Hämeessä. Liikevaihto vuonna 2022 oli 180,9 miljoonaa euroa (203,2 miljoonaa euroa vuonna 2021). Yhtiön tulos oli 8,1 miljoonaa euroa (23,6 miljoonaa euroa vuonna 2021). Yhtiön pääomistajat tekivät kesällä 2022 omistujajärjestelyjä, joiden tarkoitus oli saattaa kunkin osakkaan omistusosuus vastaamaan osakkaiden yhtiölle tuomaa liikevaihtoa. Järjestelyn seurauksena yhtiö ei enää ole tytäryhtiöasemassa yhteenkään osakkaaseen.

Keskeiset tavoitteet ja suunnitelmat 2023 ->

Koronapandemian ja siitä seuranneiden sopeuttamistarpeiden oletetaan väistyneen, mutta toisaalta sote-uudistuksen aiheuttamat muutokset toimintaympäristössä ovat vasta käynnistymässä. Omistusten ja asiakkuuksien siirtyminen hyvinvointialueille ei sinällään muuta palvelujen kysyntää tai tuotantotapaa. Terveydenhuollon palvelutarpeen ennakoitaan kasvavan, mutta samanaikaisesti terveydenhuoltoon kohdistuu merkittäviä kustannussäästöpainetta, jotka väistämättä heijastuvat myös diagnostiikan palveluihin. Laboratoriopalvelujen kysynnän kasvua rajoittaa myös pula terveydenhuollon henkilöstöstä tilaajaorganisaatioissa.

Tähän yhtiön haluamaa kuvausta yhtiön ajankohtaisista asioista ja toiminnan kehityksestä.

Yhtiön omistus ja keskeiset asiakkuudet siirtyivät hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta lukien. Yhtiö jatkaa palvelutuotantoa sidosyksikköasemassa. Hyvinvointialueiden kehityshankkeet esimerkiksi toimipisteverkkoon ja tietojärjestelmiin liittyen edellyttävät tiivistä yhteistyötä hyvinvointialueiden kanssa ja tuovat mittavia vaatimuksia ketteryydelle ja muutosvalmiudelle.

Vaikeimmin hallittava riski liittyy ammattitaitoisen henkilöstön heikkenevään saatavuuteen, joka koskettaa koko terveydenhuoltoalaa ja tulee väistämättä edellyttämään yhtiön nykyisen n. 120 toimipisteen verkon kriittistä arviointia.

Hankintalain osalta yhtiön toimintaan vaikuttaa sidosyksikön ulosmyyntiä koskevien säädösten tiukentuminen siirtymäajan päätyttyä 31.12.2022.

Yhtiön myynnistä vain pieni osuus on avoimuusilmoituksen nojalla tapahtuvaa myyntiä omistajien ulkopuolelle.

Karstulan Seudun Ravitsemuspalvelut Karsera Oy

Kuvaus yhtiön toiminnasta:

Ruokapalvelujen tuottaminen. Toiminta on käynnistynyt 1.1.2023

Hyvinvointialueen omistusosuus: 1 %

Hallitus 31.12.2022:

Ari Piesala, Miska Keisanen ja Pirjo Ruuska

Toimitusjohtaja: Ei vielä valittu

Osakassopimus: ei

Omistajastrategia: ei

Tunnuslukuja

	2021	2022
Henkilöstömäärä		
Liikevaihto		
Liikevoitto		
Liikevoitto %		
Tilikauden tulos		
Edellisten tilikausien tulos		
Investoinnit		
Omavaraisuusaste		
Taseen loppusumma		
Oman pääoman tuotto %		
Maksetut osingot		

Ajankohtaista toiminnassa ja toiminnan kehitys

Tärkeimmät tapahtumat 2022

Keskeiset tavoitteet ja suunnitelmat 2023 ->

Hyviä aterioita asiakkaille. Toiminta saadaan kannattavasti käyntiin. Rahoitus saadaan toimimaan.

UNA Oy

Kuvaus yhtiön toiminnasta:

UNA Oy on omistajiensa kehitys- ja asiantuntijayhtiö, joka toimii laajassa yhteistyössä sote-toimialalla. Yhtiön pääomistajina ovat olleet sairaanhoitopiirit, omistuksen siirtyessä hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta alkaen.

UNA tukee omistajiensa sote ICT-kehittämistyötä ja asiakaslähtöistä sote-toiminnan muutosta asiantuntijana ja kehittämisen koordinaattorina. Yhteistyössä hyvinvointialueiden lisäksi ovat mukana kansalliset sidosryhmät ja sote-toimijat.

Yhteistyön tuloksena yhtiö on tuottanut ratkaisukokonaisuuden Ydin UNA, joka turvaa tiedon liikkuvuutta ja Tilannekuvan avulla ammattilaiset voivat hyödyntää tietoa tehokkaasti työssään. Alkuperäinen tavoite oli tunnistaa käytännössä laajan tiedon avulla paljon palveluja tarvitsevat. Tähän liittyen on myös ensimmäisenä Suomessa kehitetty Suostumus, jolla asiakas luvittaa sosiaali- ja terveystietojen ristiinkatsomisen.

Yhtiö on myös tuottanut viranomaisyhteistyössä Lomake UNAn, joka palvelee sote-tietojen digitalisointia ja kansalaisen sote-tietojen välittämistä digitaalisin keinoin viranomaistarpeisiin STM:n määritysten mukaisesti.

Hyvinvointialueen omistusosuus: 6 %

Hallitus 31.12.2022:

Luoma Ilkka, Tuominen Jari-Pekka, Kortelainen Risto, Pekkarinen Tuomo, Tulander-Välkki Johanna ja Järves Pasi

Toimitusjohtaja: Rantala Katja

Osakassopimus: on

Omistajastrategia: on

Tunnuslukuja

	2021	2022
Henkilöstömäärä	14	16
Liikevaihto	7 597 610	6 056 196
Liikevoitto	224 511	290 149

Liikevoitto %	3	5
Tilikauden tulos	184 857	241 017
Edellisten tilikausien tulos	302 229	487 086
Investoinnit	0	0
Omavaraisuusaste	54	71
Taseen loppusumma	5 630 554	4 685 576
Oman pääoman tuotto %	6	8
Maksetut osingot	0	0

Ajankohtaista toiminnassa ja toiminnan kehitys

Tärkeimmät tapahtumat 2022

Yhtiön vuoden 2022 toiminnan tavoitteina olivat ratkaisujen käyttöönottojen edistäminen ja kansallisen asiantuntijuuden vahvistaminen. Ratkaisujen käyttöönotoissa tunnistettiin jo alkuvuodesta riski niiden ruuhkautumisesta loppuvuodelle. Merkittävät päänavaukset useimmilla alueilla saatiin kuitenkin vauhtiin ja kaikkiaan Ydin UNA ratkaisukokonaisuus oli vuoden lopussa käyttöönottovaiheessa kahdeksalla alueella ja Lomake UNA vastaavasti viidellä alueella. Kansallinen asiantuntijuus saavuttanut arvostetun aseman. Asiantuntijuus sai tunnustusta, jota tuli myös pyydyttyjen asiantuntijaesiintymisten ja lainsäädäntöä ja toimialan kehitystä koskevien lausuntojen kautta ministeriöistä ja muilta yhteistyötahoilta. Vuonna 2022 aloitettiin sote-tietojärjestelmien tulevaisuusfoorumi-työpajasarja, joka jatkuu vuodelle 2023 monenkeskisenä yhteistyönä.

Keskeiset tavoitteet ja suunnitelmat 2023 ->

UNAlla on kaksi keskeistä pidemmän aikavälin tavoitetta 1) palvelevat ratkaisut ja 2) kansallinen asiantuntijuus.

UNAn rooli korostuu sote-tietojärjestelmien kehittämiseen ja asiantuntijuuteen painottuvana yhtiönä. UNA Oy:n asiantuntijuus ja yhteistyö tarjoaa

asiakkaille hyvät työkalut sote-tietojärjestelmien tiekartan ja suunnitelmien laatimiseen.

APTJ-ratkaisukirjon haltuun ottamisessa, tiedon integroinnissa ja tiedon saatavuuden parantamisessa yhtiön ratkaisut, erityisesti Ydin UNA ja Tilannekuva UNA, mahdollistavat toiminnan saumatonta jatkuvuutta hyvinvointialueilla. Yhtiön ratkaisu Lomake UNA toteuttaa asetuksen mukaista digitalisaation edistämistä, jossa viranomaistahon ja toiminnan tarvitsemaa terveydenhuollon lomakkeistoa digitalisoidaan.

Monenkeskisessä yhteistyössä tuodaan toimijana alueille visioita ja näkemyksiä kansallisesta näkökulmasta sekä hyödyntäen toimialan kansainvälisiä kehitystrendejä. Tuemme alueiden roadmap 2030 valmistelua yhteistyössä aluekohtaisesti sekä edistäen alueiden välistä yhteistyötä asiassa.

Tähän yhtiön haluamaa kuvausta yhtiön ajankohtaisista asioista ja toiminnan kehityksestä.

Yhtiön asiantuntijapalvelut eri hyvinvointialueiden tulevaisuuden roadmapin ja asiakas- ja potilastietojärjestelmien kilpailutusvalmisteluissa ovat käytössä ja kysyttyjä. Tuemme eri alueiden strategiatyötä ja ylläpidämme kansallisen tason keskusteluita, tuomme keskusteluihin sekä alueiden että toisaalta kansallisen tason näkemyksiä ja tietoa.

Yhtiön rooli asiantuntija- ja kehitysyhtiönä on vahvistunut. Hyvinvointialueiden aloitettua toimintansa ja yhtiönkin ohjauksen, on tarpeen päivittää omistajastrategia. Tätä varten on tulossa omistajastrategiapäivä 6.9.2023 Helsingissä.

Liitteenä voi olla laajempi ajankohtaiskatsaus yhtiön toiminnasta, taloudesta ja ajankohtaisista asioista, mikäli yhtiö haluaa toimittaa.

<https://api.webpolsurveys.com/File/GetStoredFile?storedFileId=cc4cfaca-233e-411f-85da-b5db8fb7cb59>

Sovatek säätiö sr.

Kuvaus yhtiön toiminnasta:

Päihde- ja kuntoutuspalvelujen tuottaja

Hyvinvointialueen omistusosuus: 0 %

Hallitus 31.12.2022:

Simo Oksanen, Riikka Rantanen, Kaisa Gardedew ja Mari Tuomainen

Toimitusjohtaja: Jussi Suojuasalmi

Osakassopimus: ei

Omistajastrategia: ei

Tunnuslukuja

	2021	2022
Henkilöstömäärä	110	107
Liikevaihto	6 800 000	7 000 000
Liikevoitto	106 000	91 000
Liikevoitto %	1	1
Tilikauden tulos	100 000	91 000
Edellisten tilikausien tulos	100 000	91 000
Investoinnit	20 000	15 000
Omavaraisuusaste	19	19
Taseen loppusumma	1 461 000	1 773 000
Oman pääoman tuotto %	39	26
Maksetut osingot	0	0

Ajankohtaista toiminnassa ja toiminnan kehitys

Tärkeimmät tapahtumat 2022

Kuntouttavan ja sosiaalihuollon sekä päihdepalvelujen sopimusten mukainen tuottaminen. Lisäksi n. 1 meur arvoinen projektitoimintojen kokonaisuus.

Keskeiset tavoitteet ja suunnitelmat 2023 ->

Em. sopimusten ja projektien toteuttaminen kuitenkin niin, että palvelut pl. projektit ostaa lähes kokonaisuudessaan K-S Hyvinvointialue.

Osallistuminen näitä palveluja koskeviin kilpailutuksiin.

Tähän yhtiön haluamaa kuvausta yhtiön ajankohtaisista asioista ja toiminnan kehityksestä.

Hyvaksin kilpailutukset ovat keskeisessä roolissa Sovatekin jatkoa ajatelle.

Liitteenä voi olla laajempi ajankohtaiskatsaus yhtiön toiminnasta, taloudesta ja ajankohtaisista asioista, mikäli yhtiö haluaa toimittaa.

<https://api.webropolsurveys.com/File/GetStoredFile?toredFileId=eb7c5511-b976-4bda-ad3d-8b7a0f41e52f>

Saarijärven Seudun Ravitsemuspalvelut SaaSeRa Oy

Kuvaus yhtiön toiminnasta:

Saarijärven Seudun Ravitsemuspalvelut SaaSeRa Oy on ruokapalveluja tuottava yhtiö Saarijärvellä.

Asiakkainamme ovat kaupungin varhaiskasvatuksen asiakkaat, koululaiset ja lukiolaiset sekä ikäihmiset erilaisissa palveluyksiköissä mm. Heralan Serviisissä, Kotikonnussa, terveyskeskuksessa, Kolmikossa, Iltaruskossa, toimintakeskuksessa sekä osa kotisairaanhoidon asiakkaista. Toiminnasta noin puolet muodostuu K-S HVA:n ruokahuollosta ja toinen puoli varhaiskasvatuksen ja koululaisten ruokapalveluista.

Edellisinä vuosina olemme toimineet Saarijärven kaupungin alaisuudessa, mutta vuoden alusta HVA:n perustamisen myötä toimintamme on yhtiöitetty. Yhtiö on aloittanut varsinaisen toimintansa 1.1.2023. Ensimmäinen tilikausi on poikkeuksellisen pitkä 24.10.2022 - 31.12.2023. Vuosilta 2021 ja 2022 meillä ei ole antaa taloustietoja.

Yhtiössä osakkaina ovat Saarijärven kaupunki ja K-S HVA.

Hyvinvointialueen omistusosuus: 2 %

Hallitus 31.12.2022:

Maarit Tuononen, Teppo Haapakoski, Ilkka Lintunen, Timo Leppäaho ja Taina Girsén

Toimitusjohtaja: Anne Linnanmäki

Osakassopimus: on

Omistajastrategia: on

Tunnuslukuja

	2021	2022
Henkilöstömäärä		
Liikevaihto		
Liikevoitto		
Liikevoitto %		

Tilikauden tulos		
Edellisten tilikausien tulos		
Investoinnit		
Omavaraisuusaste		
Taseen loppusumma		
Oman pääoman tuotto %		
Maksetut osingot		

Ajankohtaista toiminnassa ja toiminnan kehitys

Tärkeimmät tapahtumat 2022

Keskeiset tavoitteet ja suunnitelmat 2023 ->

Osakeyhtiön toiminnan vakiinnuttaminen, viestinnän ja markkinoinnin edistäminen, toimintakyvyn varmistaminen.

Tähän yhtiön haluamaa kuvausta yhtiön ajankohtaisista asioista ja toiminnan kehityksestä.

SaaSeRa Oy haluaa vahvistaa ja vakiinnuttaa omaa toimintaansa ulkoisella näkyvyydellä, laadukkailla palveluilla ja tuotteilla sekä toimimalla vastuullisesti ja luotettavasti. Haluamme panostaa henkilöstön hyvinvointiin ja jaksamiseen sekä sitouttaa ja kouluttaa työntekijöitämme. Myös palvelutuotantomme kehittäminen on yksi osa strategiastamme. Panostamme tuotannon tehostamiseen ja taloudellisuuteen mm. kustannuseurannalla, ruokahävikin minimoimisella, ajanmukaisella toimintaympäristöllä sekä tehostamalla asiakashankintaa.

CeFICT Oy

Kuvaus yhtiön toiminnasta:

Yhtiöllä ei ole toimintaa.

Hyvinvointialueen omistusosuus: 100 %

Hallitus 31.12.2022:

Toimitusjohtaja:

Osakassopimus:

Omistajastrategia:

Tunnuslukuja

	2021	2022
Henkilöstömäärä		
Liikevaihto		
Liikevoitto		
Liikevoitto %		
Tilikauden tulos		
Edellisten tilikausien tulos		
Investoinnit		
Omavaraisuusaste		
Taseen loppusumma		
Oman pääoman tuotto %		
Maksetut osingot		

Ajankohtaista toiminnassa ja toiminnan kehitys

Tärkeimmät tapahtumat 2022

Yhtiöllä ei ole ollut toimintaa

Keskeiset tavoitteet ja suunnitelmat 2023 ->

Yhtiön purkaminen osakeyhtiölain mukaisesti on käynnistetty 6/2023.

Monetra Keski-Suomi Oy

Kuvaus yhtiön toiminnasta:

Yhtiön toimialana on tuottaa, toimittaa ja kehittää maakunta- ja kuntasektoria palvelevia talous- ja henkilöstöhallinnon palveluita sidosyksikkönä suoraan tai välillisesti omistaville hankintayksiköille.

Hyvinvointialueen omistusosuus: 18 %

Hallitus 31.12.2022:

Heli Leinonkoski, Arja Aroheinä, Jukka Ojalainen, Pauliina Mäenpää, Ilkka Pernu ja Harri Nissinen

Toimitusjohtaja: Mari Soukka

Osakassopimus: on

Omistajastrategia: ei

Tunnuslukuja

	2021	2022
Henkilöstömäärä	116	126
Liikevaihto	9 008 755	11 312 277
Liikevoitto	-8 722	1 091 672
Liikevoitto %	0	10
Tilikauden tulos		
Edellisten tilikausien tulos	-6 252	882 611
Investoinnit	135 000	170 000
Omavaraisuusaste	38	46
Taseen loppusumma	2 565 695	4 026 029
Oman pääoman tuotto %	0	61

Maksetut osingot	0	0
------------------	---	---

Ajankohtaista toiminnassa ja toiminnan kehitys

Tärkeimmät tapahtumat 2022

Keski-Suomen hyvinvointialue – asiakkuuden käyttöönottoprojektin toteuttaminen. Oman toiminnan kehittämistehtävistä mainittakoon työ asiakaspalvelun laadun ja monikanavaisuuden sekä oman toiminnan mittareiden ja analytiikan kehittämisessä. Yhtiössä toteutettiin vuoden aikana organisaatorakenteen ja johtamisjärjestelyiden muutoksia, rekrytoitiin merkittävä määrä uusia asiantuntijoita ja henkilöstön osaamista kehitettiin. Näin yhtiö kykenee jatkossa vastaamaan entistä paremmin myös palvelutuotannon uudistuneisiin tarpeisiin.

Keskeiset tavoitteet ja suunnitelmat 2023 ->

- 1.HVA –muutoksessa alkaneet tai muuttuneet asiakkuudet on vakiinnutettu (Hyvinvointialue-projekti käyttöönotto jatkuu myös vielä osin vuoden 2023 puolella)
2. Palvelutuotannon vaatima henkilöstö ja osaaminen kohdentuu asiakaskohtaisesti oikein. Henkilöstö pysyy ja voi hyvin. Esimiestyö/palvelujohtaminen parantunut
- 3.Tuottavuus on parantunut.
- 4.Hallittu ja kannattava kasvu.

Tähän yhtiön haluamaa kuvausta yhtiön ajankohtaisista asioista ja toiminnan kehityksestä.

Yhtiössä on nyt ajankohtaista vakiinnuttaa muuttuneen asiakasrakenteen + kasvusta syntyneitä tilannetta, kehittää henkilöstön saatavuutta ja osaamista, toiminnan vakautta, prosessien tehokkuutta yhteistyössä asiakkaiden kanssa, vahvistaa kumppanuuksia sekä samalla hallitusti ja taloudesta hyvää huolta pitäen kasvaa asiakastarpeiden myötä/mukana. Merkittävänä asiana on jatkuvasti myös järjestelmiin liittyvät muutokset ja koko ICT-ympäristön kehittäminen tulevien vuosien aikana asteittain uudelle tasolle. Tavoitteena on tehdä julkissektorin toimijoiden kumppanina luotettavaa talous- ja henkilöstöhallinnon palvelua samalla sitä koko ajan aktiivisesti kehittäen.

Biopankkien Osuuskunta Suomi - FINBB

Kuvaus yhtiön toiminnasta:

Biopankkien Osuuskunta Suomi – FINBB perustettiin vuonna 2017 osana Suomen terveysalan kasvustrategian toteuttamista kehittämään Suomeen kansainvälisesti merkittävää biopankkien yhteistyöverkosta. Terveysalan kasvustrategia on kolmen ministeriön kokoonpanema ohjelma, jonka tavoitteena on asiantuntijavetoinen kansalaisten terveyden ja hyvinvoinnin parantaminen esimerkiksi kehittyvän tieteen ja teknologian tarjoamien mahdollisuuksien avulla.

FINBB tehtävä on kehittää Suomen terveys- ja biolääketieteellisen tutkimuksen kilpailukykyä tuomalla Suomen biopankkien ja niiden taustaorganisaatioiden tietovarannot keskitetyksi tutkijoiden saataville. FINBB:n toiminta luo arvoa sen jäsenille ja omistajille tuottamalla niille palveluita kansallisella tasolla.

FINBB:n tavoitteisiin kuuluu julkisten biopankkien yhteisen infrastruktuurin, toimintojen ja toimintatapojen yhtenäistäminen. Tavoitteena on myös tehokas yhteistyö eri osaamiskeskusten kanssa, kuten Syöpä- ja Neurokeskuksen sekä tulevien Genomikeskuksen ja Lääkekehityskeskusten kanssa.

"Tavoitteenamme on rakentaa Suomeen maailman paras biopankkien yhteistyöverkosto."

Hyvinvointialueen omistusosuus: 8 %

Hallitus 31.12.2022:

Anne Pitkäranta, Miia Turpeinen, Veli-Matti Kosma, Tarja Laitinen, Markus Perola ja Antti Hakanen

Toimitusjohtaja: Marco Hautalahti

Osakassopimus: on

Omistajastrategia: on

Tunnuslukuja

	2021	2022
Henkilöstömäärä	5	6

Liikevaihto	1 383 215	2 015 948
Liikevoitto	130 432	391 388
Liikevoitto %	9	19
Tilikauden tulos	128 002	387 596
Edellisten tilikausien tulos	128 002	387 596
Investoinnit	78 335	222 628
Omavaraisuusaste	1 765 059	2 071 127
Taseen loppusumma	2 108 795	2 628 435
Oman pääoman tuotto %	6	15
Maksetut osingot	0	0

Ajankohtaista toiminnassa ja toiminnan kehitys

Tärkeimmät tapahtumat 2022

Fingenious-palvelun kansainvälistyminen ja tutkimustoiminta-asiakkaiden kasvu kansainvälisesti.

Keskeiset tavoitteet ja suunnitelmat 2023 ->

1. Voimistaa kansallista Fingenious-brändiä ja sen palveluita kansainvälisesti
2. Lisätä yritysasiakkaiden määrää volyymissa ja euroissa
3. Turvata hyvinvoiva henkilöstö

Tähän yhtiön haluamaa kuvausta yhtiön ajankohtaisista asioista ja toiminnan kehityksestä.

Fingenious on osa Suomen terveysalan kasvustrategia ydintoteuttamista. Sen kehittäminen vaatii pitkäjänteisyyttä niin kansallisesti kuin kansainvälisesti. Palvelun arvo on nopeassa kasvussa.

Istekki Oy

Kuvaus yhtiön toiminnasta:

Istekki on suomalainen, kasvava ja kehittyvä yli 1000 työntekijän informaatio- sekä terveyden ja hyvinvoinnin teknologian asiantuntijaorganisaatio. Toimimme valtakunnallisesti vahvana SOTE-organisaatioiden ja kuntien palveluintegraattorina. Visionamme on olla tärkeimmän työn arvostettu mahdollistaja Suomessa. Yritys on perustettu vuonna 2009, jonka jälkeen kasvumme on ollut vahvaa. Meidät tunnetaan luotettavana kumppanina ja asiakasomistajia meillä on jo yli 60 ympäri Suomen.

Hyvinvointialueen omistusosuus: 0 %

Hallitus 31.12.2022:

Jarmo Puputti, Kari Janhonen, Juha Korpelainen, Jaakko Kekoni, Markku Rossi, Vesa Lötjönen, Kari Laihanen, Satu Keskitalo-Makkonen ja Juha Sipilä

Toimitusjohtaja: Lasse Koskivuori

Osakassopimus: on

Omistajastrategia: on

Tunnuslukuja

	2021	2022
Henkilöstömäärä	833	1 114
Liikevaihto	153 074 369	196 909 096
Liikevoitto	2 470 717	4 455 728
Liikevoitto %	2	2
Tilikauden tulos	2 032 100	3 554 973
Edellisten tilikausien tulos		
Investoinnit	503 068	2 461 170
Omavaraisuusaste	46	39
Taseen loppusumma	41 407 087	68 021 516

Oman pääoman tuotto %		
Maksetut osingot	1 895 738	0

Ajankohtaista toiminnassa ja toiminnan kehitys

Tärkeimmät tapahtumat 2022

Ks. toimitettu tilinpäätös

Keskeiset tavoitteet ja suunnitelmat 2023 ->

Hyvinvointialueet: Vahvistamme aktiivisesti kumppanuutta hyvinvointialueiden kanssa.

Käynnistämme kehitystoimet

hyvinvointialueiden ICMT-ympäristön kehittämiseksi määrittelemämme kansallisen hyvinvointialueiden viitearkkitehtuurin mukaiseksi.

Kyberturvallisuus: Kehitämme proaktiivisesti sekä oman toimintamme että tuottamiemme palveluiden sisäänrakennettua tietoturvaa ja tietosuojaa yhdessä asiakkaiden ja muiden sidosryhmien kanssa.

Asiakas- ja käyttäjäkokemuksen kehittäminen:

Palvelumme tuottavat mitattavaa arvoa asiakkaille.

Meillä on tyytyväiset asiakkaat ja palveluiden käyttäjät. Palveluiden käyttäjät kokevat palvelut sujuviksi.

Tähän yhtiön haluamaa kuvausta yhtiön

ajankohtaisista asioista ja toiminnan kehityksestä.

ks. www.istekki.fi

Sairaala Novan säätiö sr

Kuvaus yhtiön toiminnasta:

Sairaala Novan säätiö sr edistää ja tukee Sairaala Novan toimintaa ja sen henkilöstön ammattiosaamista sekä lääketieteen, terveystieteiden ja muiden Sairaala Novan toimintaan liittyvien tieteenalojen tutkimusta ja opetusta.

Toiminnallamme edistämme Keski-Suomen hyvinvointialueen sairaanhoitolaistosten toimintaedellytyksiä sekä alueen väestön terveyttä ja hyvinvointia.

Hyvinvointialueen omistusosuus: %

Hallitus 31.12.2022:

Mikko Seppälä, Juha Paloneva, Jyrki Jalkanen, Heljä Lundgrén-Laine, Keijo Hämäläinen, Teemu Toivanen, Anna-Kaisa Autere ja Vesa-Pekka Kangaskorpi

Toimitusjohtaja:

Osakassopimus: ei

Omistajastrategia: ei

Tunnuslukuja

	2021	2022
Henkilöstömäärä	1	1
Liikevaihto	198 285	91 149
Liikevoitto	0	0
Liikevoitto %	0	0
Tilikauden tulos	0	0
Edellisten tilikausien tulos	0	0
Investoinnit	0	0
Omavaraisuusaste	98	96
Taseen loppusumma	1 123 168	1 095 747

Oman pääoman tuotto %	0	0
Maksetut osingot	0	0

Ajankohtaista toiminnassa ja toiminnan kehitys

Tärkeimmät tapahtumat 2022

Saapuneet lahjoitukset osastoittain:

- lastentaudit 6203 euroa
- syöpätaudit 1140 euroa
- lahjoitukset säätiön toimintaa varten 720 euroa

Säätiön asiamiehen vaihdos 1.11.2022 alkaen. 2017-2022 toiminut asiamies Kirsi Pylvänäinen, 1.11.2022 alkaen Mari Tastula.

Säätiön hallituksen muutokset:

9.3.2022 alkaen sairaanhoitopiirin nimeämät uudet jäsenet Mikko Seppälä, Anna-Kaarina Autere sekä kutsuttuna hallitusjäsenenä Teemu Toivanen.

Tilitoimiston vaihdos:

yhteistyö Sovatek säätiö sr kanssa päättyi 31.12.2022. Uusi tilitoimistokumppani Talenom Oyj (aloitus 1.1.2023)

Merkittävimmät uudistukset:

- siirtyminen sähköiseen laskutukseen uuden tilitoimiston myötä (alkaen 1.1.2023)
- uudet nettisivut ja somekanavien ammattimainen aktivointi
- säätiön näkyvyyden kasvattaminen monikanavaisesti
- sähköisen allekirjoituksen käyttöönotto säätiön asioiden hoidossa

Merkittävin kotimainen ja kv-tapahtuma, jossa Sairaala Novan säätiö oli esillä, tapahtui joulukuussa 2022 Jyväskylän Paviljongilla. Jyväskylän kaupunki järjesti kansanjuhlan Kalle Rovannerälle sekä Jonne Halttuselle sekä Toyotan WRC tiimille. Tapahtumassa säätiö vastaanotti 2 kpl 4 000 euron shekit, jotka ohjataan Sairaala Novan lastenosastolle hoitolaitehankintaan. Tapahtuma televisioitiin Ylen ja WRC TV:n johdosta maailmanlaajuisesti.

Säätiö tuki Sairaala Novassa tehtävää OLKA-vapaaehtoistyön toimintaa kahvi- ja pysäköintilipuilla. Vapaaehtoistyön tuloksena Sairaala Novassa käytetty ja tuettu vapaaehtoistyöhön käytetty aika yht. 363 tuntia, vapaaehtoistyöntekijöiden tekemät osastokäynnit yht. 169 käyntiä. Tarkemmat tiedot linkin kautta luettavassa toimintakertomuksessa.

V.2022 kanavoitu 3 eri lääketieteen apurahan kautta tutkimusta/tutkijaa:

- Jukka-Pekka Mecklin: Lynchin oireyhtymä syövänehkäisyn mallina
- Juha Väyrynen: Suolistosyövän laskennalliset, avaruudellisen jakauman huomioivat kasvainimmunologiset biomarkerit
- Teijo Kuopio: Levinneen keuhkosyövän onkologinen hoito

<https://api.webropolsurveys.com/File/GetStoredFile?storedFileId=1e6792cd-35bf-4ef7-9329-b0bb791b3ae3>

<https://api.webropolsurveys.com/File/GetStoredFile?storedFileId=1fcc6dff-c942-4c6b-9914-c6fed0ca7383>

v. 2022 toimintakertomus

https://issuu.com/sairaalanovasaatio/docs/sairaalanovasan_s_t_i_sr_toimintakertomus_2022?fbclid=IwAR04rIBYkVwDdk_gKsSOTC6Vcgg3W-TOPVtaU3Uur-QqxuxqwhO-yOABFs

Keskeiset tavoitteet ja suunnitelmat 2023 ->

- Sairaala Novan säätiön tunnettavuuden kasvattaminen mm. Johtajaseminaarin sekä monikanavaisen digitaalisen viestinnän kautta
- Sairaala Novassa lisätään sisäistä viestintää mm. potilas- ja henkilökuntatiloissa tv-monitorien kautta
- Jäsenhakemus Säätiöt ja rahastot ry sekä Hyvä testamentti - sidosryhmiin
- Mobiililahjoittamisen käyttöönotto (MobilePay 17895)
- säätiön asiamies tavoitettavissa n. kerran kuukaudessa Sairaala Novan OLKA-pisteellä
- rahankeräysluvan uusiminen (umpeutuu 30.6.2023) ja sen ylettäminen koko Suomea koskettavaksi

Tähän yhtiön haluamaa kuvausta yhtiön ajankohtaisista asioista ja toiminnan kehityksestä.

Säätiön asiamies on tehnyt joulukuussa 2022 strategian säätiön tunnettavuuden sekä lahjoitusvirtojen kasvattamiseksi. Säätiön hallitus on joulukuun kokouksessa hyväksynyt esitetyn strategian. Strategian mukaisesti säätiön toimintaa on tehty tunnetuksi. Uuden rahankeräysluvan voimaan astuttua voidaan viestinnän ja markkinoinnin toimenpiteitä ulottaa valtakunnalliseksi.

Toimintaa on kehitetty digitaalisuutta kohti saavutettavuusdirektiivi huomioiden. Toiminta etenee strategian mukaisesti.

Liitteenä voi olla laajempi ajankohtaiskatsaus yhtiön toiminnasta, taloudesta ja ajankohtaisista asioista, mikäli yhtiö haluaa toimittaa.

Servica Oy

Kuvaus yhtiön toiminnasta:

Servica Oy tarjoaa omistaja-asiakkailleen kaikki arjen tukipalvelut turvallisesti ja luotettavasti. Asiakslähtöisyys, hyvinvoiva henkilöstö sekä rohkeus ja tuloksellisuus kaikessa toiminnassa näkyvät asiakkaillemme laadukkaana ja kustannustehokkaana palveluna. Palvelumme lisäävät viihtyisyyttä, antavat asiakkaalle mahdollisuuden keskittyä omaan ydinsaamiseen ja tuottavat loppuasiakkaille hyvän arjen kokemuksen. Tuotamme omistaja-asiakkaillemme ruokapalveluja sekä puhtaus- ja välinehuollon, kiinteistötekniikan ja kiinteistöjen ylläpidon sekä logistiikan palveluja turvallisesti ja ammattitaidolla.

Hyvinvointialueen omistusosuus: 0 %

Hallitus 31.12.2022:

Irja Sokka, Merja Miettinen, Miia Eskelinen-Fingerroos, Ilkka Hirvonen, Vuokko Hämäläinen, Taina Laitinen, Petteri Ristikangas ja Hannaleena Uhlbäck-Ropponen

Toimitusjohtaja: Mika Takkinen

Osakassopimus: on

Omistajastrategia: ei

Tunnuslukuja

	2021	2022
Henkilöstömäärä	1 207	1 275
Liikevaihto	99 300 682	105 738 456
Liikevoitto	2 101 506	1 852 381
Liikevoitto %	2	2
Tilikauden tulos	1 509 584	804 101
Edellisten tilikausien tulos	2 857 864	5 729 479
Investoinnit	767 747	2 384 334
Omavaraisuusaste	47	50

Taseen loppusumma	41 528 781	47 515 869
Oman pääoman tuotto %	5	7
Maksetut osingot	0	0

Ajankohtaista toiminnassa ja toiminnan kehitys

Tärkeimmät tapahtumat 2022

Servican viime vuotta väritti neljä isoa teemaa: Pohjois-Savon hyvinvointialueen tukipalvelujen käyttöönoton valmistelut, muutokset hallinnossa, uusien toimitilojen rakentuminen sekä maailmantilanteen tuomat haasteet. Suunnitelmallisella tekemisellä saimme asioita vietyä kaikilla osa-alueilla tehokkaasti ja hyvällä yhteistyöllä eteenpäin.

Hyvinvointialueen tekemä linjaus tukipalvelujen hankkimisesta Servicalta oli meille mahdollisuus laajentaa liiketoimintaamme koko Pohjois-Savon alueelle ja kasvaa yhtiönä. Nimetyt henkilöt hallinnostamme sekä liiketoiminnoistamme tekivät suunnitelmallista ja järjestelmällistä valmistelutyötä keväisestä päätöksestä alkaen, jotta palvelut olisivat vuodenvaihteessa katkeamattomia. Valmistelu eteni hyvinvointialueen ja sen henkilöstön kanssa hyvässä yhteistyössä ja kumppanuushengessä – olimme molemmin puolin valmiita vuodenvaihteessa historialliseen sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestelyjen muutokseen.

Keskeiset tavoitteet ja suunnitelmat 2023 ->

Uuden strategian käyttöönotto, hyvinvointialueiden toiminnan vakiinnuttaminen, tuottavuusohjelmien määrittely ja kartoittaminen yhteistyössä asiakkaiden kanssa sekä materiaalilogistiikan yhteishankintapilotti.

Tähän yhtiön haluamaa kuvausta yhtiön ajankohtaisista asioista ja toiminnan kehityksestä.

Yhtiön liikevaihto on toteutunut Q1:n aikana hieman budjetoitua parempana. Alkuvuoden 2023 toteutuneet palkkaratkaisut aiheuttavat poikkeamaa henkilöstökuluihin, joita ei ollut tiedossa budjetointivaiheessa. Materiaalien ja palveluiden kustannuskehityksen arviointi ja ennustaminen loppuvuodelle on erittäin haasteellista johtuen globaalista taloustilanteesta ja logistisista haasteista.

Sakupe Oy

Kuvaus yhtiön toiminnasta:

Sakupe Oy tuottaa turvallista ja toimivaa tekstiilihuoltopalvelua yhteisö- ja yritysasiakkailleen. Toimitamme päivittäin noin 100 tuhatta erilaista tekstiilikappaletta asiakkaillemme, mikä tarkoittaa vuosittain noin 10 miljoonan pyykkikilon pesemistä.

Yhtiöllä on kolme omaa tuotantolaitosta, yksi Siilinjärvellä, toinen Jyväskylässä ja kolmas Joensuussa. Lisäksi käytämme palvelukykyämme täydentäviä ja tukevia alihankkijoita. Toimimme päivittäin aktiivisesti viidessä maakunnassa, viidellä nykyisellä hyvinvointialueella, jotka muodostavat toimialueemme perustan. Olemme kasvaneet tasaisesti ja hallitusti yhdeksi alan edelläkävijöistä – asiakkaiden tarpeita kuunnellen ja palveluja jatkuvasti kehittäen.

Hyvinvointialueen omistusosuus: 11 %

Hallitus 31.12.2022:

Kari Janhonen (P-S SHP), Miina Morko (P-S SHP), Vesa Lötjönen (Siilinjärven kunta), Mikko Seppälä (K-S SHP), Johanna Bjarregård-Madsen (Siun sote), Jarmo Pirhonen (Kuopion kaupunki ja pienosakkaat) ja Heli Leppikangas (PSHP)

Toimitusjohtaja: Antti Tervo

Osakassopimus: ei

Omistajastrategia: ei

Tunnuslukuja

	2021	2022
Henkilöstömäärä	234	245
Liikevaihto	24 468 000	24 927 000
Liikevoitto	980 000	154 000
Liikevoitto %	4	1
Tilikauden tulos	8 600	10 700
Edellisten tilikausien tulos	8 600	10 700

Investoinnit	2 451 000	3 064 000
Omavaraisuusaste	53	55
Taseen loppusumma	21 622 000	20 811 000
Oman pääoman tuotto %	6	0
Maksetut osingot	0	0

Ajankohtaista toiminnassa ja toiminnan kehitys

Tärkeimmät tapahtumat 2022

Sakupen tärkein toiminnallinen tavoite tilikaudella 2022 oli huolellisella valmistautumisella varmistaa tekstiilipalveluiden sujuva jatkuvuus uusilla hyvinvointialueilla, sekä hyödyntää uudistukseen liittyvät mahdollisuudet toiminnan kehittämiseen. Tässä tehtävässä onnistuimme erittäin hyvin ja muutosvaihe sujui tekstiilipalveluiden kannalta ilman häiriöitä. Toimitusvarmuus pysyi kokonaisuudessaan vuoden aikana erittäin hyvällä tasolla.

Keskeiset tavoitteet ja suunnitelmat 2023 ->

Sakupen strategian mukaisesti tärkeimmät tavoitteemme ovat:

- Erinomainen asiakaskokemus
- Henkilöstön hyvinvointi ja yhtenäinen kulttuuri
- Kustannustehokkuus ja ympäristömyönteisyys, suorituskyvyn ja resurssitehokkuuden parantaminen. Yhteisenä tavoitteena, että palveluiden myyntihinnat nousevat hitaammin kuin alan yleinen kustannustaso.
- Luotettavuus - toimitusvarmuus, huoltovarmuusnäkökulmasta ja jatkuvuussuunnittelusta huolehtiminen

Kaikille strategisille tavoitteille on nimetty vastuuhenkilöt ja laadittu toimenpidesuunnitelmat.

Tähän yhtiön haluamaa kuvausta yhtiön ajankohtaisista asioista ja toiminnan kehityksestä.

Yhtiön liikevaihto oli toimintavuonna 24,9 M€. Pääosa liikevaihdosta koostui julkiselle terveydenhuollolle ja muille julkishallinnon yksiköille tuotetuista

tekstiilihuoltopalveluista. Liikevaihto kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna 1,9%. Tuoteryhmistä eniten kasvoi asiakaskohtaisten vuokratekstiilien liikevaihto, minkä osuus Sakupen liikevaihdosta on jo yli neljännes. Yhteiskäyttötekstiilien liikevaihto jäi noin 4% tavoitteesta, pääosin keväällä sairaaloiden toimintaan vaikuttaneiden työtaistelutoimien seurauksena. Asiakkaiden omien tekstiilien pesupalvelun liikevaihto jatkoi hienoista laskuaan.

Omistaja-asiakkaille toimitettujen palveluiden volyyymi kasvoi edelleen, mikä näkyi 4,0%:n kasvuna tämän asiakasryhmän liikevaihdossa. Merkittävin suhteellinen kasvu toteutui julkisomisteisille inhouse-sisäryityksille toimitetuissa palveluissa, kasvua 18,3%. Samaan aikaan myynti muihin asiakassegmentteihin laski voimakkaasti, laskua edelliseen vuoteen verrattuna 58,1%.

Henkilöstökulut tilikaudella olivat 8,8 M€, kasvua 3,7%. Yhteistekstiilihankintoja tehtiin yhteensä 3,4 miljoonalla eurolla. Yhteistekstiilihankinnat ovat pääosin terveydenhuollossa tarvittavia liina- ja potilasvaatteita, työvaatteita sekä siivoustekstiilejä. Lisäksi asiakaskohtaisiin vuokratekstiileihin investoitiin tilikaudella n. 2,5 M€.

Kokonaisuutena toimintamenot ilman poistoja pysyivät kohtuudella hallinnassa - huolimatta toimialalla ja yleisessä markkinatilanteessa esiintyneistä voimakkaista kulupaineista. Keskimäärin toimintakulut tilikaudella kasvoivat 4,6%, joskin kuluerien kesken vaihtelu kasvuprosenteissa oli poikkeuksellisen suurta. Voimakkain tuotantokustannusten nousu toteutui energia- ja kuljetuskustannuksissa.

DigiFinland Oy

Kuvaus yhtiön toiminnasta:

Yhtiö kehittää, tuottaa ja ylläpitää julkisen hallinnon digitalisaatiota edistäviä ja tukevia asiakaslähtöisiä ratkaisuja ja asiantuntijapalveluita vaikuttavuuden ja tuottavuuden parantamiseksi. Yhtiö kehittää, tuottaa ja ylläpitää sosiaali- ja terveydenhuoltoalaa, pelastustoimea sekä muita toimialoja palvelevia digitaalisia ratkaisuja, joilla mahdollistetaan muun muassa integraatiopalveluiden, digitaalisten palveluiden ja tiedolla johtamisen palveluiden tuottaminen. Yhtiön ratkaisut ja palvelut tukevat viranomaisten kansallisten sähköisen asioinnin tukipalveluiden hyödyntämistä. Yhtiö voi tuottaa yhteishankintatoimintoja ja hankintojen tukitoimintoja.

Hyvinvointialueen omistusosuus: 3 %

Hallitus 31.12.2022:

Lepistö Timo, Sovala Markus, Kuosmanen Taru, Jokinen Minna-Maria, Luukko Teemu, Suominen Kari & Voipio-Pulkki Liisa-Maria

Toimitusjohtaja: Mirva Antila

Osakassopimus: on

Omistajastrategia: on

Tunnuslukuja

	2021	2022
Henkilöstömäärä	74	99
Liikevaihto	17 250 984	29 414 379
Liikevoitto	-1 263 620	808 305
Liikevoitto %	7	3
Tilikauden tulos	-1 262 746	820 322
Edellisten tilikausien tulos	-18 941 533	0
Investoinnit	0	0

Omavaraisuusaste	81	76
Taseen loppusumma	15 905 485	17 839 655
Oman pääoman tuotto %	-3	6
Maksetut osingot	0	0

Ajankohtaista toiminnassa ja toiminnan kehitys

Tärkeimmät tapahtumat 2022

-Omistuspohjan kasvattamiseen tähtäävät neuvottelut VM:n johdolla saatiin päätökseen kesäkuussa: kaikki hyvinvointialueet, Helsinki ja HUS-yhtymä päättivät osakkuudesta vuoden 2023 alusta

-Yhtiö valmistautui uuteen toimintamalliin mm.

- Valmistlemalla IPR-strategian
- Rakentamalla hinnoittelu- ja sopimuskokonaisuuden SaaS-palveluille ja niiden käyttöönotto- ja tukipalveluille
- Vakauttamalla ja yhtenäistämällä prosessejaan ja käytänteitään
- Palveluiden vahva ja järjestelmällinen kehittäminen
- Lääkinnällisen laitteen MDR-sertifiointi Omaololle kesäkuussa vahvisti osaltaan luotettavuutta ja turvallisuutta
- Taloudellisen vakauden saavuttaminen ja ylläpitäminen

Keskeiset tavoitteet ja suunnitelmat 2023 ->

Yhtiön erityistehtävänä on myös tulevaisuudessa olla osana julkisen sektorin kokonaisuutta, kehittää ja tuottaa ja ylläpitää sosiaali- ja terveydenhuollon, pelastustoimen sekä muiden toimialojen tuottavuutta ja vaikuttavuutta parantavia kansallisia digitaalisia palveluja sekä edistää viranomaisten kansallisten sähköisen asioinnin palvelujen hyödyntämistä. Lisäksi yhtiö tukee julkisen hallinnon ICT:n integraatiota ja yhteen toimivuutta, tiedolla johtamista sekä asiakaslähtöisiä ja kustannustehokkaita palveluja ja tulevaisuuden digitalisaatiota. Yhtiön tavoitteena on nähdä systeemiset haasteet, joihin digitaaliset palvelut, konseptit, tietojen yhdistäminen ja hyödyntäminen toisivat ratkaisun. Samalla yhtiö keskittyy konkretisoimaan hyvinvointialueiden, Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän digitalisaatioon

liittyviä tarpeita. Taloudellinen ja toiminnallinen toimintavakaus on keskiössä.

Tähän yhtiön haluamaa kuvausta yhtiön ajankohtaisista asioista ja toiminnan kehityksestä.

Hyvinvointialueet aloittivat toimintansa vuoden 2023 alussa. Samalla niistä, HUS-yhtymästä ja Helsingin kaupungista tuli DigiFinlandin omistajia ja asiakkaita. Yhtiön liiketoiminta muuttui, kun aiemmin valtion rahoittamia digitaalisia palveluita tarjotaan nyt alueille asiakkuussopimusten kautta. Lisäksi yhtiö tarjoaa edelleen valtioasiakkaille ratkaisupalveluita ja palvelukonsepteja.

Sansia Oy

Kuvaus yhtiön toiminnasta:

Sansia Oy on julkisomisteinen yhtiö, joka tuottaa asiakkailleen hankintapalveluja ja henkilöliikenteen palveluja. Omistajien lukumäärä oli 31.12.2022 yhteensä 145 (Vuosi 2021: 124). Yhtiö on hankintalain tarkoittama yhteishankintayksikkö, jolle asiakkaat ovat luovuttaneet toimivallan hankintapäätösten ja hankintasopimusten tekemisessä. Toimivallan luovuttamisesta on sovittu puitesopimuksissa.

Hyvinvointialueen omistusosuus: 1 %

Hallitus 31.12.2022:

Jenni Vaattovaara, Mia Simpanen, Juha Hujanen, Heikki Miettinen, Ismo Rouvinen, Vesa Vestala & Antti Tervo.

Toimitusjohtaja: Janne Naukkarinen

Osakassopimus: on

Omistajastrategia: on

Tunnuslukuja

	2021	2022
Henkilöstömäärä	55	61
Liikevaihto	11 315 591	12 874 866
Liikevoitto	214 317	27 184
Liikevoitto %	2	1
Tilikauden tulos	169 629	28 997
Edellisten tilikausien tulos		
Investoinnit	89 854	14 314
Omavaraisuusaste	68	66
Taseen loppusumma	5 031 747	5 280 591
Oman pääoman tuotto %	6	1

Maksetut osingot	0	0
------------------	---	---

Ajankohtaista toiminnassa ja toiminnan kehitys

Tärkeimmät tapahtumat 2022

Tilikauden aikana yhtiön hallitus on toiminut seuraavassa kokoonpanossa 02.06.2022 saakka: Neeta Röppänen (pj), Leena Kaulamo (varapuheenjohtaja), Anne-Mari Lappalainen, Vesa Vestala, Ismo Rouvinen ja Pasi Lepistö.

Hallitus 02.06.2022 alkaen on Jenni Vattovaara (pj), Mia Simpanen (vpj), Juha Hujanen, Heikki Miettinen, Ismo Rouvinen, Vesa Vestala ja Antti Tervo. Tilikauden 2022 aikana yhtiön hallitus piti yhteensä 12 kokousta. Yhtiön toimitusjohtajana toimi Janne Naukkarinen. Yhtiön tilintarkastaja on BDO Auditor Oy ja vastuunalainen tilintarkastaja JHTT, HTM Lilja Koskelo.

Päätyneellä tilikaudella julkaistiin 307 (vuosi 2021: 263) tarjouspyyntöä. Vuoden vaihtuessa yhtiöllä on 2 609 (2 227) voimassa olevaa sopimusta, ja sopimuskannan arvo on noin 1,6 (1,3) miljardia euroa. Vuoden 2022 aikana yhtiön hallinnoimilla hankintasopimuksilla asiakkaat tekivät ostojanoin 454,8 (414,1) miljoonalla eurolla.

- Tilikauden liikevaihto oli 12 874 866,04 (11 315 590,54) euroa.
- Palvelumaksut kasvoivat edellisestä tilikaudesta 247 520,63 euroa ja olivat 3 336 506,34 (3 088 985,71) euroa. Kasvua oli siten 8,01 prosenttia.
- Liikennepalvelujen tuottoja kertyi yhteensä 9 321 362,48 (8 226 597,29) euroa, josta välityspalvelutuotot olivat 927 268,99 (867 467,71) euroa.
- Liikevaihto liikennepalvelujen kauttalaskutuksen jälkeen oli siten 4 480 772,55 (4 043 411,77) euroa.
- Yhtiön juoksevat kulut olivat yhteensä 12 834 465,92 (11 092 729,94) euroa.
- Poistot kasvoivat edellisen vuoden tasosta ollen 86 536,00 (75 026,12) euroa.
- Yhtiön tilikauden voitoksi verojen jälkeen muodostui 28 996,63 (169 628,51) euroa.

Yhtiön tase vahvistui tilikauden aikana, koska uusien omistaja-asiakkaiden osakemerkinnät ja positiivinen tulos kasvattivat omaa pääomaa. Oma pääoma oli 3 485 506,91 (3 470 798,28) euroa. Yhtiö on sijoittanut korkorahastoihin 550 000 euroa, ja tilikauden päättyessä sijoituksen markkina-arvo oli 559 690,22 euroa. Yhtiöllä ei ole pitkäaikaista velkaa. Tasetta tulee myös tulevina vuosina vahvistaa riskienhallintakyvyn parantamiseksi.

Tilikauden 2022 aikana yhtiön tekemistä hankintapäätöksistä tehtiin 27(40)

hankintaoikaisuvaatimusta. Markkinaoikeustapauksia oli vuonna 2022 yhteensä 8 (9) kappaletta. Korkeimmassa hallinto-oikeudessa ei ole vireillä yhtiötä koskevia riita-asioita. Yhtiö voitti tilikauden aikana yleisessä tuomioistuimessa vireillä olleen asian, joka koski hankintamenettelyä, sen perusteella solmittua ja purettua hankintasopimusta ja siihen kantajan kohdistama vahingonkorvausvaatimusta.

Yhtiön osakepääoma 31.12.2022 oli 352 000 (352 000) euroa ja sijoitetun oman pääoman rahasto 86 000 (40 000) euroa. Osakesarjoja ei ole. Sansia Oy lunasti yhdeksän (9) Puhdaspalvelu.fi Oy:n osaketta kyseisen yhtiön omistussuhteiden muutoksen takia. Osakkeet lunastettiin merkintä hintaan 2 000 €/osake, kokonaishinta oli siten 18 000 €.

Yhtiökokous päätti antaa 12.4.2018 osakeantivaltuutuksen yhtiön hallitukselle. Yhtiöllä on meneillään suunnattu osakeanti, jossa hankintalain alaisille hankintayksioille voidaan tarjota merkittäväksi yhtiön osakkeita. Merkintäoikeutta ei voi siirtää, eikä toissijaista merkintäoikeutta ole. Suunnattu osakeanti on voimassa 31.5.2023 saakka ja yhtiön uutta osaketta tarjotaan merkittäväksi 2 000 euron kappalehintaan. Osakeannin aikana voidaan merkitä korkeintaan 2 000 uutta osaketta ja sijoitukset merkitään yhtiön kirjanpidossa sijoitetun oman pääoman rahastoon.

Keskeiset tavoitteet ja suunnitelmat 2023 ->

Sansia Oy:n tavoitteena on hallittu kannattava kasvu. Yhtiön omistaja-asiakkaiden, kuntien ja sosiaali-, terveydenhuolto- ja pelastuspalveluja tarjoavien hyvinvointialueiden, toimintaympäristö on uudistusten kohteena. Hyvinvointialueuudistuksella on yhtiön toimintaympäristöön merkittäviä vaikutuksia seuraavien vuosien aikana. Pidemmällä aikavälillä julkisten hankintojen tarve ei asiakkaita koskevien rakennemuutosten seurauksena kuitenkaan muutu olennaisesti.

Yhtiön palveluiden kysynnän kasvu näyttää vuoden 2023 alun perusteella jatkuvan positiivisena, joskin hyvinvointialueuudistus voi ilmentyä hetkellisenä investointien hidastumisena. Sansia Oy:n vuoden 2023 tulos saattaa kuitenkin muodostua negatiiviseksi johtuen yhtiön hyvinvointialueiden käynnistymiseen liittyvän henkilöstöresursoinnin etupainotteisuudesta, mutta hyvinvointialueiden toiminnan käynnistyttyä tuloksen ennakoidaan palaavan positiiviseksi vuonna 2024. Yhtiön noudattamaan työehtosopimuksen sopijapuolet pääsivät neuvottelutulokseen 3.4.2023 ja neuvottelutuloksena oli kaikkiaan 3,3 % yleiskorotus palkkoihin vuoden 2023 aikana, sekä kertakorvauserä, mikä nostaa henkilöstökustannuksia ennakoitua enemmän.

Lainsäädännön myötä vaikutukset näkyvät kaikissa julkisissa hankinnoissa, mutta erityisesti

hyvinvointialueen hankintojen operatiivisessa tuottamisessa, hankintojen suuruuden muutoksena ja asiakaskunnan rakenteellisena muutoksena. Sansia kasvattaa määrätietoisesti palvelutarjontaa, digitaalisuutta sekä uusia liiketoiminta-alueita. Lisäksi asiakaskunnan laajentaminen eri segmenteissä on olennaisen tärkeää sote-sektorin ulkopuolella, samanaikaisesti kun vahvistamme asemiamme nykyisissä ja uusissa sote-asiakkuuksissa. Sansian henkilöliikennepalvelut -yksikkö järjestää asiakkailleen henkilöliikennepalvelukokonaisuuden toiminnan suunnittelusta ja hankinnasta aina matkan järjestämiseen asti. Yhtiön tavoitteena on henkilöliikenteen liiketoiminnan laajentaminen myös tulevana vuosina.

Työterveys Aalto Oy

Kuvaus yhtiön toiminnasta:

Työterveys Aalto tarjoaa laaja-alaisia työterveyshuollon palveluita omistaja-asiakkaidensa työpaikoille ja työntekijöille.

Työterveyspalveluidemme piirissä on noin 16 000 henkilöasiakasta Keski-Suomen alueella.

Toimipisteemme sijaitsee Jyväskylässä, mistä maakunnalliset palvelut koordinoidaan alihankintaverkostossa. Aallossa meitä työskentelee noin 60-75 osaavaa työterveyshuollon ammattilaista.

Hyvinvointialueen omistusosuus: 1 %

Hallitus 31.12.2022:

Jukka Ojalainen, hallituksen puheenjohtaja, Anna-Leena Pusa, hallituksen jäsen, Marika Laitinen, hallituksen jäsen, Matias Penttinen, hallituksen jäsen

Toimitusjohtaja: Jarno Pykkänen

Osakassopimus: on

Omistajastrategia: on

Tunnuslukuja

	2021	2022
Henkilöstömäärä	58	63
Liikevaihto	6 942 105	8 284 905
Liikevoitto	15 917	153 399
Liikevoitto %	1	2
Tilikauden tulos	12 493	124 722
Edellisten tilikausien tulos		
Investoinnit		
Omavaraisuusaste	50	48
Taseen loppusumma	1 975 681	2 287 502

Oman pääoman tuotto %		
Maksetut osingot	0	0

Ajankohtaista toiminnassa ja toiminnan kehitys

Tärkeimmät tapahtumat 2022

Työterveys Aalto Oy tuottaa kustannusvaikuttavia työterveyshuollon palveluja julkisen sektorin omistajiensa henkilöstölle inhouse-yhtiönä. Tilikausi oli yhtiön neljäs tilikausi yhtiöittämisen jälkeen.

Tilikauden aikana keskeinen toimialaan ja liiketoimintaympäristöön vaikuttava tekijä oli varsinaisen koronapandemian akuutin vaiheen päättyminen ja pandemian aikana syntyneiden palvelutuotannon toimintamallien, kuten etä-/digitaalisten palveluiden vakiintuminen palveluntuotantoon. Samoin henkilöstön etä- ja läsnätyöskentelyyn liittyvien käytäntöjen ja toimintamallien vakiintuminen.

Yhtiön henkilöstöasiakkaiden asiakastyytyväisyys pysyi erittäin korkealla tasolla (4,7/5).

Yhtiön tulos on omistajien ja hallituksen tahtotilan mukainen. Yhtiö täyttää sille omistajien asettamat toiminnalliset ja tavoitteelliset tavoitteet.

Keskeiset tavoitteet ja suunnitelmat 2023 ->

Yhtiön alueellisen toimintaympäristön keskeinen muutos oli 1.1.2023 toimintansa aloittava Keski-Suomen hyvinvointialue, jonka henkilöstön palveluntuotannon Työterveys Aalto tuottaa. Loppuvuodesta 2022 varmistui Aallon rooli palveluntuottajana sekä rakentui palvelumalli (monituottajamalli), jolla Hyvinvointialueen palvelut tuotetaan. Tämä asiakasrajapinnan muutos vaikuttaa Aallon organisaatorakenteeseen, tiimirakenteeseen ja toimintamalliin, jolla palveluiden tuotantoa koordinoidaan.

Monetra Oy

Kuvaus yhtiön toiminnasta:

Yhtiön toimialana on hallita ja omistaa talous- ja henkilöstöhallinnon sekä muita asiantuntija- ja tukipalveluita tarjoavien tytäryhtiöidensä osakkeita. Lisäksi yhtiön tehtäviin kuuluu muun ohella yhteisten hallinto- ja tietohallintotehtävien hoitaminen, konsernin strateginen suunnittelu, konserniohjaus ja Monetra-konsernin toiminnan kehittäminen.

Yhtiö on perustettu ja toimii hankintayksikkönä, joka tuottaa, toimittaa ja hankkii sen suoraan tai välillisesti omistaville hankintayksiköille tavaroita tai palveluita joko tuottamalla niitä itse tai sen omistamien tytäryhtiöiden kautta. Yhtiö voi toimia myös yhteishankintayksikkönä.

Yhtiö harjoittaa pääosaa toiminnastaan niiden hankintayksiköiden kanssa, joiden määräysvallassa se on. Yhtiön toimin- taa valvovat hankintayksiköt samalla tavoin kuin ne valvovat omia toimipaikkojaan. Yhtiö voi ostaa, myydä ja hallita kiinteää omaisuutta sekä käydä arvopaperikauppaa.

Hyvinvointialueen omistusosuus: 5 %

Hallitus 31.12.2022:

Möttönen Tuomas Uolevi, Eerola Pekka Antero, Leinonkoski Heli Tuulia, Luoma Ilkka Kristian, Miettinen Merja Hannele & Vuojolainen Juha Arto

Toimitusjohtaja: Päivi Irmeli Pitkänen

Osakassopimus: on

Omistajastrategia: on

Tunnuslukuja

	2021	2022
Henkilöstömäärä	23	41
Liikevaihto	3 139 122	4 709 208
Liikevoitto	-171 195	-163 298
Liikevoitto %	-6	-4
Tilikauden tulos	1 869	9 566

Edellisten tilikausien tulos	830	1 869
Investoinnit	1 841 684	2 107 859
Omavaraisuusaste	15	15
Taseen loppusumma	9 341 924	9 820 649
Oman pääoman tuotto %	0	0
Maksetut osingot	0	0

Ajankohtaista toiminnassa ja toiminnan kehitys

Tärkeimmät tapahtumat 2022

Monetra-konsernia perustettaessa tavoitteena oli aikaansaada kaksi merkittävää asiaa: yhtenäistää tietojärjestelmät ja yhtenäistää toimintamallit, jotta kustannustehokkuus ja asiakashyöty saadaan maksimoitua. Vuonna 2022 Monetran kaikki kehitysresurssit kohdennettiin hyvinvointialueiden käyttöönottoon eikä merkittävää muuta kehitystyötä tehty. Vuoden 2022 aikana suunniteltiin myös yhtiöjärjestelyä, jossa tytäryhtiöt sulautuisivat emoyhtiöön. Päätös asiasta tehdään mahdollisesti vuoden 2023 aikana.

Joustava etätyömalli ja tekniset ratkaisut tulivat jäädäkseen ja hybridi-työskentelymalli on jo rutiinia. Asiakastyytyväisyys pysyi edelleen hyvällä tasolla ja uusia kunta- ja yhtiöasiakkuuksia tuli Monetra-konserniin 45. Useita uusiasiakaskeskusteluja kyllä käytiin vuonna 2022, mutta toteutukset siirtyivät myöhempään ajankohtaan.

Täysdigitaaliseen talous- ja henkilöstöhallintoon tähtäävä järjestelmä-roadmap eteni suunnitellusti, saatiin päätökseen HR-järjestelmän kilpailutus (SAP Success Factors) ja taloussuunnittelujärjestelmä eteni käyttöönottoon. Vuoden 2022 lopulla ratkesi myös Monetran uusi talousjärjestelmä, Abilitan tuottamana Unit4.

Keskeiset tavoitteet ja suunnitelmat 2023 ->

Strategian mukaisesti liiketoiminnan odotetaan edelleen kasvavan sekä uusien asiakkuuksien että palvelujen myötä. Kannattavuus paranee, kun kehityshankkeista saatavat hyödyt tehostavat toimintaa.

Pääpaino lähivuosien työskentelyssä on uusien järjestelmien käyttöönotossa, prosessien yhtenäistämässä sekä hyvinvointialueiden toiminnan tehostamisessa.

Prosessien tehostaminen ja yhtenäistäminen johtaa väistämättä myös tekemisen keskittämiseen. Robotiikan systemaattisempi ja yhtenäisempi hyödyntäminen sekä vahva panostaminen tekoälyyn ovat myös keinoja edellä mainittujen tavoitteiden aikaansaamiseksi.

Tähän yhtiön haluamaa kuvausta yhtiön ajankohtaisista asioista ja toiminnan kehityksestä.

Taloushallinnon toimiala etenee vauhdilla kohti digitaalisuutta, jolloin tehtäväkuvat muuttuvat rutiinistyöstä asiantuntijatyöksi. Tavoitteenamme on lisätä merkittävästi KLT- ja PHT-tutkintojen suorittaneiden henkilöiden määrää, mahdollistamalla opiskelua myös työaikana ja korottamalla palkkoja tutkinnon suorittamisen jälkeen.

Liiketoiminnan kasvuun liittyy jossain määrin myös epävarmuutta, mutta toimiala on kuitenkin defensiivinen, asiakassuhteet yleensä pitkiä ja lainsäädäntö takaa, että palveluille on kysyntää.

Järvi-Suomen Terveys Oy

Kuvaus yhtiön toiminnasta:

Yhtiön toimialana on tuottaa julkiseen sosiaali- ja terveydenhuoltoon liittyviä palveluja. Yhtiön pääasiallisena toimintana on sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden ja asiantuntijoiden vuokraus ja työpanoksen myynti sekä asiakashankinta ja omistajien palveluiden markkinointi. Lisäksi yhtiö tuottaa etävastaanotto- ja etäseurantatoimintaa sekä kontrollipalvelua. Yhtiö voi myös tuottaa muita sosiaali- ja terveydenhuoltoalaan liittyvien tehtävien kannalta tarpeellisia muita palveluita sekä asiakas- ja hoitotyöhön liittyviä palveluita. Yhtiö voi omistaa, myydä ja hallita kiinteää omaisuutta ja arvopapereita. Yhtiö toimii omistajiensa hankintalain (laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista 1397/2016) tarkoittamana sidosyksikkönä.

Yhtiön omistajina toimivat tasaosuuksin (25% osuus) Keski-Suomen hyvinvointialue, Etelä-Savon hyvinvointialue, Pohjois-Karjalan hyvinvointialue sekä Pohjois-Savon hyvinvointialue.

Hyvinvointialueen omistusosuus: 25 %

Hallitus 31.12.2022:

Sami Sipilä, Susanna Wilén, Pauliina Mäenpää, Jouni Kurola & Markku Suokas

Toimitusjohtaja: Markku Hämäläinen

Osakassopimus: on

Omistajastrategia: ei

Tunnuslukuja

	2021	2022
Henkilöstömäärä	1	52
Liikevaihto	55 694	1 169 828
Liikevoitto	-70 406	-183 492
Liikevoitto %	-126	-15

Tilikauden tulos	-70 406	-183 457
Edellisten tilikausien tulos	0	-70 406
Investoinnit	0	0
Omavaraisuusaste	89	86
Taseen loppusumma	262 211	1 109 402
Oman pääoman tuotto %	-30	-19
Maksetut osingot	0	0

Ajankohtaista toiminnassa ja toiminnan kehitys

Tärkeimmät tapahtumat 2022

Yhtiön operatiivinen toiminta ensimmäisenä varsinaisena toimintavuotena vuonna 2022 keskittyi palveluportfolion rakentamiseen sekä palvelutoiminnan toteuttamiseen liittyvän yhteistoiminnan rakentamiseen perustajaomistajakuntayhtymien edustajien kanssa. Lisäksi yhtiö teki työtä omistajapohjan laajentamisessa ja perustajaomistajakuntayhtymät vahvistivat Osakassopimuksen muutoksen 13.12.2022, jonka liitteenä olevan Liityntäasiakirjan mukaisesti yhtiön neljänneksi omistajaksi saatiin Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä, joka vahvisti Osakassopimuksen ja liityntäasiakirjan 20.12.2022.

Keskeiset tavoitteet ja suunnitelmat 2023 ->

Uskomme, että yhtiön tuottama lisäarvo omistajahyvinvointialueille strategisena vetovoimajana kilpailukytekijänä on keskeinen. Tilikaudella 2023 tavoittelemme vahvaa kasvua sekä liikevaihdon ja tuloksen positiivista kehittymistä.

Hyvinvointialueyhtiö

Hyvil Oy

Kuvaus yhtiön toiminnasta:

Hyvil on aloittanut toimintansa 1.1.2023 ja henkilöstö siirtyi liiketoimintasiirtona Kuntaliitosta. Yhtiön toiminta on alku- ja kehitysvaiheessa. Yhtiön ehdollisessa suunnatussa annissa kaikki hyvinvointialueet, Helsingin kaupunki ja HUS-Yhtymä ovat merkinneet yhtiön osakkeita.

Kaupparekisteriprosessi on meneillään. Tulevilla osakkeenomistajilla tulee olemaan Hyvilissä tasaomistus. Kaikki 24 omistajaa tulevat omistamaan 4,16 % yhtiön osakkeista. Yhtiön toiminta perustuu vuosimaksuun tällä hetkellä.

Yhtiössä on töissä 17 erityisasiantuntijaa. Hyvilin tehtävä on palvelutoiminta, verkostojen ylläpitäminen ja yhteistyön mahdollistaminen sekä lainsäädäntöön osallistuminen ja vaikuttaminen. Hyvilin hallitus valitaan kesän 2023 aikana osakassopimuksen mukainen hallitus.

Hyvinvointialueen omistusosuus:

Hallitus 31.12.2022:

Jukka Alasentie, Kirsi Varhila, Marko Korhonen, José Valanta & Markus Pauni

Toimitusjohtaja: Johanna Sorvettula

Osakassopimus: on

Omistajastrategia:

Tunnuslukuja

	2021	2022
Henkilöstömäärä		
Liikevaihto		
Liikevoitto		
Liikevoitto %		
Tilikauden tulos		
Edellisten tilikausien tulos		

Investoinnit		
Omavaraisuusaste		
Taseen loppusumma		
Oman pääoman tuotto %		
Maksetut osingot		

Ajankohtaista toiminnassa ja toiminnan kehitys

Tärkeimmät tapahtumat 2022

Osakassopimuksen mukaisen hallituksen valinta, Hyvilin palvelustrategian tekeminen ja samalla Hyvilin tehtäväalueiden sekä edunvalvonnan tuen mekanismin selkeyttäminen.

Keskeiset tavoitteet ja suunnitelmat 2023 ->

Keurusseudun Ateria- ja tukipalvelut Oy

Kuvaus yhtiön toiminnasta:

Sote-uudistuksessa sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottaminen siirtyi hyvinvointialueiden toiminnaksi. Tämän vuoksi Keuruun kaupunki, Multian ja Petäjäveden kunnat sekä Keski-Suomen hyvinvointialue perusti yhteisen in-house yhtiön. Yhtiön keskeinen tehtävä on tuottaa ateriapalvelut sidosyksiköille sopimuksen mukaisesti.

Hyvinvointialueen omistusosuus: 1 %

Hallitus 31.12.2022:

Leo Houhala, Janne Teeriaho, Hanna Hautamäki, Tarja Riimäki, Markku Puro 1.5.2023 alkaen.

Toimitusjohtaja: Ulla Luoma

Osakassopimus: on

Omistajastrategia: ei

Tunnuslukuja

	2021	2022
Henkilöstömäärä		
Liikevaihto		
Liikevoitto		
Liikevoitto %		
Tilikauden tulos		
Edellisten tilikausien tulos		
Investoinnit		
Omavaraisuusaste		
Taseen loppusumma		
Oman pääoman tuotto %		

Maksetut osingot		
------------------	--	--

Ajankohtaista toiminnassa ja toiminnan kehitys

Tärkeimmät tapahtumat 2022

Yhtiön perustamisen hyväksyminen kuntien valtuustoissa

Keskeiset tavoitteet ja suunnitelmat 2023 ->

Toiminnan käynnistäminen 1.3.2023 alkaen, toiminnan ohjelmistojen hankinta ja siirto yhtiölle. Sopimusten siirrot ja henkilöstön siirto yhtiön alle. Toiminnan käynnistäminen huomioiden perustamissopimusten vaatimukset.

Tähän yhtiön haluamaa kuvausta yhtiön ajankohtaisista asioista ja toiminnan kehityksestä.

Toiminnot on saatu suurelta osin käynnistettyä, tuotanto on toiminut normaalisti. Laskutusta siirretään tuotannonohjausjärjestelmään elokuuhun mennessä. Henkilöstön saatavuudessa on ongelmia, joita ratkotaan esimiestyöllä ja tehtävä järjestelyillä.

Joki ICT Oy

Kuvaus yhtiön toiminnasta:

Joki ICT Oy on 25 kunnan, 6 kuntayhtymän, 6 kuntaomisteisen yhtiön, kahden hyvinvointialueen sekä yhden hyvinvointiyhtymän omistama tietoliikenne-, kapasiteetti-, järjestelmä-, työasema- ja IT-tuki- sekä asiantuntijapalveluita omistaja-asiakkailleen tuottava yhtiö. Sen toiminta-alue ulottuu Kempeleestä Pohjoiseen Keski-Suomeen. Yhtiö on omistajilleen yhteistyöalusta, joka tuottaa merkittäviä ratkaisuja palveluprosessien tehostamiseen ja digitalisointiin.

Keski-Suomen hyvinvointialueelle palveluja tuotetaan pääosin entisen Saarikan toiminta-alueella. Täsmennyksenä alla olevaan omistusosuuskohtaan: Keski-Suomen hyvinvointialue kuuluu yhtiön pienomistajiin omistusprosentin ollessa 0,0006 (yhteensä 5 osaketta).

Hyvinvointialueen omistusosuus: 0 %

Hallitus 31.12.2022:

Yliluoma Joonas pj, Uusivirta Juha vara-pj, Hinno Kimmo, Mattila Erja, Moilanen Riikka, Niinikoski Eija-Riitta, Severinkangas Pertti, Törmänen-Lindqvist Anette, Haapala Teemu varajäsen, Möller Urho varajäsen

Toimitusjohtaja: Petri Kinnunen

Osakassopimus: ei

Omistajastrategia: ei

Tunnuslukuja

	2021	2022
Henkilöstömäärä	55	55
Liikevaihto	4 652 209	6 002 249
Liikevoitto	-73 281	30 820
Liikevoitto %	-2	1
Tilikauden tulos	-100 235	8 254
Edellisten tilikausien tulos	-213 644	-313 612

Investoinnit	0	0
Omavaraisuusaste	5	6
Taseen loppusumma	1 036 374	1 146 345
Oman pääoman tuotto %	-2	12
Maksetut osingot	0	0

Ajankohtaista toiminnassa ja toiminnan kehitys

Tärkeimmät tapahtumat 2022

Kts. liitteenä oleva vapaaehtoinen toimintakertomus.

Keskeiset tavoitteet ja suunnitelmat 2023 ->

Jokilaakson Terveys Oy

Kuvaus yhtiön toiminnasta:

Jokilaakson Terveys Oy tuottaa terveydenhoitopalveluita Jokilaakson sairaalassa ja terveysasemilla Jämsän seudulla. Yhtiön tuottamista palveluista pääosa on Jämsän kaupungin ulkoistamia terveydenhuollon palveluita, joita Jokilaakson Terveys Oy tuottaa alihankintana sisaryritykselleen Jämsän Terveys Oy:lle. Lisäksi yhtiö tuottaa erikoissairaanhoidon palveluita pääosin Pirkanmaan ja Keski-Suomen alueen asiakkaille sekä valinnanvapausasiakkaille valtakunnallisesti. Yhtiö on perustettu 6.2.2009. Yhtiön omistavat Pihlajalinna Terveys Oy (90 %) ja Keski-Suomen sairaanhoitopiiri (10 %).

Hyvinvointialueen omistusosuus: 10 %

Hallitus 31.12.2022:

Joni Aaltonen, Marko Savolainen, Janne Luoma-aho

Toimitusjohtaja: Seppo Kariniemi

Osakassopimus: on

Omistajastrategia: on

Tunnuslukuja

	2021	2022
Henkilöstömäärä	255	256
Liikevaihto	31 289 668	30 787 875
Liikevoitto	4 176 496	3 902 064
Liikevoitto %	13	13
Tilikauden tulos	3 259 212	3 177 496
Edellisten tilikausien tulos	8 062 284	321 496
Investoinnit	438 113	152 599
Omavaraisuusaste	74	20
Taseen loppusumma	15 279 978	17 915 988

Oman pääoman tuotto %	33	43
Maksetut osingot	2 000 000	1 000 000

Ajankohtaista toiminnassa ja toiminnan kehitys

Tärkeimmät tapahtumat 2022

- Kiireetön vastaanotto toiminta on jatkunut Jokilaakson sairaalan kaikissa yksiköissä normaalilla tasolla. Etävastaanottojen kysyntä on kasvanut tasaisesti ja terveysasemien tiimimallia kehitettiin edelleen. Suolistosyövän seulontoihin liittyvät skopia-tutkimusten määrä kasvoi toimintakauden aikana.
- Toisaalta koronapandemian hoito, testaus, jäljitys, puhelinneuvonta, infektio potilaiden hoito ensiavussa, infektio vastaanotolla ja osastoilla ovat olleet määrällisesti merkittäviä tehtäviä normaalin toiminnan lisäksi koko vuoden ajan. Esimerkiksi koronapotilaita hoidettiin osastoilla selvästi enemmän kuin pandemian alkuvuosina
- Vaikka Covid-19 -pandemian ja valtakunnallisen hoitajavajeen vuoksi hoitovelka ja hoitojonot ovat kasvaneet valtakunnallisesti, Jokilaakson sairaalassa hoitoon pääsy on edelleen ollut nopea. Kiireettömien vastaanottoaikojen (T3) saatavuus hoitajille ja lääkäreille on säilynyt hyvällä tasolla sekä odotusaika erikoissairaanhoidon poliklinikoille alhaisena (keskim. 1-4 vko) ja leikkaukseen noin 2 kuukautta.
- Tekonivelleikkauksissa ylitettiin ensimmäistä kertaa yhtiön historiassa ylitettiin 700 tekonivelleikkauksen raja. Joulukuussa THL:n julkaisemassa tilastoraportissa (44/2022) Jokilaakson sairaala asemoitui julkisten sairaaloiden vertailuryhmässä "Varhaisten uusintaleikkausten" -tilastovertailussa valtakunnan aivan kärkipäähän (sijat 1 ja 2).
- Asiakastytyväisyyttä mitattiin koko toimintakauden ajan ja kaikkien palveluiden yhteenlaskettu NPS-indeksin pisteluku oli hyvä 73,9.

Keskeiset tavoitteet ja suunnitelmat 2023 ->

Yhtiön toimintaa kehitetään edelleen palvelemaan entistä paremmin potilaiden ja asiakkaiden tarpeita. Leikkaustoiminnan ja erikoissairaanhoidon palveluiden tarjonta ja markkina-alue pidetään laajana. Valinnanvapaus mahdollistaa Jokilaakson sairaalan laadukkaiden ja nopeasti saatavilla olevien erikoissairaanhoidon palveluiden tuomisen valtakunnallisesti laajaan käyttöön yhdessä hyvinvointialueiden kanssa.

Jämsän Terveys Oy

Kuvaus yhtiön toiminnasta:

Jämsän Terveys Oy tuottaa Jämsän kaupungin asukkaille ulkoistus sopimuksen mukaiset sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut. Yhtiön varsinainen toiminta on alkanut 1.9.2015 ja määräaikainen palvelusopimus päättyy 31.8.2025. Yhtiö vastaa Jämsässä noin 20 000 asukkaan perusterveydenhuollosta ja erikoissairaanhoidosta. Yhtiön omistavat Pihlajalinna Terveys Oy (51 %) ja Keski-Suomen sairaanhoitopiiri (49 %).

Hyvinvointialueen omistusosuus: 10 %

Hallitus 31.12.2022:

Joni Aaltonen, Marko Savolainen, Eetu Salunen, Maria Kaisa Aula, Lasse Leppä, Ville Väyrynen

Toimitusjohtaja: Seppo Kariniemi

Osakassopimus: on

Omistajastrategia: on

Tunnuslukuja

	2021	2022
Henkilöstömäärä	512	497
Liikevaihto	76135217	71484401
Liikevoitto	-2475779	-8281677
Liikevoitto %	-3	-12
Tilikauden tulos	-2486108	-8026466
Edellisten tilikausien tulos	2585861	99754
Investoinnit	125447	83367
Omavaraisuusaste	0	-129
Taseen loppusumma		
Oman pääoman tuotto %	-182	-207

Maksetut osingot	46 756 784	6 144 589
------------------	------------	-----------

Ajankohtaista toiminnassa ja toiminnan kehitys

Tärkeimmät tapahtumat 2022

- Palvelutaso on pysynyt hyvänä ja kaikki sopimuksen mukaiset palvelut on tuotettu palvelusvaatimusten mukaisesti, kuten aikaisempinakin vuosina. Hoitoonpääsy on ollut hyvällä tasolla eikä hoitovelkaa ole syntynyt koronavuosisista huolimatta.
- Koronapandemian hoito, testaus, jäljitys, puhelinneuvonta, infektio potilaiden hoito ensiavussa, infektiovastaanotolla, osastolla ja vanhushuoneyksiköissä ja annetut rokotustodistukset ovat olleet määrällisesti merkittäviä lisäkustannuksia aiheuttaneita tehtäviä. Koronapotilaita on hoidettu osastoilla ja vanhushuoneyksiköissä sekä sairaanhoitopiirissä selvästi enemmän kuin vuosina 2020 ja 2021.
- Keski-Suomen käräjäoikeus antoi keväällä (4.4.2022) ratkaisunsa Jämsän Terveys Oy:n ja Jämsän kaupungin palvelusopimusta koskevaan riitaan. Ratkaisu ei ole lainvoimainen. Yhtiö on valittanut hovioikeuteen käräjäoikeuden ratkaisusta. Hovioikeuden käsittelyiden on määrä alkaa syyskuussa 2023.
- Lisäksi yhtiössä toteutettiin tuotannollisista ja taloudellisista syistä muutosneuvottelut kevään 2022 aikana. Muutosneuvotteluiden ja käynnistetyn tehostamisohjelman tavoitteena oli varmistaa yhtiön toimintaedellytysten ja kannattavuuden parantaminen sekä sopeuttaa toimintaa vastaamaan muuttuneita olosuhteita. Tehostamisohjelman toimeenpano on edennyt vuoden 2022 aikana suunnitellusti ja tulee jatkumaan myös vuoden 2023 ajan.
- Lisäksi sote-palveluiden järjestämisvastuu on siirtynyt 1.1.2023 alkaen Keski-Suomen hyvinvointialueelle, joka on sen myötä tullut palvelusopimuksen tilaajatahoksi. Jatkossa yhtiön tuottamien palveluiden laatua ja toiminnan vaikutuksia seurataan ja arvioidaan Keski-Suomen hyvinvointialueen ja yhtiön edustajista muodostetun ohjausryhmän toimesta.
- Asiakastytyväisyyttä mitattiin koko tilikauden ajan ja kaikkien palveluiden yhteenlaskettu NPS-indeksin pisteluku oli hyvä 67,4

Keskeiset tavoitteet ja suunnitelmat 2023 ->

-Yhtiö jatkaa laadukkaiden ja vaikuttavien sosiaali- ja terveyspalveluiden tuottamista Jämsän kaupungin asukkaille. Yhdessä Keski-Suomen hyvinvointialueen kanssa yhtiö edelleen kehittää sote-palveluiden laatua, toimintamalleja, vaikuttavuutta ja asiakaslähtöisyyttä. Jatkossa yhtiön tuottamien palveluiden laatua ja toiminnan vaikutuksia seurataan ja arvioidaan Keski-

Suomen hyvinvointialueen ja yhtiön edustajista muodostetun ohjausryhmän toimesta.

SOTEvirtuaalikirjasto Oy

Kuvaus yhtiön toiminnasta:

SOTEVirtuaalikirjasto Oy on 13 ei-yliopistolaisen hyvinvointialueen omistama hankinta- ja kirjastopalvelu. Tuemme sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön ammatillista osaamista. Edistämme hoidon laatua sekä turvallisuutta tarjoamalla laadukkaita sähköisiä tieteellisiä tietoaineistoja soteammattilaisten käyttöön.

Se tuottaa hankinta- ja kirjastopalveluita hyvinvointialueille sekä muille sotealan julkisille palveluntuottajille.

Kasvatamme liiketoimintaa lisäämällä tietoaineistojen kustannustehokasta yhteishankintaa, hankkimalla uusia asiakkuuksia ja toimimalla hankinnan sidosyksikkönä. Liiketoiminta kasvaa, on kannattavaa ja kustannuksiltaan kilpailukykyistä.

Hyvinvointialueen omistusosuus: 7 %

Hallitus 31.12.2022:

Annikki Niiranen pj, Maire Ahopelto, Petteri Lankinen, Juha Paloneva

Toimitusjohtaja: Päivi Ukkonen

Osakassopimus: on

Omistajastrategia: on

Tunnuslukuja

	2021	2022
Henkilöstömäärä	2	3
Liikevaihto	1 386 991	1 907 969
Liikevoitto	-223	11 476
Liikevoitto %	0	0
Tilikauden tulos	-995	9 151
Edellisten tilikausien tulos	-995	9 151
Investoinnit	9 000	0

Omavaraisuusaste	20	32
Taseen loppusumma	933 565	598 279
Oman pääoman tuotto %	0	5
Maksetut osingot	0	0

Ajankohtaista toiminnassa ja toiminnan kehitys

Tärkeimmät tapahtumat 2022

Uusiasiakashankinta - Hallitus on linjannut, että uusiasiakashankinnassa tähdätään palveluasiakkaisiin. Osakas pohjaa ei ole tarkoitus laajentaa. Yhtiön palveluiden ulosmyyntiraja on enintään 70 000–100 000 euroa vuodessa. Tavoitteena on hankkia palvelusuhdeasiakkaita 1–2 vuosittain.

Informaattikopalvelu Uuden palvelun lanseeraaminen ja palvelun aloittaminen Essotessa, Kymsotessa ja Soitessa.

Työpanos jakaantuu: Essote 20 %, Kymsote 30 %, Soite 20 %, Virtuaalikirjasto 30 %

Palveluhinnasto - Uusia asiakkuuksia varten on aloitettu palveluhinnaston suunnittelu. Palveluhinnasto on tarkoitus saattaa loppuun vuoden 2022 aikana

Keskeiset tavoitteet ja suunnitelmat 2023 ->

Toiminnan laajentuessa yhtiö talousassistentin palkkaaminen.

Kirjaston järjestelmien kilpailutus sekä tilaustenhallintaohjelman hankkiminen.

SOTEVirtuaalikirjasto Oy:n ja Virtuaalikirjasto Hellin uudet sivut uudella julkaisujärjestelmällä.

Odotettavat myyntitulot: 70 000 €.

2M-IT Oy

Kuvaus yhtiön toiminnasta:

Yhtiö tuottaa SOTE -ICT palveluja omistajilleen.

Hyvinvointialueen omistusosuus: 7 %

Hallitus 31.12.2022:

Arja Pesonen, Ari Salmela, Max Lönnqvist, Marina Kinnunen, Timo Louna, Pekka Suomalainen, Heljä Lundgrén-Laine

Toimitusjohtaja: Jari Nevalainen

Osakassopimus: on

Omistajastrategia: on

Tunnuslukuja

	2021	2022
Henkilöstömäärä	569	731
Liikevaihto	118055818	141281423
Liikevoitto	2484231	2341767
Liikevoitto %	2	2
Tilikauden tulos	1965042	1864237
Edellisten tilikausien tulos	2599869	2970861
Investoinnit	3559929	5892676
Omavaraisuusaste	27	21
Taseen loppusumma	30650796	40547236
Oman pääoman tuotto %	25	22
Maksetut osingot	1586850	1594050

Ajankohtaista toiminnassa ja toiminnan kehitys

Tärkeimmät tapahtumat 2022

Yhtiön omistajina oli tilikauden päättyessä 11 (11) hyvinvointialuetta, 26 (26) kuntayhtymää, 37 (37) kuntaa ja 4 (4) kunta/kuntayhtymäomisteista osakeyhtiötä.

Yhtiön liiketoiminta on jaettu neljään liiketoimintaosastoon: Ratkaisupalveluihin, Tietotekniikkapalveluihin, Sovelluspalveluihin ja Hankinta- ja käyttöönottopalveluihin. Liiketoimintoja jaettuna liikevaihdosta

48 (49) prosenttia tulee sovelluspalveluista, 29 (33) prosenttia tietotekniikkapalveluista, 23 (18) prosenttia ratkaisupalveluista ja 0 (0) prosenttia hankinta- ja käyttöönottopalveluista.

Sovelluspalvelut suurimpana liiketoimintayksikkönä pystyi kehittämään palveluidensa laatua ja tehokkuutta

yhtenäistämällä toimintamalleja. Sovelluspalveluja työllistivät jatkuvien palveluiden lisäksi hyvinvointialueiden

aloituksen valmistautumiseen liittyvät pakolliset muutostyöt ja järjestelmien harmonisoinnit.

Sovelluspalveluiden liiketoimintajohtajana on toiminut Kati Pöllänen syyskuusta 2022 lähtien.

Tietotekniikkapalvelut tuottivat tilikauden aikana laadukkaita ja kustannustehokkaita palveluita toiminta-

alueellaan. Tilikauden aikana hyvinvointialueen valmistelutyöt vaativat osastolta merkittävää työpanosta ja ennakoivia hankintoja, jotta pystyttiin takaamaan palveluiden käynnistyminen. Lisäksi merkittäviä rekrytointeja tehtiin koko vuoden aikana.

Ukrainan sota nosti merkittävästi tietoturva- ja kyberturvapalveluiden kysyntää sekä tarpeen varmistaa jatkuvuus kaikkien palveluiden toiminnan osalta. Kasvua tulee erityisesti tietoturva-, laite-, service desk- ja lähituki- palveluissa tulevina vuosina. Tämän lisäksi kysyntää nähdään tulevan myös pilvipalveluista ja tähän tehtiin merkittävät panostukset yhteistyössä Microsoftin kanssa koko toiminta-alueella.

Ratkaisupalvelujen liiketoiminta kasvoi tilikauden aikana erityisen hyvin. Työtä aiheutti etenkin hyvinvointialueiden

aloitukseen liittyvät muutostyöt. Ratkaisupalveluiden liiketoimintajohtajana on toiminut Arto Lehtokari marraskuusta 2022 lähtien.

Yhtiössä aloitti 1.10.2022 uusi liiketoimintayksikkö Hankinta- ja käyttöönottopalvelut, jonka liiketoimintajohtajana

toimii Satu Ylisiurua-Hemminki. Hankinta- ja käyttöönottopalvelut tarjoavat juridista asiantuntemusta

ja lisäksi toteutukseen ja käyttöönottoon liittyviä asiantuntijapalveluita, kuten hanke- ja projektiosaamista.

2M-IT Oy:n palveluksessa oli tilikauden 1.1.–31.12.2022 aikana keskimäärin 642 (2021: 515 ja

2020:

514) henkilöä. Tilikauden päättyessä henkilökuntaa oli 731 (2021: 569 ja 2020: 523).

2M-IT Oy:n palvelunhallinnan johtamisjärjestelmälle on myönnetty IT-palvelunhallinnan ISO/IEC 20000-1:2011 ja Laadunhallinnan ISO 9001:2015 sertifiikatit 1.10.2018. Sertifiikatit kattavat kaikki 2M-IT:n tuottamat palvelut, toimipisteet ja asiakkaat. Vuonna 2021 toteutettiin uudelleensertifioinnit. Tilikauden 2022 aikana toteutettiin ISO/IEC 20000-1:2018- ja ISO9001:2015-sertifikaattien seuranta-arvioinnit. Kansainvälinen ISO/IEC 20000-1 standardin pohjalta sertifioitu IT-palvelunhallinnan järjestelmä osoittaa 2M-IT:n sitoutumisen palveluiden suunnitteluun, käyttöönottoon, toimittamiseen ja parantamiseen tavalla, joka täyttää IT-palveluille asetetut vaatimukset. ISO 9001 -sertifikaatti on kansainvälisesti tunnettu hyvän laadun todiste. Se on maailman tunnetuin laatu- ja johtamisjärjestelmä, jonka ydinajatus on selkeästi kuvatut prosessit ja niiden jatkuva parantaminen.

Vuonna 2019 toteutettiin Palvelunhallinnan johtamisjärjestelmän laajennus. Laajennuksen myötä otettiin

käyttöön terveydenhuollon laitteiden ja tarvikkeiden valmistamiseen tarkoitettu ISO 13485:2016 johtamisjärjestelmästandardi. ISO 13485:2016 sertifiikaatti myönnettiin 2.12.2019. Tilikauden 2022 muutosauditoinnin jälkeen kattavuus on 2M-IT:n tietojohdamisen alustapalvelut, ja siellä tuotteena tietoallas.

Tilikauden 2022 aikana toteutettiin ISO/IEC 27001:2013-sertifiointiauditointi hallituksen asettaman

strategisen tavoitteen mukaisesti. 2M-IT:n palvelunhallinnan johtamisjärjestelmälle myönnettiin ISO/IEC 27001:2013-sertifikaatti 2.11.2022. Sertifiikaatti kattaa kaikki yrityksen tuottamat palvelut, toimipisteet ja asiakkaat.

Keskeiset tavoitteet ja suunnitelmat 2023 ->

Liikevaihto 170M€

Tulos 1,5M€

Puolivuosikatsaus 06/2023

Puolivuosikatsauksen sisältö

- Toimintakatsaus
  - Hyvinvointialuejohtajan katsaus
  - Toimialajohtajien katsaus
- Talous
- Toiminnan tavoitteiden toteutuminen
- Toiminnan tietoja
- Henkilöstö
- Hankeraportointi
- Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutuminen

Toimintakatsaus

Hyvinvointialuejohtajan katsaus

Hyvinvointialueen ensimmäinen puolivuotinen on ollut **toiminnan vakiinnuttamisen aikaa**. 26 organisaation yhdistymisessä voidaan puhua superfuusiosta, jossa tuo mainittu vakiinnuttaminen näyttää kestävästi huomattavan paljon aiemmin arvioitua pidemmälle; jopa ensimmäisen valtuustokauden loppupuolelle.

Yhtenä keskeisenä ja monivaikutteisena asiana aluehallitus käynnisti helmikuussa **hyvinvointialueen strategian toimeenpano-ohjelman valmistelun**. Valmistelu on perustunut strategiassa määriteltyihin menestystekijöihin: uudistuminen, asukkaat, kumppanuus, ihmislähtöiset palvelut, henkilöstö ja tieto. Kevään ja kesän aikana toimeenpano-ohjelman sisällöt ovat tarkentuneet ja täsmentyneet.

Hyvinvointialueen **talousennuste on heikentynyt merkittävästi keväisestä ennusteesta**. Tämä aiheuttaa tuottavuusohjelmaan lisätoimenpiteitä seuraaville vuosille. On muistettava, että hyvinvointialuelain mukaan taloussuunnitelma on laadittava siten, että se on tasapainossa tai ylijäämäinen viimeistään toisen talousarviovuotta seuraavan vuoden päättyessä. Taloushaasteet tulevat näin ollen olemaan mittavat.

Hyvinvointialuejohtajan kuntakierroksilla on kartoitettu suoraa palautetta hyvinvointialueen alkukuukausien toiminnasta asukkailta, hyvinvointialueen henkilöstöltä, kuntajohdoilta ja palveluyrittäjiltä. Takana on yhdeksän kuntakäyntiä, ja niistä saadusta palautteesta **kärkiteemoiksi tiivistyvät**:

- 1 toiminnan siiloutuminen/sektoroituminen
- 2 viestintä/organisointi ja vastuuhenkilöt eivät asiakkaiden eikä henkilöstön tiedossa
- 3 palveluverkko/kiinteistösopimusten jatkuvuus
- 4 työllisyyden hoidon yhteistyöpinta

Konsernipalvelujen toimialajohtajan katsaus

Konsernipalveluiden toimialan ensimmäisellä vuosipuoliskolla keskityttiin turvallisen siirtymän toteuttamiseen, eli palveluiden jatkuvuuden turvaamiseen ja hallinnon toimintatapojen ja –mallien rakentamiseen.

Hyvinvointialueuudistuksen aiheuttama muutoksen laajuus ja syvyys juuri konsernipalveluissa on yllättänyt. Hallinnon ja tukipalveluiden henkilöstö on siirtynyt konsernipalveluiden palvelukseen 26 eri organisaatiosta ja yhdenkään organisaation hallintomalli ei ole ollut suoraan monistettavissa hyvinvointialueelle. Hallinnon toimintatapojen ja organisaation rakentaminen ja kehittäminen jatkuu edelleen.

Organisoitumisen keskeneräisyydestä huolimatta ensimmäisen vuosipuoliskon aikana on pystytty valmistelemaan ja hyväksymään isoja päätöskokonaisuuksia, kuten: strategian toimeenpano-ohjelma, Kukkulan kauppa, tuottavuusohjelma, edunvalvontasuunnitelma hallitusohjelmaneuvoitteluja varten, asiakas- ja potilastietojärjestelmien yhtenäistäminen, YT-neuvottelut henkilöstön sijoittumisesta ja tehtävänkuvista, omistajaohjauksen periaatteet ja hyvinvointialueen omistamien yhteisöjen hallitustyöskentely.

Konsernipalveluiden talouden seuranta haastaa erityisesti se, että talousarvion pohja on laadittu yhdistelemällä luovuttavien organisaatioiden talousarviot. Näin ollen tiedot eivät vastaa todellista siirtyneen toiminnan kustannustasoa ja on rakeenteellisesti poikkeava. Käytettävissä ei ole myöskään aiempien vuosien toteumatietoja, joita voisi hyödyntää seurannan ja ennustamisen tukena.

Alkavalle syyskaudelle konsernipalveluiden toimiala on organisatorisesti huomattavasti valmiimpi kuin vuoden alussa. Henkilöstöorganisaatio on pääpiirteittäin vakiinnutettu ja kaikkiin avaintehtäviin on ensimmäisen vuosipuoliskon aikana saatu henkilöt nimettyä. Syyskauden osalta hallinnon vuosikelloa on kehitetty ja sen avulla pyritään parantamaan asioiden valmistelua ja ennakoitavuutta. Syksyn osalta päätöksentekoon onkin tulossa useita merkittäviä päätöskokonaisuuksia.

Pelastustoimen toimialajohtajan katsaus

Pelastustoimen toimialalla, Keski-Suomen pelastuslaitoksella, toteutui turvallinen siirtymä, pelastustoimen järjestämisvastuun siirtyessä kunnilta hyvinvointialueelle vuoden 2023 alusta. Ensimmäisellä vuosipuoliskolla toiminnassa ollaan keskitytty tehokkaiden ja vaikuttavien pelastuslaitoksen lakisääteisten tehtävien sekä ensihoitopalvelun tuottamiseen. Näissä tehtävissä ollaan onnistuttu, eikä merkittäviä palvelutuotannon poikkeamia ole esiintynyt jo tiedossa olevien ongelmakohtien lisäksi.

Hyvinvointialueen yhteisten konsernipalveluiden rakentuminen, organisoitumisen ja toimintamallien keskeneräisyys sekä uusien järjestelmien käyttöönotto ovat aiheuttaneet myös pelastuslaitoksen yleis-, henkilöstö- ja taloushallinnon osalta epätietoisuutta sekä ajoittaisia ongelmatilanteita. Taloushallinnon näkökulmasta pelastuslaitos on pysynyt talousraamissa. Toimintavuodelle suunniteltuja kehittämistoimenpiteitä ei ole tehty täysimääräisesti, joten henkilöstökuluissa toteumaennuste on alle budjetoidun. Käyttötaloudessa on kuitenkin tullut suunnittelemattomia kustannuspaikkojen ylityksiä.

Henkilöstöresursseissa on ongelmia. Painopistepaloasemilla (Laukaa, Keuruu, Saarijärvi, Viitasaari), jotka toimivat päiväpaloasemina päätoimisella henkilöstöllä, on merkittäviä rekrytointiongelmia. Lainmukaiset pätevyysvaatimukset omaavia pelastajia ei saada rekrytoitua päivätyöhön. Henkilöstöä on siirtynyt toisten hyvinvointialueiden palvelukseen tekemään työtä poikkeusluvan mukaisella työajalla (24 h työvuorot). Pelastajien osalta poistumaa on ollut myös monitoimiyksiköistä, joissa on jatkuva resurssivajaus. Lakisääteisen onnettomuuksien ehkäisytyön resurssit eivät ole riskiperusteisella tasolla. Henkilöstön saatavuuden, veto- ja pitovoiman, säädetyn pelastustoiminnan toimintavalmiuden varmistamiseksi ja varallaoloon kohdistuvien oikeudellisten riskien välttämiseksi tarvitaan suunnitelmallisia toimenpiteitä.

Toimintavuoden toisella puolivuodella keskitytään laadukkaan palvelutuotannon lisäksi tukemaan järjestäjää pelastustoimen asiantuntijuudella pelastustoimen palvelutasopäätöksen valmisteluprosessissa. Pelastustoimen järjestämisen linjaukset ovat merkittävässä roolissa pelastuslaitoksen palvelutuotannon suunnitelmallisessa kehittämisessä lainsäädännön ja riskianalyyysien perusteiselle tasolle. Pelastustoimen toimialalla on merkittävä kansallinen työvoimapula etenkin pelastajien osalta. Suunnitelmallinen ja ennakoiva henkilöstörekrytointi, viestinnän kehittäminen sekä työntantajamaineeseen ja ennen kaikkea organisaation toimivaan arkeen panostaminen ovat edellytyksiä työvoiman saatavuuden mahdollistamisessa.

Sosiaali- ja terveystalvveluiden toimialajohtajan katsaus

Ensimmäisen puolen vuoden aikana on toteutettu strategian ja tavoitteiden mukaisesti palvelutuotannon jatkuvuuden turvaaminen, 26 organisaation palvelutuotannon fuusioituessa yhteen organisaatioon. Palvelutuotannon rakentuminen yhteen organisaatioon on vaatinut merkittävää muutosjohtamisen työpanosta kaikilla organisaation tasoilla. Pääosin palvelutuotannon jatkuvuus saatiin turvattua, joiltain osin vaikutuksia paikallisiin toimintamalleihin fuusiolla ja yhtenäisillä palveluiden myöntämisperusteilla on ollut ja ne ovat heijastuneet osan työntekijöiden tehtävänkviin ja asiakasprosessien toimintamalleihin. Palvelutuotannon jatkuvuuden turvaamista korostettiin myös toimialan kattavalla kesäajan toiminnan suunnittelulla ja tiiviillä tilannekuvan ylläpidolla, kesälomakaudelle palvelutuotantoa sopeutettiin. Asiakas- ja potilastyöhön liittyvien tukipalvelutehtävien rakentuminen hyvinvointialueen tarpeisiin on osaltaan vaikuttanut palvelutuotannon toimivuuteen esimerkiksi asiakaslaskutuksen asteittainen käynnistyminen, tietojärjestelmien päivityksiin liittyvät muutokset tai joiden paikallisten käytäntöjen ajantasaistaminen, kuten esimerkiksi palvelutarpeen arviointiin liittyvät yksilökohtaisten palvelupäätösten ajan tasalle ja asianmukaiseksi saattaminen.

Palvelutuotannossa on erityisiä haasteita henkilöstön saatavuudessa tarpeen mukaisesti. Ongelma on se, että sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisia ei ole saatavissa eri mittaisiin sijaisuuksiin siten, että se ei aiheuttaisi riskiä palvelutuotannon ylläpitämiselle. Henkilöstön saatavuus vaihtelee hyvinvointialueen eri osissa ja on merkittävää etenkin pohjoisessa Keski-Suomessa mutta ongelmaa koskettaa koko aluetta. Osittain tarpeenmukaisia potilas- ja asukaspaikkoja on jouduttu pitämään kiinni henkilöstövajeen vuoksi. Tämä lisää jonoa ja odotusaikaa esimerkiksi ikääntyneiden asumispalveluihin tai kuormittaa kotiuttavaa toimipistettä. Henkilöstön saatavuutta on pitänyt turvata ostopalveluiden avulla joka lisää merkittävästi kustannuksia.

Palvelutuotannon ja palvelurakenteen siirtyminen ja sen ylläpitäminen aiemman laajuisena aiheuttaa talousarvion ylitysen. Talousarviopohjassa olevat puutteet suhteessa siirtyneeseen palvelutuotantoon ja sen laajuuteen, näyttäytyy etenkin vammaispalveluissa ja lastensuojelussa, hoitotarvikejakelussa sekä ikääntyneiden asumispalveluiden ostoissa sekä muissa asiakaspalveluiden ostoissa. Lisäksi henkilöstömenot ylittyvät merkittävästi, sekä palkkamenoina että työvoimanostopalveluna.

Oman palvelutuotannon ylläpidon ja turvaamisen lisäksi, alkuvuonna on korostunut myös palveluseteliprosessin yhtenäistäminen ja yhden järjestelmän käyttöön siirtyminen. Myös laajat palvelutuotannon kilpailutukset ja ostopalvelukumppanuudet sekä tuhansien sopimusten siirtyminen hyvinvointialueelle, ovat olleet merkittävä palveluissa haltuunotettava kokonaisuus, joka on haastanut sekä resurssien riittävyyttä että palvelutuotannon jatkuvuuden turvaamista. Kesäkuussa tehtiin myös merkittävä päätös Jämsän alueen kokonaisulkoistusopimuksen optiokauden käyttämättä jättämisestä.

Syyskaudella sosiaali- ja terveystalvveluiden järjestämisen linjausten määrittely luo näkymän hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystalvveluiden palvelutuotannolle, jolloin toiminnassa edetään seuraavaan kehittämisen vaiheeseen uudistuksessa. Uudistustyö, palveluiden järjestämisen linjat ja tuottavuusohjelman toimenpiteet suhteuttavat palvelutuotantoa myös talouden reunaehtoihin. Jos rahoitusmallin perusteet ja pohja pysyy kansallisesti ennallaan, on sillä merkittäviä vaikutuksia palvelutuotannon toimintamalleihin ja palveluverkkoon, sillä siirtyneet kustannukset eivät kata nykylaajuisen palvelutuotannon ylläpidosta syntyviä kustannuksia.

Talous

Talouden toteumaennusteen laadinnan perusteet

- Talouden toteumaennuste on laadittu huomioiden tiedossa olevat kustannustekijät, joilla on vaikutusta koko loppuvuoden talouden toteumaan. Ennuste on laadittu koko vuodelta.
  - Tammi-kesäkuun tietojen perusteella laadittu koko vuoden toteumaennuste on laadittu toteutuneen kirjanpidon ja tiedossa olevien talouden kehitykseen vaikuttavien tekijöiden pohjalta.
  - Kuuden kuukauden toteumatietojen perusteella toimintakate on hieman jaksotettua talousarviota heikompi. Tämä tarkoittaa sitä, että vaikka tulojen toteuma on jaksotettua talousarviota suurempi, niin menot ovat toteutumassa jaksotettua talousarviota suurempina.
  - Koko vuoden ennusteeseen liittyy vielä merkittävästi epävarmuustekijöitä ja aiempien vuosien vertailutietoja ei ole käytettävissä, mikä osaltaan vaikeuttaa koko vuoden toteuman arviointia.
  - Ennuste on laadittu varovaisuuden periaatetta noudattaen. Ennuste on heikompi kuin tasaisen vauhdin kertymällä laskettu ennuste olisi. Ennusteessa on huomioitu mm. palkkaratkaisuun sisältynyt kesäkuussa maksettu kertakorvaus, palvelujen ostojen hintojen muutos keväällä erityisesti koti- ja asumispalveluissa, ja sote-menoille tyypillinen toteutusrytmi siten, että erityisesti palvelujen ostojen menot ovat joulukuussa muita kuukausia suuremmat.

Hyvinvointialueen avainluvut

miljoona euroa	Talousarvio 2023	Tilinpäätös- ennuste 2023	Kesäkuu	Poikkeama
Toimintakate	-1 098	-1 196	-609	-98
Vuosikate	-4	-57	61	-53
Tilikauden yli-/alijäämä	-44	-96	42	-52
Kumulatiivinen yli-/alijäämä	-44	-96	42	-52
Valtionrahoitus	1 101	1 149	672	49
Investointimenot	-5	-5	0	0
Lainakannan muutos	-9	-9	0	0
Lainakanta 31.12.	-496	-496	-496	0

Hyvinvointialueen toteumaennuste

- Hyvinvointialueiden rahoitusmallin lähtökohta oli, että valtion rahoitus vastaa hyvinvointialueille siirtyvän toiminnan kustannuksia. Tämä ei näytä toteutuvan vuoden 2023 rahoituksen osalta. Rahoitusmalli ei riittävästi huomioi siirtyneen toiminnan todellista vuodenvaihteen kustannustasoa eikä tämänhetkistä kustannustason muutosta.
- Vuoden 2023 valtion rahoitus perustuu kuntien ja kuntayhtymien vuosien 2021 tilinpäätösten ja 2022 talousarvioiden tietoihin. Rahoitusta korjataan vastaamaan vuoden 2022 toteutunutta kustannustasoa niin kutsutulla kertakorvauksella, joka Keski-Suomen hyvinvointialueelle on arvion mukaan 51 M€.
- Näin korjattunakaan vuoden 2023 rahoituksen taso ei vastaa hyvinvointialueelle siirtyneen toiminnan todellisia kustannuksia.
- Vuodenvaiheessa hyvinvointialueelle siirtyneen toiminnan siirtymähetken kustannustaso on korkeampi kuin vuosien 2021 ja 2022 toteutuneiden kustannusten keskiarvo. Lisäksi rahoitusmalli ei riittävästi huomioi esimerkiksi inflaation ja hintojen muutoksen vaikutusta.
- Tilikauden alijäämäennuste on -96 miljoonaa euroa. Talousarvion mukainen alijäämä on -44 milj. euroa.

Rahoituksen taso ei vastaa hyvinvointialueelle siirtyneen toiminnan kustannustasoa

- Vuoden 2023 rahoitus on arviolta yli 80 milj euroa pienempi kuin hyvinvointialueelle siirtyneen toiminnan tosiasialliset kustannukset. Rahoitusmalli ei riittävästi huomioi tämänhetkistä kustannustason kehitystä. Rahoitus on todellisia kustannuksia pienempi mm. seuraavista syistä
  - Keväällä 2023 koko maan tasolla neuvotellun palkkaratkaisun (ns. perälautaratkaisu) vaikutuksia ei ole huomioitu hyvinvointialueiden vuoden 2023 rahoituksessa. Arvioitu kustannusvaikutus on noin 9,7 milj. euroa.
  - Hyvinvointialueen käyttöön siirtyneiden tilojen tilavuokrat ovat suuremmat kuin vastaavat aiemmat sisäiset vuokrat ovat kunnissa olleet. Tilavuokrat perustuvat lainsäädäntöön, jossa on määritelty periaatteet hyvinvointialueiden käyttöön siirtyvistä tiloista. Lisäksi tilavuokrien laskentamalli on määritelty asetuksella. Hyvinvointialueen käyttöön siirtyneiden toimitilojen vuokrat ovat toteutumassa noin 10,5 milj. euroa talousarviota ja aiempaa tasoa suurempana.
  - Hyvinvointialueiden rahoituksen tason määrittämisessä käytetty hyvinvointialueindeksi ei huomioi todellista hintojen nousua. Todellinen hintojen nousu on ollut huomattavasti nopeampaa. Alkuvuoden aikana tilastokeskuksen julkisten menojen hintaindeksin mukaan hintojen nousu on ollut noin 6 %. Vuoden 2023 rahoituksen laskennassa käytetty hyvinvointialueindeksi oli 3,5 % vuodelle 2023. Arvioitu kustannusvaikutus on noin 16 milj. euroa.
  - Ympäri vuorokautisten asumispalveluiden hinnankorotukset 1.1. ja 1.4. alkaen ovat olleet välillä 10–25 %. Arvioitu kustannusvaikutus on noin 10 milj. euroa.
  - Korkotaso on noussut enemmän kuin rahoitusmallissa huomioitu. Arvioitu kustannusvaikutus on noin 3,6 milj. euroa.
  - Korona-ajasta jäänyt hoito- ja hoivavelka on kasvattanut palvelutarvetta enemmän kuin rahoitusmallin mukainen palvelutarpeen kasvun oletus, jota on käytetty vuoden 2023 rahoituksen pohjana. Rahoituksen tasossa on huomioitu some-mallin mukainen palvelutarpeen kasvu 1,22 %. Toteutunut palvelujen käytön kasvu niissä toiminnoissa, joissa vertailukelpoista tietoa on saatavilla on alkuvuoden aikana ollut 4-13 %. Koko sote-palveluissa palvelutarpeen kasvun kustannusvaikutus kokonaisuutena on arviolta yli 30 milj. euroa suurempi kuin rahoituksessa huomioitu. Tästä erikoissairaanhoidon osuus on noin 18 milj. euroa (volyymin kasvu 7 %), lastensuojelun osuus noin 6 milj. euroa (volyymin kasvu 10 %), avosairaanhoidon osuus noin 6 milj. euroa (volyymin kasvu 7 %), kotihoidon osuus noin 1,4 milj. euroa (volyymin kasvu 4 %) ja suun terveydenhuollon osuus noin 0,9 milj. € (volyymin kasvu 4 %).
  - Lakisääteisten velvoitteiden tiukentuminen on huomioitu vuoden 2023 rahoituksessa, mutta lisärahoitus ei ole yhtä suuri kuin todellinen kustannusten lisäys. Arvioitu kustannusvaikutus on noin 3,2 milj. euroa ilman asumispalvelujen ostojen hintamuutoksia, joiden vaikutus on kuvattu edellä.

Muut tulokseen vaikuttavat tekijät

- Työvoiman saatavuuden vaikeuksista johtuen erityisesti sote-palveluissa työpanosta on jouduttu hankkimaan normaalia korkeammilla kustannuksilla
  - Hyvinvointialueen omalle henkilöstölle maksettavat tuplavuorokorvaukset, hälytysrahat ym. erilliskorvaukset ovat vuositasolla arviolta noin 5 milj. euroa. Ylityökorvaukset ovat arviolta noin 6 milj. euroa vuositasolla
  - Lisäksi työpanosta on jouduttu ostamaan suunniteltua enemmän. Ostopalveluna hankitun työpanoksen kustannus on useimmissa tapauksissa merkittävästi hyvinvointialueen omia henkilöstömenoja korkeampi ja tästä johtuen menot ovat toteutumassa noin 12 milj. euroa suurempana kuin talousarviossa varattu
- Palvelujen myöntämisperusteet ja asiakasmaksut vuodelle 2023 valmisteltiin siten, että ne vastaavat aikaisempaa keskimääräistä tasoa
  - Lasten ja nuorten mielenterveyspalveluihin tehtiin lisäpanostus 1,54 me €, mutta muita merkittäviä muutoksia ei ole tehty
- Hyvinvointialue ei ole alkuvuoden aikana tehnyt muita sellaisia merkittäviä päätöksiä tai ratkaisuja, joilla olisi oleellisesti toiminnan kustannustasoa kasvattava vaikutus
- Osinkotulot sekä henkilösivukuluissa Kevan tasausmaksu toteutuvat suunniteltua parempana, tulosvaikutus noin 3 M€
- Hyvinvointialueen valtion rahoitus tulee ennusteen mukaan toteutumaan noin 49 milj. euroa talousarviota suurempana, arvioitu valtion rahoitus vuonna 2023 on 1 149 miljoonaa euroa
  - Ennusteessa on otettu huomioon valtiovarainministeriön päätös hyvinvointialueiden vuoden 2023 rahoituksesta, joka oli noin 2 milj. euroa talousarviota pienempi (talousarvion pohjana käytettiin marraskuussa 2022 julkaistuja rahoituslaskelmia).
  - Lisäksi huomioitu hyvinvointialueiden vuoden 2023 rahoitusta korjaavan kertakorvauksen vaikutus noin 51 milj. euroa.
  - Ennusteessa ei ole vielä huomioitu lisätalousarvion mukaisen lisärahoituksen (19,2 M€) vaikutusta vuoden 2023 talouteen.

TULOSLASKELMA

Tuloslaskelma	Talousarvio	Ennuste	Erotus	Toteuma 6/2023
TOIMINTATUOTOT	171 980 686	188 469 795	16 489 109	76 728 208
Myyntituotot	40 363 548	56 621 156	16 257 608	27 748 328
Maksutuotot	80 675 124	85 831 223	5 156 099	36 420 779
Tuet ja avustukset	37 329 758	33 109 058	- 4 220 700	7 436 471
Muut toimintatuotot	13 612 256	12 908 357	- 703 899	5 122 630
TOIMINTAKULUT	-1 269 587 276	-1 384 834 317	-115 247 041	-686 162 092
Henkilöstökulut	-589 358 208	-622 506 443	-33 148 235	-308 712 689
Palvelujen ostot	-486 839 345	-550 021 384	-63 182 039	-276 917 340
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-78 539 377	-98 213 982	-19 674 605	-47 697 636
Avustukset	-38 528 372	-29 770 811	8 757 561	-11 227 190
Muut toimintakulut	-76 321 973	-84 321 697	-7 999 724	-41 607 238
TOIMINTAKATE	-1 097 606 590	-1 196 364 522	-98 757 932	-609 433 883
VALTION RAHOITUS	1 100 506 000	1 149 438 961	48 932 961	671 764 364
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-6 900 000	-9 959 689	-3 059 689	-1 602 469
VUOSIKATE	-4 000 590	-56 885 251	-52 884 661	60 728 012
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-40 000 000	-38 950 065	1 049 935	-18 847 187
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT/SATUNNAISET ERÄT		9 225		9 225
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-44 000 590	-95 826 091	-51 825 501	41 890 050

Huomiot

- Hyvinvointialueen (myynti)laskutus on käynnistynyt alkuvuoden aikana ja siinä on muutaman viikon viivettä johtuen laskutusrytmistä
- Kirjanpidosta puuttuu ostolaskujen kirjauksia siltä osin kun laskut ovat olleet vielä käsittelyssä
- Valtion rahoituksesta on maksettu tammi- ja kesäkuussa 2/12 -maksuerää koko vuoden rahoituksesta.

Hyvinvointialueen talouden toteumaennuste

1 000 €	TA 2023	Ennuste 2023	Poikkeama	TA 1-6/2023	Tot 1-6/2023
KÄYTTÖTALOUS (Toimintakate)	-1 097 607	-1 196 365	98 758	-566 154	-608 589
Strateginen johtaminen ja järjestäminen	-8 810	-8 816	6	-4 706	-4 433
Johtamisen tukipalvelut*	-167 247	-171 799	4 552	-84 042	-86 411
Palvelutuotannon tukipalvelut	-61 777	-61 654	-123	-40 312	-40 686
Pelastustoimi	-32 793	-32 735	-58	-17 033	-14 867
Sosiaali- ja terveystoimen palvelut toimialan keskitetyt palvelut**	-700	-1 002	302	-298	-2 156
Lasten, nuorten ja perheiden palvelut	-102 386	-115 365	12 979	-52 289	-59 899
Koti- ja asumispalvelut	-207 167	-234 682	27 515	-107 315	-114 352
Laaja-alainen sosiaali- ja terveyskeskus	-203 984	-233 484	29 500	-104 561	-119 852
Sairaalapalvelut	-312 742	-336 827	24 086	-155 598	-165 932

*Raportoidaan konsernipalveluiden yhteiset sekä rahoitus ja vastuut -palvelualue

** Ostolaskuja kirjautunut soten keskitettyihin palveluihin, ennusteet sote:n vastuualueilla

Talouteen vaikuttavia toimintaympäristön näkymiä

- Talousarvion toteutumiseen vaikuttavat muut riskit ja epävarmuudet
  - Talousarvion tietojen oikeellisuus
    - Talouden pohjatiedot perustuvat kuntien antamiin tietoihin, jotka on kerätty pääosin vuoden 2022 talousarvioon perustuen. Todellinen kustannustaso tarkentuu jatkuvasti sen myötä, kun toteumatietoa kertyy pidemmältä aikaa.
  - Siirtyvät sopimukset, joiden kustannusvaikutus tarkentuu sopimusten haltuunoton myötä
  - Inflaatio ja korkomarkkinoiden muutokset
  - Uudet tehtävävelvoitteet ja valtion rahoituksen määräytymistekijöiden kehitys
  - Palvelutarpeen kasvu, hoito- ja hoivavelan kehitys, pelastustoimen palvelutasopäätös

Toimenpiteet talouden tasapainottamiseksi

- Aluehallitus arvioi 29.8.2023 kokouksessaan toimenpiteitä puolivuosisikatsauksen tietojen perusteella. Hyvinvointialueen tulee tasapainottaa taloutensa vuoteen 2026 mennessä.
- Hyvinvointialueen aluevaltuuston hyväksymän tuottavuusohjelman toteuttamista jatketaan ja talouden raamit otetaan huomioon niin sosiaali- ja terveydenhuollon linjausten, pelastustoimen ja ensihoidon palvelutasopäätöksen ja palveluverkkoratkaisujen valmistelussa. Näitä valmistellaan syksyn 2023 aikana.
- Vuonna 2023 syntyvä alijäämä huomioidaan vuosien 2024–2026 talouden tasapainottamissuunnitelman valmistelussa. Tavoitteena on, että jo vuoden 2024 talousarviossa hyvinvointialueen menot sopeutetaan vastaamaan valtion rahoituksen tasoa. Kertyneet alijäämät katetaan pääosin vuosien 2025–2026 aikana. Vuosien 2024–2026 taloussuunnitelman laatiminen on parhaillaan käynnissä.

Toimialojen toteumat ja talousarviossa pysyminen

Konsernipalvelut (1/3)

Keskeiset tapahtumat toiminnassa

- Toimialalla on keskitytty isojen syyskaudella päätöksentekoon tulevien asiakokonaisuuksien valmisteluun. Merkittävimpiä päätöksentekoon tulevia asiakokonaisuuksia ovat sote-palveluiden järjestämisen linjaukset, pelastustoimen ja ensihoidon palvelutasopäätökset, henkilöstöohjelma, palveluverkkosuunnitelma, YTA-sopimus sekä ensi vuoden talousarvio. Tulevasta syyskaudesta tulee valmistelun ja päätöksenteon näkökulmasta kiireinen. Tämä johtuu siitä, että hyvinvointialueen kaikki keskeiset ohjausasiakirjat valmistellaan ja hyväksytään ensikertaa.
- Lisäksi toimialalla on jatkettu hallinnon prosessien ja toimintatapojen vakiinnuttamista sekä keskitytty toimielintyöskentelyn käynnistämiseen ja sen tukeen.
- Toimialan toteumaennusteeseen osalta vaikuttaa osaltaan se, että monilla palvelualueilla vasta organisoiduttu ja siten epävarmuutta on ennen kaikkea henkilöstön sijoittumisesta ja pohjadataan oikeellisuudessa.
- Lisäksi johtamisen tukipalveluissa erityisesti tilapalveluiden ylitys vaikuttaa toimialan ylityspaineeseen.

Konsernipalveluiden toimintakatteen toteutuminen vastuualueittain

Tilin nimi	KS 2023	ENN 2023	KS - ENN	KS - ENN
	1	1	€	%
	Konsernipalvelut	Konsernipalvelut	Konsernipalvelut	Konsernipalvelut
TOIMINTATUOTOT	33 403 217	39 719 673	-6 316 455	-15,90 %
Myyntituotot/Liikevaihto	8 635 492	10 244 280	-1 608 788	-15,70 %
Maksutuotot	0	933 715	-933 715	-100,00 %
Tuet ja avustukset	22 278 000	23 302 578	-1 024 578	-4,40 %
Muut toimintatuotot	2 489 725	5 239 099	-2 749 374	-52,48 %
TOIMINTAKULUT	271 238 071	281 974 066	-10 735 995	-3,81 %
Henkilöstökulut	88 881 668	86 535 461	2 346 207	2,71 %
Palvelujen ostot	98 158 276	99 421 309	-1 263 033	-1,27 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	17 810 676	18 250 916	-440 240	-2,41 %
Avustukset	982 345	1 127 208	-144 863	-12,85 %
Muut toimintakulut	65 405 105	76 639 171	-11 234 066	-14,66 %
TOIMINTAKATE	-237 834 854	-242 254 394	4 419 540	-1,82 %

Tilin nimi	KS 2023	ENN 2023	KS - ENN	KS - ENN	KS 2023	ENN 2023	KS - ENN	KS - ENN	KS 2023	ENN 2023	KS - ENN	KS - ENN	KS 2023	ENN 2023	KS - ENN	KS - ENN
	13	13	€	%	10	10	€	%	11	11	€	%	12	12	€	%
	Konsernipalvelut yhteiset	Konsernipalvelut yhteiset	Konsernipalvelut yhteiset	Konsernipalvelut yhteiset	Strateginen kehittäminen ja järjestäminen	Strateginen kehittäminen ja järjestäminen	Strateginen kehittäminen ja järjestäminen	Strateginen kehittäminen ja järjestäminen	Johtamisen tukipalvelut	Johtamisen tukipalvelut	Johtamisen tukipalvelut	Johtamisen tukipalvelut	Palvelutuotannon tukipalvelut	Palvelutuotannon tukipalvelut	Palvelutuotannon tukipalvelut	Palvelutuotannon tukipalvelut
TOIMINTATUOTOT					5 488 881	5 486 473	2 408	0,04 %	25 279 925	31 533 037	-6 253 112	-19,83 %	2 634 412	2 700 163	-65 751	-2,44 %
Myyntituotot/Liikevaihto					2 219 256	1 185 645	1 033 610	87,18 %	3 788 825	7 315 918	-3 527 093	-48,21 %	2 627 412	1 742 717	884 695	50,77 %
Maksutuotot										18 128	-18 128	-100,00 %	0	915 588	-915 588	-100,00 %
Tuet ja avustukset					3 039 000	4 026 635	-987 635	-24,53 %	19 232 000	19 234 765	-2 765	-0,01 %	7 000	41 177	-34 177	-83,00 %
Muut toimintatuotot					230 625	274 192	-43 567	-15,89 %	2 259 100	4 964 226	-2 705 126	-54,49 %	0	682	-682	-100,00 %
TOIMINTAKULUT		1 581	-1 581	-100,00 %	14 299 206	14 302 412	-3 206	-0,02 %	192 527 178	203 315 857	-10 788 679	-5,31 %	64 411 687	64 354 216	57 471	0,09 %
Henkilöstökulut		-2 261	2 261	-100,00 %	7 962 938	7 805 553	157 385	2,02 %	44 430 059	41 351 581	3 078 478	7,44 %	36 488 672	37 380 588	-891 917	-2,39 %
Palvelujen ostot		786	-786	-100,00 %	5 118 773	5 244 557	-125 784	-2,40 %	74 729 790	76 993 005	-2 263 216	-2,94 %	18 309 714	17 182 961	1 126 753	6,56 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		2 973	-2 973	-100,00 %	41 000	57 683	-16 683	-28,92 %	8 399 337	8 696 559	-297 222	-3,42 %	9 370 339	9 493 702	-123 363	-1,30 %
Avustukset					826 345	898 816	-72 471	-8,06 %	156 000	228 392	-72 392	-31,70 %	0			
Muut toimintakulut		83	-83	-100,00 %	350 150	295 804	54 346	18,37 %	64 811 993	76 046 320	-11 234 327	-14,77 %	242 962	296 964	-54 002	-18,18 %
TOIMINTAKATE		-1 581	1 581	-100,00 %	-8 810 325	-8 815 940	5 614	-0,06 %	-167 247 253	-171 782 821	4 535 568	-2,64 %	-61 777 275	-61 654 052	-123 223	0,20 %

Konsernipalvelut (2/3)

Toimialan talous tulee ennusteen mukaan ylittymään noin 4,4 M€.

Selvitys talousarviopoikkeamien syistä

- Poikkeamat toteutuvat johtamisen tukipalveluissa
  - Tilapalveluissa vuokratilakustannusten ylitys noin 10,5 M€. Talousarvion mukaisia sopeutustoimenpiteitä ei voida toteuttaa nykyisten vuokratilavastuiden puitteissa.
  - Rahoitus ja vastuut -palvelualueella toimintakate tulee toteutumaan yli 6 M€ parempana johtuen mm. Kevan tasausmaksun tarkentumisesta sekä korona- ja työaikakorvauksien erillislaskutuksista kunnilta.
- Strategisen johtamisen ja järjestämisen vastuualue tulee toteutumaan talousarvion mukaisesti
- Palvelutuotannon tukipalveluiden vastuualue tulee toteutumaan talousarvion mukaisesti

Konsernipalvelut (3/3)

Selvitys toimenpiteistä talousarviossa pysymiseksi

- Tuottavuusohjelman painopisteiden mukaisesti yhtenäistetään ja tehostetaan toimintatapoja hallinnossa ja tukipalveluissa.
- Syksyn aikana valmistellaan palveluverkkosuunnitelma, jonka perusteella voidaan tehdä päätöksiä tulevasta palveluverkosta.
- Tietojärjestelmien yhtenäistämällä vähennetään ylläpito- ja hallinnointikustannuksia ja parannetaan palvelutuotannon laatua. In-house yhtiöiden toimintaa ja taloutta selvitetään.
- Arvioidaan kriittisesti rekrytointeja sekä etsitään kustannusten hillintään vaikuttavia keinoja, kuten korkotasoon vaikuttaminen mm. sijoitusten ja suojaustoimenpiteiden keinoin.
- Mahdollisiin talousarvioylityksiin etsitään keinoja konsernipalveluiden toimialan sisältä.

Pelastustoimi (1/3)

Keskeiset tapahtumat toiminnassa

- Palvelutuotannossa ei merkittäviä poikkeamia, henkilöstöresursseissa kuitenkin haasteita.

Pelastustoimen toimintakateen talousarviopoikkeamat

Liite: Lasten nuorten ja perheiden lautakunta 27.9.2023 § 70

	KS 2023 20	ENN 2023 20	KS - ENN €	KS - ENN %
Tilin nimi	Keski-Suomen pelastuslaitos	Keski-Suomen pelastuslaitos	Keski-Suomen pelastuslaitos	Keski-Suomen pelastuslaitos
TOIMINTATUOTOT	6 025 000	6 161 430	-136 430	-2,21 %
Myyntituotot/Liikevaihto	768 000	5 077 579	-4 309 579	-84,87 %
Tuet ja avustukset	5 207 000	1 080 252	4 126 748	382,02 %
Muut toimintatuotot	50 000	3 600	46 400	1288,89 %
TOIMINTAKULUT	38 818 000	38 895 569	-77 569	-0,20 %
Henkilöstökulut	31 838 085	30 979 454	858 630	2,77 %
Palvelujen ostot	2 263 673	2 848 505	-584 832	-20,53 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	2 569 559	2 726 648	-157 090	-5,76 %
Avustukset	100 000	135 233	-35 233	-26,05 %
Muut toimintakulut	2 046 684	2 205 729	-159 045	-7,21 %
TOIMINTAKATE	-32 793 000	-32 734 139	-58 861	0,18 %

		KS 2023 201	ENN 2023 201	KS - ENN €	KS - ENN %	KS 2023 202	ENN 2023 202	KS - ENN €	KS - ENN %	KS 2023 203	ENN 2023 203	KS - ENN €	KS - ENN %
Tili	Tilin nimi	Riskienhallinta, pela	Riskienhallinta, pela	Riskienhallinta, pela	Riskienhallinta, pela	Pelastustoiminta	Pelastustoiminta	Pelastustoiminta	Pelastustoiminta	Ensihoito	Ensihoito	Ensihoito	Ensihoito
TTUOTOT	TOIMINTATUOTOT	189 000	59 100	129 900	219,80 %	916 000	1 569 352	-653 352	-41,63 %	4 920 000	4 532 978	387 022	8,54 %
30003199	Myyntituotot/Liikevaihto	182 000	55 500	126 500	227,93 %	586 000	489 100	96 900	19,81 %	0	4 532 978	-4 532 978	-100,00 %
33003399	Tuet ja avustukset					290 000	1 080 252	-790 252	-73,15 %	4 917 000	0	4 917 000	
34003559	Muut toimintatuotot	7 000	3 600	3 400	94,44 %	40 000	0	40 000		3 000	0	3 000	
TKULUT	TOIMINTAKULUT	2 712 617	1 520 101	1 192 516	78,45 %	20 460 383	20 892 026	-431 643	-2,07 %	15 645 000	15 999 549	-354 550	-2,22 %
40004299	Henkilöstökulut	1 751 616	1 105 800	645 816	58,40 %	16 185 425	16 198 630	-13 205	-0,08 %	13 901 044	13 216 820	684 224	5,18 %
43004499	Palvelujen ostot	694 001	299 379	394 622	131,81 %	763 716	1 225 836	-462 120	-37,70 %	805 956	1 307 357	-501 401	-38,35 %
45004699	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	267 000	114 910	152 090	132,35 %	1 379 559	1 698 545	-318 986	-18,78 %	923 000	904 099	18 901	2,09 %
47004799	Avustukset					100 000	135 233	-35 233	-26,05 %	0			
48004995	Muut toimintakulut		11	-11	-100,00 %	2 031 684	1 633 783	397 901	24,35 %	15 000	571 273	-556 273	-97,37 %
TKATE	TOIMINTAKATE	-2 523 617	-1 461 001	-1 062 617	72,73 %	-19 544 383	-19 322 675	-221 709	1,15 %	-10 725 000	-11 466 571	741 572	-6,47 %

Pelastustoimi (2/3)

Selvitys talousarviopoikkeamien syistä

- Toimialan talous tulee ennusteen mukaan toteutumaan lähes talousarvion mukaisesti.
- Pieni vaara on budjetin ylitykselle olemassa, koska:
- Palveluiden ostoissa tulee ylitystä leasing-vuokrien takia: vaikuttaa lisääntyvinä menoina kaluston ylläpitoon aineissa ja tarvikkeissa.
- Henkilöstökulut mahdollisesti alittuu: joitakin rekryjä ei vielä saatu maaliin, josta hieman säästöä ja sivukulujen määrä on talousarviossa suurempi kuin ennusteeseen kirjattu.
- Ensihoidon tehtävämäärät vaihtelevat, ennuste vuodelle 2023 on hieman pienempi, kuin talousarviossa; kyytien määrä hieman kasvussa kevääseen nähden.
- KELA:n korvaukset sairaankuljetuksista kirjautuvat jälkijättöisesti, eivätkä sen takia näy sen kuukauden raportissa, jossa ovat toteutuneet.
- Muutoin tulot toteutunevat talousarvion mukaisesti.

Pelastustoimi (3/3)

Selvitys toimenpiteistä talousarviossa pysymiseksi

- Kun toiminta jatkuu samanlaisena kuin nyt, ei tarvita suuria suunnan muutoksia.
- Hankintoja tehostetaan ja ostoja keskitetään kulujen säästämiseksi.

Sosiaali- ja terveystalvet (1/3)

Keskeiset tapahtumat toiminnassa

- Palvelutarpeen kasvu
  - Hoitoon ja palveluun pääsyn turvaaminen ja nopeuttaminen
  - Hoitotakuussa pysyminen tilanteessa, jossa kysyntä sekä hoidon tarpeen arviointi, että hoitoa odottavien määrä kasvaa
  - Digitaalisten palveluiden laajentaminen
- Kustannusten kasvu ja sen hillitseminen
  - Inflaation vaikutukset
  - Ostetun palvelutuotannon sekä aineiden tarvikkeiden hintojen merkittävä kasvu
  - Talousarvioon siirtyneiden kustannusten tarkastelu ja täsmentäminen sekä olemassa olevien käytäntöjen hahmottaminen ja käytäntöjen yhtenäistäminen asia kerrallaan
- Henkilöstön saatavuuden heikkeneminen
  - Rekrytoinneissa onnistuminen
  - Laadukas esihenkilötyö

Sosiaali- ja terveystalouden toimintakate

talousarviopoikkeamat vastuualueittain

Liite: Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta 27.9.2023 § 70

Tili	Tilin nimi	KS 2023 3	ENN 2023 3	KS - ENN €	KS - ENN %
TTUOTOT	TOIMINTATUOTOT	132 552 469	142 588 692	-10 036 223	-7,04 %
30003199	Myyntituotot/Liikevaihto	30 960 056	41 299 297	-10 339 241	-25,03 %
32003299	Maksutuotot	80 675 124	84 897 508	-4 222 384	-4,97 %
33003399	Tuet ja avustukset	9 844 758	8 726 229	1 118 529	12,82 %
34003559	Muut toimintatuotot	11 072 531	7 665 658	3 406 873	44,44 %
TKULUT	TOIMINTAKULUT	959 531 205	1 063 949 480	-104 418 276	-9,81 %
40004299	Henkilöstökulut	468 638 455	504 991 527	-36 353 072	-7,20 %
40004099	Palkat ja palkkiot	389 054 892	417 322 711	-28 267 819	-6,77 %
41004229	Henkilösivukulut	79 583 563	87 668 816	-8 085 253	-9,22 %
43004499	Palvelujen ostot	386 417 396	447 827 960	-61 410 564	-13,71 %
45004699	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	58 159 143	77 144 827	-18 985 684	-24,61 %
47004799	Avustukset	37 446 027	28 508 370	8 937 657	31,35 %
48004995	Muut toimintakulut	8 870 184	5 476 797	3 393 387	61,96 %
TKATE	TOIMINTAKATE	-826 978 736	-921 360 788	94 382 052	-10,24 %

Tili	Tilin nimi	KS 2023 34	ENN 2023 34	KS - ENN €	KS 2023 30	ENN 2023 30	KS - ENN €	KS 2023 31	ENN 2023 31	KS - ENN €	KS 2023 32	ENN 2023 32	KS - ENN €	KS - ENN %	KS 2023 33	ENN 2023 33	KS - ENN €
		Sosiaali- ja terveyspalvelut yhteiset	Sosiaali- ja terveyspalvelut yhteiset	Sosiaali- ja terveyspalvelut yhteiset	Lasten, nuorten ja perheiden palvelut	Lasten, nuorten ja perheiden palvelut	Lasten, nuorten ja perheiden palvelut	Koti- ja asumispalvelut	Koti- ja asumispalvelut	Koti- ja asumispalvelut	Laaja-alainen sosiaali ja terveyskeskus	Laaja-alainen sosiaali ja terveyskeskus	Laaja-alainen sosiaali ja terveyskeskus	Laaja-alainen sosiaali ja terveyskeskus	Sairaalapalvelut	Sairaalapalvelut	Sairaalapalvelut
TTUOTOT	TOIMINTATUOTOT	0	7 773	-7 773	3 868 830	1 555 787	2 313 043	61 326 756	56 017 062	5 309 693	29 896 604	30 696 604	-800 000	-2,61 %	37 460 279	54 311 465	-16 851 186
30003199	Myyntituotot	0			1 909 063	493 721	1 415 342	5 914 676	4 560 532	1 354 144	5 432 990	2 603 362	2 829 628	108,69 %	17 703 327	33 641 681	-15 938 354
32003299	Maksutuotot	0			1 801 650	952 488	849 162	42 856 592	41 820 441	1 036 150	16 321 430	21 369 369	-5 047 939	-23,62 %	19 695 453	20 755 210	-1 059 757
33003399	Tuet ja avustukset	0	7 773	-7 773	56 180	31 697	24 482	2 239 779	2 233 232	6 546	7 548 800	6 595 134	953 666	14,46 %	0	-141 608	141 608
34003559	Muut toimintatuotot	0			101 938	77 880	24 057	10 315 709	7 402 857	2 912 853	593 384	128 738	464 646	360,92 %	61 500	56 183	5 317
TKULUT	TOIMINTAKULUT	699 860	1 009 782	-309 922	106 254 807	116 921 167	-10 666 360	268 494 176	290 699 226	-22 205 049	233 880 511	264 180 512	-30 300 000	-11,47 %	350 201 850	391 138 794	-40 936 943
40004299	Henkilöstökulut	699 860	948 809	-248 948	50 318 885	50 835 973	-517 088	147 113 566	165 650 510	-18 536 944	93 970 435	92 564 195	1 406 241	1,52 %	176 535 709	194 992 041	-18 456 332
40004099	Palkat ja palkkiot	581 347	788 621	-207 274	41 797 954	41 223 579	574 375	121 976 588	136 720 559	-14 743 971	78 057 609	76 827 919	1 229 690	1,60 %	146 641 394	161 762 034	-15 120 640
41004229	Henkilösivukulut	118 513	160 188	-41 675	8 520 931	9 612 394	-1 091 463	25 136 978	28 929 951	-3 792 973	15 912 826	15 736 275	176 551	1,12 %	29 894 315	33 230 007	-3 335 692
43004499	Palvelujen ostot	0	-147 808	147 808	52 754 352	62 577 364	-9 823 012	97 458 780	103 439 141	-5 980 361	110 478 761	141 854 288	-31 375 527	-22,12 %	125 725 503	140 104 975	-14 379 472
45004699	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	90 125	-90 125	524 796	1 173 222	-648 426	3 641 955	3 629 252	12 702	7 684 335	17 909 374	-10 225 039	-57,09 %	46 308 057	54 342 853	-8 034 796
47004799	Avustukset	0			1 721 100	1 705 322	15 778	16 177 927	15 872 652	305 275	19 547 000	10 930 396	8 616 604	78,83 %	0		
48004995	Muut toimintakulut	0	118 657	-118 657	935 673	629 285	306 388	4 101 949	2 107 671	1 994 278	2 199 980	922 259	1 277 721	138,54 %	1 632 582	1 698 925	-66 343
TKATE	TOIMINTAKATE	-699 860	-1 002 009	302 149	-102 385 977	-115 365 380	12 979 403	-207 167 421	-234 682 164	27 514 743	-203 983 907	-233 483 907	29 500 000	-12,63 %	-312 741 571	-336 827 328	24 085 757

Sosiaali- ja terveystaloudet (2/3)

Sosiaali- ja terveystaloudet tulevat ennusteen mukaan ylittämään talousarvion 94,4 Milj. euroa.

Selvitys talousarviopoikkeamien syistä

- Talousarvion lähtötietojen epävarmuustekijät sekä tulevaisuuden näkymät
  - Sosiaali- ja terveystaloudet perustui siirtyneisiin kustannuksiin aiempien palvelunjärjestäjien talousarvion mukaisesti. Tämä pohja ei huomionnut kuntien muutettujen talousarvioiden ja tilinpäätösten toteumaa. Näin ollen hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystaloudet ei täysin kata siirtyneen palvelutuotannon kustannuksia.
    - Vuoden 2022 talousarviopohjissa on havaittu merkittäviä teknisiä virheitä, esimerkiksi joidenkin toimintakokonaisuuksien osalta on siirtyneet kustannukset puuttuneet kokonaan hyvinvointialueen talousarviopohjasta mm. hoitotarvikejakelun 6,9M€ ja apteekin 0,3M€ kustannukset.
    - Myös mm. Lastensuojelun n 12 M€ ja vammaispalveluiden 13M€ ylitysennusteen osalta on merkittävät puutteet talousarviossa johtuen tilinpäätösten 2022 vaikutuksista. Nämä ylitykset aiheuttavat merkittävän riskin hyvinvointialueen vuoden 2023 talousarvion toteutumiseksi, eli ne poikkeavat merkittävästi talousarvioista joiden pohjalle hyvinvointialueen talousarvio on rakentunut. Tämän eron arvioidaan olevan yhteensä noin 45 M€ hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystaloudet osalta.
    - Myös tulopuolen virheitä on havaittu mm kuntien välisen laskutuksen poistuessa hyvinvointialueiden käynnistyttyä.
  - Alueen asukkaiden palvelutarpeeseen vastaaminen, mm. ikääntyneiden määrä kasvaa jolloin palvelutarpeet lisääntyvät, hoitoon pääsyaikojen velvoitteet (hoitotakuu), muut alueen asukkaiden kasvaneet palvelutarpeet esimerkiksi mielenterveystaloudet
    - Sosiaali- ja terveystaloudet talousarviopoikkeamat kohdistuvat alueen asukkaiden palveluiden toteuttamiseen.
      - Henkilöstö, asiakaspalveluiden osto, hoidon toteuttamiseen liittyvät kustannukset kuten aineet, tarvikkeet ja välineet, hoidon tukipalvelut sekä aiempi hoitovelka (jonot ja palvelukysynnän kasvu), palveluverkon ylläpito
  - Kustannusten kasvu, aineissa, tarvikkeissa ja tavaroissa (+12,5 M€) sekä asiakaspalveluiden ostoissa ja tukipalveluissa, hintojen noususta johtuen. Hintojen nousu perustuu yleiseen inflaatioon. Mm. Ostopalveluissa suurimmat ylitysennusteet ovat ikääntyneiden asumispalveluiden ostoissa n. 6M€ sekä jo aiemmin kuvatuissa lastensuojelun palveluiden ostoissa n 12M€ ja vammaispalveluissa 22M€ Ostettujen palvelujen kustannukset ovat kasvamassa vuoden 2022 tasoon verrattuna jopa 25 %.

Sosiaali- ja terveystaloudet (3/3)

Selvitys toimenpiteistä talousarviossa pysymiseksi

- Sosiaali- ja terveystaloudet perustui siirtyneisiin kustannuksiin aiempien palvelunjärjestäjien talousarvion mukaisesti. Tämä pohja ei huomionnut kuntien muutettujen talousarvioiden ja tilinpäätösten toteumaa. Näin ollen sosiaali- ja terveystaloudet talousarvio ei kata siirtyneen palvelutuotannon kustannuksia.
- Hyvinvointialueen uudistumisohjelman mukaiset toimenpiteet mm. tuottavuusohjelman osalta on toteutettava täysimääräisesti. Tähän liittyvä palveluverkkoon ja palvelurakenteeseen on tehtävä tarkastelutyö sekä tarvittavat päätökset jossa sopeutetaan toimintaa hyvinvointialueen talousarviopohjaan.
- Henkilöstömenot ylittyvät merkittävästi, mikä johtuu
  - Henkilöstön saatavuuden ongelmista -> ylityö, hälytys- ja tuplavuorokorvaukset, sekä henkilöstötyön ostopalvelut
  - Palkkarahoituspohja siirtyvälle henkilöstölle ei ole riittävä
  - Hyvinvointialueuudistukseen liittyvät palkan harmonisointi
  - Työehtosopimusten mukaiset palkankorotukset
- Hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevien palveluiden määrittely ja tarkastelu, ei lakisääteisten toimintojen lakkauttaminen
- Uusia toimintoja ei käynnistetä, toimintaa ei laajenneta, jos niillä on vaikutusta talousarvion toteutumiseen suunnitellusti

Investoinnit

Investoinnit 2023, Pelastustoimi

Tiedot esitetty sitoumusvuoden perusteella

Investointisuunnitelma (1000 €)	Talousarvio	Toteuma 1-6/2023	Ennuste7-12/2023	Toteuma + Ennuste	Talousarvio - Ennuste
Pysyvät vastaavat / Investointimenot	435	25	410	435	-
Rakennukset	-	-	-	-	-
Laite- ja kalustohankinnat	-	-	-	-	-
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	435	25	410	435	-
Muut investoinnit	-	-	-	-	-
Investointeja vastaavat sopimukset	16 855	1 823	3 305	5 128	11 727
Rakennukset	12 630	779	130	909	11 721
Laite- ja kalustohankinnat	4 225	1 044	3 175	4 219	6
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	-	-	-	-	-
Muut investoinnit	-	-	-	-	-
Omaisuuksien luovutukset	-	-	-	-	-
Rakennukset	-	-	-	-	-
Laite- ja kalustohankinnat	-	-	-	-	-
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	-	-	-	-	-
Muut investoinnit	-	-	-	-	-
Investointituet	-	-	-	-	-

Investoinnit toteutuvat talousarvion mukaisesti lukuun ottamatta rakennusinvestointeja

- Saarijärven ja Kannonkosken paloasemainvestointien aloitus lykkääntyy seuraavalle vuodelle.
- Karstulan paloasemainvestointi tulkittu siirtyväksi sopimukseksi, jonka osalta sitoumusarvoksi on muutettu pääomavuokran arvio sitoumusajalta (31.12.2026 asti), minkä vuoksi sitoumusarvo on alentunut. Talousarviossa sitoumusarvona esitettiin varovaisuuden periaatteella koko hankinta-arvo.

Investoinnit 2023, SOTE

Tiedot esitetty sitoumusvuoden perusteella					
Investointisuunnitelma (1000 €)	Talousarvio	Toteuma 1-6/2023	Ennuste 7-12/2023	Ennuste koko vuosi	Ero Talousarvio - Ennuste
Pysyvät vastaavat / Investointimenot	17 032	1709	12581	14290	2742
Rakennukset	200	0	200	200	0
Laite- ja kalustohankinnat	350	0	350	350	0
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	14 832	1429	10661	12090	2742
Muut investoinnit	1 650	280	1370	1650	0
Investointeja vastaavat sopimukset	7 947	3164	3614	6778	1169
Rakennukset	1 500	0	609	609	891
Laite- ja kalustohankinnat	6 337	3164	2526	5691	646
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	110	0	478	478	-368
Muut investoinnit	-	0	0	0	0
Omaisuuksien luovutukset	-	0	7935	7935	7935
Rakennukset	-	0	7935	7935	7935
Laite- ja kalustohankinnat	-	0	0	0	0
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	-	0	0	0	0
Muut investoinnit	-	0	0	0	0
Investointituet	9 100	0	3000	3000	6100

- Investoinnit toteutuvat pääosin talousarvion mukaisesti. Suurimmat poikkeamat ovat seuraavat:

- ICT-investoinneissa ennustetaan alitusta johtuen mm. sosiaalihuollon järjestelmän ennakoitua pienemmästä hankintahinnasta. Osa investoinneista on siirtynyt rahoitettavaksi vakiinnuttamis- ja muutosrahasta. Lisäksi Sagan alusta hankitaan oman investoinnin sijaan palveluna (investointeja vastaava sopimus).
- Kauramäen palvelutalon sitoumusarvoa pienennetty 31.12.2025 asti maksettavan pääomavuokran arvioituun arvoon. Talousarviossa sitoumusarvona esitettiin varovaisuuden periaatteella koko kolmen vuoden vuokra.
- Omaisuuksien luovutuksissa esitetty Kukkulan kaupan 2. vaihe.

Rahoitus- ja sijoitustoiminnan toteutuminen

Rahoitustoiminta

Salkkusi (EUR) 24.07.2023

505,43M
Avoinna oleva saldo

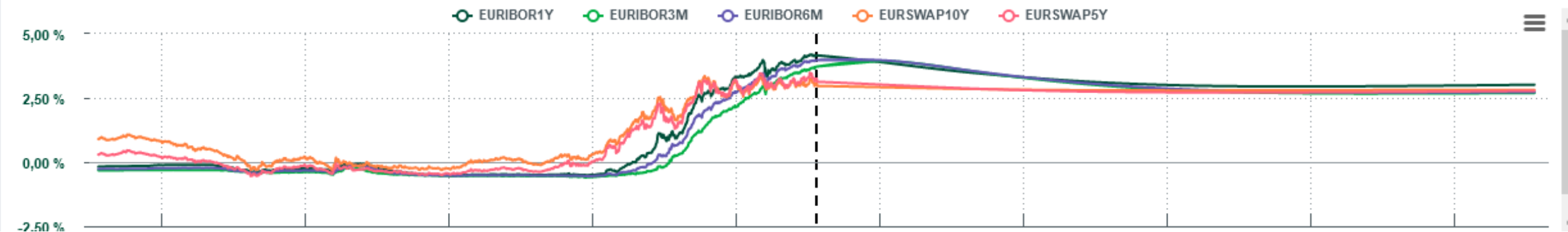
484,74M
Avoinna oleva johdannaisten
nimellismäärä

1,87%
Keskiporko (vuoden alusta tähän
päivämäärään)

1,45%
Keskiporko (viimeiset 12 kk)

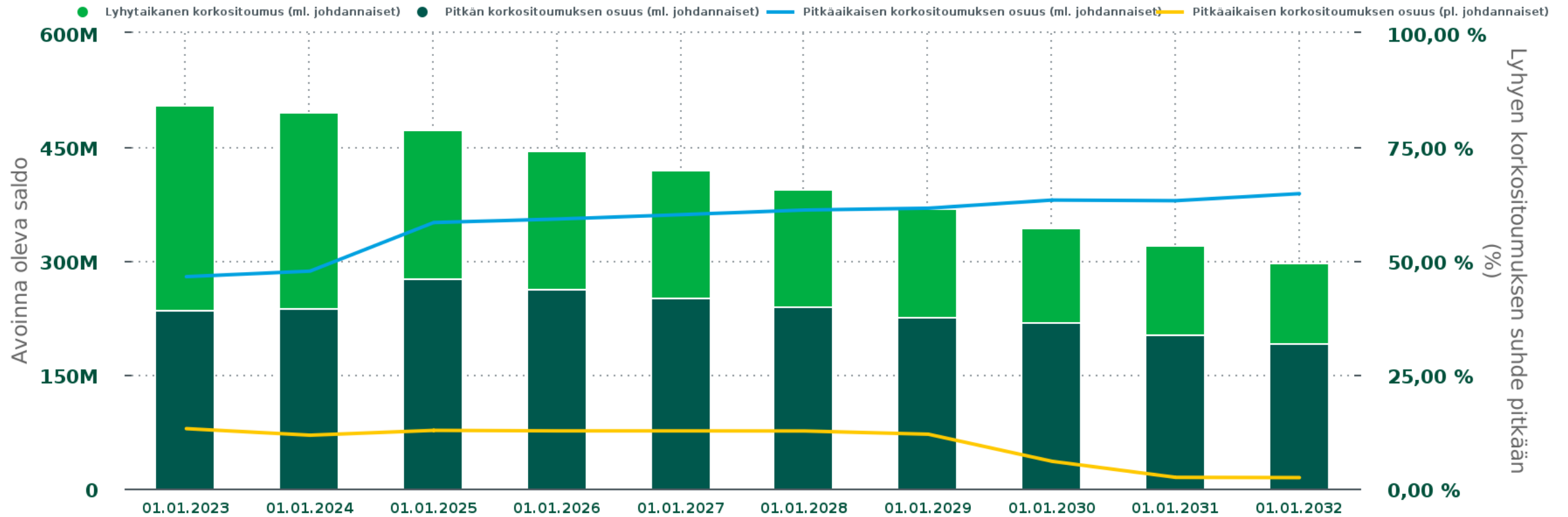
2,39%
Keskiporko (seuraavat 12kk)

Euriborit ja pitkät korot

- Lyhytaikaisia maksuvalmiuslainoja ei ole ollut tarpeen käyttää alkuvuonna

Rahoitussalkun suojausasteen kehittyminen

- Aluevaltuuston hyväksymässä korkosuojauspolitiikassa suojausasteen tavoite 20 - 80 %

Rahoituksen tilanne 30.6.2023

- Laskelma tehty maksuvuoden mukaan

1 000 €	TA 2023	Tot 1-6/2023	TS 2024
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA			
Toiminnan rahavirta	-4 000	60 728	75 800
Vuosikate	-4 000	60 728	75 800
Investointien rahavirta	-4 967	-457	-16 025
Investointimenot	-14 067	-457	-16 025
Rahoitusosuudet investointimenoihin	9 100		0
Toiminnan ja investointien rahavirta	-8 967	60 271	59 775
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA			
Lainakannan muutokset	-8 872	2 064	-23 388
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	13 000	13 000	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-21 872	-10 936	-23 388
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset *)	-4 550	0	4 550
Rahoituksen rahavirta	-13 422	2 064	-18 838
Rahavarojen muutos	-22 389	62 335	40 937

*) Sisältää investointituen jaksotuksen.

Sijoitustoiminta

- Tehdyt sijoitukset
  - Määräaikaistalletus 15 m€, eräpäivä 28.8.2023, korkotasoa 3,05 % p.a.
  - Tuottotili, johon siirretään kassavaroja kassan tilanteen salliessa, saldo vaihtelee kuukauden mittaan. Saldo 30.6.2023 158,7 m€. Korkotasoa 3 kk euribor -0,4 %, 2.8.2023 3,323%
    - Talletuskoron laskentaperuste on arvopäivittäinen päiväsaldo, korko liitetään pääomaan vuosittain 1.1.
  - Tehdyissä sijoituksissa on huomioitu aluevaltuuston hyväksymät sijoitustoiminnan perusteet

Toiminnalliset tavoitteet ja painopisteet

Toiminnan tietojen raportointi

- Seuraavassa esitetään strategian mittariston mukainen toiminnan tietojen neljännesvuosiraportti. Raportoinnissa on huomioitava seuraavat reunaehdot:
  - Mittareista tilanne esitetään vain niiden osalta, joissa mittauksen kohteesta on saatavissa päivitetty tieto neljännesvuoden syklillä. Erityisesti kansallisista lähteistä / kyselyistä (kuten Terve Suomi, Kouluterveyskysely tms.) kerättävää tietoa raportoidaan vain kerran vuodessa (kyselyn syklillä täydennettynä omalla tiedonkeruulla).
  - Mittaristo esitetään tässä neljännesvuosiraportissa siinä muodossa kuin se on ollut ennen lisätalousarvion yhteydessä tehtäviä mittariston päivityksiä.
  - Jatkossa raportoinnissa tullaan esittämään myös kirjallinen analyysi siitä, miten mittaustiedot vastaavat asetettujen vuositavoitteiden saavuttamista.
  - Sosiaalipalveluiden tietopohja tulee laajenemaan ja raportointi tulee paranemaan 08/2023.
- Tietojohtaminen kerää palautetta toiminnan tietojen raportoinnista ja kehittää sisältöä seuraaviin raportteihin.
  - Tarkoituksena on ns. Johdon työpöydän kehittämisen kautta saada ajantasainen näkymä valittuihin mittareihin.

Lasten, nuorten ja perheiden palvelut

Liite: Lasten nuorten ja perheiden lautakunta 27.9.2023 § 70

LNP vastuualue	Toiminnallinen tavoite	Mittarit	Lähtötaso	Tavoitetaso	Toteutunut 1.1.-31.3.	Toteutunut 1.1.-30.6.	Tila
Puolivuositain	Kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten määrä vähenee	Sotkanet: kodin ulkopuolelle sijoitetut 0-17 vuotiaat (% vastaavan ikäisestä väestöstä, tytöt ja pojat yhteensä)	2021: K-S HVA 1,9 %; koko maa 1,6 % 2022: K-S HVA 2,0 % Koko maa 1,6	Kodin ulkopuolelle sijoitettujen osuus ei kasva		Kodin ulkopuolelle sijoitettujen osuus ikäryhmästä on 1,89 % Pitkäaikaisesti sijoitettujen osuus on kasvanut, lyhytaikaisesti	
Opiskeluhoolto	Toiminnallinen tavoite	Mittarit	Lähtötaso	Tavoitetaso	Toteutunut 1.1.-31.3.	Toteutunut 1.1.-30.6.	Tila
Neljännesvuositain	Lakisääteisten palveluiden toteutuminen koulupsykologi- ja koulukuraattoripalveluissa.	Lakisääteiset aikarajat palvelujen piiriin pääsemiseksi toteutuvat (2 pv kiireellinen ja 7 pv ei-kiireellinen) sekä yhteisöllinen työ toteutuu 30 % työajasta.	Perusopetuksessa 10 % ei saa aikaa aikarajojen sisällä ja toisella asteella 15 % (2. asteella kuraattoreilla ylitysten määrää 10 % ja psykologeilla 20 %). Yhteisöllisen työn osuus 15 % työajasta.	Koulukuraattorin ja koulupsykologin palveluun pääsee kiireellisissä tapauksissa kahden koulu- tai oppilaitospäivän aikana ja kiireettömässä tapauksessa seitsemän koulu- tai oppilaitospäivän aikana. Yhteisöllisen työn osuus 30 % työajasta.	Tällä hetkellä ei ole mahdollista saada yhtenäistä seurantatietoa johtuen useista ptj ja atj järjestelmistä sekä siitä, että maakunnassa ei aiemmin mittaritietoja ole systemaattisesti kerätty. Ko. mittaritietojen keräämistä kehitetään niin, että ne ovat saatavilla jatkossa puolivuositain.	Kuraattoripalvelut toteutuvat lakisääteisissä aikarajoissa hyvinvointialueella muualla paitsi Jyväskylässä. Psykologipalvelut eivät toimi aikarajoissa perusasteella henkilöstövajeen vuoksi, toisella asteella palvelun tarve on jatkuvasti kasvava ja ruuhkautunut. Palveluiden toteutumista ja seuranta kehitetään edelleen. Yhteisöllisen työn osuus psykologeilla n. 15%, kuraattoreilla n. 25%.	

Perheiden peruspalvelut	Toiminnallinen tavoite	Mittarit	Lähtötaso	Tavoitetaso	Toteutunut 1.1.2023	Toteutunut 1.1.2023	Tila
Neljännesvuosittain	Perustason palvelut vahvistuvat ja raskaammista palveluista painopiste siirtyy ehkäisevään ja ennakoivaan työhön. Tämä lisää lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia pidemmällä aikajänteellä ja terveyttä sekä kustannusten kasvun hillintää.	1.Perhetyön käynnistyminen (pv/vkot). 2. Lapsiperhesosiaalityön asiakasmäärä/työntekijä	1. a) varhainen 1 vko, b) erityisen tuen perhetyö 5 vkoa c) tehostettu perhetyö 30 vrk 2. 50 asiakasta/työntekijä (kokonaisasiakasmäärä 643)	1. Perhetyön tavoite: ehkäisevä 1vko, erityinen 3 vkoa ja tehostettu 2 vkoa. 2. 45 asiakasta / työntekijä	1. Ehkäisevä toteutuu 1vko kaikilla alueilla, erityinen 3 vko : ei toteudu keskisellä, tehostettu 2 vko: ei toteudu keskisellä 2. Keskinen 63, pohjoinen 20-60, itäinen 21-52, läntinen 20-60	1. Varhaisen tuen perhetyö toteutuu kaikilla alueilla, erityinen ei toteudu (jonotus 3,5 kk), tehostettu perhetyö ei toteudu (jonotus n. 1 kk) 2. Keskinen 63, pohjoinen 35, itäinen 40, läntinen 44.	
Puolivuositain	Neuvolatarkastusten toteutuminen suositusten mukaisesti.	Neuvolan laajojen ja määräaikaistarkastusten terveystarkastusten toteutumisprosentti ikäryhmittäin, yksilöllisen tarpeen mukaisten laajojen terveystarkastusten määrä (SPAT 1388)	98 %	100 %	-	Vauvaikäisillä 100% Leikkiikäisillä 100%	
Puolivuositain	Lastensuojelun määräaikojen toteutuminen	THL:n määräaikojen seurannan kautta 2 krt.vuodessa		Lakisääteisissä määräjoissa pysyminen	-	Keskinen: 50% ylittyi Läntisellä ja pohjoisella alueella yksittäisiä ylityksiä (pl.	

LNP

Lasten- ja nuorten mielenterveyspalvelut	Toiminnallinen tavoite	Mittarit	Lähtötaso	Tavoitetaso	Toteutunut 1.1-31.3	Toteutunut 1.1-30.6	Tila
Neljännesvuosittain		3. Perheneuvolan odotusajan lyhentäminen, ensiaika 2 vkossa	3. Perheneuvoloiden ka. odotusaika 4,5 vko	3. Perheneuvolan odotusaika <2 vko	4,8vkoa	2,48vkoa	
Neljännesvuosittain		4. Nuorten mt-palveluihin pääseminen	4. Nuorten mt-palveluihin odotusaika ka. 4-5vko	4. Nuorten mt-palveluiden odotusaika <2 vko	3vkoa	1,4vkoa	

Koti- ja asumispalvelut

Liite: Lasten nuorten ja perheiden lautakunta 27.9.2023 § 70

Koti- ja asumispalvelut, kaikki palvelut	Toiminnallinen tavoite	Mittarit	Lähtötaso Vuosi 2022	Tavoitetaso	Toteutunut 1.1.-31.3.	Toteutunut 1.1-30.6	Tila
Neljännesvuosittain	Asiakkaan osallistaminen oman toimintakyvyn arviointiin riittävän kognition omaavilla asiakkailla	S2a Arviointiin osallistuneet, Asiakas itse= 1.Kyllä ja CPS<5, ei vaikeaa kognition heikentymistä	Kaikki ei saatavilla Asiakasohjaus 83% (n=922) Omaishoito 90% (n=332) Päivätoiminta 91% (n=91) Lyhytaikaishoito 51% (n=104) Kuntouttava arviointijakso 83% (n=236) Kotihoito 77% (n=3089) Asumispalvelut 45% (n=2858)	Tavoitetila 100%	Asiakasohjaus 95% (n=705) Omaishoito 88% (n=498) Päivätoiminta 93% (n=178) Lyhytaikaishoito 43% (n=90) Kuntouttava arviointijakso 70% (n=276) Kotihoito 78% (n=2951) Asumisen palvelut 46% (n=2412)	Asiakasohjaus 95% (n=1294) Omaishoito 86% (n=673) Päivätoiminta 85% (n=351) Lyhytaikaishoito 44% (n=160) Kuntouttava arviointijakso 75% (n=432) Kotihoito 77% (n=3328) Asumisen palvelut 45% (n=2629)	Asiakasohjauksessa tulos hyvä. Päivätoiminnassa asiakkaiden osallistaminen vähentynyt 8% . Lyhytaikaishoidossa heikko osallistamisen toteuma. Kotihoidon osalta ollaan paremmassa tuloksessa kuin kansallisesti. Asumisen palveluissa heikko osallistamisen tulos.
Neljännesvuosittain	Tunnistaa yhteisölliseen asumiseen soveltuvat asiakkaat - kognitio ja arkisuoriutumisen	CPS≤3 ja ADLH 1-4, kognitio enintään keskivaikeasti heikentynyt ja arkisuoriutumisessa ei täyden avun tarvetta	Kaikki ei saatavilla Asiakasohjaus 28% (n=1406) Omaishoito 72% (n=520) Päivätoiminta 19% (n=104) Lyhytaikaishoito 63% (n=127) Kuntouttava arviointijakso 26% (n=290) Kotihoito 35% (n=3120) Asumispalvelut 54% (n=2860)	Voidaan vaikuttaa palveluihin ohjautumisen yhdenmukaistamiseen ja sitä kautta resurssien hallintaan kotihoidon, yhteisöllisen asumisen ja ympärivuorokautisen asumisen osalta.	Asiakasohjaus 27% (n=731) Omaishoito 70% (n=588) Päivätoiminta 20% (n=183) Lyhytaikaishoito 68% (n=92) Kuntouttava arviointijakso 32% (n=277) Kotihoito 34% (n=3034) Asumisen palvelut 51% (n=2412)	Asiakasohjaus 26% (n=1319) Omaishoito 70% (n=753) Päivätoiminta 24% (n=356) Lyhytaikaishoito 65% (n=162) Kuntouttava arviointijakso 34% (n=433) Kotihoito 35% (n=3411) Asumisen palvelut 51% (n=2629)	Tulokset ohjaavat toimintamallien tehostamiseen, jossa panostetaan asiakkaiden toimintakyvyn tunnistamiseen ja sitä kautta oikea-aikaisiin ja -sisältöisiin palveluihin ohjautumista.
Neljännesvuosittain	Alkoholin riskikäytön tunnistaminen	AUDIT-C>4	Kaikki 3% (n=6397) Asiakasohjaus 8% (n=430) Omaishoito; osa sisällyttänyt osittaisarvioinnin sisältöön Päivätoiminta saatavilla osavuositarkastus 2/4 2023 Lyhytaikaishoito saatavilla osin osavuositarkastuksessa 2/4 2023 Kuntouttava arviointijakso 6% (n=161) Kotihoito vuosi 4% (n=3042) Asumispalvelut 0% (n=2823)	Tunnistaminen ja vaikuttaminen, tukipalveluiden ja käytänteiden kehittäminen	Kaikki 2% (n=5820) Asiakasohjaus 5% (n=347) Omaishoito 5% (n=86) Kuntouttava arviointijakso 5% (n=167) Kotihoito 4% (n=2840) Asumisen palvelut 0% (n=2399)	Kaikki 3% (n=6661) Asiakasohjaus 7% (n=738) Omaishoito 5% (n=93) Kuntouttava arviointijakso 6% (n=296) Kotihoito 4% (n=3191) Asumisen palvelut 0% (n=2609)	Asiakasohjauksessa ja kuntouttavilla arviointijaksoilla enemmän asiakkaita, joilla on alkoholin riskikäyttöä.

Koti- ja asumispalvelut

Asumispalvelut (yhteisöllinen asuminen ja ympärivuorokautinen palveluasuminen)	Toiminnallinen tavoite	Mittarit	Lähtötaso 2022	Tavoitetaso	Toteutunut 1.1.-31.3.	Toteutunut 1.1.-30.6.	Tila
Neljännesvuosittain	Hoidon laatu ja hoitokulttuuri, resurssien hallinta (kahden hoitajan avun tarve)	Vuoteessa elävien asiakkaiden määrä (tarkoittaen sosiaalista eristäytymistä, riskiä liikkumattomuuden aiheuttamiin ongelmiin)	Kaikki 11% (n=5925) Asiakasohjaus ei sisälly APA osittaisarviointiin Omaishoito ei sisälly OMTU osittaisarviointiin Päivätoiminta ei sisälly PT osittaisarviointiin Lyhytaikaishoito ei sisälly LYH osittaisarviointiin Kuntouttava arviointijakso ei sisälly KA osittaisarviointiin Kotihoito 1% (n=3022) Asumispalvelut 21% (n=2843)	Asumisen palvelut <15%	Kaikki 9% (n=5339) Kotihoito 1% (n=2736) Asumisen palvelut 16% (n=2405)	Kaikki 9% (n=5862) Kotihoito 1% (n=3053) Asumisen palvelut 17% (n=2615)	

Avosairaanhoido	Toiminnallinen tavoite	Mittarit	Lähtötaso	Tavoitetaso	Toteutunut 1.1.-31.3.	Toteutunut 1.1.-30.6.	Tila
	Hoitoon pääsy määräajassa T3	Hoitoon pääsy lääkärit 14 vrk; Hoitoon pääsy hoitajat 10 vrk			18 vrk lääkärit 7 vrk hoitajat	Kesäkuu: 14 vrk lääkärit 9 vrk hoitajat	
	Keskimääräinen puheluihin vastausaika	Puheluihin takaisinsoiton vastausaika lyhenee	Puheluiden ka. 2h 56min	Puolittuu 1,5h	3 h 8 min.	Huhti 2 h 58 min Touko 2 h 23 min Kesä 1 h 54 min	
	Asiakkaan tarpeenmukainen hoito, optimaalisesti tuotettuna	Etäkontaktien osuus kaikista käynneistä kasvaa.	32,20 %	50 %	26 % (ent.Seututk:n kuntien ja JKL:n osalta), HVA-tason luku ei vielä saatavilla.	30,1 % (ent.Seututk:n kuntien ja JKL:n osalta), HVA-tason luku ei vielä saatavilla.	
Suunterveydenhuollon palvelut	Toiminnallinen tavoite	Mittarit	Lähtötaso	Tavoitetaso	Toteutunut 1.1.-31.3.	Toteutunut 1.1.-30.6.	Tila
	Hoitoon pääsy lain edellyttämällä tasolla	Hoitoon pääsy vuorokausina	180vrk (tavoite)	120vrk (1.9.2023 ->)	114 vrk (pienin Saarijärvi 30 vrk, suurin Toivakka 200 vrk)	99 vrk (pienin Viitasaari 15 vrk, suurin Toivakka 194 vrk)	
	Omahoidon tason määrittäminen ja näyttäminen potilaalle	Plakkikoodin kirjaaminen neliportaisella asteikolla	Ei tiedossa	75 % käynneistä kirjataan omahoidon taso	75 %	76%	

Laaja-alainen sote-keskus

Sosiaalipalvelut	Toiminnallinen tavoite	Mittarit	Lähtötaso	Tavoitetaso	Toteutunut 1.1.-31.3	Toteutunut 1.1.-30.6.	Tila
	Digitaalisten palveluiden vahvistaminen ja lisääminen sosiaalipalveluissa	Sähköisten toimeentulohakemusten määrä kaikista hakemuksista	30 %	50 %	25 % Effica-kunnat, ProConsonasta ei vielä tietoja.	40 %, jakautuen Oma-palvelusta 22 % ja Kelasta 18 %	
	Asiakasosallisuuden lisääminen	Sosiaalipalveluiden alueelliset asiakasraadit vähintään 2 kertaa vuodessa	0 kpl	8 kpl	Vuositasolla ei vielä täysin toteutunut; vammaispalvelussa VPL-asiakasraati ja hav-asiakasosallisuustyöryhmä	Puolivuotistasolla tavoite on toteutunut; vammaispalvelussa henkilökohtaisen avun asiakasosallisuustyöryhmä kokoontunut 3 kertaa. Aikuisten sosiaalityössä asiakasosallisuusteemata paaminen kokoontunut 1 kerran.	

Sairaalapalveluiden vastuualue

Liite: Lasten nuorten ja perheiden lautakunta 27.9.2023 § 70

Toiminnallinen tavoite	Mittarit	Lähtötaso	Tavoitetaso	Toteutunut 1.1.-31.3.	Toteutunut 1.1.-30.6.	Tila
Hoitotakuu toteutuu, hoidon tarpeen arviointi	alle 15 % ylitykset (HTA), alle 5 % ylitykset (hoitoon pääsy)	Yli 180vrk 14,8% (1450 kpl) Yli 90vrk (27%), (483 kpl)	alle 15 % ylitykset (HTA), alle 5 % ylitykset (hoitoon pääsy)	Yli 180 vrk 9,5 % (973 kpl) Yli 90 vrk 20 % (411 kpl)	Yli 180 vrk 11,7 % (3958 kpl) Yli 90 vrk 28,7 % (631 kpl)	
Toiminnan turvallisuus lisääntyy	Läheltä piti- tilanteita raportoidaan enemmän kuin poikkeamia (>50 %).	23,5% (1-10/22)	>50%		21%	

Konservatiivinen palvelualue

Toiminnallinen tavoite	Mittarit	Lähtötaso	Tavoitetaso	Toteutunut 1.1.-31.3.	Toteutunut 1.1.-30.6.	Tila
Hoitotakuu toteutuu, hoidon tarpeen arviointi	alle 15 % ylitykset (HTA), alle 5 % ylitykset (hoitoon pääsy)	24%	alle 15 % ylitykset (HTA), alle 5 % ylitykset (hoitoon pääsy)	Hoidoa odottaneita yli 180 vrk 3,1 % (41 kpl) Hoidon tarpeen arviointia yli 90 vrk 7 % (24 kpl)	Hoidoa odottaneita yli 180 vrk 7,4 % (494 kpl) Hoidon tarpeen arviointia yli 90 vrk 17 % (388 kpl)	
Toiminnan turvallisuus lisääntyy	Läheltä piti- tilanteita raportoidaan enemmän kuin poikkeamia (>50 %).	28% (1-10/22)			18%	

Psykiatrian palvelualue

Liite: Lasten nuorten ja perheiden lautakunta 27.9.2023 § 70

Toiminnallinen tavoite	Mittarit	Lähtötaso	Tavoitetaso	Toteutunut 1.1.-31.3	Toteutunut 1.1.-30.6.	Tila
Hoitotakuu toteutuu lain edellyttämällä tavalla	Lähetteiden käsittelyaika	6 vrk	Lähetteiden käsittelyaika alle 5 vrk	76 % alle 3 vrk	73 % alle 3 vrk	
Lähetteiden määrän ja palautettujen lähetteiden määrän väheneminen, hoitopäivien väheneminen	Lähetteiden määrät Palautettujen lähetteiden määrät Hoitopäivien määrät	2021 aikuisten vastaanottopalvelut 2665 lähetettä, joista palautettiin 21 %. 2021 nuorisopsykiatrian vastaanottopalveluihin 860 lähetettä, joista palautettiin 26 %. 2021 lastenpsykiatrian vastaanottopalveluihin 421 lähetettä, joista palautettiin 16 %. Hoitopäiviä 2021 psykiatrian osastoilla 24 720. Nuorisopsykiatrian osastolla hoitopäiviä 2021 3028. LIPSYn lähtötaso 0 Lasten hoitopäivien lkm. KYS:ssä 2021 1385. Jämsän tiedot täsmentyvät.	Lähetteiden määrän väheneminen 5 % kaikilla erikoisaloilla Palautettujen lähetteiden määrä vähenee >5 % kaikilla erikoisaloilla Hoitopäivät vähenevät vähintään 5 % kaikilla erikoisaloilla KYS-ostojen määrä lastenpsykiatrialla vähenee 600 000 € vuositasona	4% enemmän yhteensä 26 % enemmän yhteensä Hoitopäivät 18 % lisääntyneet	Lähetteet yht. - 6 % Aikuiset -9 % Nuoret - 4 % Lapset +21 % Palautetut lähetteet yht. +39 %: Aikuiset 41 % Nuoriso 47 % Lapset 14 % Hoitopäivät lisääntyneet 18,6 % Ostot KYS: +95 t€	
				Hoitopäivien määrää ei ole vielä saatavissa		

Operatiivinen palvelualue

Toiminnallinen tavoite	Mittarit	Lähtötaso	Tavoitetaso	Toteutunut 1.1.-31.3.	Toteutunut 1.1.-30.6.	Tila
Kiireellisen toiminnan tehokkuus: päivystysleikkaukseen pääsy	Alle 24 h triagesta (>55 % potilaista)	56,5 % (2021)	Alle 24 h triagesta (58 % potilaista)	54,4%	56,6%	
Hoidon tarpeen arviointi	Alle 15 % ylitys	31 % (1–8/22)	Alle 15 % ylitys	Yli 90 vrk 23 % (387 kpl)	Yli 90 vrk 33,4% (624 kpl)	
Hoitoon pääsy (leikkaushoito)	Alle 5 % ylitys	18,9 % (1–8/22)	Alle 5 % ylitys	Yli 180 vrk 12 % (1022 kpl)	Yli 180 vrk 16,7% (760kpl)	

Sairaalapalvelut Nova

Toiminnallinen tavoite	Mittarit	Lähtötaso	Tavoitetaso	Toteutunut 1.1.-31.3.	Toteutunut 1.1.-30.6.	Tila
Osastotoiminta on entistä vaikuttavampaa	30vrk sisällä päivystykseen palaaminen osastolta lähdön jälkeen alle 20 %	Alle 20% (9/22)	alle 20 %	10,8%	15,7%	
Palvelusta toiseen siirtyminen on sujuvaa	Jatkohoitoon odottavien määrä osastoilla / kpl / vrk. Seuranta aamun tilannekatsauksessa. Raportoidaan keskiarvona kerran kuukaudessa.	Uusi mittari	alle 5	9	8	

Päivystys ja ensihoito

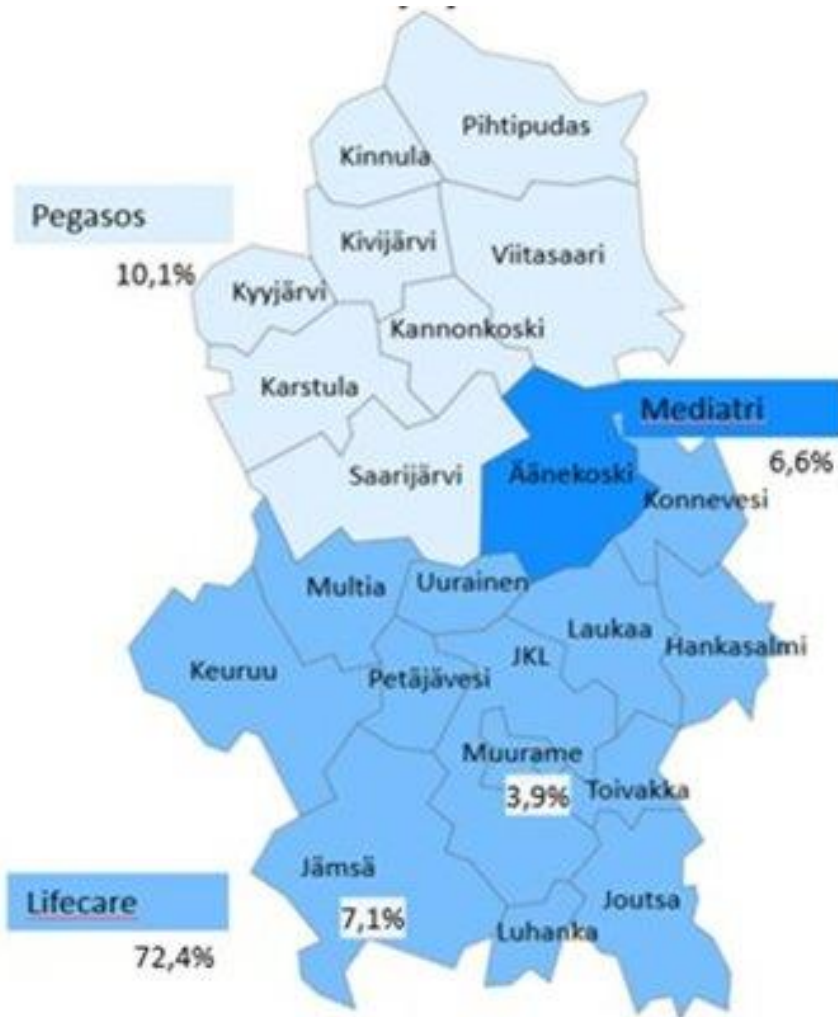
Toiminnallinen tavoite	Mittarit	Lähtötaso	Tavoitetaso	Toteutunut 1.1.-31.3.	Toteutunut 1.1.-30.6.	Tila
Päivystyksessä ei aamulla jatkohoitoa odottamaan jääneitä potilaita yli 90 % päivistä	Päivystyksessä jatkohoitoa aamulla odottavien potilaiden määrä. Seurataan tilannekatsauksessa. Toteutuu ainoastaan yhteistyössä muiden palvelualueiden kanssa!	Uusi mittari	Alle 5	Raportoidaan puolivuosi-katsauksessa Seurantatiedot vain arkipäivisin (laskettu käsin): yhteensä 309 (4,75 per arkipv)	Seurantatiedot vain arkipäivisin (laskettu käsin): yhteensä 794 (6,10 per arkipv)	
Päivystysosaston keskimääräinen hoitoaika alle 1,5 vrk	Keskimääräinen hoitoaika.	2,0 vrk (syyskuu 2022)	1,7 vrk	1,9	1,9	

Alueellinen osastotoiminta

Toiminnallinen tavoite	Mittarit	Lähtötaso	Tavoitetaso	Toteutunut 1.1.-31.3.	Toteutunut 1.1.-30.6.	Tila
Osastotoiminta on entistä vaikuttavampaa	30 vrk:n sisällä päivystykseen palaaminen osastolta lähdön jälkeen	Uusi mittari	alle 20 %	18,3%	22,9%	
Palvelusta toiseen siirtyminen on sujuvaa	Jatkohoitoon odottavien määrä osastoilla / kpl / vrk. Seuranta aamun tilan nekatseuksessa. Raportoidaan keskiarvona kerran kuukaudessa.	Uusi mittari	Alle 15	27	26,5	

Toiminnan tietoja

Raportointijärjestelmien tietopohja

- Hyvinvointialueella on käytössä useampia potilas- ja asiakastietojärjestelmiä, josta esimerkkinä kuva potilastietojärjestelmistä kunnittain
- Raportointijärjestelmissä ei ole vielä kaikkea asiakas- ja potilastietoa, joten 100% peittävästi ei toiminta ole raportoitavissa raportointijärjestelmillä.
  - Tavoitteena on, että raportointijärjestelmien tietopohjan peittävyys olisi 100% vuoden 2024 aikana

Toteumatietoja toiminnasta 6/2023, vertailu ed. vuoteen

Kasvaneet

- Lähetteet +13,4 % (+3769 kpl)
maaliskuussa +16,1%
- Avohoitokäynnit +5,7 % (+15526 kpl)
(kuntalaskutettavat),
maaliskuussa +3,9%
- Ensikäynnit +1,4 % (+169 kpl)
helmikuussa -0,4 %
- Leikkaukset +10,9 % (+844 kpl)
maaliskuussa +4,7 %

Kirurgia yht. +662 kpl

(ortopedia +349)
(verisuonikirurgia +94)
(urologia +43)
(gastrokirurgia +77)

Muut erikoisalajat yht. +25 kpl

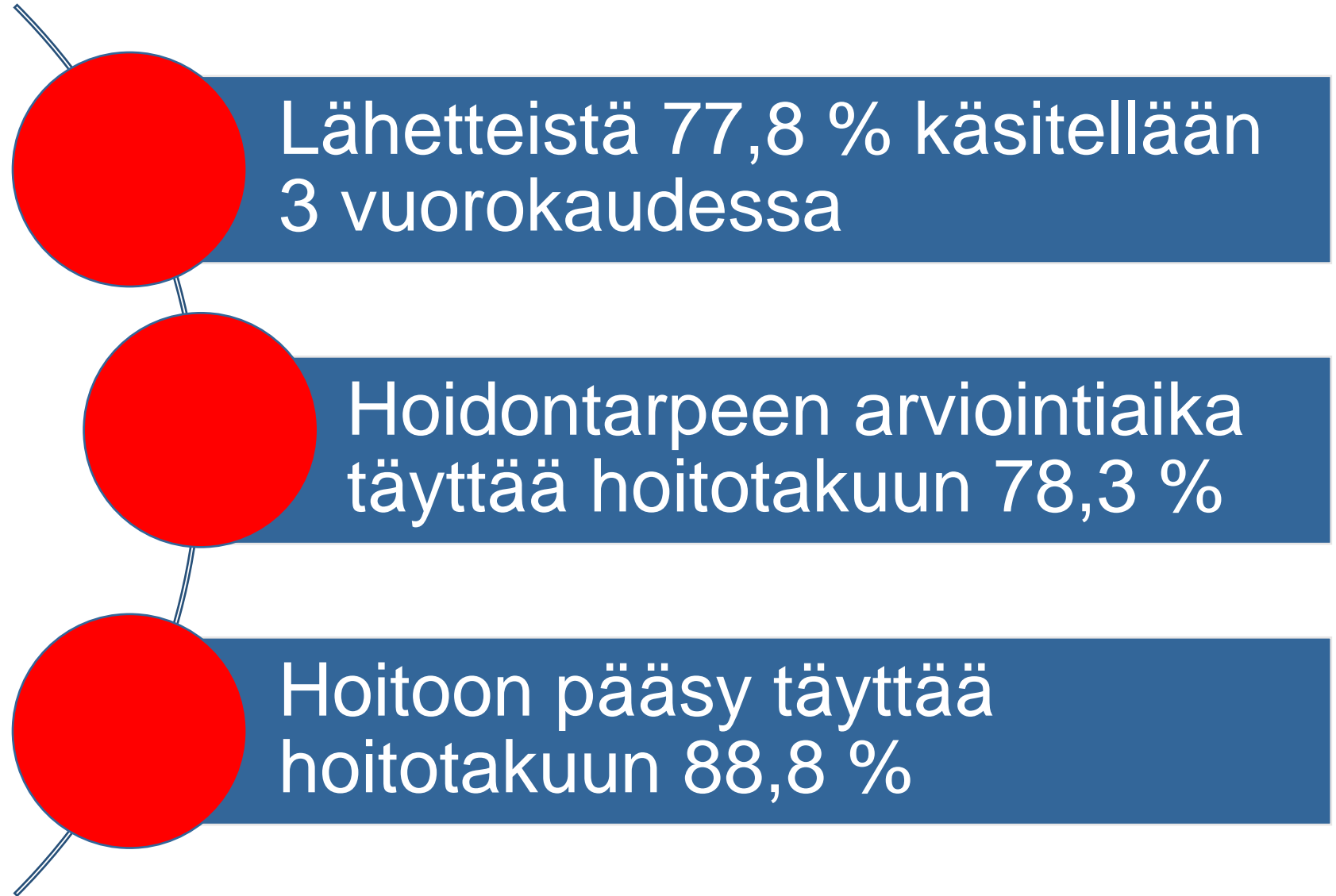
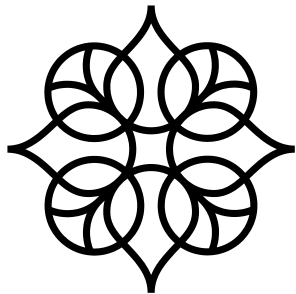
(Korva-,nenä-, ja kurkkutaudit +115)
(Naistentaudit ja synnytykset +46)
(Hammas-, suu, ja leukasairaudet +11)
(Silmätaudit -15)

- Hoitopäivät +8,2 % (+4458 kpl)
maaliskuussa +5,8%

Vähentyneet

- Päivystyskäynnit -0,4 % (-156 kpl)
maaliskuussa -2,23%
- Synnytykset -3 % (-34 kpl)
maaliskuussa -10,1 %

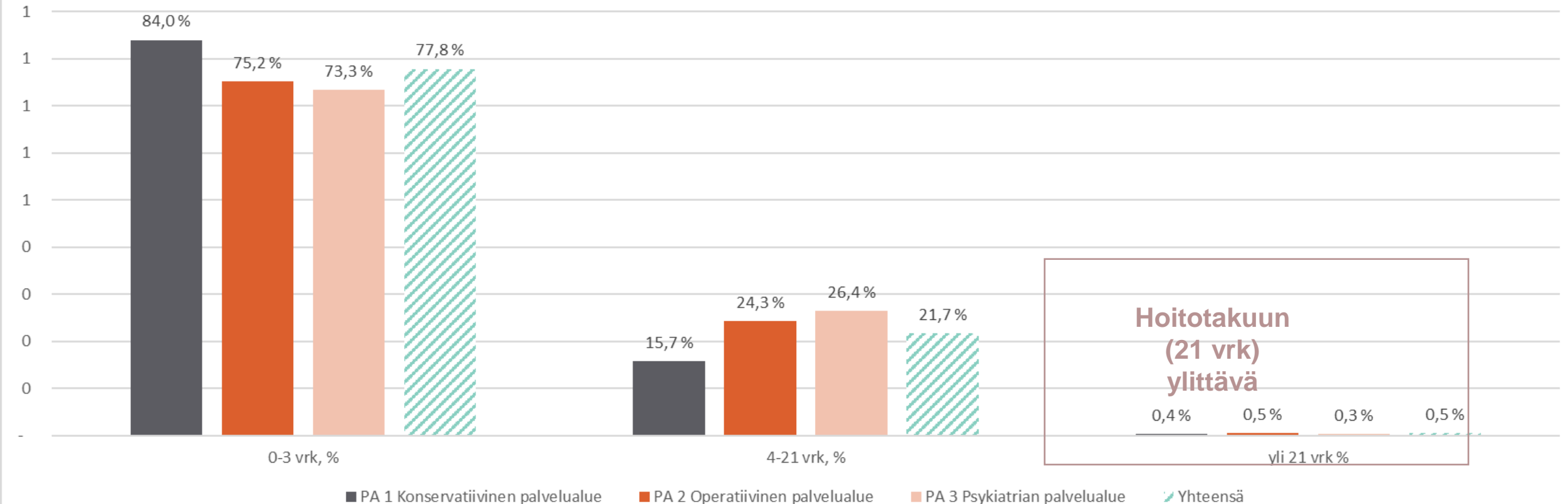
Yhteenveto
– Hoidon
saatavuus
1-6/2023
ESH

Lähetteiden käsittelyajat 6/2023 (hoitotakuuseen kuuluvat)

Lähetteiden käsittelyajat, kumulatiivinen kuluva vuosi (1-6/2023)

Perusterveydenhuollon hoitopäivät

Terveyspalveluiden hoitopäivät (oma tuotanto)

PTH-hoitopäivät
60 421

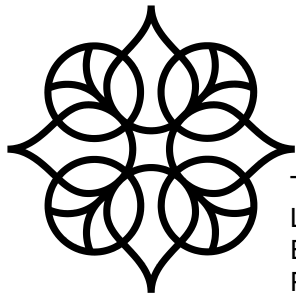
PTH-hoitopäivät / 1000 asukasta

Erikoissairaanhoidon hoitopäivät

ESH-hoitopäivät
76 993

ESH-hoitopäivät / 1000 asukasta

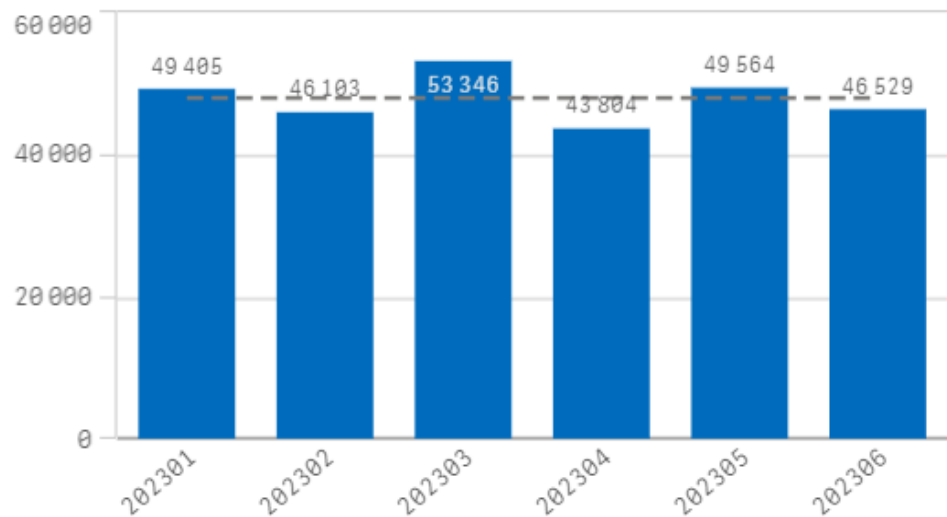
Tiedot ajalta 1.1.2023-30.6.2023
Logex Region tietojen peittävyys
ESH 92,9%
PTH 72,4%

Terveyspalveluiden käynnit (oma tuotanto)

Käynnit lähtökuukausittain

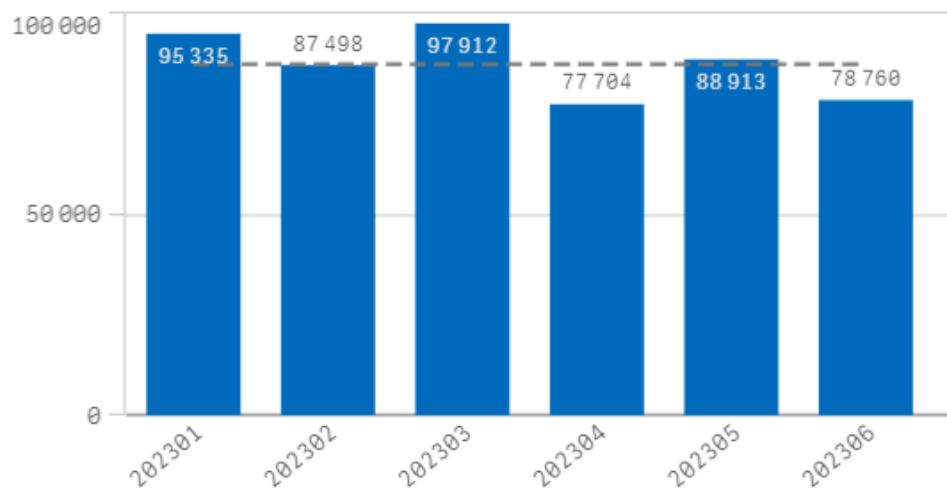
Liite: Lasten nuorten ja perheiden lautakunta 27.9.2023 § 70

202301 - 202306

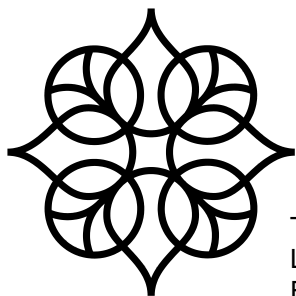
Erikoissairaanhoito

Käynnit lähtökuukausittain

202301 - 202306

Perusterveydenhuolto

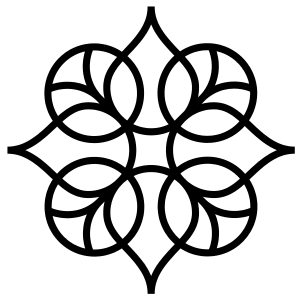
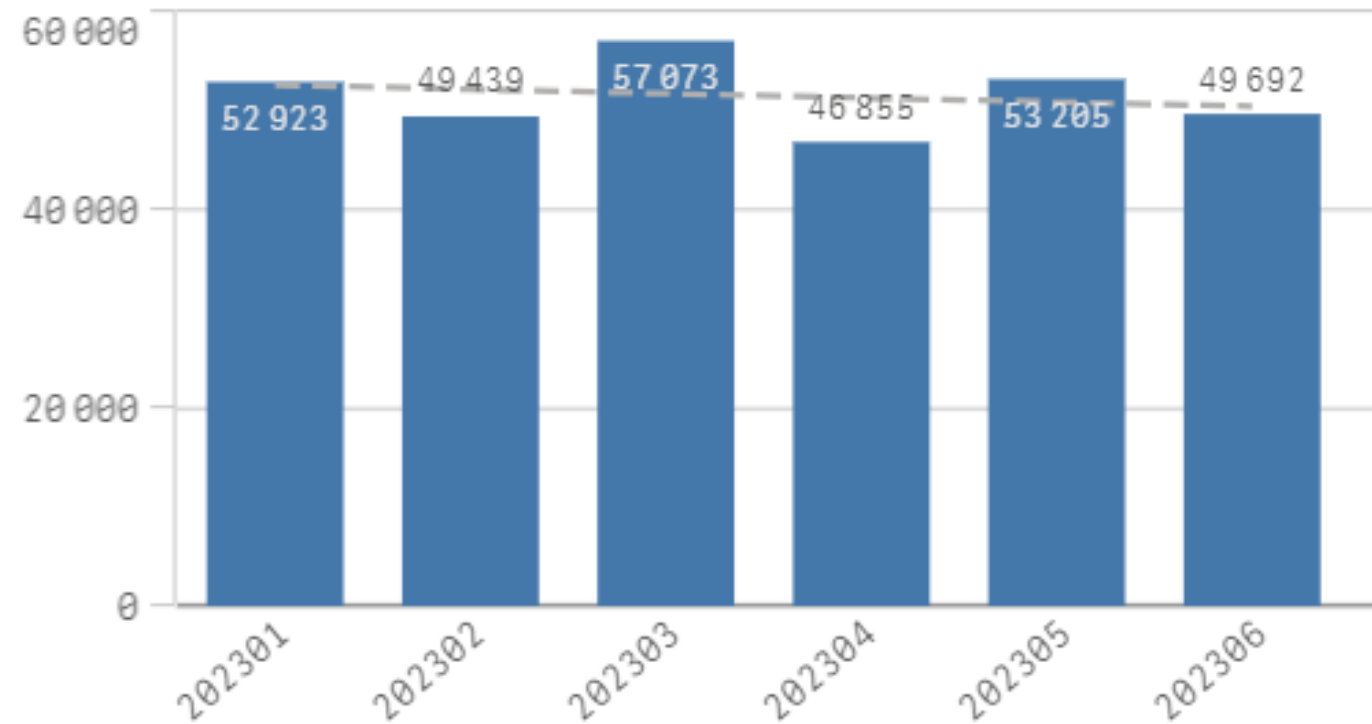

Tiedot ajalta 1.1.2023-30.6.2023
Logex Region tietojen peittävyys
ESH 92,9%
PTH 72,4%

Kuukausittaiset suoritemäärät ja muutostrendi erikoissairaanhoido (oma toiminta)

Kuukausittaiset suoritemäärät ja muutostrendi

Valittu Tarkastelujakso tummennettuna

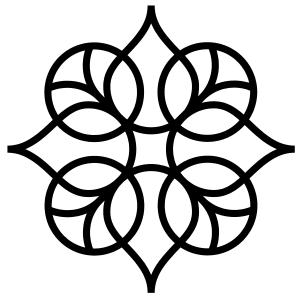
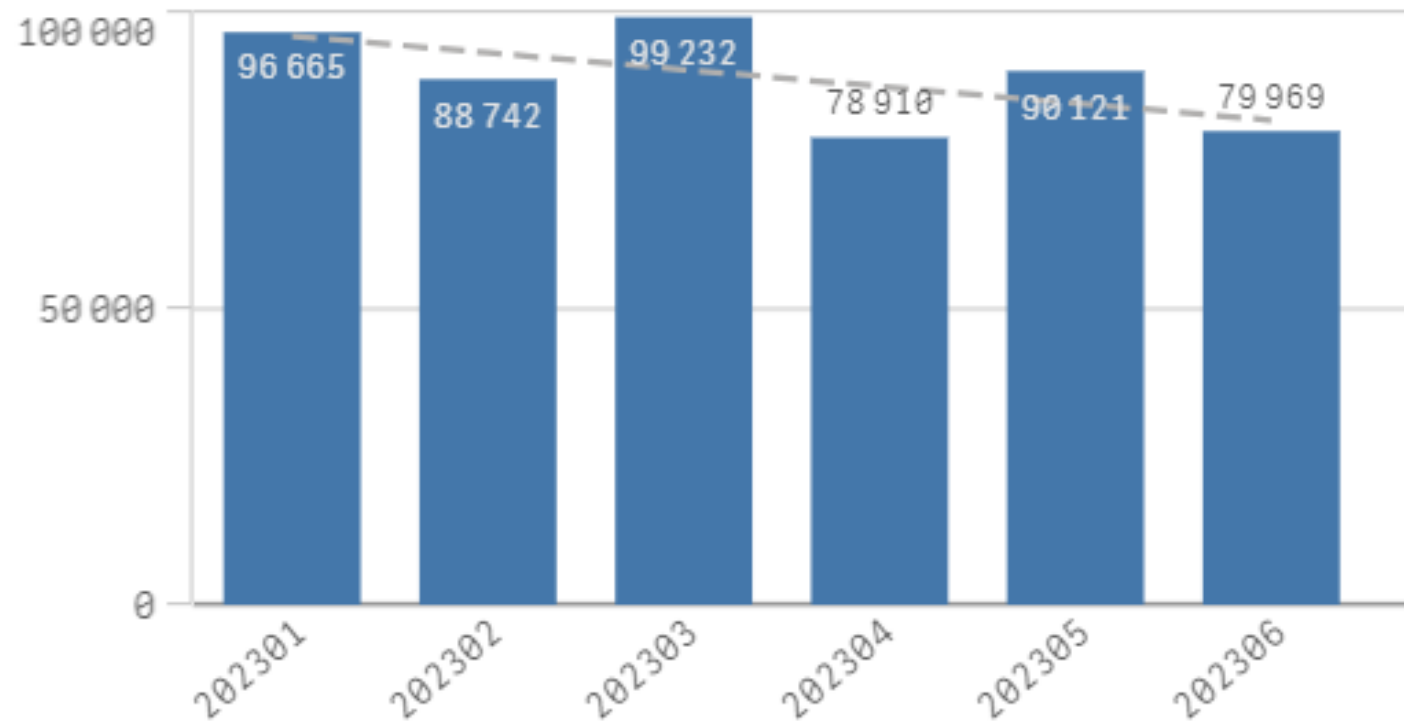

Tiedot ajalta 1.1.2023-30.6.2023
Logex Region tietojen peittävyys
ESH 92,9%
PTH 72,4%

Kuukausittaiset suoritemäärät ja muutostrendi perusterveydenhuolto (oma toiminta)

Kuukausittaiset suoritemäärät ja muutostrendi

Valittu Tarkastelujakso tummennettuna

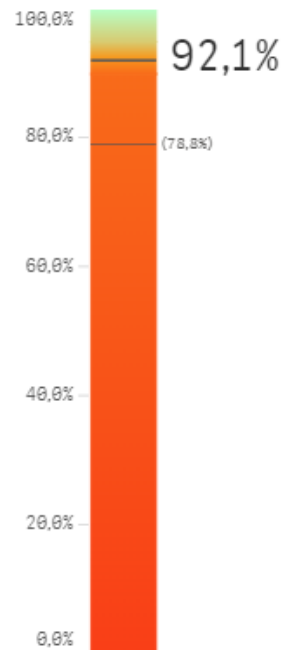

Tiedot ajalta 1.1.2023-30.6.2023
Logex Region tietojen peittävyys
ESH 92,9%
PTH 72,4%

Tiedon laatu: Terveysthuollossa diagnoosit on kirjattu vähintään 80 %

ICD-10 tai ICPC-2 kirjattu

Vuosi-vertailu on näkyvillä jos ero on suurempi kuin 5%

Diagnoosien ja käyntisyiden kirjaaminen on parantunut oman toiminnan osalta terveydenhuollossa 13,3% verrattuna vastaavaan aikaan vuonna 2022

202301 - 202306

Asiakaskokemus ja palautteet

Palautekanavat 1.1. – 30.6.2023

Liite: Lasten nuorten ja perheiden lautakunta 27.9.2023 § 70

Asiakaspalautekysely Avoin palautelomake	Tekstiviestipalautte	Luottamushenkilöiden asiakaspalautelomake	QPro
<ul style="list-style-type: none"> • Linkki kyselyihin hyvaks.fi - verkkosivuilla • Asiakaspalautekyselyllä kerätään hoitoon ja kohteluun liittyvää, kansallisesti vertailukelpoista palautetta. Kysely noudattaa THLn sisältölinjauksia. • Avoimella palautelomakkeella voi jättää palautetta toiminnasta, palveluista tai muusta kokonaisuudesta • Anonyymi palautekanava	<ul style="list-style-type: none"> • Käytössä Sairaalapalvelut-vastuualueella (pl. Alueellinen osastotoiminta) sekä Laaja-alaisen sosiaali- ja terveyskeskuksen Laukaan ja Keuruun lääkäri-/sairaanhoitaja-vastaanotoilla • Palautetekstiviesti sidoksissa palvelutapahtumaan • Sisältää kaksi kysymystä ”Henkilökunta kohteli minua hyvin” (asteikko 1-5) ja NPS (asteikko 0-10), sekä avoimen palautteen	<ul style="list-style-type: none"> • Linkki kyselyyn luottamushenkilöportaalissa kentältä tulleiden palautteiden tallentamiseksi	<ul style="list-style-type: none"> • Käyttö päättynyt hyvinvointialueella 5/2023
<p>9/2023 otetaan käyttöön Laatuportin asiakaspalautekokonaisuus koko hyvinvointialueella.</p>			

Asiakaskokemus ja palaute/Strategiset mittarit 1.1. – 30.6.2023

Tavoite	Mittari	Toteuma 30.6.2023	Tavoite 2023
Palveluiden käyttö on helppoa *	CES	60 % (n=10)	70 %
Asiakkaat suosittelevat hyvinvointialueen palveluita	NPS	-54 (n=194)	> 60

Customer Effort Score, CES mittaa asiointin helppoutta ja vaivattomuutta asteikolla 1-7.

CES%:ssa mukana ovat arvot 5-7.

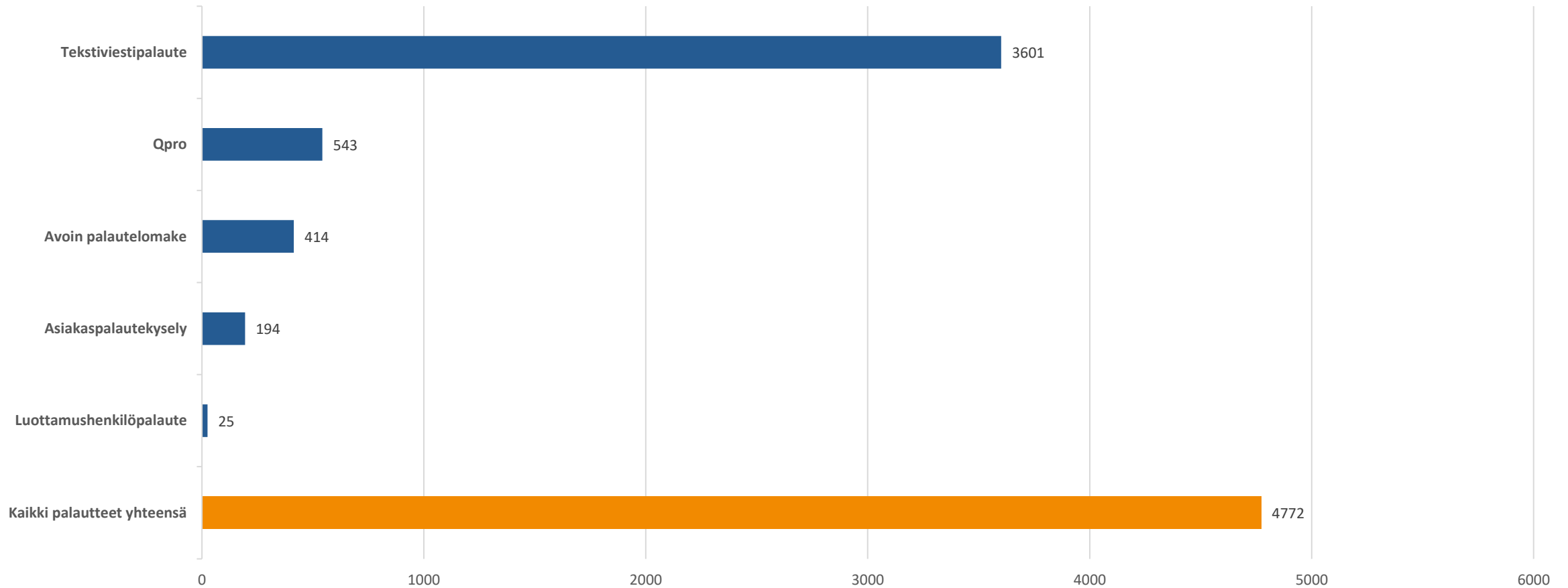
Net Promoter Score, NPS kuvaa asiakkaan halua suositella Keski-Suomen hyvinvointialuetta asteikolla 0-10.

Suhdeluvun arvot vaihtelevat välillä -100 - +100. Positiivinen luku katsotaan hyväksi ja erinomaisena pidetään lukua +50.

* Mittari käytössä 14.6.2023 alkaen

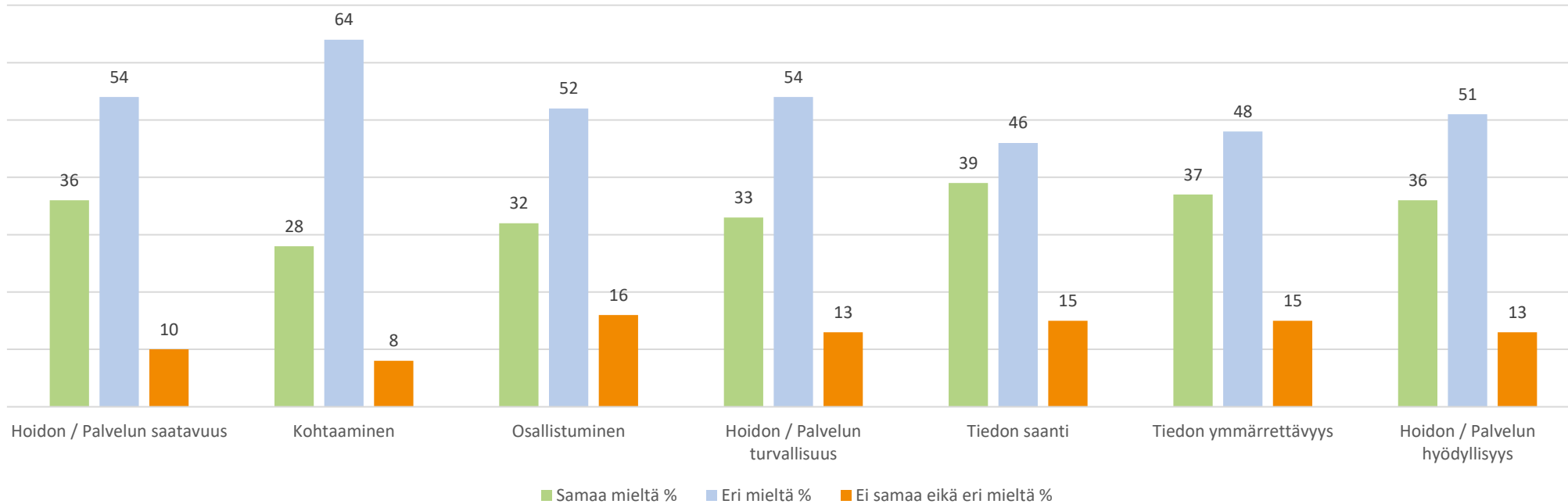
Tietolähde: Asiakaspalautekysely / hyvaks.fi

Palautemäärät kanavittain 1.1. – 30.6.2023

Keski-Suomen hyvinvointialue 1.1. – 30.6.2023 (n=191)

Liite: Lasten nuorten ja perheiden lautakunta 27.9.2023 § 70

- 1. Saatavuus:** Sain apua, kun sitä tarvitsin.
- 2. Kohtaaminen:** Minulle jäi tunne, että minusta välitettiin kokonaisvaltaisesti.
- 3. Osallistuminen:** Hoitoani/Asiaani koskevat päätökset tehtiin yhteistyössä kanssani.
- 4. Turvallisuus:** Koin oloni turvalliseksi hoidon/palvelun aikana.
- 5. Tiedon saanti:** Tiedän miten hoitoni/palveluni jatkuu.
- 6. Tiedon ymmärrettävyys:** Saamani tieto hoidosta/palvelusta oli ymmärrettävää.
- 7. Hyödyllisyys:** Koin saamani hoidon/palvelun hyödylliseksi.

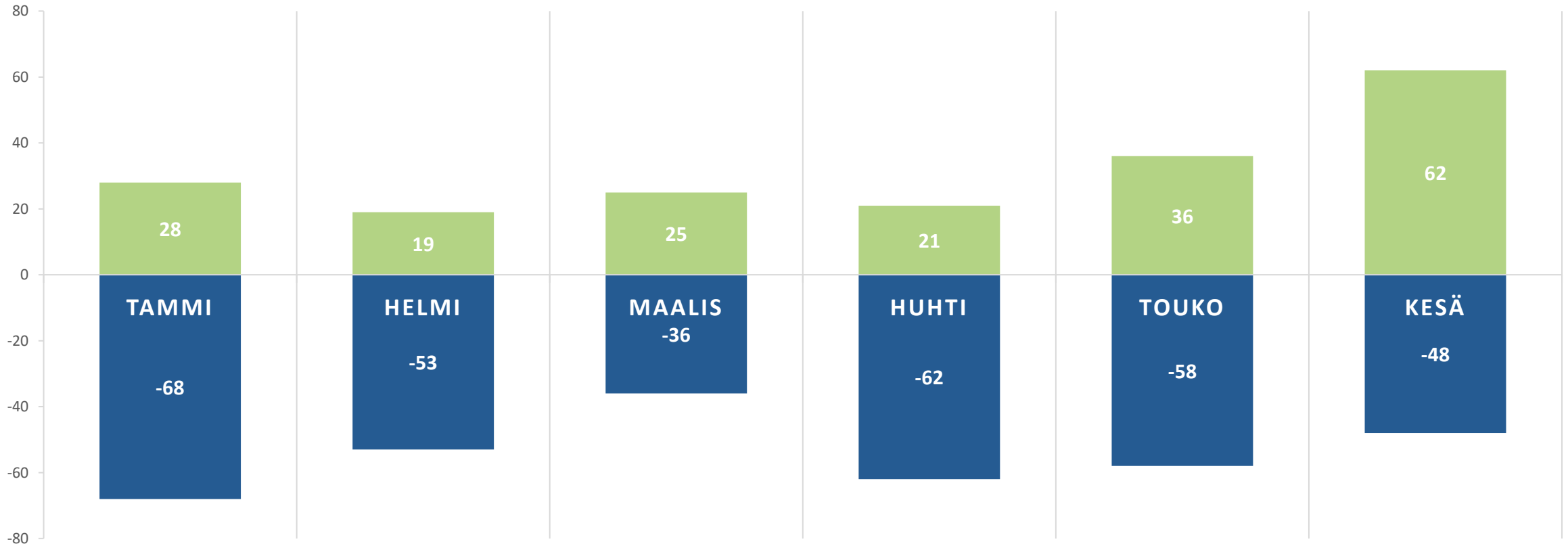
Samaa mieltä vastanneiden osuus

- *kasvoi* hieman Saatavuuden (2 %), Kohtaamisen (2 %), Osallistumisen (3 %) ja Tiedon saannin osalta (3 %) ja
- *laski* Turvallisuuden (2 %) sekä Hyödyllisyyden osalta (1 %) verrattuna ensimmäiseen vuosineljännekseen.

Asteikko 1=täysin eri mieltä, 5=täysin samaa mieltä

Vastaajamäärät ja NPS 1.1. – 30.6.2023

■ NPS ■ Vastaajamäärä

Tekstiviestipalautteet 1.1. – 30.6.2023

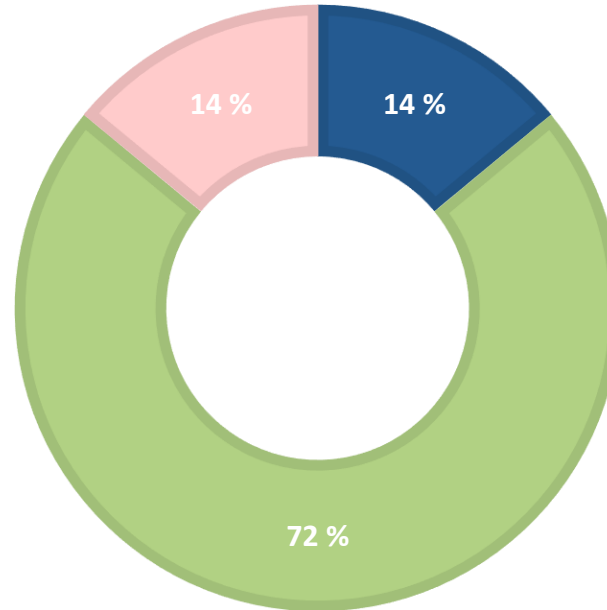
NPS

	Laaja- alainen sotokeskus - vastuualue	Sairaalapalvelut-vastuualue						Kaikki yhteensä
	Laukaa ja Keuruu (lääkäri- ja sh-vo:t)	Opera- tiivinen pa	Konser- vatiivinen pa	Psykiat- rian pa	Päivystys- ja ensi- hoito	Hoito- keskus	Sairaala- palvelut Nova	
NPS	54 (n=446)	71 (n=1195)	68 (n=256)	43 (n=205)	53 (n=565)	75 (n=463)	61 (n=471)	63 (n=3601)

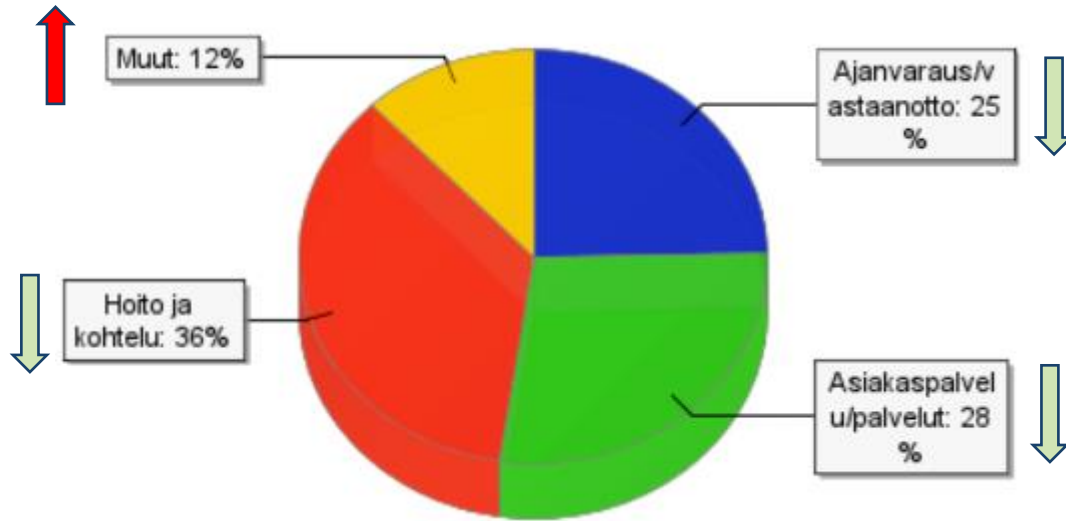
Tekstiviestipalautteet 1.1. – 30.6.2023

Avoimen palautteen sentimenttianalyysi (n=2103)

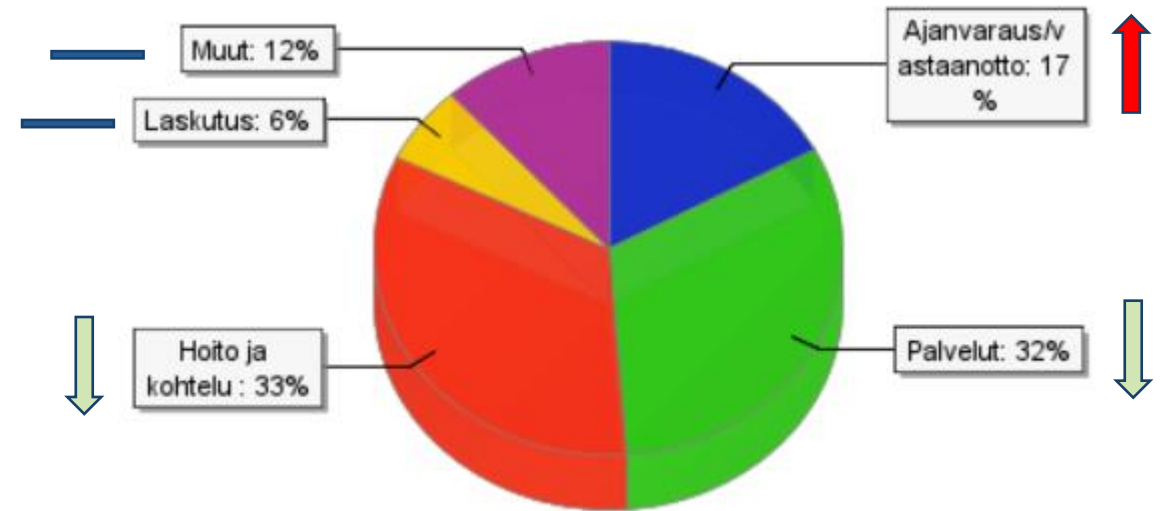
■ Negatiiviset 14 % ■ Positiiviset 72 % ■ Neutraalit 14 %

Asiakaspalautekysely ja Avoin palautelomake 1.1. – 30.6.2023/ Avointen palautteiden jakauma aihepiireittäin

Asiakaspalautekysely (n=191)
(hoitoon ja kohteluun liittyvä kysely)

Avoin palautelomake (n=402)
(toimintaan, palveluihin tai muuhun kokonaisuuteen liittyvä kysely)

Aihepiiriin liittyvä palautemäärän muutos (nouseva/laskeva) verrattuna ensimmäiseen vuosineljännekseseen on kuvattu nuolilla.

Tavoitteet koko hyvinvointialueella

PALVELUKULTTUURIN KEHITTÄMINEN

Tavoitteet kevät 2023

- Asiakaspalauteprosessin määrittely
- Palautteen keruun tehostaminen
  - **WOTT-laitteiden pilotointi aloitettu**
  - **QR-koodit**
  - **Paperilomakkeet**
- Asiakaskokemus-viestinnän tehostaminen
  - **Näkyvyyden lisääminen info-TVssä, julisteina ja roll upien avulla**
  - **Netti- ja intra-sivujen päivitys**
- Raportoinnin tehostaminen
  - **Palautteiden jalkauttaminen toimintaan yhteistyötä tehostamalla**

Tavoitteet syksy 2023 - kevät 2025

Asiakaspalautejärjestelmä

- Monikanavaisen aspa-järjestelmän hankinta, joka palvelee sekä asiakkaita että henkilöstöä ja mahdollistaa asiakkaille/potilaille palautteen antamisen useiden eri kanavien kautta hoito-/palvelukontaktien eri vaiheissa.
- Palautejärjestelmän tavoitteena on tehostaa palauteprosessia sekä kehittää toiminnan laatua ja asiakaslähtöisyyttä.

Asiakaspalautteen kerääminen: THLn kansalliset tavoitteet ja linjaukset

- Tavoitteena on, että vuonna 2025 kaikilla hyvinvointialueilla kerätään laajasti tietoa asiakkaiden tyytyväisyydestä sosiaali- ja terveyspalveluihin kansallisesti yhtenevällä tavalla ja yhteisesti sovitulla mittareilla.
- Koottua tietoa voidaan hyödyntää laajasti kansallisessa ohjauksessa ja seurannassa sekä alueiden omassa tiedolla johtamisessa.
- Asiakaspalautteen tulokset ovat selkeästi ja helposti myös kansalaisten saatavilla.
- Tiedonkeruu tuottaa laadukasta ja vertailukelpoista tietoa asiakaskokemuksesta ja asiakaspalaute tulee olla yhdistettävissä palvelutuottajasta aina palvelua antavaan tiimiin tai ammattihenkilöön saakka

Henkilöstö

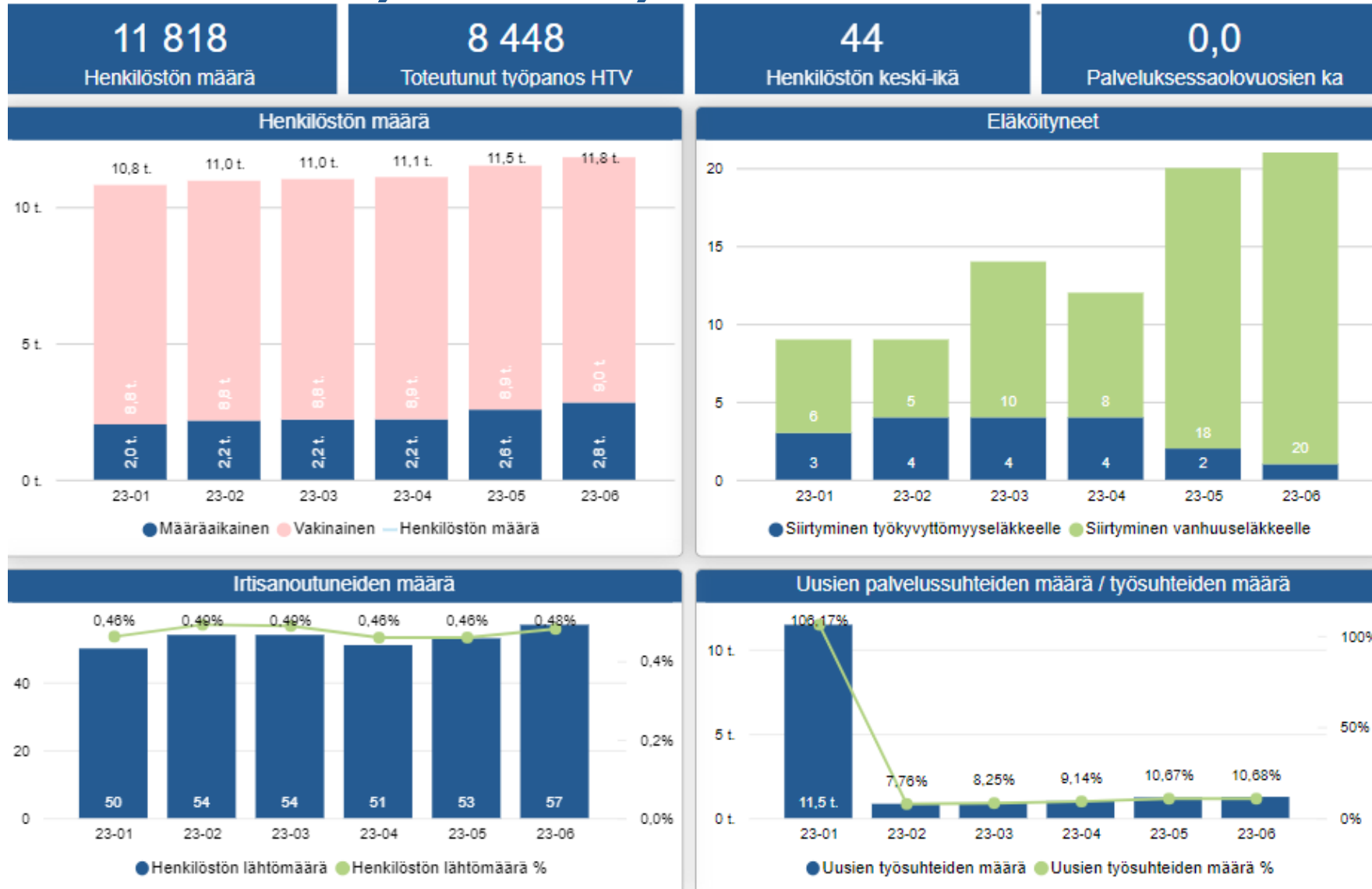
Henkilöstö, palkkauksen menot

1000 euroa	TA	TOT	Ero TOT/TA+M	Muutos
	6/2023	6/2023	euroa	%
Palkat ja palkkiot	234 651	247 572	12 921	5,5 %
Henkilösivukulut	58 224	61 140	2 917	5,0 %
Muut eläkekulut	49 355	51 847	2 491	5,0 %
Muut henkilösivukulut	8 868	9 294	425	4,8 %
Yhteensä	292 875	308 713	15 838	5,4 %

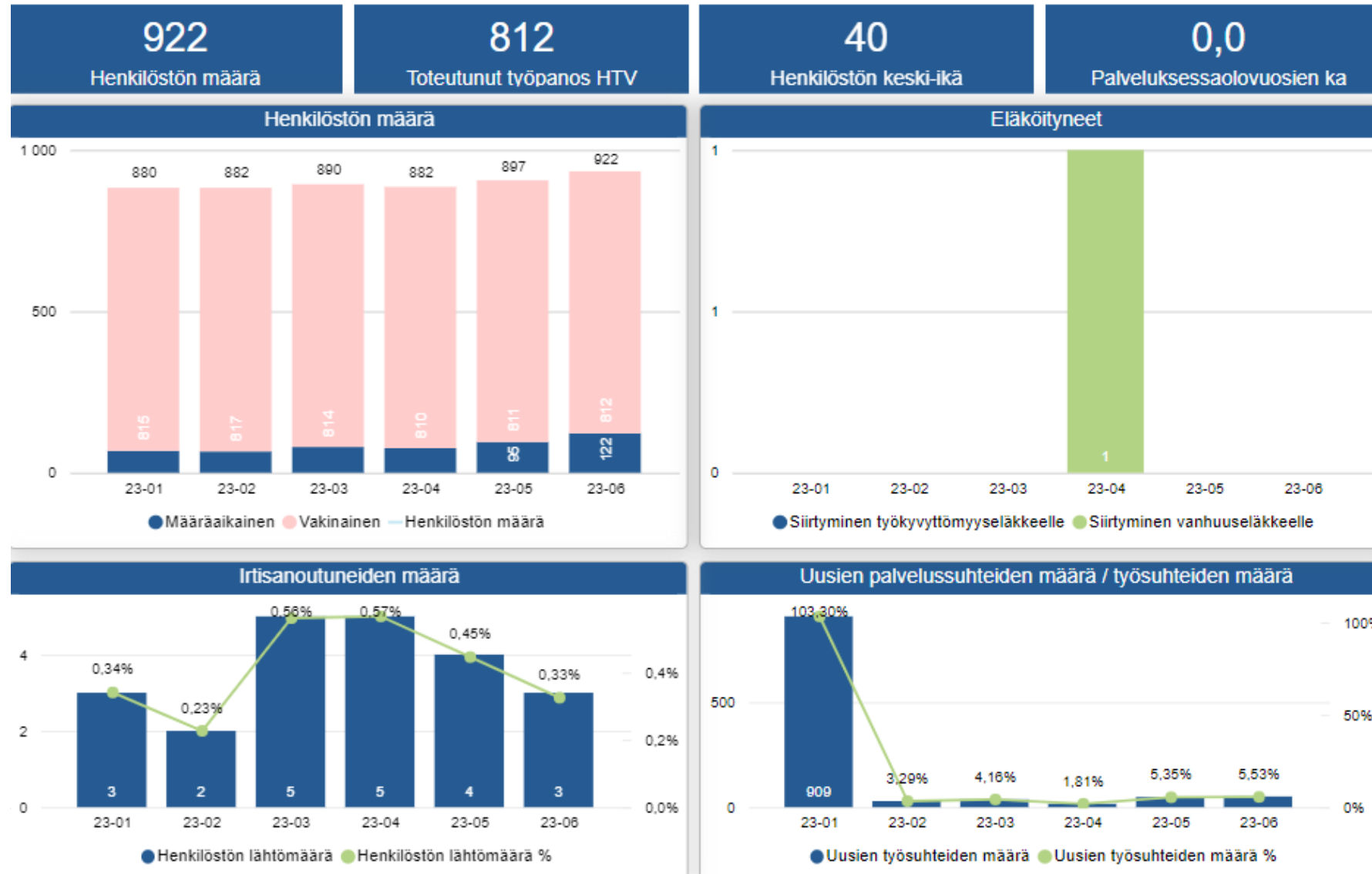
Henkilöstö, menot toiminnoittain

1000 euroa	TA 6/2023	TOT 6/2023	Ero TOT/TA+M euroa	Muutos %
Strateginen johtaminen ja järjestäminen	4 084	2 521	-1 563	-38,3 %
Johtamisen tukipalvelut	23 105	19 563	-3 542	-15,3 %
Palvelutuotannon tukipalvelut	17 999	21 683	3 684	20,5 %
Pelastustoimi	15 748	13 724	-2 023	-12,8 %
Sosiaali- ja terveystyötoimialan keskitetyt palvelut	353	474	122	34,5 %
Lasten, nuorten ja perheiden palvelut	24 915	24 096	-819	-3,3 %
Koti- ja asumispalvelut	72 027	82 218	10 191	14,1 %
Laaja-alainen sosiaali- ja terveyskeskus	46 461	47 544	1 082	2,3 %
Sairaalapalvelut	88 184	96 889	8 705	9,9 %
Henkilöstömenot yhteensä	292 875	308 713	15 838	5,4 %

Henkilöstö, määrä, muut kuin Pelastustoimi

Henkilöstö, määrä, Pelastustoimi (sis.sivutoimisia vakituisia 447)

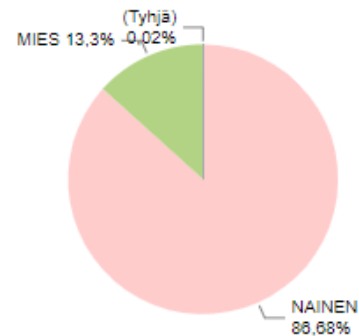
Henkilöstö, ammattirakenne, muut kuin Pelastustoimi

Ammattiryhmä	Tammikuu	Helmikuu	Maaliskuu	Huhtikuu	Toukokuu	Kesäkuu	Yhteensä
	1 762	1 776	1 784	1 802	1 870	1 919	1 919
Hoitohenkilöstö	5 066	5 069	5 039	5 024	5 158	5 241	5 241
Lääkärit	752	765	774	772	861	854	854
Muu henkilöstö	3 224	3 346	3 428	3 498	3 629	3 813	3 813
Yhteensä	10 803	10 953	11 021	11 087	11 513	11 818	11 818

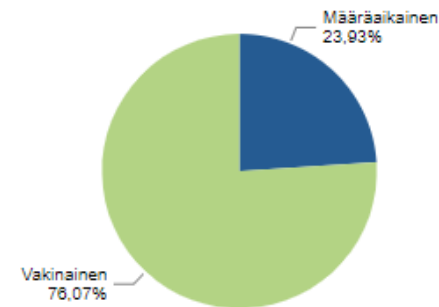
PalvelussuhteenLuonteenRyhmä	Tammi	Helmi	Maalis	Huhti	Touko	Kesä	Yhteensä
Määräaikainen	2 031	2 170	2 205	2 216	2 571	2 830	2 830
Vakinainen	8 777	8 795	8 821	8 883	8 947	8 995	8 995
Yhteensä	10 803	10 953	11 021	11 087	11 513	11 818	11 818

Organisaatiotaso1Nimi	Henkilöstön määrä
	9
Sairaanhoido	11 813
Yhteensä	11 818

Sukupuolijakauma

Henkilöstön määrä

Henkilöstö, ammattirakenne, Pelastustoimi

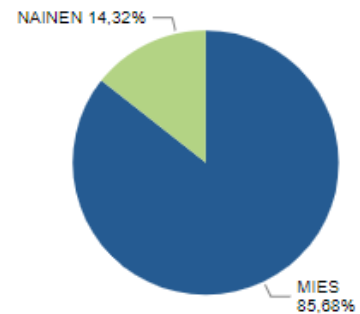
Ammattiryhmä	Tammikuu	Helmikuu	Maaliskuu	Huhtikuu	Toukokuu	Kesäkuu	Yhteensä
Yhteensä	880	882	890	882	897	922	922

PalvelussuhteenLuonteenRyhmä	Tammi	Helmi	Maalis	Huhti	Touko	Kesä	Yhteensä
Määräaikainen	68	66	80	76	95	122	122
Vakinainen	815	817	814	810	811	812	812
Yhteensä	880	882	890	882	897	922	922

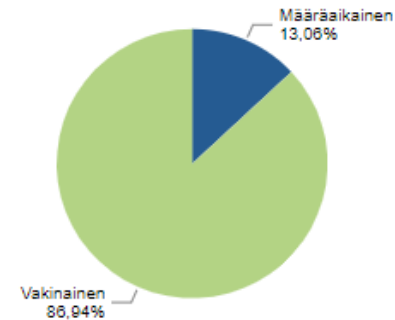
Organisaatiotaso1Nimi Henkilöstön määrä

Sairaanhoido	922
Yhteensä	922

Sukupuolijakauma

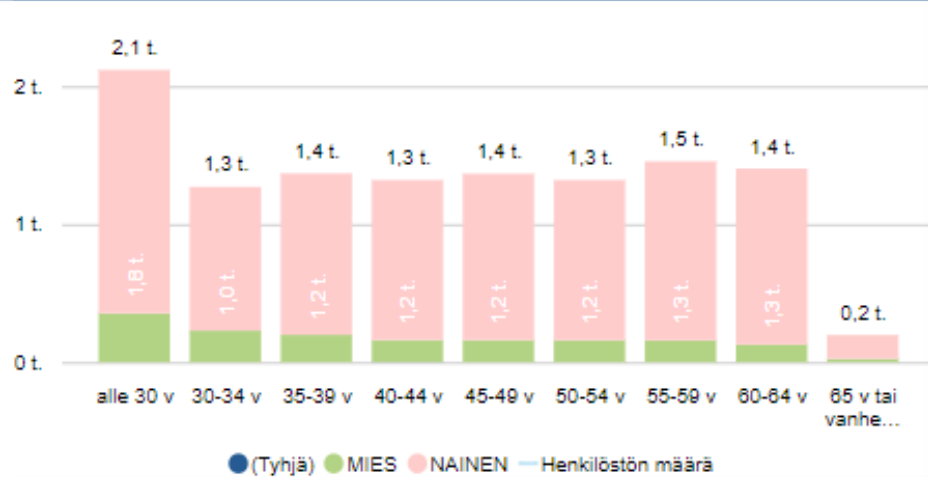
Henkilöstön määrä

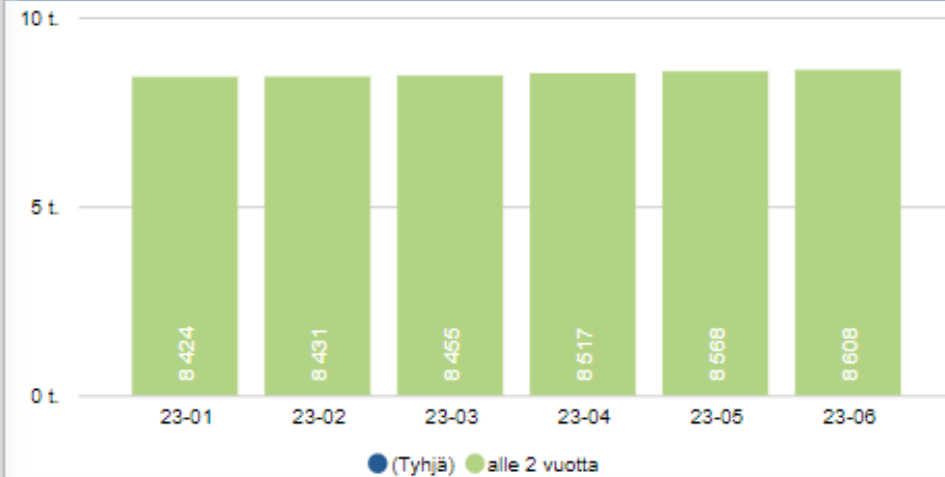

Henkilöstö, rakenne, muut kuin Pelastustoimi

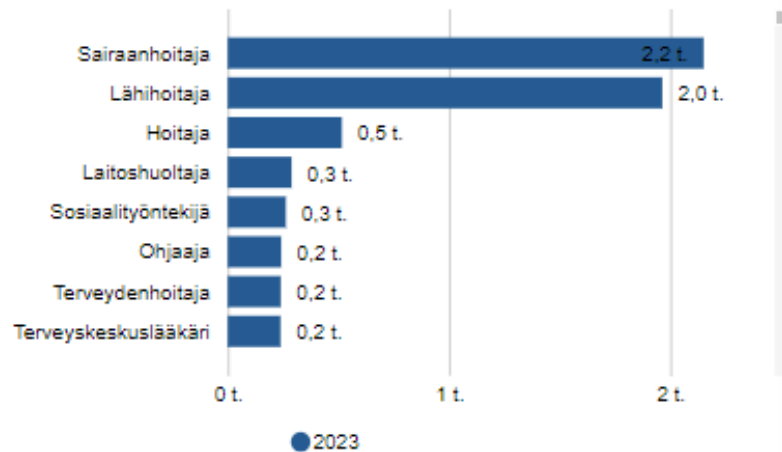
Henkilöstö määrän ikäjakama

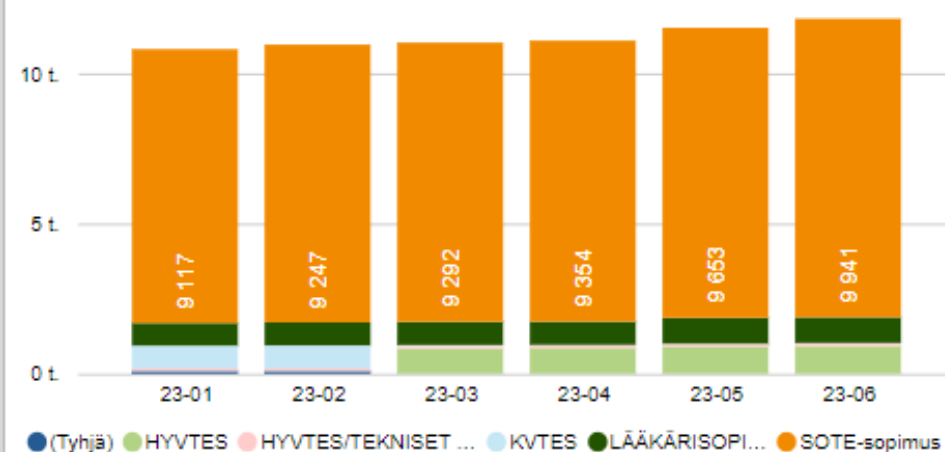
Vakinaisen henkilöstön palvelussuhteen pituus omalla työnantajalla/työhistoria

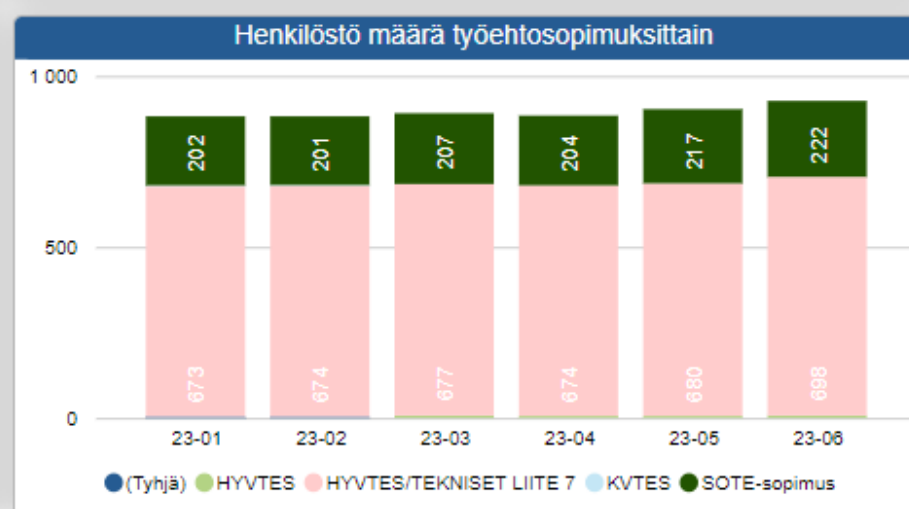
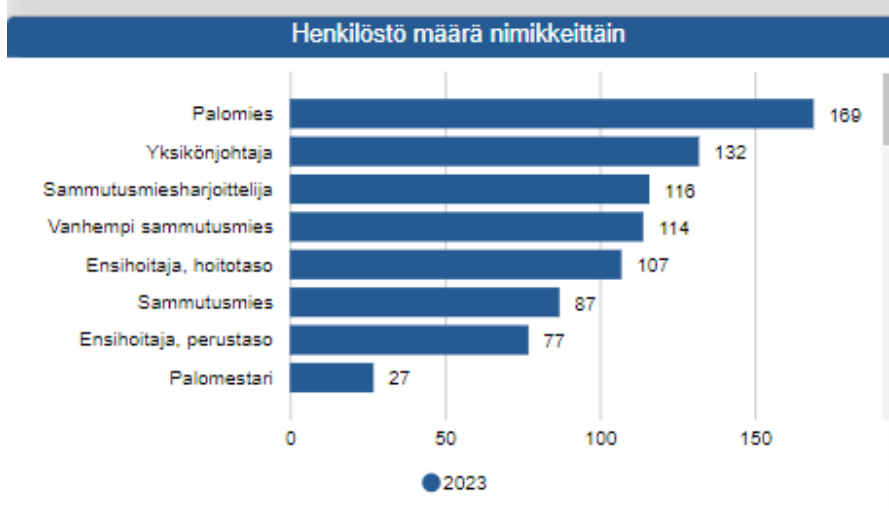
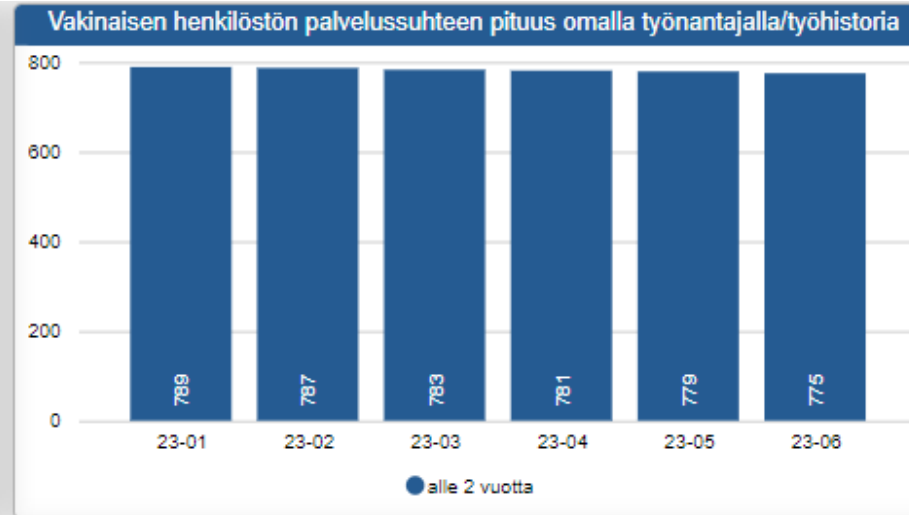
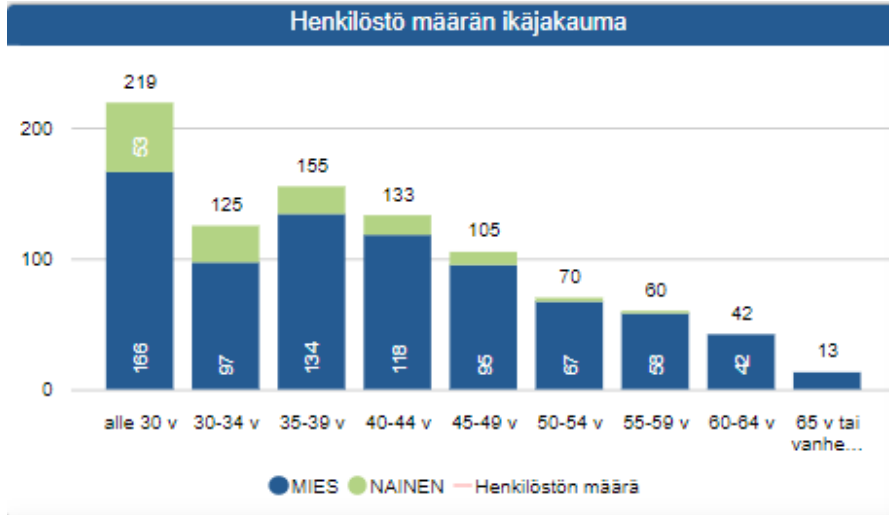
Henkilöstö määrä nimikkeittäin

Henkilöstö määrä työehtosopimuksittain

Henkilöstö, rakenne, Pelastustoimi

Henkilöstö, poissaolot, muut kuin Pelastustoimi

395 148

Poissaolopäivät

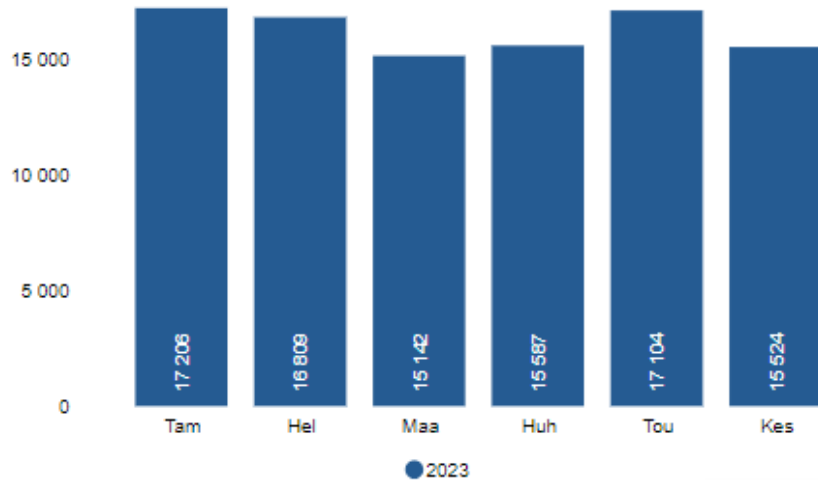
97 372

Sairauspoissaolopäivät

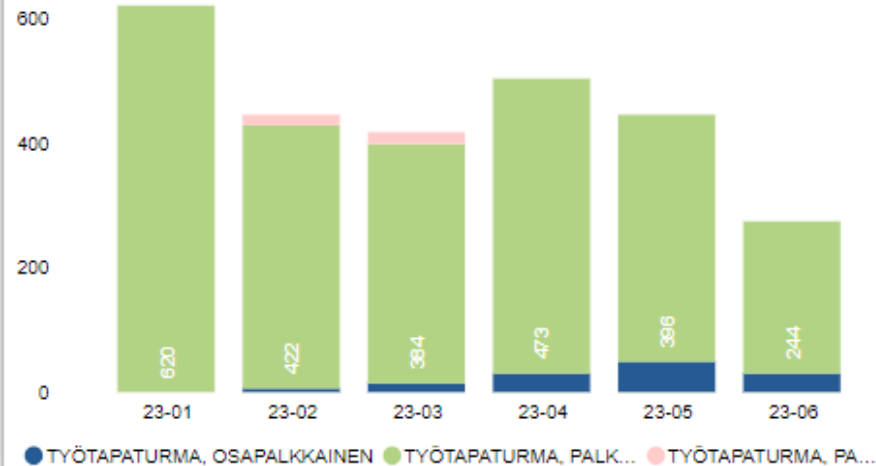
2 704

Työtapaturmien aiheuttamat poissaolopäivät

Sairauspoissaolot kalenteripäivinä

Työtapaturma poissaolot

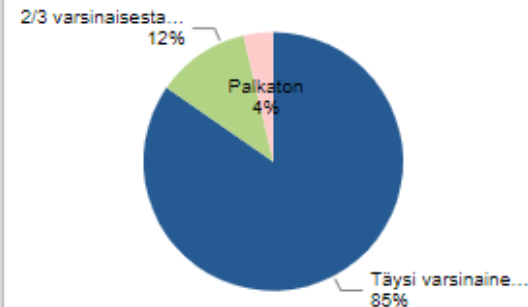
Sairauspoissaoloprosentti (porautumismahdollisuus)

Organisaatiotasot	Nimi	2023
☑	Sairaanhoidon Yhteensä	4,74 %

Poissaolopäivät

Poissaoloryhmä	Selite	2023
☑	Aktiivivapaa ja LTO:n ylim. vapaapäivät	2 098
☑	Kuntoutus/kuntoutustuki	8 335
☑	Muu poissaolo	33
☑	Opintovapaa / muu koulutus	32 833
☑	Perhevapaat	59 607
☑	Sairaslomat ja tapaturmat	103 991
☑	Toisen tehtävän hoito/julkinen tehtävä	9 027
☑	Työvapaat palkalliset	162 843
☑	Työvapaat palkattomat/osittain	16 381
	Yhteensä	395 148

Sairaslomat ja tapaturmat / Palkallisuus

Henkilöstö, poissaolot, Pelastustoimi

15 080

Poissaolopäivät

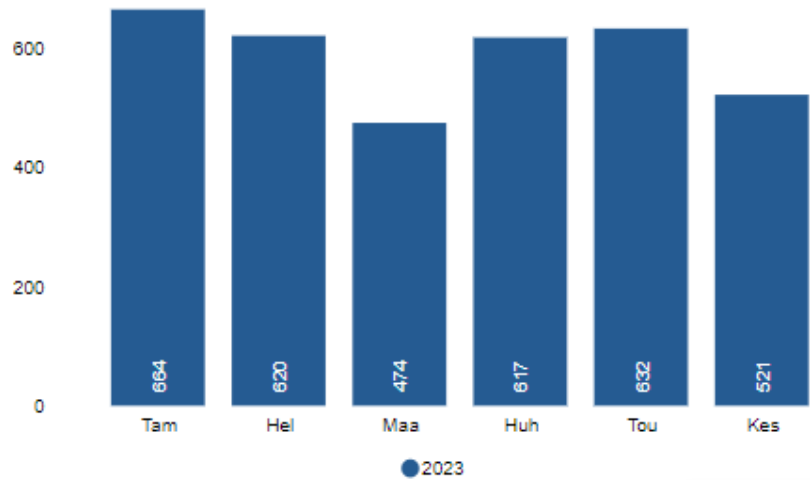
3 528

Sairauspoissaolopäivät

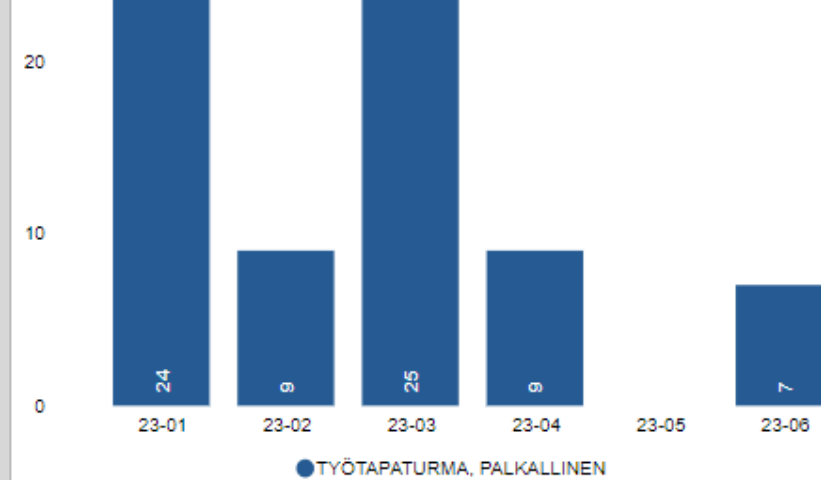
74

Työtapaturmien aiheuttamat poissaolopäivät

Sairauspoissaolot kalenteripäivinä

Työtapaturma poissaolot

Sairauspoissaoloprosentti (porautumismahdollisuus)

Organisaatiotaso\Nimi	2023
Sairaanhoito	2,18 %
Yhteensä	2,18 %

Poissaolopäivät

Poissaoloryhmä\Selite	2023
Kuntoutus/kuntoutustuki	X
Opintovapaa / muu koulutus	1 461
Perhevapaat	1 630
Sairaslomat ja tapaturmat	3 980
Toisen tehtävän hoito/julkinen tehtävä	X
Työvapaat palkalliset	6 589
Työvapaat palkattomat/osittain palkalliset	785
Yhteensä	15 080

Sairaslomat ja tapaturmat / Palkallisuus

Henkilöstö, työpanos, muut kuin Pelastustoimi

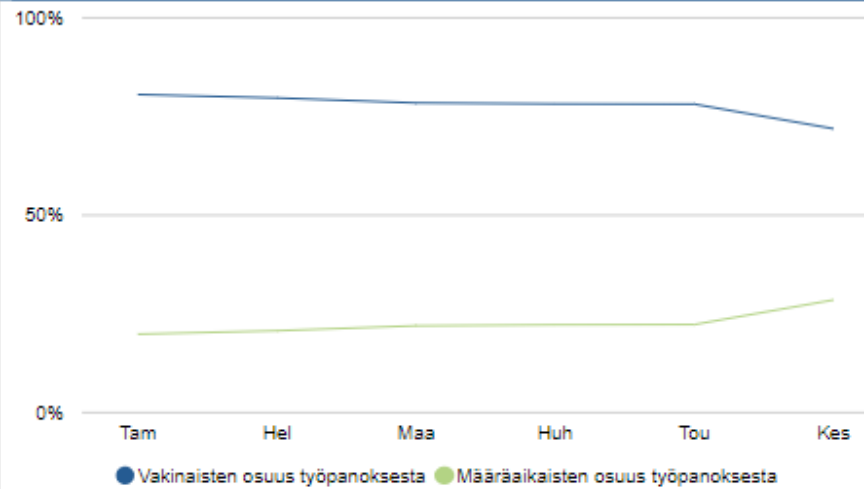
Työpanos kuukausittain

Organisaatiotasot	Tammi	Helmi	Maalis	Huhti	Touko	Kesä
Sairaanhoito	8 590,06	8 369,00	8 371,85	8 503,91	8 654,64	8 169,27

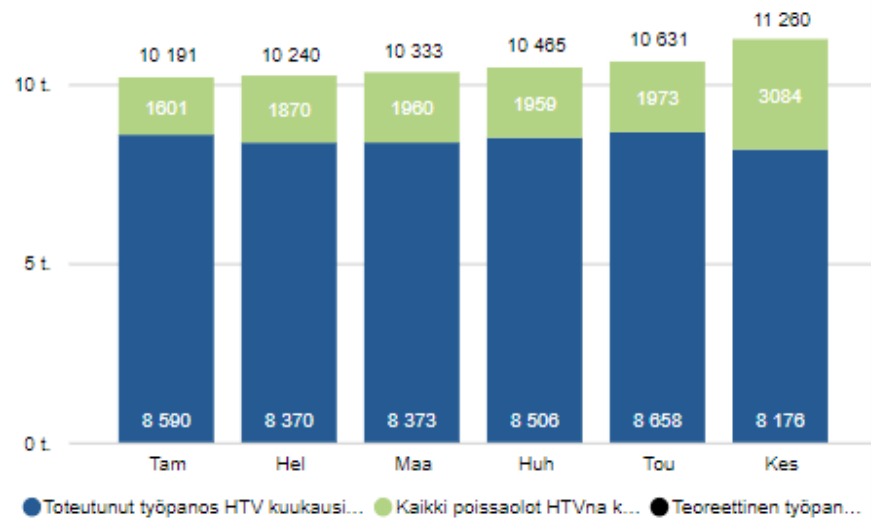
Vakinaisten työpanoksen osuus koko työpanoksesta

Organisaatiotasot	Hoitohenkilöstö	Lääkärit	Muu henkilöstö	Yhteensä
Sairaanhoito	82,97 %	81,95 %	55,20 %	73,69 %

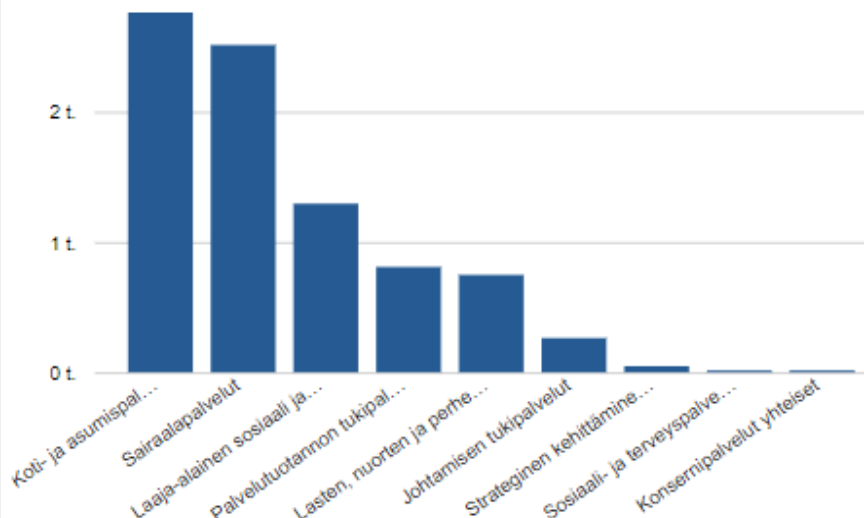
Vakinaisten ja määräaikaisten osuus työpanoksesta

Teoreettinen ja toteutunut työpanos henkilötyövuosina

Toteutunut työpanos yksiköittäin (porautumismahdollisuus)

Henkilöstö, työpanos Pelastustoimi

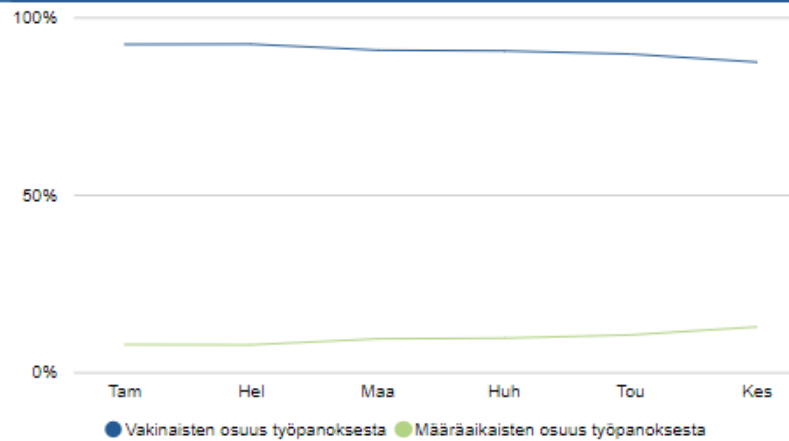
Työpanos kuukausittain

Organisaatiotaso1Nimi	Tammi	Helmi	Maalis	Huhti	Touko	Kesä
Sairaanhoido	814,31	809,21	814,87	808,71	814,67	808,30

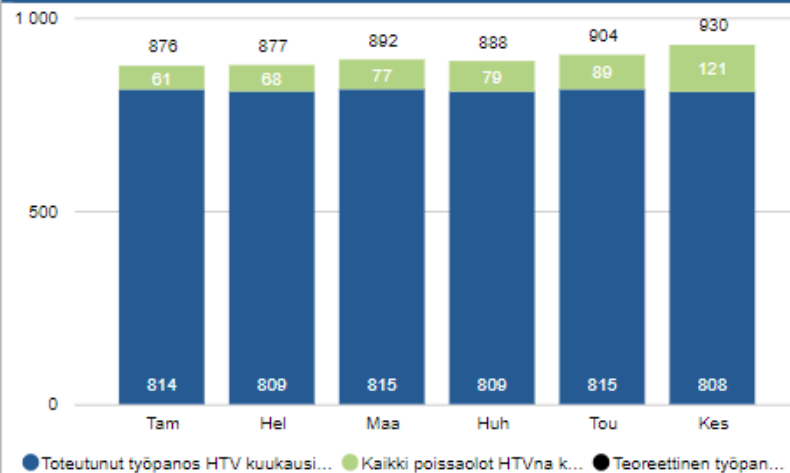
Vakinaisten työpanoksen osuus koko työpanoksesta

Organisaatiotaso1Nimi	Yhteensä
Sairaanhoido	90,42 %

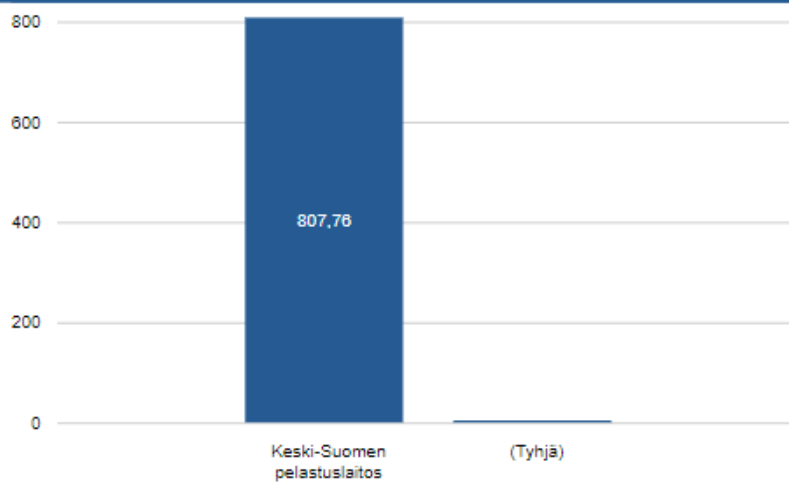
Vakinaisten ja määräaikaisten osuus työpanoksesta

Teoreettinen ja toteutunut työpanos henkilötyövuosina

Toteutunut työpanos yksiköittäin (porautumismahdollisuus)

Tammi-kesäkuun sairauspoissaolopäivät kalenteripäivät/hlö

Keski-Suomen hyvinvointialue Ammattiryhmittäin	7,2
Lääkärit	2,6
Terveystenhoito	7,8
Sosiaalihuolto	6,5
Ensihoito ja pelastustoiminta	6,5
Muu henkilöstö	7,8

Toimialueet	
Konsernipalvelut	7,9
Pelastustoimi (luvussa ei ole mukana sivuvirkaiset vakituiset)	6,5
Sosiaali- ja terveystalvelut	7,1

Henkilöstö, strategian valtuusto- ja hallitustason mittarit ja indikaattorit

Asiakassegmentti	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso	Toteutuma
Henkilöstö	Palkanmaksun virheettömyys	Virheelliset palkkapussit / palkkapussit yhteensä	Ei HVA-tasoista lähtötietoa	Alle 1 %	Palkkavirheet 4-6 kk 0,31 % (197/ 63483)
Henkilöstö	Sairauspoissa-olojen määrä	Sairauspoissaolot keskimäärin kalenteripäivinä per henkilötyövuosi, - kokonaisuutena - ammattiryhmittäin, - palveluittain	Ei HVA-tasoista lähtötietoa	Määrittöy vuoden 2023 aikana, kun ensimmäiset tiedot käytössä	1-6/2023 7,2 kpv/hlö Puolen vuoden toteuma ennakoi 14-16 kalenteripäivän sairauspoissaolojen tasoa/hlö/v

Aluehallituksen priorisoimia toiminnan tavoitteita ovat

Henkilöstön työhyvinvointi, hyvä johtaminen ja määrätietoinen tavoitteellisuus näiden kehittämisessä

Tilannekuva 6/2023:

Hyvinvointialueen toiminnan aloittaminen on haastanut työntekijöiden hyvinvoinnin tilaa koko ensimmäisen vuosipuoliskon ajan. Erityisesti lähiesimiestyö on kuormittunut voimakkaasti.

Toimenpiteet: Resurssien kohdistaminen niin, että toimintaa on saatu sujuvammaksi ja virheet sekä virhetilanteet korjatuksi mahdollisimman nopeasti. Esimiesinfot ja -perehdytys jatkuneet säännöllisesti. Tiedottamiseen hyvinvointialueen sisällä on panostettu.

Henkilöstöohjelmatyö on aloitettu tavoitteena saada ohjelma aluehallituksen käsiteltäväksi lokakuun aikana.

Haasteista ja saavutuksista:

Turvallinen siirtymä on näkynyt palvelujen katkoksettomana toimivuutena. Monet johtamisen tukipalvelut kuormittuivat voimakkaasti ensimmäisten kuukausien aikana. Resurssit olivat tiukilla ja monien asioiden valmistelua ja toimeenpanoa jatkettiin ensimmäisen puolivuotisjakson aikana. Muutosten läpivienti ja tilanteen vakiinnuttaminen on työlästä näin isossa liikkeenluovutuksessa. Henkilöstölle toiminnan aloitus on näkynyt osittain sisäisten palvelujen viiveenä ja palkkapoikkeamina, mutta virheiden määrä on vähentynyt viimeisellä vuosineljänneksellä 0,31 prosenttiin.

Aluehallituksen priorisoimat tavoitteet

Dia 92

Henkilöstön työhyvinvointi, hyvä johtaminen ja määrätietoinen tavoitteellisuus näiden kehittämisessä

Ikääntyneiden palvelurakenteen uudistaminen (yhteisöllisen asumisen lisääminen, kotihoidon vahvistaminen, kuntouttavan toiminnan lisääminen)

Hoitoon pääsyn vauhdittamiseksi ja oikea-aikaisen palvelun kohdentamiseksi hoidon- ja palvelutarpeen arvioinnin kehittäminen

Lasten ja nuorten perustason mielenterveyspalveluiden vahvistaminen

Etäpalveluiden vahvistaminen osana lähipalveluiden kokonaisuutta

Yhteisöllistä asumista ikääntyneille on aloitettu lisäämään ja kehittämään, palvelukuvaus täsmentyy alkusyksyn aikana (myös Orpon hallitusohjelmassa). Kotihoidon kuntouttavat arviointijaksot ja tehostettu kotikuntoutus asiakkaille ovat käytössä, kotihoidon palveluissa välitöntä työaikaa lisätään (asiakkaan luona tehtävä työ), kotihoidon etähoitoa lisätään, turvapalvelut ja yöaikainen resurssointi kehittyvät syksyn aikana. Kotihoitoa tuotetaan 24/7 koko hv-alueella. Ikääntyneiden päivätoimintaa kehitetään tavoitteiden mukaisesti koko hv-alueella.

Yhtenäiset hoidon tarpeen arvioinnin kriteerit otettu käyttöön. Tämän tilastoinnin yhtenäistäminen antaa tiedon todellisista hoitoon pääsy ajoista. Moniammatillisen tiimimallin käyttöön ottoa lisätään vaiheittain. Varmistetaan ajanvarauskirjojen aukiolo riittävän pitkälle niin, että kiireettömiä aikoja on saatavilla sekä avosairaanhoidossa että suun terveydenhuollossa. Hoitolinjoja on yhtenäistetty.

Alueelliset lasten- ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalveluiden toimipisteet perustettu, palveluvastaavat rekrytoitu. Moniammatillisen henkilöstön rekrytoinnissa on ollut alueellisia eroja. Toimipisterakenteeseen yhdistetty perheneuvolapalveluja.

Etäpalveluja tarjotaan kaikissa palveluissa osana palvelutarjontaa. Olemme lisänneet ko. palveluiden markkinointia. Hankkeet tukevat etäpalveluiden käyttöön oton laajentamista koko hyvinvointialueelle.

Hankeraportointi

Kestävän kasvun ohjelman tavoitteet

- Vauhditetaan työllisyysasteen ja osaamistason nousua: IPS!- toimintamalli jalkautetaan hyvinvointialueelle
  - Kansallinen indikaattori: IPS-kehittämishanke laajentunut hyvinvointialueelle Q4/2024
- Edistetään hoitotakuun toteutumista sekä puretaan koronan aiheuttamaa hoito- ja palveluvelkaa
  - Kansallinen indikaattori: Niiden toteutuneiden kiireettömien hoitokäyntien osuus, joissa saavutetaan hoidon saamiselle asetettu seitsemän päivän määräaika, nousee 80 prosenttiin Q4/25 mennessä
- Edistetään hoitotakuun toteutumista vahvistamalla ennaltaehkäisyä ja ongelmien varhaista tunnistamista kehittämällä ja ottamalla käyttöön monialaisten palveluiden (ml. Sote- palvelut, kulttuuri-, liikunta- ja luontoon liittyvät palvelut) toimintamallit ja digitaaliset palvelut
  - Kansallinen indikaattori: Monialaisen palvelukonseptin kuvaus Q2/2023 mennessä, toimintamalli ja digitaalinen palvelutarjotin ovat käytössä Q4/2024 mennessä
- Vahvistetaan sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusvaikuttavuutta tukevaa tietopohjaa
  - Kansallinen indikaattori: hoitotakuun kansallinen ajantasainen seuranta toteutuu 100 % Q4/25 mennessä
- Otetaan käyttöön hoitotakuuta edistävät palvelumuotoillut digitaaliset innovaatiot
  - Kansallinen indikaattori: 35% kontakteista hoidetaan etänä sähköisin välinein (chat, etäpalvelut, ei puhelin) Q4/25 mennessä **SAAVUTETTU 06/23**

Hankesuunnitelman mukainen eteneminen kokonaisuuksittain Q2/2023

IPS-toimintamalli

- Työhönvalmennus eli asiakastyö on alkanut: Jyväskylä ja Laukaa
- Työhönvalmentajien kiinnittymisestä mtp- tiimeihin sovittu
- Luotu ohjeet työhönvalmennuksen kirjaamisesta

Hoitoon ja palveluihin pääsyn parantaminen, digitaalisten toimintamallien edistäminen

- Yhteistyöstä hyvinvointialueen kanssa sovittu, jokaiselle kokonaisuudelle sovittu prosessin omistaja palvelutuotannosta
- Rekrytointeja tehty:
  - Mtp- saatavuuden ja monialaisuuden vahvistaminen
  - Somaattisten pitkäaikaissairauksien hoidon ja työttömien terveystarkastusten saatavuuden parantaminen
  - Kotiutuksen kehittäminen (sairaalapalveluista) kotiutushoitaja
  - Seniorineuvola:
- Työttömien terveystarkastukset: Omaks.fi-palvelu laajentunut ent. Seututk:n kuntiin: 10 sairaanhoitajaa aloittanut työt
- Etädiagnostiikkavastaanotto: toiminta aloitettu Toivakan, Karstulan, Viitasaaren, Pihtiputaan, Multian ja Konneveden vastaanotoilla.
- **Asiakastyötä tekeviä tässä kokonaisuudessa tällä hetkellä 58, aloittamassa 24**

Hankesuunnitelman mukainen eteneminen kokonaisuuksittain Q2/2023

Digitaalinen palvelukonsepti ja -tarjotin

- Kansallinen palvelukonsepti valmistunut ja se ohjaa digitaalisen palvelutarjottimen kehittämistä
- Rekrytoitu uusi projektityöntekijä vastaamaan järjestöyhteistyöstä
- Hyvinvointilähetteen kohderyhmäksi on valittu ikääntyneet

Tietopohjan vahvistaminen

- Terveydenhuollon kirjaamiskoordinaattori on aloittanut työt, sosiaalihuollon kirjaamiskoordinaattori on rekrytoitu
- Perustettu hyvinvointialueen työryhmä, jossa varmistetaan hoitopääsyn tietojen oikeellisuus ja luotettavuus kiristyvän hoitopääsyn mukaisesti.
- Avosairaanhoidon kirjaamiskoulutukset käynnissä
- Rakenteellisen sosiaalityön raportoinnin kehittämistä viety eteenpäin yhteistyössä hyvinvointialueen viranhaltijoiden ja päättäjien kanssa

Sähköinen asiointi

- Kansallinen sähköisen asioinnin taso saavutettu (36,5 % asioinut sähköisesti): K-S 2022: 33,6 %, 2020 18,9 %
- Peilattu sähköisen asioinnin vahvistamista suhteessa strategiaan ja tuottavuusohjelmaan
- Käynnistetty hyvinvointialueen työryhmä, joka valmistelelee sähköisen asioinnin selkeyttämistä asiakasrajapinnassa
- Sovittu suun terveydenhuollon kanssa tiettyjen tarkastusten toteuttamisesta myös sähköisesti
- Etädiagnostiikkalaukkujen hankintaa palveluasumiseen ja kotihoitoon suunniteltu
- Digimotoroinnin kehittämisessä suunniteltu hyvinvointialueen kanssa kattavaa osaamiskartoituskyselyä yliopistoyhteistyössä
- Tehty suorahankintapäätös lapsibudjetoinnin työväliseen hankinnasta

Tulsoite - Keskeiset aikaansaannokset raportointikaudella

Liite: Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta 27.9.2023 § 70

Lasten nuorten ja perheiden palvelut

Perhekeskustoimintamalli

Sähköinen perhekeskustoiminta käynnistynyt

Sähköinen asiointi

Pyydä apua –napin pilotointi käynnistynyt (yhteydenottoihin vastataan 1-3 arkipäivän kuluessa)

Hoito- ja palveluketjutyö

Palveluketjutyö (mielenterveys- ja päihdepalvelut, neuropsykiatriset häiriöt) edennyt suunnitellusti

Systemisen työotteen vahvistaminen

Peruskoulutukset

Koulutuskokonaisuus lasten, nuorten ja perheiden palveluiden esihenkilöille käynnistynyt

Tulevaisuuden kotona asumista tukevat palvelut iäkkäille -hanke

Kotihoidon kuntouttavan arviointijakson jalkautuminen edennyt (työpajat, ohjauskäynnit yksiköissä)

Moniammatillisen arvioinnin työryhmän toiminta käynnistynyt

Kotiutuksen toimintamallin pilotointi alkanut 5/23

Omavalvontasuunnitelmien työpajat kotihoidon palveluvastaaville ja –päälliköille (valvontayksikön ja RAI-asiantuntijan kanssa)

Lääkeautomaattien käytön laajentaminen aloitettu

Etähoivan laajentamista tuettu – edennyt hyvin

Palveluketjut

Sähköinen asiointi

Omaseurantasovellus verenpaineen, verensokerin ja astman seurantaan otettu laajasti käyttöön terveysasemilla

Diabeteksen palveluketju

Diabeteskeskuksen valmistelu edennyt hyvin, tavoitteena käynnistää keskus 1/2024

Mielenterveys- ja päihdepalveluketju

Aikuisten hoito- ja palveluketjukuvaukset julkaistu

Osaamisen vahvistamiseksi toteutettu webinaareja

Omaks (digitaalinen sote-keskus)

Suun terveydenhuollon palvelut laajentuneet

Digitaaliset palvelut laajentuneet uusille alueille (Laukaa, Konnevesi, Keuruu, Multia, Petäjävesi, Joutsa, Toivakka, Luhanka)

Puhelinpalvelut laajentuneet Joutsa, Toivakka, Luhanka –alueelle

Tuloste - keskeiset aikaansaannokset raportointikaudella

Liite: Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta 27.9.2023 § 70

Palveluiden saatavuus

Palveluiden tarpeenmukainen saatavuus

Julkaistu asiakaslähtöiset seniorisivut hyvinvointialueen verkkosivuille

Aloitettu asiakkuussegmentoinnin työkalujen ja –tapojen kartoitus

Toteutettu vuorovaikutuskoulutus hyvinvointialueen henkilöstölle

Vastaanottojen työnjaon ja toimintamallien uudistaminen

Prosessin omistajuus siirretty hyvinvointialueelle, tehty jatkosuunnitelmat terveysasemien kanssa

Farmasian pilotti päättynyt, jatkuu Kestävän kasvun ohjelmassa

Toimintaohjeiden- ja käytäntöjen yhtenäistäminen

Aloitettu sosiaalihuollon asiakas- ja ammattilaisohjeiden vieminen Sampo-ohjepankkiin

Seksuaaliterveyspalveluiden kehittäminen

Tehty suunnitelma raskauden ehkäisyn etävastaanottojen laajentamisesta ja käynnistämisestä seksuaaliterveysyksikköön

Ammattilaisten osaamista vahvistettu (koulutus, oppilaitosvierailut)

Sosiaalihuollon kehittämishjelma

Rakenteellinen sosiaalityö, yhteisösosiaalityö

Työpajat jatkuneet ja jatkuvat 11/23 saakka, materiaalia toimitetaan strategiatyön tueksi

Mikä pännii –tilaisuudet toteutettu

Vammaispalvelut

Omaks.fi-palvelussa käynnistynyt vammaisten asiakkaiden ohjaus ja neuvonta

Henkilökohtaisen avun keskus

Toiminta käynnistyi 4/23

Toteutettu Oima-palkkiojärjestelmän käyttöönottokoulutukset

Sosiaalinen kuntoutus

Käsikirjaa laadittu yhdessä ammattilaisten kanssa

Järjestö-yhteistyö

Järjestöjen ja seurakuntien asiantuntijaryhmä vakiintunut vaikuttamistoimeksi

Järjestöfoorumien koordinaatio siirretty hyvinvointialueelle

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

HYVINVOINTIALUEEN YHTEENVETO

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnitelman toteutumisen seuranta

- Hyvinvointialueen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet –asiakirjan mukaisesti sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat osa;
  - hyvinvointialueen johtamis- ja hallintojärjestelmää sekä päätöksentekoa
  - strategista ja operatiivista toiminnan ja talouden suunnittelua sekä seurantaa
  - poikkeamiin reagoimista ja suoriutumisen arviointia.
- Tavoitteena on varmistaa;
  - hyvinvointialueen toiminnan olevan taloudellista, laadukasta ja tuloksellista
  - päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa
  - lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan
  - omaisuus ja resurssit turvataan. Riskienhallinnalla tarkoitetaan järjestelmällisiä menettelytapoja, joiden avulla tunnistetaan ja kuvataan hyvinvointialueen toimintaan liittyviä riskejä, arvioidaan riskien merkittävyyttä ja toteutumisen todennäköisyyttä sekä määritellään toimintatavat riskien hallitsemiseksi, valvomiseksi ja raportoimiseksi.

Hyvinvointialueen tuotannon käytännön organisointia sekä toimintojen ”ylösajoa” on jatkettu ensimmäisen vuosipuoliskon aikana. Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa on toteutettu korostetusti osana päivittäisjohtamista. Jatkuvuuden ja laadun varmistaminen on edellyttänyt tavanomaista intensiivisempää sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa.

HYVINVOINTIALUEEN YHTEENVETO

1-6/2023 mahdolliset merkittävät realisoituneet riskit tai tapahtumat

- Asukkaiden näkökulmasta katsottuna hyvinvointialueen alkuvuosi on sujunut ilman merkittäviä palvelupoikkeamia. Joitakin paikallisia palvelupoikkeamia kuitenkin on esiintynyt, kuten henkilöstön saatavuusvajeesta aiheutuvat supistukset palveluista (esimerkiksi osastojen sulut), sekä niiden johdannaisena syntyneet kysyntäpiikit esimerkiksi keskitetyssä ensiavussa, sekä kiireellisen hoidon yksiköissä. Aluehallintovirasto on antanut omavalvontayksikölle muutamia kehotuksia omavalvonnallisen tarkastusten tekemiseksi, esimerkiksi ajanvaraukseen tai puhelinyhteydenottoon terveysasemilla liittyen.
- Henkilöstön näkökulmasta alkuvuosi toteutui merkittävältä osin suunnitellusti, esimerkiksi palkanmaksussa esiintyneet ongelmat olivat mittasuhteisiin ja riskeihin nähden vähäiset.
- Erilaisia henkilöstöä koskettavia haasteita esiintyi alkuvuoden aikana edelleen jonkin verran. Epätietoisuutta vastuunjaossa, organisoitumisessa, tehtävänkuvissa sekä ongelmia tietojärjestelmien toimivuudessa tunnistettiin vastuualueilla, sekä konsernihallinnossa yleisesti. Tilanne stabilisoitui kesäkuuta kohti mentäessä.
- Hankintojen ja sopimusten osalta realisoitui jonkin verran sopimusriskejä. Merkittävimmät niistä olivat puutteelliset tiedot siirtyvistä sopimuksista liikkeenluovutuksen valmistelussa. Mahdollista markkinaoikeus- ja kustannusriskiä kohottavat kohtuullisen lukuisa määrä suorahankintoja. Suorahankintojen perustelut pyrittiin kuitenkin varmistamaan oikeudellisesti kestäviksi.
- Joillakin toimialoilla (esim. ympärivuorokautinen palveluasuminen) siirtyvien sopimusten hintoihin esitettiin liikkeenluovutusvaiheessa merkittäviä korotuksia, jolloin realisoitui ns. hintariski. Ympärivuorokautisen palveluasumisen osalta ulkoistusten laaja osuus saattaa tulevaisuudessa aiheuttaa haasteita.
- Alkuvuoden aikana tunnistettiin merkittävänä riskinä talousarvion toteutuminen, ennusteen mukaisesti käyttötalous olisi vuositasolla toteutumassa huomattavasti hyväksyttyä talousarviota korkeampana.

HYVINVOINTIALUEEN YHTEENVETO

- **1-6/2023 toteutetuista sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimenpiteistä raportointi**
- Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa on toteutettu vuoden alkuvuoden alkupuoliskon osalta sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet –asiakirjaan määriteltyjen vastuiden ja tehtävien mukaisesti.
- Hyvinvointialueen toiminnan tasalaatuisuuden sekä kokonaishallinnan varmistamiseksi on valmisteilla ko. asiakirjasta johdetut käytännön menettelytapaohjeet, tiedon keruu- ja raportointikäytännöt, sekä yhteismitallinen formaatti sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumisen seuraamiseksi. Sovellusohjeet tuodaan aluehallituksen käsiteltäväksi 12.9.2023.
- Riskienhallinnan ja sen raportoinnin yhteismitallisuutta, sekä toiminnan kannalta merkittävien riskien tunnistamista on varmistettu lisäämällä vuoden 2024 talousarvion valmisteluohjeisiin kohta, jossa edellytetään riskien tunnistamista, -hallintakeinojen määrittelyä, sekä suunnitelmaa jatkuvuuden hallinnasta palvelualueitasoisesti. Talousarvion yleiseen osaan laaditaan koonti merkittävistä hyvinvointialueen toimintaa uhkaavista riskeistä.

Lisätietoja: Talouden erillisraportointi

Pelastustoimen toiminta verrattuna aikaisempaan

- Pelastustoimen vertailutietoja vuoden 2022 toteumaan; 1-6.
  - Toiminnoittain toteuma- ja vertailutietoa: vuoden 2022 alku oli toiminnallisesti pienempää, koska mm. Jämsän paloasema ei ollut silloin vielä toiminnassa.
  - Rekrytointeja ei kaikkia ole saatu valmiiksi: siitä henkilöstömenoihin hieman säästöä.
  - Ensihoidon KELA:n korvaukset sairaankuljetuksista kirjautuvat jälkikäteen.
  - Valmiuskorvaukset laskutettu kk 1-3 2023; kk 4-6 odottaa hyväksyntää.

	TA yhteensä 2022	TA 1-6 2022	TOT 1-6 2022	TA yhteensä 2023	TA 1-6 2023	TOT 1-6 2023
TOIMINTATUOTOT	40 269 300	20 134 660	19 766 974	6 025 000	3 012 500	3 153 788
MYYNTITUOTOT	35 351 011	17 675 516	17 786 415	768 000	384 000	1 492 055
TUET JA AVUSTUKSET	4 814 248	2 407 123	1 865 101	5 207 000	2 603 500	1 661 732
MUUT TOIMINTATUOTOT	104 041	52 021	115 458	50 000	25 000	0
TOIMINTAKULUT	-38 983 700	-19 075 220	-18 447 262	-38 818 000	-20 045 761	-18 020 320
HENKILÖSTÖKULUT	-24 452 188	-11 813 382	-10 977 323	-31 838 085	-16 555 804	-13 724 471
PALVELUJEN OSTOT	-5 188 648	-2 591 881	-2 484 031	-2 263 673	-1 131 836	-1 740 910
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-2 271 715	-1 134 361	-1 027 227	-2 569 559	-1 284 779	-1 400 063
AVUSTUKSET	-115 000	-57 501	-135 233	-100 000	-50 000	-128 433
MUUT TOIMINTAKULUT	-6 956 149	-3 478 094	-3 823 448	-2 046 684	-1 023 342	-1 026 442
TOIMINTAKATE	1 285 600	1 059 440	1 319 712	-32 793 000	-17 033 261	-14 866 532

Tilojen käytön ja kustannusten seuranta

- Tilojen käytön kustannusten seurannan perusteena on voimassa olevat sopimukset ja kiinteistökanta.
- Tilojen käytön ja kustannusten seuranta on toteutunut sopimustenhallinnan ja talouden järjestelmien kautta.
- Sopimustiedot saadaan Modulo-järjestelmän kautta vuoden 2023 aikana.
  - Raportointi esimerkiksi käyttäjäryhmittäin ja tiloittain.
  - Järjestelmästä voidaan myös tuottaa karttanäkymää tilojen sijoittumisesta hyvinvointialueella.
- Palveluverkkotyön kautta arvioidaan tilojen teknistä ja toiminnallista käytettävyyttä.
  - Palveluverkkotyön kautta saadaan kuvaukset kiinteistöjen käytöstä.
  - Merkittävimpien kiinteistöjen tekninen kunto ja toiminnan käyttöaste.

Palvelusetelipalveluiden seuranta

- Palvelusetelitoiminnan osalta raportit saadaan Effector-järjestelmästä (Palveluseteli- ja ostopalvelujärjestelmä)
- Lääkinnällisen kuntoutuksen ja apuvälineiden palveluseleiden sekä lääkäripalveluseleiden dioilla on puolivuosisiraportti ajalta 1-6/2023
- Hyvinvointialueen muun palvelusetelitoiminnan hallinnointi tuotiin Effector-järjestelmään 1.4.2023 alkaen. Tältä osin palvelusetelitoiminta on raportoitu toisesta vuosineljänneksestä alkaen, eli ajalta 4-6/2023
- Seuraavilla dioilla on koottuna raportit palveluseleiden toteumista, dialla on ilmoitettu mitä ajanjaksoa raportti koskee
  - Raportit eivät sisällä sellaisia alkuvuoden 1-3/2023 palvelusetelikuluja, jotka eivät ole olleet hallinnoitavana Effector-järjestelmässä (esim. siirtymäaikana 1-3/2023 kuntien käytännöllä tuotetut sosiaalipalveluiden palvelusetelit)

Palvelusetelipalveluiden seuranta, sairaalapalvelut 1-6/2023

- Palveluseteli lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineiden hankkimiseksi (peruukki, jalkateräortoosi ja lääkinnällinen hoitosukka) 35 293, 68 € asiakasmäärä 195 hlöä
- Palveluseteli kuntoutuspalveluiden (fysioterapia, toimintaterapia, puheterapia, lymfaterapia, jalkaterapia, jalkojenhoito) hankkimiseksi 1 111,50 € asiakasmäärä 11 hlöä
- Lääkäripalveluiden palvelusetelit (silmälääkärin vastaanotto + OCT + näkökenttä, vasektomia, nivustyrä, circumcisio, psykiatrin vastaanotto) 238 482,11 € asiakasmäärä 1277 hlöä
- Toteumat alv 0%

Palveluseteleiden ja ostopalvelujen seuranta, laaja-alainen sosiaali- ja terveyskeskus

- Palveluseteli kuntoutuspalveluiden hankkimiseksi (fysioterapia, toimintaterapia, puheterapia, lymfaterapia, jalkaterapia, jalkojenhoito) 472 165 € asiakasmäärä 1787 hlöä
- Lääkäripalveluiden palvelusetelit (yleislääkärin vastaanotto) 40 066€ asiakasmäärä 764 hlö
- Kehitysvammaisten ja autismikirjon palveluasumisen ja tehostetun palveluasumisen palveluseteli 75 125 €, asiakasmäärä 8
- Henkilökohtainen apu, 1 199 050 € asiakasmäärä 231 hlöä
- Hoitoapu kotiin 1149 171 € asiakasmäärä 30 hlöä
- Suun terveydenhuollon palveluseteliä (lohkeamapaketti, päivystyksen jatko) käytetään ruuhkahuippujen tasaamiseen ja hoitotakuun toteutumiseen 189 462 €, henkilöiden määrä 1 373 hlöä

Palveluseteleiden ja ostopalvelujen seuranta, lapset, nuoret ja perheet 1-6/2023

- Palveluseteli lapsiperheiden kotipalvelun hankkimiseksi 135 218 €, asiakasmäärä 164 hlöä (4-6/2023)
- Palveluseteli neuvonta- ja terapiapalveluiden hankkimiseksi 86 095 € ja asiakasmäärä 149 hlöä
- Palveluseteli neuropsykiatrisen tuen palveluiden hankkimiseksi 104 980 € ja asiakasmäärä 187 hlöä

Palvelusetelien ja ostopalvelujen seuranta, koti- ja asumispalvelut 4-6/2023

- Palveluseteli ikääntyneiden lyhytaikaisen palveluasumisen hankkimiseksi 30 981 € asiakasmäärä 22 hlöä
- Palveluseteli ikääntyneiden ympärivuorokautisen palveluasumisen hankkimiseksi 1 706 343 €, asiakasmäärä 149 hlöä
- Palveluseteli koneellisen lääkeannosjakelun hankkimiseksi 825 €, asiakasmäärä 29 hlö (sis. Jakelun, ei lääkkeitä)
- Palveluseteli omaishoidon tuen hankkimiseksi 86 927 € ja asiakasmäärä 148 hlöä
- Palveluseteli rintamaveteraanien kotihoidon hankkimiseksi 137 748 €, asiakasmäärä 24
- Palveluseteli säännöllisen kotihoidon hankkimiseksi (päiväaikainen) 542 933 €, 187 hlöä
- Palveluseteli säännöllisen kotihoidon hankkimiseksi (ympärivuorokautinen) 14 974 €, 4 hlöä

Kiitos

www.hyvaks.fi
#hyvaks #hyväarkikaikille

Hyvinvointialueen talous 2023-2026

Vuoden 2023 talouden näkymä

Talousarvion valmistelu ja talouden tasapainottamissuunnitelma

Yhteistoimintaneuvottelujen käynnistäminen

14.9.2023

Taustaa

- Hyvinvointialueen vuoden 2024 talousarvion valmistelu on käynnissä. Tässä yhteydessä on valmisteltu tuottavuusohjelman toimenpiteitä ja sopeuttamistoimenpiteitä vuodelle 2024.
- Osa toimenpiteistä on sellaisia, jotka on käsiteltävä yhteistoimintaneuvotteluissa. Yhteistoimintaneuvottelut tulee käydä ennen aluehallituksen tekemää talousarvioesitystä
- Tuottavuusohjelman toimenpiteet ja talouden sopeuttamistoimenpiteet käsitellään seuraavaksi hyvinvointialueen toimielimissä. Toimielinten vaikutusarviointit otetaan huomioon hyvinvointialuejohtajan talousarvioesityksessä, joka julkaistaan 31.10.
- Hyvinvointialuejohtajan talousarvioesitys on ensimmäinen yhteensovitettu kokonaisuus vuoden 2024 talousarviosta.

Talousarvion valmistelun lähtökohtia

- Aluehallitus antoi vuosien 2024-2026 toiminta- ja taloussuunnitelman ja talouden tasapainottamisohjelman valmistelun ohjeet kesäkuussa. Toiminnan ja talouden suunnittelun lähtökohtana on hyvinvointialueen strategian mukaisesti uudistuminen.
- Vuosille 2024–2026 laadittavan suunnitelman toiminnan ja talouden tavoitteiden on toteutettava hyvinvointialuestrategiassa määritellyt pitkän aikavälin tavoitteita
  - Strategia huomioidaan toiminnan ja talouden suunnittelussa strategialähtöisinä toimenpiteinä ja hankkeina sekä integraation avulla saatavina hyötyinä palvelujen ja toimintojen sujuvuuteen, yhteensopivuuteen ja tuottavuuden nousuun.
- Aluehallituksen priorisoimat tavoitteet huomioidaan suunnittelussa
  - Hoidon- ja palvelutarpeen arvioinnin kehittäminen, Etäpalveluiden vahvistaminen, Lasten ja nuorten perustason mielenterveystyön vahvistaminen, Riittävän julkisen palvelutuotannon varmistaminen esim. lastensuojelun laitoshoidossa, Perhekeskustoiminnan laajentaminen kunta- ja järjestöyhteistyössä, Henkilöstön työhyvinvointi, hyvä johtaminen ja määrätietoinen tavoitteellisuus näiden kehittämisessä, lisäksi rekrytointiprosessin vahvistaminen; Asiakaspalautejärjestelmien kehittäminen ja palautteiden hyödyntäminen toiminnan kehittämisessä; Tutkimus-, koulutus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta, uudistuminen ja kumppanuudet
- Tuottavuusohjelman mukaiset toimenpiteet otetaan mukaan toiminta- ja taloussuunnitelmaan ja toimenpidekohtaiset euromääräiset tavoitteet tuottavuuden parantamiseksi kuvataan ja huomioidaan suunnitelmassa.

Hyvinvointialueen vuoden 2023 talous on jäämässä alijäämäiseksi

- Keski-Suomen hyvinvointialueen tammi-kesäkuun talouden seurantatietojen perusteella muodostettu tilinpäätösennuste näytti, että hyvinvointialueen talous olisi jäämässä 95,8 miljoonaa euroa alijäämäiseksi. Keski-Suomen hyvinvointialueen talousarvion mukaiset menot ovat noin 1,3 miljardia euroa.
- Valtiovarainministeriö päivitti hyvinvointialueiden rahoituslaskelmia 31.8.2023. Päivitetty arvio Keski-Suomen hyvinvointialueen vuoden 2023 rahoituksesta oli noin 12 miljoonaa euroa aiempaa suurempi (arvio rahoitusmallin mukaisesta rahoituksen lähtötasoa korjaavasta kertakorvauksesta aiempaa suurempi). Näin ollen arvio vuoden 2023 alijäämästä on noin 84 miljoonaa euroa.
- Keskeisin syy syntyvään alijäämään on nykyisessä rahoitusmallissa, joka ei riittävästi huomioi vuoden vaihteessa hyvinvointialueiden järjestämisvastuulle siirtyneen toiminnan tosiasiallista kustannustasoa eikä jo vuoden 2023 aikana tapahtunutta nopeaa kustannustason nousua. Rahoitusmallista johtuva rahoituksen vaje on yli 80 M€. Kustannustason nousun taustalla ovat valtakunnallinen sosiaali- ja terveysalan palkkaratkaisu, ostopalveluiden hintojen, tilavuokrien sekä korkojen nousu ja inflaatio.
- Hyvinvointialueiden rahoitusmalli on jälkijättöinen. Vuoden 2023 rahoitus on pohjana vuoden 2024 rahoituksen laskennassa, joten vastaava vaje on myös vuoden 2024 rahoituksessa. Kustannusten nousua vastaava tarkistus tehdään ensimmäisen kerran vasta vuoden 2025 rahoitukseen, siihen saakka rahoituksen taso on alimitoitettu suhteessa lakisääteisten palveluiden todellisiin kustannuksiin.

Tilannekuva on samankaltainen myös muilla hyvinvointialueilla

- Tilanne näyttää samankaltaiselta myös muilla hyvinvointialueilla
- Kaikki hyvinvointialueet arvioivat vuoden 2023 tuloksen olevan alijäämäinen ja tulosennusteet ovat pääosin heikentyneet keväästä
- Hyvinvointialueiden palvelutarpeeseen perustuvalla valtion rahoituksella on vaikeaa kattaa ensimmäisenä toimintavuotena syntyviä alijäämiä, mikäli nykyiset lait ja velvoitteet pidetään voimassa
- Useat alueet ovat ilmoittaneet toteuttavansa talouden sopeutusohjelmia tai yhteistoimintamenettelyjä talouden tasapainottamiseksi

Talouden tasapainottamissuunnitelma

- Vuodelta 2023 kertyvä talouden alijäämä tulee kattaa vuoden 2026 loppuun mennessä
- Hyvinvointialueen talousarvion valmistelu on käynnissä. Valmistelun yhteydessä on alustavasti suunniteltu talouden sopeuttamistoimenpiteitä.
- Kesäkuussa annetussa talousarvion suunnitteluohjeessa vuoden 2024 tulostavoite oli +5 M€. Talouden tilannekuva on oleellisesti muuttunut kesäkuiseen tilanteen verrattuna.
- Hyvinvointialuestrategian ja lainsäädännön mukaisilla toimenpiteillä ei ole realistisesti mahdollista päästä ylijäämäiseen tulokseen perusoikeudet turvaten vielä vuonna 2024 johtuen siitä, että rahoituksen tarkistus suhteessa todellisiin kustannuksiin tehdään vasta vuodelle 2025. Myös vuoden 2024 rahoituksessa on siis merkittävä vaje suhteessa hyvinvointialueelle siirtyneen toiminnan kustannuksiin.
- Kuitenkin talouden sopeuttamistoimenpiteet on määrätietoisesti käynnistettävä kestävään talouden kehityskuvaan pääsemiseksi.

Talouden sopeuttamistoimenpiteet

- Keski-Suomen hyvinvointialue pyrkii vastaamaan talouden tasapainottamiseen toimenpidekokonaisuudella, joka koostuu seuraavista toimenpiteistä
  - 1) Aluevaltuuston toukokuussa 2023 hyväksymän tuottavuusohjelman mukaiset toimenpiteet
  - 2) Vuoden 2024 talousarviovalmistelun yhteydessä suunniteltavat muut talouden tasapainottamistoimenpiteet vuosille 2024-2026
  - 3) Välittömästi toteutettavat lyhyen aikavälin säästö-/sopeuttamistoimenpiteet
  - 4) Edunvalvonta hyvinvointialueiden rahoitusmalliin ja lainsäädännön velvoitteisiin vaikuttamiseksi
- Talouden raamit huomioidaan sosiaali- ja terveydenhuollon linjausten, pelastustoimen ja ensihoidon palvelutasopäätöksen sekä talousarvion 2024 valmistelussa, jotka ovat syksyllä 2023 merkittävimpiä päätöksentekoon tulevia asioita Keski-Suomen hyvinvointialueella

Talouden tasapainottamistoimenpiteet 40 – 65 M€

Syksyn 2023 säästö- ja sopeuttamistoimenpiteet

- Tiukennetut käytännöt mm. hankintoihin, rekrytointeihin, matkustamiseen ja tilaisuuksiin liittyen

Tuottavuusohjelman mukaiset toimenpiteet

16 – 19 M€

- Palvelukanavien ja palveluverkoston tavoitteellinen uudistaminen
- Ikäntyneiden palvelurakenteen muutoksen tuen vahvistaminen
- Henkilöstön pitovoimatekijöiden kokonaisvaltainen uudistaminen, henkilöstöohjelma
- Hankintojen ja ostojen strateginen hyödyntäminen
- Tietohallinnon uudistaminen ja tiedolla johtamisen vahvistaminen

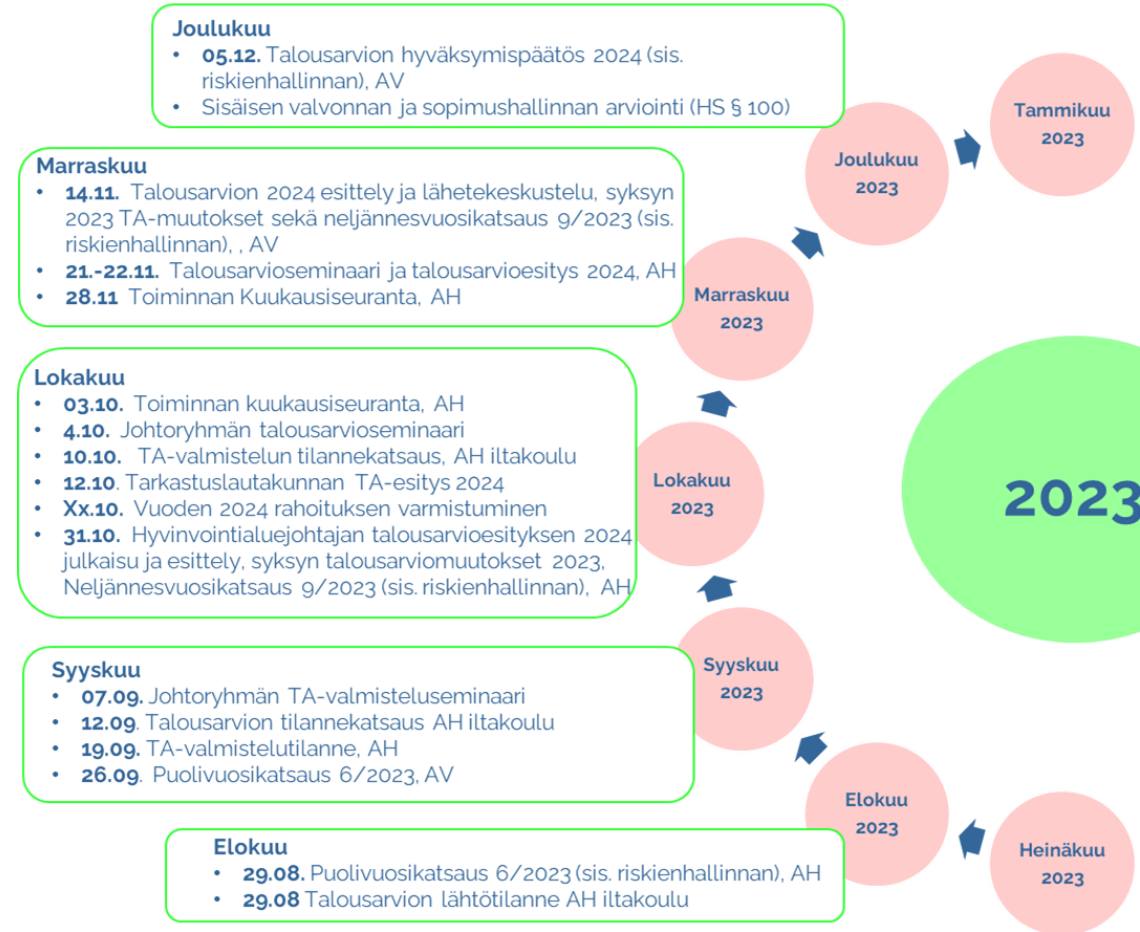
Muut talouden sopeuttamistoimenpiteet

24 – 46 M€

- Hallinnon prosessien tehostaminen
- Tukipalvelujen prosessien tehostaminen ja palvelutuotannon uudelleenjärjestelyt, palvelun laajuuden / palvelutason tarkistaminen
- Ostopalveluiden ja palvelusetelien käytön vähentäminen
- Muiden kuin lakisääteisten palveluiden karsinta
- Hankintojen ja sopimusten vähentäminen, ostojen yhtenäistäminen ja keskittäminen
- Tilankäytön tehostaminen ja vajaakäyttöasteen vähentäminen
- Henkilöstömenoihin vaikuttaminen
- Tarvikekäytön ja hävikin vähentäminen
- Kehittämistoimenpiteiden uudelleenaikataulus
- Johtamisjärjestelmän ja organisaatiorakenteen kokonaisarviointi vuoden 2024 aikana
- Tiukennetut käytännöt hankintoihin, rekrytointeihin, matkustamiseen ja tilaisuuksiin
- Paikallisten sopimusten uudelleen neuvottelu niiden päättyessä
- Kokonaistyöajassa olevien viranhaltijoiden kokouspalkkioista luopuminen
- Tukipalveluiden kustannusten kohdentaminen palveluille ja sisäisen laskennan kehittäminen (tavoitteena ohjausvaikutuksen ja kustannustehokkuuden parantaminen)

Talousarvion valmistelun eteneminen

- Hyvinvointialuejohtajan talousarvioesitys valmistellaan siten, että esitys julkaistaan 31.10.
  - Talousarviovalmistelun tilannekatsaus ja alustavat suunnitelmat talouden tasapainottomatoimenpiteistä käsitellään syyskuun ja lokakuun alun aikana toimielimissä, jotta toimielinten kannanotot ovat käytettävissä hyvinvointialuejohtajan esitystä laadittaessa
  - Vaikutusarvioinnit ja lautakuntien kannanotot huomioidaan talousarvioesityksen kokonaisuuden valmistelussa
- Tuottavuusohjelman toimenpiteet ja talouden sopeuttamistoimenpiteet sisältävät muutoksia, jotka edellyttävät yhteistoimintamenettelyä. Tästä syystä aluehallitus käsittelee kokouksessaan 19.9. yhteistoimintaneuvottelujen aloittamista.
- Aluehallitus antaa talousarvioesityksensä aluevaltuustolle 22.11., aluevaltuusto käsittelee talousarvion 5.12.
- Talousarviovalmistelun rinnalla jatketaan hyvinvointialueen edunvalvontaa hyvinvointialueen rahoitusmalliin ja lakisääteisiin velvoitteisiin vaikuttamiseksi
  - Asiaa käsiteltiin alueen kansanedustajien tapaamisessa 11.9.
  - Rahoituksen ongelmakohdat tuodaan käsittelyyn hyvinvointialueen ja ministeriöiden yhteisessä lakisääteisessä ohjausneuvottelussa 10.11.

Yhteistoimintaneuvottelujen sisältö

- Hyvinvointialueen taloudellinen tilanne edellyttää uusia toimintatapoja palvelutuotannossa, toiminnan uudelleenorganisointia ja talouden sopeuttamista tuottavuusohjelman toimenpiteiden toteuttamiseksi sekä hyvinvointialueen rahoituksen riittämättömyyden vuoksi. Kyseisiä toimenpiteitä on käsiteltävä lain mukaisessa yhteistoimintamenettelyssä, sillä ne voivat johtaa henkilöstövaikutuksiin (palvelussuhteen ehtojen muutoksiin, irtisanomisiin, osa-aikaistamisiin ja lomautuksiin).
- Yhteistoimintamenettelyn yhteydessä tarkastellaan ainakin seuraavia asioita:
  - tuottavuusohjelman hankkeet ja niiden henkilöstövaikutukset varsinaisessa toiminnassa ja tukipalveluissa
  - muut talouden sopeuttamistoimet, joilla talous saadaan tasapainoon vuoteen 2026 mennessä
  - johtamisjärjestelmä, tavoitteena vapauttaa tai siirtää työpanosta varsinaiseen potilas- ja asiakastyöhön
  - tehtävät ja toiminnot, jotka eivät ole lakisääteisiä
  - mahdolliset päällekkäisyydet hyvinvointialueen toiminnassa
  - henkilöstökustannuksiin vaikuttaminen, mm. palvelussuhteiden vakinaistaminen ja siirtäminen varahenkilöstöön sekä henkilöstövuokrauksesta vaiheittainen luopuminen
  - liikkeen luovutusten integrointi ja vaikutukset palvelutuotantoon
- Yhteistoimintamenettelyn kohteena on koko henkilöstö. Oman toiminnan muutokset voivat aiheuttaa muutoksia myös henkilöstörakenteeseen. Muutoksien arvioidaan olevan henkilötyövuosien vähennyksenä enintään 200 henkilötyövuotta.

Yhteistoimintaneuvottelut

- Henkilöstövaikutukset ovat pääsääntöisesti palvelussuhteen ehtojen muutoksia tai esim. työtehtäviin tehtäviä muutoksia
- Muutokset pyritään tekemään ensisijaisesti muilla toimilla kuin lomautuksilla, irtisanomisilla tai osa-aikaistamisilla.
- Irtisanomisia ja lomautuksia ei poissuljeta, mutta lähtökohtaisesti ne eivät koske asiakasrajapinnassa tehtävää sosiaali- ja terveystoimen tai pelastustoimen työtä

Tausta-aineisto

- 1) Tuottavuusohjelman mukaiset toimenpiteet
- 2) Muut talouden sopeuttamistoimenpiteet
- 3) Syksyn 2023 säästö-/sopeuttamistoimenpiteet

1) Tuottavuusohjelman mukaiset toimenpiteet

Toimenpiteet talouden tasapainottamiseksi: Kärkitemojen mukaiset toimenpiteet (1/5)

Tuottavuusohjelman kärkitemojen mukaiset toimenpiteet	Talousvaikutus, 1000 € 2024
1. Palvelukanavien ja palveluverkoston tavoitteellinen uudistaminen	8 000 - 9 000
Palvelutuotannon uudelleenjärjestelyt, palvelun laajuuden / palvelutason tarkistaminen	
Hoitotarvikejakelun toimintamallin yhtenäistäminen ja keskittäminen alueella	
Kiirevastaanottotoiminnan lisääminen laaja-alaisessa sote-keskuksessa	
Kuntoutuspalveluiden toimenpiteiden ja toimintamallien yhdenmukaistaminen	
Digitaalisten palveluiden laajentaminen	
Alueellisen osastotoiminnan toimintamallin tarkastelu ja uudistaminen	
Ostopalveluiden ja palvelusetelien käytön vähentäminen	
Päihdehuollon erityispalveluiden palvelutuotanto siirtyy omaksi palvelutuotannoksi (ostopalvelusopimus päättyy)	
Sosiaalihuoltolain mukaisten asumispalveluiden ostopalvelun vähentäminen (mielenterveys- ja päihdeasiakkaat)	

Toimenpiteet talouden tasapainottamiseksi: Kärkitemojen mukaiset toimenpiteet (2/5)

Tuottavuusohjelman kärkitemojen mukaiset toimenpiteet	Talousvaikutus, 1000 € 2024
2. Ikääntyneiden palvelurakenteen muutoksen tuen vahvistaminen	5 000 - 6 000
Palvelutuotannon uudelleenjärjestelyt, palvelun laajuuden / palvelutason tarkistaminen	
Ikääntyneiden palveluiden palvelurakenteen muutos (pitkäaikaiset laitoshoitopaikat vähenevät ja korvautuvat kuntoutus- ja arviointijaksopaikoilla sekä ympärivuorokautisen asumisen paikoilla)	
Ikääntyneiden palveluiden palvelurakenteen muutos (osa ympärivuorokautisen palveluasumisen paikoista korvautuu yhteisöllisen asumisen paikoilla)	
Etähoivakäyntejä ja etähoivaa lisätään kotihoidossa	
Kaikissa ikääntyneiden palveluissa toteutetaan kuntouttavaa ja toimintakykyä ylläpitävää toimintatapaa, jolloin asiakkaiden siirtymistä raskaampiin palveluihin voidaan myöhäistää.	
Perustetaan kuntoutus- ja arviointijaksyksikkö, joka toimii myös opetusyksikkönä sosiaali- ja terveyden huollon ammattilaisille. Tämä nopeuttaa kotiutusta sairaalasta ja aktiivisella kuntouttavalla toiminnalla nopeutetaan potilaan/asiakkaan kotiutumista	

Toimenpiteet talouden tasapainottamiseksi: Kärkitekijöiden mukaiset toimenpiteet (3/5)

Liite: Lasten nuorten ja perheiden lautakunta 27.9.2023 § 71

Tuottavuusohjelman kärkitekijöiden mukaiset toimenpiteet	Talousvaikutus, 1000 € 2024
3. Henkilöstön pitovoimatekijöiden kokonaisvaltainen uudistaminen	1 000 - 2 000
1. Hyvinvoinnin kehittäminen; Sairauspoissaolokustannusvaikutus; sairauspoissaolotilastot ja hälytysrajat esihenkilöiden työpöydälle ja varhaisen tuen keskustelut osaksi arjen esihenkilötyötä; työyhteisöjen psyykkisen ja fyysisen kuormituksen seuranta, yhteistyön kehittäminen työterveysyhteistyökumppanin kanssa, Työote-toimintamallin tavoitteena työhön palaaminen työkyvyn edetessä; esihenkilötyössä ja työyhteisöissä noudatetaan työkykyisyyttä tukevia käytäntöjä; Hyvän työarjen rakentamien työntekijöille ja työyhteisöille.	
2. Osatyökykyisten urapolut; korvaavan työn käytännöt osaksi arkea ja korvaavan työn määrä lisääntyy vuosittain, ennenaikaiset eläköitymiset työkyvyttömyysperusteisesti vähenevät ja osaratkaisut käytössä työkyvyn heikentyessä.	
3. Henkilöstöhallinta ja resurssisuunnittelun kehittäminen (henkilöstömitoituksien tarkastelu ja mitoitus perustehtävän mukaisesti, vakituisten varahenkilöstön rakentaminen hyvinvointialueen yhteiseksi resurssiksi): Vakituinen varahenkilöstö korvaa äkillisiä, lyhytaikaisia poistumia. Näin voidaan vähentää hälytysrahojen, tuplavorokorvausten ja ylityön kustannuksia. Resurssikeskus yhdistää työnhakijan työn tarpeen ja hyvinvointialueen työn teettämisen tarpeet. Ulkopuolinen työ ja organisaation sisäinen keikkailu organisoidaan yksikön toimesta. Vuokratyön käyttäminen rakennetaan ketjun päähän. Esihenkilöiden työtä sijaishankinnassa tuetaan tällä järjestelyllä. Ostopalvelujen käyttöä tarkastellaan kriittisesti oman työn vaihtoehtona. Hyödynnetään eri ammattiryhmien osaamista täysimittaisesti ja kehitetään työnjakoa. Kehitetään sisäisen liikkuvuuden toimintamallia työskentelyedellytysten ja myös motivaation sekä palkitsemisen keinot. Kehitetään työnjakoa myös hallinnollisen työn osalta. Otetaan käyttöön automatisaatiota / robotiikkaa ja vähennetään päällekkäistä työtä. Kansainvälisen rekrytoinnin hanke käynnistetään yhteistyöalueiden (YTA) kanssa yhteistyössä tulevaisuuden työvoiman varmistamista.	
Työvoiman hankinnan kehittäminen, palkitsemisen kehittäminen, lähijohtamisen kehittäminen. Hyvinvointialueen yhtenäisten hyvien henkilöstökäytäntöjen kehittäminen.	

Toimenpiteet talouden tasapainottamiseksi: Kärkitekemien mukaiset toimenpiteet (4/5)

Tuottavuusohjelman kärkitekemien mukaiset toimenpiteet	Talousvaikutus, 1000 € 2024
4. Hankintojen ja ostojen strateginen hyödyntäminen	2 000
1. Ostodatan (yht. 400 meur) analysoiminen ja ostosopimusten ulkopuolisten ostojen vähentäminen	
2. Siirtyneiden sopimusten analysointi ja mahdollinen uudelleen kilpailuttaminen tai irtisanominen, sopimusten määrän vähentäminen ja päällekkäisyyksien purkaminen	
3. Aine- ja tarvikeostojen kustannusten vähentäminen valikoiman hallintaa parantamalla	
4. Kuljetusten kilpailuttaminen ja kuljetusten yhdistely	

Toimenpiteet talouden tasapainottamiseksi: Kärkiteemojen mukaiset toimenpiteet (5/5)

Liite: Lasten nuorten ja perheiden lautakunta 27.9.2023 § 71

Tuottavuusohjelman kärkiteemojen mukaiset toimenpiteet	Talousvaikutus, 1000 € 2024
5. Tietohallinnon uudistaminen ja tiedolla johtamisen vahvistaminen (ei suoria kustannusvaikutuksia)	-
1. Tietohallinnon uudistaminen <ul style="list-style-type: none"> - ICT-muutoshallintaprojektin loppuun saattaminen lopulliseen vaiheeseen, jossa hyvinvointialueen järjestelmät ovat ainoastaan hyvinvointialueen omassa ICT-infrassa (ns. järjestelmähäntien siirron loppuunsaattaminen) - Uuden sosiaalitoimen ATJ-järjestelmän käyttöönotto kustannustehokkaasti ja toimintaprossien tehostamista tukien - Yhtenäisen APTJ-järjestelmän hankinta ja käyttöönotto terveydenhuollon toimintaprosesseissa - Kotihoidon toiminnanohjausjärjestelmän hankinta ja käyttöönotto - Inhouse-yhtiöiden kustannusläpinäkyvyyden ja palvelutason kehittäminen	
2. Digiohjelma <ul style="list-style-type: none"> - Toimivat sähköisen ajanvarauksen palvelut saataville kaikkiin palveluihin - Sähköisten palvelujen käyttöönoton hallintamallin kehittäminen ja digikyvykkyyden kasvattaminen - Sähköinen hakemus täydentävän toimeentulotuen käsittelyyn - Käytössä olevien digipalvelujen (OmaKS) kehittämisen ja laajentamisen jatkaminen tarkoituksenmukaisina	
3. Tietojohtamisen vahvistaminen <ul style="list-style-type: none"> - Johdon työpöydän rakentuminen ja tietojohtamisen kulttuurin kehittäminen - Tekoälypohjaisen analytiikan kehittäminen hyvinvointialueen palvelutarpeen muuttumisen hallintaan (ikäntymisen vaikutus ja asiakkuuksien segmentointi) - Toteutetaan projektien ja hankkeiden takaisinmaksun laskelmat ja suunnitelmat keskeiseksi osaksi projektihallintaa PMO-toiminnan kehittämisen kautta - Yhtenäisen tietopohjan rakentuminen hyvinvointialueella yhtenäisen tietoarkkitehtuurin kautta - Tietoallasratkaisun kehittäminen	
4. Tiedolla johtamisen kulttuurin kehittäminen <ul style="list-style-type: none"> - Tiedolla johtaminen keskeiseksi osaksi päivittäisjohtamista - Tietojohtamisen jalkauttaminen yksiköiden arjen tasolle, tuodaan tieto palvelusta ja kohderyhmistä operatiivisen toiminnan johtamiseen	
5. Datan laadun ja yhtenäisyyden kasvattaminen yhtenäisen kirjaamisen prosessin kautta <ul style="list-style-type: none"> - Ennakoivan, koko hyvinvointialuetta koskevan raportoinnin mahdollistaminen - Tarvittavien tietojen siirtyminen asiakas- ja potilastietojärjestelmästä johtamisen järjestelmään - Luodaan rakenteet ja ohjeistukset AT- ja PT-järjestelmien ominaisuuksien kattavaan käyttöön - Raportointijärjestelmien täysimääräinen hyödyntäminen ja manuaalisen työn minimointi	
<i>Talouden tasapainottamisohjelman mukaisesti teemalla ei ole suoria kustannusvaikutuksia. Hyödyt realisoituvat hyvinvointialueen toiminnassa.</i>	

2) Muut talousten sopeuttamis- toimenpiteet

Toimenpiteet talouden tasapainottamiseksi: Muut toimenpiteet (1/5)

Liite: Lasten nuorten ja perheiden lautakunta 27.9.2023 § 71

Muut toimialakohtaiset toimenpiteet ja toiminnan muutokset	Talousvaikutus, 1000 € 2024
KONSERNIPALVELUT	8 000 - 10 000
Organisaatio- ja toimintatapamuutokset	2 000 - 4 000
Konsernipalveluiden organisaation ja johtamisjärjestelmän kehittäminen: hankintatoimen siirtäminen oikeudellisiin palveluihin, varastotoimintojen ja logistiikan kehittäminen, lääkintätekniikan siirto teknisistä palveluista välinehuoltoon, tila- ja teknisten palveluiden organisaatorakenteen tehostaminen, tietohallinnon organisaatio ja PMO-toiminnan rakenne	
Tietohallinnon toimenpiteet: Selvityksen perusteella tehtävä ICT-palvelutuotannon uudelleen järjestely, erityisesti inhouse-yhtiöiden tuottamien palveluiden kustannustason leikkaus (tarvittaessa palvelutuottajien vaihto). UNA-yhteistyöstä irtautuminen, asiakas- ja potilastietojärjestelmien yhtenäistäminen ja tuottamattomien järjestelmäpalvelujen poisto tai karsiminen.	
Tukipalvelujen prosessien tehostaminen	1 000
Erikoissairaanhoidon asiakasmaksujen laskutuksen kotiuttaminen hyvinvointialueen omaksi toiminnaksi ja asiakasmaksuprosessin tehostaminen asiakas- ja potilastietojärjestelmien yhtenäistämisen jälkeen.	
Ostolaskujen käsittelyn ja myyntilaskutusaineistojen laadinnan keskittäminen talouspalveluihin ja keskittämisen avulla prosessin tehostaminen	
Monetran palvelusopimuksen läpikäynti ja uudistaminen: talouden ja palkkapalveluiden prosessien tehostaminen, matkustuspalvelujen uudistaminen, palkanlaskennan yksittäisen palkkapussin hinnan vähentäminen prosessia tehostamalla	
Kirjaamo-, asianhallinta- ja arkistopalveluiden kehittäminen ja digitointi	
Sihteeripalveluiden kokonaisuuden selvittäminen ja toiminnan uudelleenorganisointi/keskittäminen	
Ruokahävikin vähentäminen, Sairaala Nova	
Välinehuollon toimipisteiden uudelleen tarkastelu	
Sairaalapalveluiden vuodehuollon toimintamallin yhdenmukaistaminen	
Hankintojen ja sopimusten vähentäminen/yhtenäistäminen	1 500
Kiinteistö- ja omaisuusvarhoidon alueellinen yhtenäistäminen/supistaminen	
Lääkintätekniikan hankintojen ja leasingsopimusten läpikäynti, prosessien tehostaminen ja mahdollisten päällekkäisyyksien purku	
Teknisten palveluiden oman työn ja ostopalveluiden läpikäyminen, prosessin tehostaminen ja mahdollisten päällekkäisyyksien purku	
Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen viestintäkampanjoiden supistaminen	
Sosiaalisen median visuaalisen tuotannon ja maksetun mainonnan supistaminen	
Elintarvikeostojen yhtenäistäminen (yhtenäinen ruokalista)	
Välinehuollossa vähennetään palvelu- ja tarvikeostoja (mm. instrumenttihuolto ja instrumenttien uusiminen)	
Tekstiilipalveluiden toimintamallien yhdenmukaistaminen ja tehostaminen, sopimusten tarkastelu	

Toimenpiteet talouden tasapainottamiseksi: Muut toimenpiteet (2/5)

Liite: Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta 27.9.2023 § 71

Muut toimialakohtaiset toimenpiteet ja toiminnan muutokset	Talousvaikutus, 1000 € 2024
Palvelutasojen alentaminen	1 200
Sairaala Novan järjestyksenvalvojen määrää vähennetään kolmesta kahteen	
Kotiinotoimitettavien aterioiden toimittamisen toimintamallin yhtenäistäminen	
Palveluasumisyksiköiden siivoustaajuuksien harventaminen	
Sairaala Novan siivoustaajuuksien harventaminen	
Tekstiilien ja suojavaatteiden määrän tarkistus	
Henkilöstömenoihin vaikuttaminen	800
Turvallisuus- ja valmiusasiantuntijan rekrytointien peruminen	
Ruokapalvelujen yhtenäinen työvuorosuunnittelu ja eläköitymisen hyödyntäminen, henkilöstökulusäästöt	
Välinehuollossa eläköitymisen hyödyntäminen, henkilöstökulusäästöt	
Puhtauspalveluissa henkilöstöresurssin lisääminen ja ostopalvelusijaisten/ylityön käytön vähentäminen	
Suunterveydenhuollon ostopalvelusta/jonojenpurusta aiheutuvaa välinehuoltoa ei tehdä paikallissopimuksen mukaisena lisätyönä, vaan lisätään hieman henkilöstöresurssia, jotta voidaan suunnitella tarvittava henkilöstö normaaleihin työvuoroihin.	
Muut sopeutustoimenpiteet	1 500
Vähennetään ammatti-, asiakaskirja- ja lehtitilauksia	
Järjestöavustusten pienentäminen -0,1 M€ ja kriteerien uudistaminen	
Energiahintojen alentuminen ja energian säästö	
Tilankäytön tehostaminen ja vajaakäyttöasteen vähentäminen	
Myyntihintojen tasokorotukset henkilöstöruokailussa ja puhtauspalveluissa	

Toimenpiteet talouden tasapainottamiseksi: Muut toimenpiteet (3/5)

Liite: Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta 27.9.2023 § 71

Muut toimialakohtaiset toimenpiteet ja toiminnan muutokset	Talousvaikutus, 1000 € 2024
PELASTUSTOIMI	1 000
Rekrytointien ajoittaminen ja toteuttaminen toimintavuoden aikana.	
Hankintojen/investointitoimien siirtäminen myöhemmäksi, syksyille 2024	
Keuruun paloaseman kehittämistoimien siirtämien vuodelle 2025	

Toimenpiteet talouden tasapainottamiseksi: Muut toimenpiteet (4/5)

Liite: Lasten nuorten ja perheiden lautakunta 27.9.2023 § 71

Muut toimialakohtaiset toimenpiteet ja toiminnan muutokset	Talousvaikutus, 1000 € 2024
SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT	15 000 - 35 000
Organisaatiomuutokset	
Sosiaali- ja terveyspalveluiden toimialan johtamisjärjestelmän ja palvelutuotanto-organisaation tarkastelu integraation toteutumisen tukemiseksi	<i>300 - 1 000</i>
Päivystypotilaan kotiutuksen tehostaminen hoidon tarpeen mukaan	
Palvelutuotannon uudelleenjärjestelyt, palvelun laajuuden / palvelutason tarkistaminen, toimintapamuutokset	8 000 - 9 000
Digitaalisten hoitopolkujen käyttöönotto leikkauspotilaan hoitopolussa	
Etävastaanotot otetaan maksimaalisesti käyttöön sairaalapalveluiden avohoidossa	
Leikkauspotilaan hoitoprosessin toiminnanohjauksen hyödyntäminen ja oman toiminnan tehostaminen	
Päällekkäisten tutkimusten poistaminen vastualueiden välisissä palveluissa, esim. endoskopiatoiminnan keskittäminen	
Akuuttiosaston toiminta muuttuu kuntoutusosastoksi alueellisessa osastotoiminnassa	
Kotisairaalan toiminta-alueita laajennetaan	
Suunterveydenhuollon Kerralla kuntoon -toimintamallista luovutaan Kyllössä (lisenssimaksut)	
Lastensuojelun palveluiden painopistettä siirretään vahvasti varhaiseen tukeen ja lisätään omaa palvelutuotantoa laitoshoidossa (vähennetään laitoshoidon ostopalveluja)	
Sosiaali- ja terveyspalveluiden toimialan sisällä eri vastualueiden hoitoketjujen ja yhdessä tekemisen tehostaminen: potilaiden, jotka eivät voi kotiutua suoraan, on päästävä välittömästi siirtymään asianmukaiseen jatkohoitoon tai heille on järjestettävä tarpeelliset palvelut kotiin.	
Hankintojen ja sopimusten vähentäminen, ostojen yhtenäistäminen ja keskittäminen	1 200,00
Hyvinvointialueen keskitettyjen hankintasopimusten käyttö	
Kilpailutetaan lääkäriyövoiman hankintasopimus	
Tarvikekäytön ja hävikin vähentäminen	300
Aineiden, tarvikkeiden ja hoitotarvikkeiden käytön arviointi, harkinta ja tarkoituksenmukainen käyttö ja hävikin vähentäminen (Sairaalapalvelut)	
Aineiden, tarvikkeiden ja hoitotarvikkeiden käytön arviointi, harkinta ja tarkoituksenmukainen käyttö ja hävikin vähentäminen (Koti- ja asumispalvelut)	
Henkilöstömenoihin vaikuttaminen	1 500
Käytetään harkintaa vapautuvien virkojen täyttämässä	
Vähennetään koulutusmäärärahaa	
Vähennetään työajan ulkopuolisia lisätöitä	

Toimenpiteet talouden tasapainottamiseksi: Muut toimenpiteet (5/5)

Liite: Lasten nuorten ja perheiden lautakunta 27.9.2023 § 71

Muut toimialakohtaiset toimenpiteet ja toiminnan muutokset	Talousvaikutus, 1000 € 2024
Ostopalveluiden ja palvelusetelien käytön vähentäminen	7,000 - 9,000
Vähennetään psykiatrian asiakaspalveluiden ostoa muista sairaaloista (Psykiatria)	
Vähennetään ostopalvelua työvoiman osalta (Sairaalapalvelut / Koti- ja asumispalvelut)	
Vähennetään tuotannon tukipalveluiden ostoa toiminnan muutoksen myötä (vartiointi)	
Vähennetään palvelusetelien käyttöä leikkaustoiminnan jonopuruissa	
Vähennetään psykiatrian asiakaspalveluiden ostoa muista sairaaloista (Päivystys- ja ensihoito)	
Vähennetään asiakaspalveluiden ostoa ja palvelusetelin käyttöä ikääntyneiden ympärivuorokautisessa palveluasumisessa	
Tukipalvelujen prosessien tehostaminen	2 500
Apuvälinehankintojen toimintatapojen uudistaminen, käytön tarkentaminen ja yhtenäistäminen sekä kalliiden apuvälineiden arviointi	
Laboratoriopalveluiden toimintatapojen uudistaminen, käytön tarkentaminen ja yhtenäistäminen	
Laboratoriopalvelujen toimintatapojen uudistaminen, käytön tarkentaminen ja yhtenäistäminen sekä palveluverkon tarkoituksenmukaiseksi kehittäminen	
Hoidon tarpeen arvioinnin tukipalvelun ostopalvelusopimuksen uudistaminen	
Muiden kuin lakisääteisten palveluiden arviointi	0 - 10,000
Omaishoidon tuki ei ole lakisääteinen palvelu. Omaishoidon tukeen käytämme tällä hetkellä 15,6 M€. Omaishoidontuen avustuksen määrärahan tarkastelu.	
Kuntouttava päivätoiminta ei ole lakisääteistä toimintaa. Kuntouttavaan päivätoimintaan käytämme tällä hetkellä 3,2 M€. Kuntouttavan päivätoiminnan resurssitason tarkastelu.	
Muut toimenpiteet	
Hinnankorotukset myytävissä palveluissa	

Hyvinvointialueen yleiset talouden linjaukset ja toimenpiteet

Hyvinvointialueen yleiset talouden linjaukset ja toimenpiteet
Tukipalveluiden kustannusten kohdentaminen palveluille ja sisäisen laskennan kehittäminen. Tavoitteena kustannustietoisuuden lisääminen, budjetoinnin ohjausvaikutuksen parantaminen, kustannusvertailujen mahdollistaminen ja näiden kautta välillisesti kustannustehokkuuden parantaminen
Paikalliset sopimukset päättyvät vuoden 2023 lopussa ja ne neuvotellaan uudelleen
Tiukennetut käytännöt hankintoihin, rekrytointeihin, matkustamiseen ja tilaisuuksiin
Kokonaistyöajassa olevien viranhaltijoiden kokouspalkkioista luovutaan
Johtamisjärjestelmän ja organisaatorakenteen kokonaisarviointi vuoden 2024 aikana

3) Syksyn 2023 toimenpiteet talouden sopeuttamiseksi ja syntyvän alijäämän vähentämiseksi

- Jokaisella teolla on talousvaikutus.

Kestävä talous on meidän kaikkien vastuulla.

Talouden sopeuttaminen koskee koko henkilöstöä

- Hyvinvointialueen aluevaltuuston hyväksymän tuottavuusohjelman toteuttamista jatketaan
- Sen lisäksi koko hyvinvointialueella noudatetaan näitä erikseen annettuja talouden tasapainottamisen ohjeita. Menojen sopeuttamisen lisäksi huomiota on kiinnitettävä myös siihen, että kaikki hyvinvointialueelle kuuluvat tulot toteutuvat ja laskutetaan suunnitellusti.
- Säästövelvoite koskee jokaista työntekijää, määrärahaa, kustannuspaikkaa ja menokohtaa riippumatta esimerkiksi siitä, että talousarvioon varattuja rahoja olisi vielä kyseisellä kustannuspaikalla käyttämättä
- Näiden ohjeiden tarkoitus on varmistaa henkilöstön yhdenvertainen kohtelu ja se, että kaikissa yksiköissä rajoitetaan toimintaa yhdenvertaisesti, lakeja, asetuksia, sääntöjä, määräyksiä noudattaen. Säästövelvoite ei riipu esimerkiksi siitä, että edessä oleva rekrytointi olisi henkilöstösuunnitelmassa tai hankinta sisältyisi talousarvioon ja sillä olisi jo hankintalupa.
- Toimialajohtajat, vastuualuejohtajat ja palvelujohtajat voivat vielä tarkentaa omien alueidensa osalta sitä miten sopeutusta toteutetaan ja seurataan tätä ohjetta noudattaen. Tästä ohjeesta poikkeavia ohjeita ja käytäntöjä ei voida toimialoilla toteuttaa.

Palvelujen ostot

- Hyvinvointialueen toiminnan menoista 40 % koostuu palvelujen ostojen menoista
- **Loppuvuoden aikana palveluiden ostoista jätetään toteuttamatta kaikki sellaiset, jotka eivät ole välttämättömiä hyvinvointialueen lakisääteisten palveluiden tuottamiseksi tai muiden velvoitteiden täyttämiseksi**
- Muita, esim. asiantuntijapalvelujen ostoja voidaan toteuttaa vain erityistä harkintaa käyttäen
- Kaikista hyvinvointialueen ostamista palveluista laaditaan kirjalliset sopimukset
- Sopimuksen vastuuhenkilön on huolehdittava siitä, että ostettu palvelu vastaa sopimuksessa sovittua niin sisällöltään, laadultaan kuin toimitusaikataulultaan. Mahdollisiin poikkeamiin reagoidaan välittömästi ja reklamaatioiden yhteydessä huolehditaan myös riittävästä korvauksista ja sopimusten mukaisista sopimussanktioista.
- Jokaisen sopimuksen vastuuhenkilön tulee huolehtia siitä, että hinnankorotukset ovat enintään sopimuksen mukaisia.
- Palvelujen ostoissa on kartoitettava aina edullisin vaihtoehto

Tavaroiden hankinnat

- Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostamista rajoitetaan loppuvuonna kaikilla toimialoilla suunnitelmallisesti. Vain välttämättömät hankinnat tehdään.
- Tarvikkeet tilataan hyvinvointialueen hankintatoimiston kautta, hankintaohjeiden mukaisesti ja hankintasopimusten puitteissa. Vain erikseen sovituissa poikkeustapauksissa hankintoja voidaan tehdä hankintasopimusten ulkopuolelta.
- Uusia toimistokalusteita hankitaan ainoastaan yhteistyössä tilapalvelujen kanssa toteutettuihin toimitilojen muutoksiin liittyen. Muilta osin hankinnoista, esim. kalusteiden uusimisesta luovutaan. Kalusteiden hankinta tehdään kalusteinvestointien työryhmän kautta.
- Uusien laitteiden hankinta arvioidaan kriittisesti, vaikka hankinnat sisältyisivätkin talousarvioon ja investointisuunnitelmaan. Ainoastaan välttämättömät laitehankinnat toteutetaan.
- Se, että kustannuspaikalla tai hankkeella on vielä budjetissa rahaa käyttämättä, ei anna lupaa ostojen ja tilausten tekemiseen. Lupa ostoon tai tilaukseen tulee hakea etukäteen laskun hyväksyjältä.
- Lisätietoa ja ohjeita hankinnoista antaa hankintatoimisto

Tarvikkeiden käyttö ja muut arjen ratkaisut

- Tarvikkeiden käytössä kiinnitetään erityistä huomiota hävikin vähentämiseen.
  - Esim. asiakaskohtaisiin hoituhuoneisiin viedään vain tarvittavat kertakäyttöiset hoitotarvikkeet.
  - Kertakäyttöisten tarvikkeiden pakkauksia ei avata ennalta kuin tarvittava määrä.
- Hyvinvointialueen työyksiköihin ei pääsääntöisesti tilata työnantajan kustannuksella kahvipaketteja, vichyjä tai muita tarjoiluja.
  - Poikkeuksena tästä voi olla esim. erikseen harkituissa tapauksissa vichyjen tilaaminen poikkeuksellisen kuumiin työolosuhteisiin silloin kun se työsuojelullisesta näkökulmasta on välttämätöntä.

ICT-hankinnat

- Uusia ohjelmistoja ei pääsääntöisesti hankita, ainoastaan välttämättömät hankinnat toteutetaan
- Kaikki ICT-hankinnat tehdään keskitetysti tietohallinnon kautta

Rekrytointien rajoittaminen

- Rekrytointien rajoittaminen koskee kaikkia hallinnon tehtäviä konsernipalvelujen toimialalla
- Lisäksi rekrytointien rajoittaminen koskee soten ja pelastustoimen asiantuntija- ja kehittämistehtäviä
- Näissä tehtävissä **rekrytointi on aina viimesijainen vaihtoehto** ja toteutetaan vain erittäin kriittisiksi arvioituihin tehtäviin. Ensisijaista on hoitaa vapautuvat tehtävät sisäisin tehtäväjärjestelyin ja työtehtävien priorisoinnilla.
- Edellä kuvatuissa tehtävissä rekrytoinnit ovat mahdollisia ainoastaan toimialajohtajan hyväksynnällä. Käytännön prosessi rekrytoinnin arvioimiseksi sovitaan tarvittaessa oman toimialan toimialajohtajan kanssa.
- Rekrytointien rajoittaminen ei koske varsinaisen palvelutuotannon asiakasrajapinnassa tehtävää työtä

Työn suunnitelmallisuus

- Työajan oikea käyttö – työn tekeminen ”normaalihinnalla”
- Vartilla on väliä -periaate kaikkeen toimintaan

Harkinnanvaraiset palkantarkistukset

- Hyvinvointialueella on käsitelty kevään aikana yhteistoiminnassa hyvinvointialueella ajankohtaiset tehtävämuutokset. Palkkojen harmonisointia on käsitelty osana järjestelyvaraerän käsittelyä ja siitä on tehty ratkaisut elokuussa.
- Virka- ja/tai työehtosopimusten määräyksiä ja voimassa olevia palkkausjärjestelmiä noudatetaan
  - Esimerkiksi tilanteissa joissa tehtävässä tapahtuu olennainen muutos vähemmän vaativaksi tai vaativammaksi
- Harkinnanvaraisia palkantarkistuksia ei tehdä kuin erittäin harkituissa poikkeustilanteissa
  - Kertapalkkioita ei pääsääntöisesti myönnetä – konkreettiset ja yksilöidyt perustelut poikkeuksellisiin tilanteisiin, jotka arvioidaan henkilöstöpalveluissa (kuitenkin merkkipäivämuistamiset ja eläköitymismuistamiset maksetaan)
  - Uusia henkilökohtaisia lisiä ei lähtökohtaisesti myönnetä. Mahdollista ainoastaan erittäin poikkeuksellisissa tilanteissa.
- Rekrytointilisät ja sitouttamislisät käsitellään keskitetysti HR:n kanssa neuvotellen

Lomapalkkavelan pienentäminen

- Lomapalkkavelka tarkoittaa sitä, että jokaisen työntekijän ja viranhaltijan kertyneellä ja pitämättömällä lomapäivällä on rahallinen arvo, joka tulee huomioida hyvinvointialueen tilinpäätöksessä
- Jos lomapalkkavelka kasvaa edellisestä vuodenvaihteesta, se huonontaa tilikauden tulosta kun taas pienempi lomapalkkavelka parantaa tulosta
- Jos aiemmin kertyneitä lomasaldoja saadaan pidettyä pois ennen vuodenvaihdetta, lomapalkkavelan muutos on positiivinen ja hyvinvointialueen tulos paranee
- Vuosilomien pitäminen ajallaan on tärkeää ensisijaisesti henkilöstön jaksamisen vuoksi. Hyvinvointialueen toiminnan käynnistymisen sekä henkilöstön saatavuuden vaikeuksien vuoksi pitämättömiä vuosilomia on todennäköisesti kertynyt normaalitilannetta enemmän.
- Esihenkilöiden tehtävänä on järjestää ja aikatauluttaa esimerkiksi työnjakoja, tehtäviä ja toimintoja siten, että kertyneitä lomapäiviä pystyttäisiin loppuvuonna pitämään mahdollisimman paljon siten kuin hyvinvointialueen toiminta mahdollistaa. Niissä toiminnoissa, missä tehtävien järjestely vuosiloman aikana pystytään hoitamaan muun henkilöstön kesken, ei käytetä vuosilomansijaisia.

Kokoukset ja muut tilaisuudet

- Kokouskäytäntöjä sujuvoitetaan: vain tarpeelliset osallistujat kutsutaan, asialistat toimitetaan ennakkoon, kokouksessa sovitut toimenpiteet kommunikoidaan selkeästi
- Digitaalisia työkaluja hyödynnetään tehokkaasti ja ensisijaisesti käytetään etäkokouksia silloin kun se säästää työntekijöiden aikaa (siirtymiset) ja työmatkakorvauksia. Läsnäolokokoukset ovat perusteltuja silloin kun esim. työyhteisön yhteisiä asioita käsitellään.
- Kokousten ja tilaisuuksien osalta noudatetaan hyvinvointialueen ohjeita edustamisesta ja vieraanvaraisuudesta
- Henkilöstön sisäiset tilaisuudet järjestetään ensisijaisesti hyvinvointialueen hallinnoimissa tiloissa. Ulkopuolisia tiloja voidaan käyttää, jos hyvinvointialueella ei ole käytettävissä tilaisuuden luonteeseen tai henkilömitoitukseltaan sopivia omia tiloja.
- Sisäisissä kokouksissa tai tapaamisissa ei järjestetä tarjoilua hyvinvointialueen kustannuksella.

Koulutukset ja matkustaminen

- Loppuvuoden aikana sekä koulutusten että matkustamisen osalta karsitaan ne, jotka eivät ole välttämättömiä hyvinvointialueen tehtävien hoitamiseksi
- Koulutuksissa hyödynnetään ensisijaisesti hyvinvointialueen sisäisiä koulutuksia
- Koulutuksiin osallistutaan ensisijaisesti etänä
- Kaikissa koulutuksissa huomioidaan hyvinvointialueen koulutusohjeet
- Kaikessa matkustamisessa noudatetaan hyvinvointialueen matkustusohjeita
- Entistä tarkemmin arvioidaan myös matkustamisen ja majoittumisen toteuttamistavat

Virkistystilaisuudet, esimerkiksi tyhy ja pikkujoulut

- Työhyvinvointi- ja virkistystoiminnan osalta noudatetaan hyvinvointialueen erikseen ohjeistettuja periaatteita
- Loppuvuoteen osuu myös pikkujoulukausi – pikkujoulut järjestetään hyvinvointialueella omakustanteisesti

Energiansäästö

- Huolehditaan siitä, että valot sammutetaan kun huonetilassa ei ole käyttöä
- Tietoteknisiä laitteita ei pidetä turhaan päällä
- Vettä ei juokseteta ja käytetä enempää kuin on tarvetta
- Automaattisten vedensekoittajien aika ohjelma muutos

Lehtitilaukset

- Hyvinvointialueella on oma tieteellinen kirjasto, joka huolehtii henkilöstön ammatillisen osaamisen varmistamiseksi tarvittavan aineiston ylläpidosta
- Muilta osin henkilöstön käyttöön ei lähtökohtaisesti tilata uutta kirjallisuutta tai lehtiä ja olemassa olevat lehtitilaukset päätetään.
- Mahdollisista tarpeista tulee olla yhteydessä tieteelliseen kirjastoon ja sopia aineiston hankinnasta kirjaston kautta. Näin voidaan varmistaa myös aineiston käytettävyyden hyvinvointialueen laajuisesti.

***Jokaisella teolla on talousvaikutus.
Kestävä talous on meidän kaikkien vastuulla.***

TA2024 mittaristo

TA2024 MITTARISTO

Sisällys

Valtuusto- ja hallitustaso.....	3
Toimiala, pela ja ensihoito	12
Pelastustoimen riskienhallinta.....	14
Pelastustoiminta.....	15
Ensihoito	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
Toimialataso, konserni	17
Strateginen johtaminen ja järjestäminen	17
Riskienhallinta	18
Tietojohdaminen	19
Strategia ja palveluiden järjestäminen	20
Hyvinvointi ja kumppanuudet.....	21
Johtamisen tukipalvelut	22
Hallintopalvelut	24
Talouspalvelut.....	25
HR-palvelut	25
Tietohallintopalvelut	26
Viestintäpalvelut.....	27
Tilapalvelut	29
Tekniset palvelut.....	30
Ruokapalvelut	31
Puhtauspalvelut.....	31
Välinehuolto.....	32
Hankinta ja logistiikka	32

TA2024 MITTARISTO

Toimialataso, sosiaali- ja terveystalvet	34
Vastuualue, lasten, nuorten ja perheiden talvet	34
Opiskeluhuollon talvet	35
Perheiden perustalvet	36
Lastensuojelun talvet.....	37
Lasten ja nuorten mielenterveys- ja perheneuvontatalvet.....	38
Keskitetyt talvet	35
Koti- ja asumistalvet	39
Keskitetty asiakas- ja palveluohjaus	41
Kotihoito- ja tukitalvet	46
Ikäntyneiden asumistalvet	46
Erityisryhmien kotiin vietävät- ja asumistalvet	47
Vastuualue, laaja-alainen sote	48
Avosairaanhoido	49
Sosiaalitalvet	50
Suunterveydenhuollon talvet	51
Vastuualue, sairaalatalvet	52
Konservatiivinen palvelualue	53
Operatiivinen palvelualue	54
Psykiatrician palvelualue	55
Päivystys ja ensihoito	55
Sairaalatalvet Nova	56
Alueellinen osastotoiminta	57
HR	58

TA2024 MITTARISTO

Asiakaskokemus.....58

Valtuusto- ja hallitustaso

Strategian tavoite	Asiakassegmentti	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
Keskisuomalaisten kokemus omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja turvallisuudestaan vahvistuu	Lapset, nuoret ja perheet	Lasten ja nuorten koettu mielenterveys paranee	Kouluterveyskysely: ollut huolissaan mielialastaan kuluneen 12 kuukauden aikana (tytöt ja pojat erikseen) 4. ja 5. lk kysymys "mielialaan liittyviä ongelmia kahden viime viikon aikana" 3X10D-elämäntilannemittari	2021 kouluterveyskysely: Huolissaan mielialasta 4. ja 5. tytöt 25 %, pojat 18 % Huolissaan mielialasta 8. ja 9. lk 34 %, ammattioppilaitos 34 %, lukio 48 %	2023 kouluterveyskysely: Mielialastaan huolestuneiden määrä ei kasva	Mielialastaan huolestuneiden määrä ei kasva	2025 kouluterveyskysely: Huolissaan mielialasta 4. ja 5. tytöt 18 %, pojat 14 % Huolissaan mielialasta 8. ja 9. lk 24 %, ammattioppilaitos 24 %, lukio 34 %	Määrät vähenee 7%
Keskisuomalaisten hyvinvointi- ja terveyserot kaventuvat; Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat	Lapset, nuoret ja perheet	Palveluja on saatavilla riittävästi (palveluja riittämättömästi saaneiden osuus)	Kouluterveyskysely: terveydenhoitaja ja lääkäri, koulupsykologi ja -kuraattori 8.–9. lk, lukio, ammatilliset) Kouluterveyskysely toteutuu joka toinen vuosi.	Kouluterveyskysely 2021: Ei ole päässyt koulukuraattorille yrityksestä huolimatta: 8–9 lk 13,5 %, lukio 1. ja 2. 12,3 %, ammatti 12,9 % Ei ole päässyt kouluterveydenhoitajalle yrittämisestä	Kouluterveyskysely 2023: Ei ole päässyt koulukuraattorille yrityksestä huolimatta: 8–9 lk 10 %, lukio 1. ja 2. 12,3 %, ammatti 10 % Ei ole päässyt kouluterveydenhoitajalle yrittämisestä huolimatta:	Palveluja riittämättömästi saaneiden osuus ei nouse.	Kouluterveyskysely 2025: Ei ole päässyt koulukuraattorille yrityksestä huolimatta: 8–9 lk 8 %, lukio 1. ja 2. 9 %, ammatti 8 % Ei ole päässyt kouluterveydenhoitajalle yrittämisestä huolimatta:	Kouluterveyskysely 2025: Ei ole päässyt koulukuraattorille yrityksestä huolimatta: 8–9 lk 8 %, lukio 1. ja 2. 9 %, ammatti 8 % Ei ole päässyt kouluterveydenhoitajalle yrittämisestä huolimatta: 8–9 lk 3 %, lukio 1. ja 2. 3 %, ammatti 3 %

TA2024 MITTARISTO

Strategian tavoite	Asiakassegmentti	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
				huolimatta: 8–9 lk 5 %, lukio 1. ja 2. 4,6 %, ammatti 6 % Ei ole päässyt koulupsykologille yrittämisestä huolimatta: 8–9 lk 15,8 %, lukio 1. ja 2. 18,3 %, ammatti 20,6 %	8–9 lk 5 %, lukio 1. ja 2. 4 %, ammatti 4 % Ei ole päässyt koulupsykologille yrittämisestä huolimatta: 8–9 lk 15 %, lukio 1. ja 2. 16 %, ammatti 18 %		8–9 lk 3 %, lukio 1. ja 2. 3 %, ammatti 3 % Ei ole päässyt koulupsykologille yrittämisestä huolimatta: 8–9 lk 10 %, lukio 1. ja 2. 12 %, ammatti 12 %	% Ei ole päässyt koulupsykologille yrittämisestä huolimatta: 8–9 lk 10 %, lukio 1. ja 2. 12 %, ammatti 12 %
Keskisuomalaisten hyvinvointi- ja terveyserot kaventuvat; Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat	Lapset, nuoret ja perheet	Palveluja on saatavilla riittävästi (palveluja riittämättömästi saaneiden osuus)	Kouluterveydenhuollon laajojen terveystarkastusten toteutumis-% suhteessa oppilasmäärään/luku vuosi	95 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Keskisuomalaisten hyvinvointi- ja terveyserot kaventuvat; Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat	Lapset, nuoret, perheet	Palveluja on saatavilla riittävästi	1. Perhetyön käynnistyminen (pv/vkot) 2. Perhesosiaalityön asiakasmäärä/työntekijä	1. a) varhainen perhetyö 1 vko, b) erityisen tuen perhetyö 5 vkoa ja c) tehostettu perhetyö 30 vrk 2. 50 asiakasta/työntekijä	1. Perhetyön tavoite: a) varhainen perhetyö 1 vko, b) erityisen tuen perhetyö 3 vkoa ja c) tehostettu perhetyö 2 vkoa 2. 45 asiakasta/työntekijä	1. Perhetyön tavoite: a) varhainen perhetyö 1 vko, b) erityisen tuen perhetyö 2 vkoa ja c) tehostettu perhetyö 2 vkoa 2. 42 asiakasta/työntekijä	1. Perhetyön tavoite: a) varhainen perhetyö 1 vko, b) erityisen tuen perhetyö 1,7 vkoa ja c) tehostettu perhetyö 2 vkoa 2. 40 asiakasta/työntekijä	1. Perhetyön tavoite: a) varhainen perhetyö 1 vko, b) erityisen tuen perhetyö 1,5 vkoa, ja c) tehostettu perhetyö 1,5 vko. 2. 40 asiakasta/työntekijä tai sen hetkisen

TA2024 MITTARISTO

Strategian tavoite	Asiakassegmenntti	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
								lainsäädännön mukaan
Keskisuomalaisten hyvinvointi- ja terveyserot kaventuvat.	Lapset, nuoret, perheet	Kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten määrä vähenee	Sotkanet: kodin ulkopuolelle sijoitetut 0–17-vuotiaat (% vastaavan ikäisestä väestöstä, tytöt ja pojat yhteensä)	2021: K-S HVA 1,8 %; koko maa 1,6 %	Kodin ulkopuolelle sijoitettujen osuus ei kasva	Kodin ulkopuolelle sijoitettujen osuus ei kasva	Kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten määrä: K-S HVA 1,6 %.	Kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten määrä: K-S HVA 1,5 %.
Keskisuomalaisten hyvinvointi- ja terveyserot kaventuvat.	Työikäiset	Työikäisen väestön työkyky paranee	<p>Terveysportti: työkykyindeksi (ei käytössä laajasti Keski-Suomessa)</p> <p>Terve Suomi: jaksaminen työskennellä vanhuuseläkeikään saakka sekä arvio omasta työkyvystä</p>	<p>Terveysportti: ei HVA-tasoista lähtötietoa</p> <p>Fin Sote 2020: Työkykyensä heikentyneeksi arvioi 29 %, 25 % arvioi, ettei jaksata työskennellä vanhuuseläkeikään saakka (Terve Suomi 2022) 21 % arvioi itsensä täysin työkyvyttömiksi (Terve Suomi 2022)</p>	Terveysportin työkykyindeksi otetaan HVA-tasoiseen käyttöön	työkykyindeksi on käytössä	työkykyindeksi on käytössä	Työkykyindeksi on käytössä hyvinvointialueella arvioitaessa työkykyä sekä kuntoutustarvetta. Indeksillä on johtamisen apuväline työntekijäryhmien työkyvyn seurannassa ja ylläpitämisessä.
Palveluiden yhdenvertaisuus	Työikäiset	Palveluja on saatavilla	Finsote (2021 saakka): yli 18-	FinSote 2020: Sosiaalityön	Kokemus palveluiden	Kokemus palveluiden	Kokemus palveluiden	Kokemus palveluiden

TA2024 MITTARISTO

Strategian tavoite	Asiakassegmentti	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
suus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat.		riittävästi (palveluja riittävästi saaneiden osuus)	vuotiaat riittävästi lääkärin, hoitajan, hmsl, sosiaalipalveluita saaneita? Terve Suomi (2022 lähtien): 18–64-vuotiaat, oletko mielestäsi saanut riittävästi terveyspalveluita (lääkäri, hoitaja, hmsl, suuhygienisti) 12 viime kuukauden aikana? Terve Suomi 2022: perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon hoitoon pääsy	palveluita riittävästi sai 48 %, 68 % koki terveyspalveluiden saatavuuden hyväksi, 24 % koki saaneensa riittävästi hammaslääkäripalvelua, 17 % riittävästi lääkäripalvelua ja 11 % hoitajan	saatavuudesta pysyy samalla tasolla tai paranee	saatavuudesta pysyy samalla tasolla tai paranee	saatavuudesta pysyy samalla tasolla tai paranee	saatavuudesta paranee lähtötasosta v. 2020
Keskisuomalaisten hyvinvointi- ja terveyserot kaventuvat.	Työikäiset	Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vaikutus työkykyyn vähenee	Sotkanet: mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 25–64-vuotiaat % vastaavan ikäisestä väestöstä (aggregaatti tai sukupuolittain jaettu; indikaattori 3218) Mielenterveysperusteisesti	2021: K-S HVA miehet 3,6 %, naiset 3,9 %; koko maa miehet 3,3 %, naiset 3,4 % MT-perusteisesti vuonna 2022 Keski-Suomessa 36,4 (koko maa 30,4) 25–64-v / 1000 vastaavan	Sukupuolittain tilanne pysyy ennallaan tai paranee	Sukupuolittain tilanne pysyy ennallaan tai paranee	Sukupuolittain tilanne pysyy ennallaan tai paranee	Sukupuolittain tilanne paranee lähtötasoon verrattuna

TA2024 MITTARISTO

Strategian tavoite	Asiakassegmenntti	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
			sairauspäivärahaa saaneet	ikäistä. Sama % 18-24-vuotiaa				
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paraneva	Ikäihmiset	Ikääntyvien kotona asumisen edellytyksiä parannetaan	Sotkanet: kotona asuvien yli 75-vuotiaiden määrä	2021: K-S HVA miehet 93,8 % naiset 90,5 % koko maa miehet 94,6 % naiset 91,2 % 2022 K-S HVA 92,6 %	Kotona asuvien määrä pysyy ennallaan tai nousee	Kotona asuvien määrä pysyy ennallaan tai nousee	Kotona asuvien määrä pysyy ennallaan tai nousee	Tavoite 94-95 %
Keskisuomalaisten kokemus omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja turvallisuudestaan vahvistuu	Ikäihmiset	Ikäihmisten koettu yksinäisyys vähenee	Sotkanet: itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus (%), 65 vuotta täyttäneet (aggregaatti tai sukupuolittain jaettu; indikaattori 4286)	2020: K-S HVA miehet 8,8 % naiset 7,9 % yhteensä 8,3 % koko maa miehet 7,7 % naiset 10,5 % yhteensä 9,3 % 2022 K-S HVA yksinäisiä yli 75-vuotiaita 11,1 %	Tilanne pysyy ennallaan tai paranee	Tilanne pysyy ennallaan tai paranee	Tilanne pysyy ennallaan tai paranee	Ikäihmisten kokemus hyvinvoinnista, terveydestä ja turvallisuudesta on maan kärkeä
Keskisuomalaisten kokemus omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja turvallisuudestaan vahvistuu	Ikäihmiset	Palveluiden piirissä olevien toimintakyky paranee	RAI: Kotihoidon ja palveluasumisen asiakkaiden palvelutarpeen muutos (yhdessä tai erikseen)	Kotihoito: 80 % palvelutarve on säilynyt tai vähentynyt Palveluasuminen: 87 % palvelutarve on säilynyt tai vähentynyt	Niiden osuus, joiden palvelutarve on säilynyt tai on vähentynyt, pysyy ennallaan	Niiden osuus, joiden palvelutarve on säilynyt tai on vähentynyt, pysyy ennallaan	Niiden osuus, joiden palvelutarve on säilynyt tai on vähentynyt, pysyy ennallaan	Ennaltaehkäisevisä palveluissa on onnistuttu K-S HVA
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja	Ikäihmiset	Palveluja on saatavilla riittävästi	Finsote (2021 saakka): yli 65-vuotiaat	FinSote 2020: Sosiaalityön palveluita	Kokemus palveluiden saatavuudesta	Kokemus palveluiden saatavuudesta	Kokemus palveluiden saatavuudesta	Kokemus palveluiden saatavuudesta

TA2024 MITTARISTO

Strategian tavoite	Asiakassegmenntti	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
saavutettavuus paraneva		(palveluja riittävästi saaneiden osuus)	<p>riittävästi lääkärin, hoitajan, hammaslääkärin, sosiaalipalveluita saaneita</p> <p>Terve Suomi (2022 lähtien): yli 65-vuotiaat, oletko mielestäsi saanut riittävästi terveyspalveluita (lääkäri, hoitaja, hammaslääkärin, suuhygienisti) 12 viime kuukauden aikana?</p> <p>Terve Suomi: oletko mielestäsi saanut riittävästi sosiaalipalveluita 12 viime kuukauden aikana (4 eri vaihtoehtoa palvelusta)</p>	<p>riittävästi sai 48 % (tässä ei eritelty ikäryhmiä), 56 % koki terveyspalveluiden saatavuuden hyväksi, 15 % koki saaneensa riittävästi hammaslääkäripalvelua, 20 % riittävästi lääkäripalvelua ja 12 % hoitajan</p> <p>Teve Suomi 2022: Hammaslääkärin palveluita riittävästi saaneita K-S HVA 25,2 %, sosiaalityön palveluita riittävästi saaneita 43,2 %</p>	pysyy samalla tasolla tai paranee	pysyy samalla tasolla tai paranee	pysyy samalla tasolla tai paranee	pysyy samalla tasolla tai paranee
Keskisuomalaisten hyvinvointi- ja terveyserot kaventuvat.	Kaikki	Menetettyjen elinvuosien määrä vähenee	Sotkanet: PYLL (0–80-vuotiaat)	<p>2021: K-S HVA 5538 koko maa 5685</p> <p>2022: K-S HVA 5823, koko maa 5745</p>	Menetettyjen elinvuosien määrä pysyy vuoden 2021 tasolla	Menetettyjen elinvuosien määrä laskee	Menetettyjen elinvuosien määrä alle 5200	Menetettyjen elinvuosien määrä alle 5000
Keskisuomalaisten	Kaikki	Sairastavuus vähenee ja	Kansallinen terveysindeksi	Ikävakioitu sairastavuusind	Ei ehdi muuttua vuodessa	102	101	Suomen keskiarvo (100)

TA2024 MITTARISTO

Strategian tavoite	Asiakassegmenntti	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
hyvinvointi- ja terveyserot kaventuvat.		alueelliset erot HVA:n sisällä pienenevät		eksi 2021 K-S HVA 103,5				
Keskisuomalaisten kokemus omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja turvallisuudestaan vahvistuu	Kaikki	Keski-suomalaiset ovat tyytyväisiä elämänlaatuunsa	Terve Suomi: Elämänlaadun (EuroHIS-8) hyväksi tuntevien osuus.	Terve Suomi 2022: elämänlaatuunsa hyväksi tuntevien osuus: koko Suomi 54 %; Keski-Suomi 52 %	Lähtötaso Terve Suomi kysely 2023 (5 portainen asteikko) uusi skaala			Elämänlaatuunsa hyväksi kokee 58 %, erittäin hyväksi 5 %
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat.	Kaikki	Tarvevakioitu alueen asukkaiden sote-palvelujen tarve vähenee (80 % yleiskatteisesta HVA:n rahoituksesta sidottu tarvevakiointiin)	THL: sote-palvelutarvekerroin pienenee	2020: 1,05 (kokonaistarvekerroin; koko maa 1)	Kerroin pysyy ennallaan tai laskee	Kerroin pysyy ennallaan tai laskee	Kerroin pysyy ennallaan tai laskee	1
Keskisuomalaisten alaisten kokemus omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja turvallisuudestaan vahvistuu	Kaikki	Pelastustoimen palvelut parantavat asukkaiden, yritysten ja Keski-Suomessa vierailevien kokemusta turvallisuudesta maakunnasta	Kysely palveluiden saatavuudesta ja laadusta	Ei HVA-tasoista lähtötietoa	Ensimmäinen kysely laaditaan vuoden 2023 aikana.			Keski-Suomessa kokemukset pelastustoimen palveluista ovat parantuneet merkittävästi ensimmäiseen toteutettuun kyselyyn verrattuna

TA2024 MITTARISTO

Strategian tavoite	Asiakassegme ntti	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
Keskisuomala isten kokemus omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja turvallisuudesta vahvistuu	Kaikki	Asukkaiden kokemus terveydestä, hyvinvoinnista ja turvallisuudesta	Terve Suomi: Kuinka turvalliseksi tunnet olosi päivittäisessä elämässäsi (5-portainen asteikko), elämänlaatu (5-portainen asteikko), arvio omasta terveydestä. Koettu terveys (keskitasoinen tai heikko) Kouluterveyskysely kahden vuoden välein.	Terve Suomi 2022: päivittäisen elämänsä erittäin tai hyvin turvalliseksi kokee 68,6 % (koko maa 67 %). Terveytensä keskitasoiseksi tai heikoksi kokee 38 % (koko maa 37 %). Nuorista 23 % kokee terveytensä keskinkertaiseksi tai huonoksi (koko maa 26 %)	Terve Suomi: ei dataa Kouluterveyskyselyn uusi data 9/2023. Tavoite, että nuorten koettu terveys ja hyvinvointi ei ole huonontunut.	Koettu terveys ja turvallisuus vahvistunut. Kouluterveyskysely ei dataa.		Kokemus hyvinvoinnista, terveydestä ja turvallisuudesta on maan kärkeä
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat.	Kaikki	Asukkaiden kokemus osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista vahvistuu	Terve Suomi: Heikko osallisuuden kokemus. Osallistuminen omaa hoitoa koskevaan päätöksentekoon	Terve Suomi 2022: Erittäin heikko osallisuuden kokemus 10 % 69 % sai osallistua omaa hoitoa koskevaan päätöksentekoon (2022)	Terve Suomi ei dataa	Heikko osallisuuden kokemus 8 %		Yli 70 % osallistui oman hoidon päätöksentekoon
Keskisuomala isten kokemus omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja turvallisuudesta vahvistuu	Henkilöstö	Henkilöstön työhyvinvoinnin paraneminen ja pysyvyyden parantaminen	Henkilöstön kokemus työhyvinvoinnista	Sairaanhoitopiirin ja seututerveyskeskuksen data	Hyvinvointialueen työhyvinvointimitariston perustaminen			Kokemus työhyvinvoinnista paranee ja sitoutuminen vahvistuu

TA2024 MITTARISTO

Strategian tavoite	Asiakassegmenntti	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
taan vahvistuu. Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat.								
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat.	Kaikki (sosiaali- ja terveydenhuollon sairaalapalvelun asiakkaat)	Sosiaali- ja terveyspalveluiden hoito- ja palveluketju on sujuva ja tarkoituksenmukainen	Hoitotakuun toteutuminen: Hoidon tarpeen arvio. Odottaa > 90 vrk (%)	23,4 %	< 15 % ylitykset			0 % ylitykset
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat.	Kaikki (sosiaali- ja terveydenhuollon sairaalapalvelun asiakkaat)	Sosiaali- ja terveyspalveluiden hoito- ja palveluketju on sujuva ja tarkoituksenmukainen	Hoitotakuun toteutuminen: hoitoa odottaa > 180 vrk (%)	10,7 %	< 5 % ylitykset			0 % ylitykset

TA2024 MITTARISTO

Toimialataso, pelastustoimi ja ensihoito

Straategian tavoite	Toimialan tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025 (valtuustokausi)	Tavoitetaso 2030
Keskisuomalaisten kokemus omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja turvallisuudesta vahvistuu; Keskisuomalaisten kokemus omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja turvallisuudesta vahvistuu	Hyvinvointialueen pelastustoimi on organisoitu siten, että pelastustoimen palvelutaso alueellisesti on turvattu yhdenvertaisesti ja laadukkaasti	Riskeiltään samankaltaisilla alueilla ja väestöryhmillä on hyvinvointialueella samantasoiset ja yhdenmukaiset palvelut.	Nykyinen paloasemaverkosto ja henkilöstö. 45 paloasemaa ja 405 päätoimista työntekijää. Sopimushenkilöstön määrä 832 henkilöä.	Nykyinen paloasemaverkosto ja henkilöstö säilyy vähintään nykytasolla. Suunnitellut toimitiloja koskevat muutokset saadaan käynnistettyä (Saarijärven ja Kannonkosken uudet paloasemat, Jämsän paloaseman peruskorjaus ja laajennus).	Uuden palvelutasopäätöksen kehittämissuunnitelman mukaiset toimenpiteet on suoritettu. Kiinteistöt ovat terveysturvallisessa kunnossa.		Alueellinen palvelutaso säilyy paloasemakiinteistöjen tilamuutokset saadaan käynnistettyä suunnitelman mukaan (2023) Kehittämistoimenpiteet on suoritettu (2030)
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuu.	Onnettomuukseen ehkäisy on järjestetty riskiperusteisesti, yhdenmukaisesti ja vaikuttavasti	Onnettomuuksien vähentäminen ja onnettomuuksien seurannaisvaikutusten pienentäminen. Palokuolemien vähentäminen.	Tehtävämäärä vuonna 2022 4543 pelastustoimen tehtävää. Omaisuusvahingot 7,6 miljoonaa	Palokuolemien määrä 0. Omaisuusvahingot pienenevät lähtötasosta. Alkuserästä on yritetty lähtötasoa useammin.	Palokuolemien määrä 0. Omaisuusvahingot puolittuvat lähtötasosta. Alkuserästä on yritetty 50 %:ssa rakennuspalovahingot/rakennuspalovahingot vähenemässä.		Omaisuusvahinkojen euromääräinen aleneminen. Laskennallinen omaisuusvahinkojen säästäminen %? Pelastetut omaisuusarvot?

TA2024 MITTARISTO

Straategian tavoite	Toimialan tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025 (valtuustokausi)	Tavoitetaso 2030
			euroa. Palokuolemia 2. Alkusammutusta yritettiin 30 %:ssa rakennuspalovälikäytännössä.				Alkusammutuksen käyttö % rakennuspalloissa (ennaltaehkäisevän työn vaikutus)
Keskisuomalaisen kokemukseen omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja turvallisuudesta vahvistuu	Pelastustoimela on välitön kyky toimia suunnitellusti kaikissa turvallisuustilanteissa, ja se säilyy turvallisuuden lähipalveluna	Toimintakykyisen henkilöstön lukumäärä. Ajoneuvokaluston maksimi käyttöikä ja keski-ikä.	Raskaiden ajoneuvojen maksimi-ikä 38 vuotta ja keski-ikä 17 vuotta, miehistö- ja henkilöautojen maksimi-ikä 34 vuotta ja keski-ikä 16 vuotta. Päätoimisesta henkilöstöstä 80 % täyttää toimintakykyvaatimukset.	Päätoimisesta henkilöstöstä 100 % täyttää tehtävän edellyttämän toimintakykyvaatimukseen. Sopimushenkilöstön osalta toimintakykyisten määrä pysyy nykytasolla. Raskaiden ajoneuvojen keski-ikä 16,5 vuotta ja miehistö- ja henkilöautojen keski-ikä 15,5 vuotta.	Päätoimisesta henkilöstöstä 100 % täyttää tehtävän edellyttämän toimintakykyvaatimukseen. Sopimushenkilöstöllä on paloasemaluokituksen mukainen toimintakyky. Raskaan kaluston maksimi-ikä 25 vuotta ja keski-ikä 12,5 vuotta. Miehistö- ja henkilöautoissa maksimi-ikä 15 vuotta ja keski-ikä 9,5 vuotta.		Päätoiminen henkilöstö, tavoite 100% toimintakyky Sopimushenkilöstöllä on paloasemaluokituksen edellyttämä toimintakyky (2030). Toimintakykyisen henkilöstön pitäminen nykytasolla
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuu.	Pelastustoimen päätoimisen ja sopimushenkilöstön resurssien riittävyys, osaaminen ja hyvinvointi on varmistettu	Henkilöstökyselyt. Täyttämättömien virkojen / toimien määrä. Kelpoisuuksien ylläpitävien harjoitteiden lukumäärä päätoimisen henkilöstön osalta (%)	Täyttämättömiä virkoja: 11 palomiehen virkaa, 2 palomestarin virkaa. Kelpoisuuksien ylläpitävät harjoitukset toteutettu päätoimisen henkilöstön	Kaikki avoimet virat on täytetty. Kelpoisuuksien ylläpitävät harjoitukset päätoimisen henkilöstön osalta on suoritettu 100 %. Henkilöstökyselyn sisältö määritellään vuoden 2023 aikana.	Kaikki avoimet virat on täytetty. Kelpoisuuksien ylläpitävät harjoitukset päätoimisen henkilöstön osalta on suoritettu 100 %. Henkilöstökyselyn tulokset osoittavat työhyvinvoinnin parantuneen aiemmasta tarkastelusta.		Virat täytetty 100% ylläpitävien harjoitteiden suoritteet 100%

TA2024 MITTARISTO

Straategian tavoite	Toimialan tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025 (valtuustokausi)	Tavoitetaso 2030
			osalta 84 %:lla. Henkilöstökyselytä ei ole tällä hetkellä olemassa vertailukelpoista lähtötasoa.				

Pelastustoimen riskienhallinta

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2026	Tavoitetaso 2030
Keskisuomalaisen kokemusten omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja turvallisuudestaan vahvistuu.	Valvontasuunnitelman tavoitteiden toteutuminen	Palotarkastusten lukumäärä ja toteuma (%)	A1-A6 luokan kohteita tarkastettu 1 222 kpl ja toteuma 94 % vuonna 2022.	A1-A6 kohteista on tarkastettu valvontasuunnitelman mukaisesti 100 %. Tarkastettavien A1-A6 kohteiden lukumäärä 1 246 kpl.	A1-A6 kohteista on tarkastettu valvontasuunnitelman mukaisesti 100 %.		A1-A6 kohteista on tarkastettu valvontasuunnitelman mukaisesti 100 %
Keskisuomalaisen kokemusten omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja turvallisuudestaan vahvistuu.	Turvallisuusviestinnän toimintasuunnitelman toteutuminen	Turvallisuusviestinnän toteuma (%/asukasluku)	6 % vuonna 2022.	Turvallisuusviestinnällä on tavoitettu 20 % Keski-Suomen väkiluvusta.	Turvallisuusviestinnällä on tavoitettu 20 % Keski-Suomen väkiluvusta.		Turvallisuusviestinnällä on tavoitettu 20 % Keski-Suomen väkiluvusta.

TA2024 MITTARISTO

Pelastustoiminta

Strategian tavoite	Palvelualueen tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
	I riskiluokan riskiruudussa pelastuslaitoksen ensimmäisen yksikön tulee tavoittaa riskiruudut 6 minuutin kuluessa ja tehokkaan pelastustoiminnan alkaa 11 minuutissa. Pelastusjoukkueen tulee olla paikalla 20 minuutissa.	<p>Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat.</p> <p>Ensimmäisen yksikön osalta täyttymisprosentti % ja ajan mediaani min.</p> <p>Tehokkaan pelastustoiminnan osalta täyttymisprosentti % ja ajan mediaani min.</p>	<p>Vuosi 2022. Ensimmäisen yksikön täyttymisprosentti 46 % ja ajan mediaani 6:12 minuuttia. Tehokkaan pelastustoiminnan osalta täyttymisprosentti 58 % ja ajan mediaani 10:37 minuuttia.</p>	I riskiluokan riskiruudut tavoitetaan vaaditussa ajassa 50 %:ssa kiireellisistä pelastustehtävistä	I riskiluokan riskiruudut tavoitetaan vaaditussa ajassa 50 %:ssa kiireellisistä pelastustehtävistä. I riskiluokan riskiruutujen osalta päästään toimintavalmiuden suunnitteluohjeen mukaiseen tavoitteeseen.	Tavoitetaso 2030 toiminnallisuusvajeen mukainen minimi saavutettu
	II riskiluokan riskiruudussa pelastuslaitoksen ensimmäisen yksikön tulee tavoittaa riskiruudut 10 minuutin kuluessa ja tehokkaan pelastustoiminnan alkaa 14	<p>Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat.</p> <p>Ensimmäisen yksikön osalta täyttymisprosentti % ja ajan mediaani min.</p>	<p>Vuosi 2022. Ensimmäisen yksikön täyttymisprosentti 75 % ja ajan mediaani 7:32 minuuttia. Tehokkaan pelastustoiminnan osalta täyttymisprosentti 78 % ja ajan mediaani 11:24 minuuttia.</p>	II riskiluokan riskiruudut tavoitetaan vaaditussa ajassa 50 %:ssa kiireellisistä pelastustehtävistä		II riskiluokan riskiruudut tavoitetaan vaaditussa ajassa 60 %:ssa kiireellisistä pelastustehtävistä

TA2024 MITTARISTO

Strategian tavoite	Palvelualueen tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
	minuutissa. Pelastusjoukkueen tulee olla paikalla 30 minuutissa.	Tehokkaan pelastustoiminnan osalta täyttymisprosentti % ja ajan mediaani min.				
	III riskiluokan riskiruudussa pelastuslaitoksen ensimmäisen yksikön tulee tavoittaa riskiruudut 20 minuutin kuluessa ja tehokkaan pelastustoiminnan alkaa 22 minuutissa. Pelastusjoukkueen tulee olla paikalla 30 minuutissa.	<p>Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat.</p> <p>Ensimmäisen yksikön osalta täyttymisprosentti % ja ajan mediaani min.</p> <p>Tehokkaan pelastustoiminnan osalta täyttymisprosentti % ja ajan mediaani min.</p>	<p>Vuosi 2022. Ensimmäisen yksikön täyttymisprosentti 96 % ja ajan mediaani 9:40 minuuttia. Tehokkaan pelastustoiminnan osalta täyttymisprosentti 99 % ja ajan mediaani 12:30 minuuttia.</p>	III riskiluokan riskiruudut tavoitetaan vaaditussa ajassa 50 %:ssa kiireellisistä pelastustehtävistä		III riskiluokan riskiruudut tavoitetaan vaaditussa ajassa 75 %:ssa kiireellisistä pelastustehtävistä
	IV riskiluokan asutetuilla alueilla tehokas pelastustoiminta voi alkaa pidemmän ajan kuluessa kuin I - III-riskiluokissa. Jos pelastustoimintaa ei kyetä aloittamaan alle 40 minuutissa, on kyseisillä alueilla kiinnitettävä erityistä huomiota	<p>Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat.</p> <p>Ensimmäisen yksikön osalta täyttymisprosentti % ja ajan mediaani min.</p> <p>Tehokkaan pelastustoiminnan osalta</p>	<p>Vuosi 2022. Ensimmäisen yksikön täyttymisprosentti 100 % ja ajan mediaani 15:30 minuuttia. Tehokkaan pelastustoiminnan osalta täyttymisprosentti 96 % ja ajan mediaani 18:54 minuuttia.</p>	IV riskiluokan riskiruudut tavoitetaan vaaditussa ajassa 50 %:ssa kiireellisistä pelastustehtävistä		IV riskiluokan riskiruudut tavoitetaan vaaditussa ajassa 75 %:ssa kiireellisistä pelastustehtävistä

TA2024 MITTARISTO

Strategian tavoite	Palvelualueen tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
	ihmisten omatoimiseen varautumiseen	täyttymisprosentti % ja ajan mediaani min.				

Konsernipalvelut

Strateginen johtaminen ja järjestäminen (vastuualue)

Strategian tavoite	Tavoite (vastuualue)	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2030
Strategian kaikki tavoitteet	Strategia ja strategian toimeenpano – ohjelma ohjaa HVA työtä ja kehittämistä	Strategian mittaristo	ei	Strategia laadittu ja toimeenpano aloitettu	Toimeenpano-ohjelma valmis ja ohjelmien seurantamalli valmis	Valtuustokauden eteneminen pystytään osoittamaan	Strategiakauden tavoitteisiin on päästy
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat	Tietojohtamisen tietopohjan kehittäminen	Tiedon koettu laatu	1,84 (asteikko 1–5)	3,5	3,8	4,0	4,5
Keskisuomalaisten kokemus omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja turvallisuudestaan vahvistuu.	Varaudutaan häiriöihin hyvinvointialueen toiminnoissa	Nopea toipuminen häiriöistä	Ei tiedossa, kuntakohtaisia järjestelyjä	Suunnitelmat vastaavat kansallisen ja alueellisen riskiarvion 2023 tunnistettuja riskejä	Suunnitelmat kattavat varautumisen erilaisiin häiriöihin sekä normaalioloissa(riskienhallinta) että poikkeusoloissa(valmiussuunnitelu)	Hyvinvointialueella on tunnistettavissa riskienhallinnan, sekä varautumisen käytäntöjen toimintakulttuuri	Hyvinvointialueella on tunnistettavissa riskienhallinnan, sekä varautumisen käytäntöjen toimintakulttuuri

TA2024 MITTARISTO

Strategian tavoite	Tavoite (vastuualue)	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2030
Keskisuomalaisten kokemus omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja turvallisuudestaan vahvistuu.	Yhteisen tietopohjan muodostaminen	Hyvinvointikertomuksen minimitietosisältö täydennettynä omalla lisämittareilla	Ei tiedossa	Hyvinvointikertomuksen mittaristo ohjaa hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden ohjelman painopisteiden valintaa	Kaikilla on yhteinen mittaristo ja tavoitteet hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden mittaamiseen ja arviointiin.	Laajalla hyvinvointikertomuksella pystytään osoittamaan muutosta keskisuomalaisten terveydessä, hyvinvoinnissa ja turvallisuudessa.	Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen ohjelmantoinenpitiellä on pystytty osaltaan vaikuttamaan koettuun hyvinvointiin.

Riskienhallinta (palvelualue)

Strategian tavoite	Tavoite (vastuualue)	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
Keskisuomalaisten kokemus omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja turvallisuudestaan vahvistuu.	Luodaan hyvinvointialueen turvallisuus- ja riskienhallinnan vuosikello, joka luo yhtenäistä riskienhallintakulttuuria	Vuosikello valmis, tuottaa tavoiteltua lisäarvoa.	Ei	Vuosikello valmis	Vuosikello sisältää laajemmin ohjeita, materiaalia sekä raportointikäytäntöjä	Vuosikello toimii turvallisuus- ja riskienhallintatoimenpiteiden ohjaajana, luo ja ylläpitää organisaation riskienhallintakulttuuria	Vuosikello toimii turvallisuus- ja riskienhallintatoimenpiteiden ohjaajana, luo ja ylläpitää organisaation riskienhallintakulttuuria
Keskisuomalaisten kokemus omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja turvallisuudestaan vahvistuu.	Varaudutaan häiriöihin palvelutuotannossa	Nopea toipuminen häiriöistä	Ei tiedossa, kuntakohtaisia järjestelyjä	Suunnitelmat vastaavat kansallisen ja alueellisen riskiarvion 2023 tunnistettuja riskejä			
Keskisuomalaisten kokemus omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja turvallisuudestaan vahvistuu.	Muodostetaan tilanneymmärrys palvelujen tilasta 24/7	Jokaiseen toimipisteeseen POC ja keskitetty tilannekusratkaisu - kaksisuuntainen	Ei tiedossa kuin osittain (ensihoidon, pelastustoimi, Jyväskylän kaupungin turvapuhelinpalvelut,	HVA saa viiveittä kaikista toimipisteistä tilannetiedon 24/7, kykenee ymmärtämään nykytilanteen ja arvioimaan tulevia kehityskulkuja	HVA saa viiveittä kaikista toimipisteistä tilannetiedon 24/7, kykenee ymmärtämään nykytilanteen ja arvioimaan tulevia kehityskulkuja	Hyvinvointialueelle on rakennettu tilannekeskus –malli, joka ohjaa, välittää palvelukutsuja ja kriittistä tietoa eri viranomaistahojen kesken. Tike toimii johtokeskuksena poikkeusoloissa.	Hyvinvointialueelle on rakennettu tilannekeskus –malli, joka ohjaa, välittää palvelukutsuja ja kriittistä tietoa eri viranomaistahojen kesken. Tike toimii johtokeskuksena poikkeusoloissa.

TA2024 MITTARISTO

		tiedonkulkua - tilanteen osien hahmottaminen - mahdollistaa nykytilanteen ymmärtämisen - kustannustehokkuus paranee ja häiriöistä toipuminen nopeutuu	sosiaali- ja kriisipäiväytyy, vuodeosastojen sairaansijat)				
Keskisuomalaisten kokemus omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja turvallisuudestaan vahvistuu.	Palveluiden lainmukaisuus saatavuus, jatkuvuus ja yhdenvertaisuus varmistetaan suunnitelmallisilla valvontakäynneillä	Suunnitelmallinen valvonta toteutuu joka toinen vuosi kaikkiin palveluyksiköihin.			Suunnitelmallista valvontaa 450 käyntiä/vuosi		

Tietojohtaminen (palvelualue)

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat	Tietojohtamisen osaamisen kehittäminen	Tyytyväisyys tietojohtamisen analyyttikkapalveluihin (1-5 ⁺)	3	3,2	3,5	4,5

TA2024 MITTARISTO

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat	Tietojohdamisen tietopohjan kehittäminen	Kirjaamisen laadun kehittäminen	Terveystuollossa diagnoosit on kirjattu vähintään 80 %:lla käynneistä, ostopalvelun kirjaaminen on samalla tasolla kuin oma tuotanto; sosiaaliuollossa käynnin syyt on kirjattu 80 %:lla käynneistä	Diagnoosit on kirjattu vähintään 90 %:lla käynneistä (oma ja ostopalvelu). Sosiaaliuollossa käynnin syiden kirjaaminen on huomioitu uuden asiakastietojärjestelmän käyttöönotossa. Käynnin syyt on kirjattu vähintään 80 %:lla käynneistä.	Diagnoosit on kirjattu vähintään 92 %:lla käynneistä (oma ja ostopalvelu). Käynnin syyt on kirjattu vähintään 85 %:lla käynneistä.	Diagnoosit ja käynnin syyt on kirjattu vähintään 95 %:lla käynneistä (oma ja ostopalvelu).
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat	Tietojohdamisen tietopohjan kehittäminen	Tiedon koettu laatu (1-5)	3,5	3,8	4,0	4,5

Strategia ja palveluiden järjestäminen (palvelualue)

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
Koko strategia (4 päätavoitetta) viitekehyksenä	Hyvinvointialueen strategian ja strategian toimeenpano-ohjelman edistäminen	Strategia laadittu ja toimeenpano-ohjelma sekä seuranta järjestelmä kaikille toimija- ja vastuualueille luotu	Ei	Strategia laadittu ja toimeenpano aloitettu	Strategian toimeenpano-ohjelma valmis ja seuranta suunniteltu	pystytään osoittamaan toimeenpano-ohjelman valtuustokaudella tapahtunut eteneminen	pystytään osoittamaan toimeenpano-ohjelman Strategiakaudella tapahtunut eteneminen

TA2024 MITTARISTO

Hyvinvointi ja kumppanuudet

	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030	Tavoitetaso 2030
Keskisuomalaisten kokemus omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja turvallisuudestaan vahvistuu/ Keskisuomalaisten hyvinvointi- ja terveyserot kaventuvat.	Liikunnallisen elämäntavan edistäminen	Move! Mittaukset indikaattori "% oppilaista, joiden fyysinen toimintakyky on mahdollisesti terveyttä ja hyvinvointia kuluttavalla tasolla". Terve Suomi % yli 20-vuotiaista, jotka saavuttavat terveystieteiden suositukset	Terveystieteiden suositusten mukaan liian vähän liikkuvia yli 20-vuotiaita 59,8 % (Terve Suomi 2022). Lähes 39 % 5. ja 8. luokkajoukoista ja 33 % työttömistä huonosti fyysinen toimintakyky (Move! 2022). Saavutettavissa oleva liikuntaneuvonta HVA-alueella nyt 62 % (oma data)	Elämäntapaohjauksen ja liikuntaneuvonnan tavoitteiden asettaminen yhteistyössä hyvinvointialueen, kuntien ja muiden toimijoiden kanssa.	Terve Suomi tutkimuksessa liian vähän liikkuvien osuus 57 %. Lasten Move! Tuloksessa huonokuntoisten lasten osuus laskee 2 % jokaisessa ikäryhmässä	Terve Suomi tiedonkeruu Move! huonokuntoiset laskee 2 %	Liikkumisen ja aktiivisen arjen lisääntyminen kaikissa ikäryhmissä.
Keskisuomalaisten kokemus omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja turvallisuudestaan vahvistuu	Yhdenmukaiset ja vaikuttavat hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen toimintakäytännöt. Mielen hyvinvoinnin, ravitsemusterveyden, arjen turvallisuuden, ehkäisevä päihdetyön ja väkivallan ehkäisyn painopisteet.	Määritelty hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen vastuutahot, yhteinen tietopohja ja seurannan ja arvioinnin työkalut. Laajan hyvinvointikertomuksen vähimmäistietosisältö ja ohjelmien täydentävät mittarit	Ei	Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen ohjelmakokonaisuus on valmis ja hyväksytty. Ohjelman tavoitteet ja painopisteet pohjautuvat väestön hyvinvoinnin tilannekuvaan.	Ohjelmat ovat toimeenpanossa ja niiden etenemistä seurataan ohjelmakokonaisuuksien mittareilla. Käytössä olevat mittarit vakiintuvat käyttöön.	Ohjelmakokonaisuus on arvioitu ja uudet toimenpidesuosituksien laadittu alkavan valtuustokauden pohjaksi. Laaja tilannekuva väestön hyvinvoinnista.	Tehtyjen toimenpiteiden avulla on saatu positiivista muutosta väestön koettuun terveyteen, turvallisuuteen ja hyvinvointiin (koettu terveys, turvallisuus ja hyvinvointi mittarit)
Keskisuomalaisten kokemus	Yhdenmukaiset ja vaikuttavat	Määritelty käytössä olevat osallisuuden	Ei	Osallisuuden olemassa olevien	Osallisuuden arvioinnin mittariston	Osallisuuden menetelmät ovat	Osallisuuden toimenpiteiden ja

TA2024 MITTARISTO

	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja turvallisuudestaan vahvistuu	osallisuuden edistämisen toimintakäytännöt koko hyvinvointialueen alueella	toimijat ja vastuutahot, menetelmät sekä seurannan ja arvioinnin työkalut. Terve Suomi -kyselytutkimuksen osallisuusindikaattori ja oma tiedonkeruu.		verkostojen ja menetelmien kartoittaminen. Osallisuusohjelman toimeenpano on käynnistynyt.	rakentaminen. Vaikuttamistoimielinten vaikuttamismahdollisuuksien arviointi kyselyin.	yhdenmukaisia ja kattavat koko maakunnan	menetelmien avulla on pystytty lisäämään asukkaiden osallisuuden kokemukseen. Vaikuttamistoimielimet kokevat vaikuttamismahdollisuudet hyväksi.
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat.	Yhdenmukaiset ja vaikuttavat kumppanuusprosessit.	Määriteltä ja tunnistettu keskeiset kumppanuudet, vastuutahot sekä seurannan ja arvioinnin työkalut.	Ei	Kumppanuuksien tunnistaminen ja yhteistyön käynnistyminen. Järjestöavustusten ja kumppanuussopimusten kriteerit uudistettu. Puitesopimuksen eri tasojen toteutuminen ja taso 4 kumppanuuksien määrittely.	Yhteinen tietopohjan rakentuminen. Tiedonkulun turvaaminen.	Kumppanuusprosessi on kuvattu ja arvioitu. Toimenpideehdotukset kumppanuuksista ja yhteistyöstä seuraavalle valtuustokaudelle.	Kumppanuudet tukevat hyvinvointialueen perustehtävää. Yhteistyö on sujuvaa ja jokainen tunnistaa prosessissa oman roolinsa.

Johtamisen tukipalvelut (vastuualue)

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus	Laadukkaat ja vaikuttavat ja sujuvat hallintopalvelut	Tyytyväisyyskysely asteikolla 1-10.	Ei tiedossa	Tyytyväisyyskysely rakennetaan ja toteutetaan syksyllä 2023	keskiarvo vähintään 7		Tyytyväisyys hallintopalveluihin on vähintään ka. 8.

TA2024 MITTARISTO

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
okkuus vahvistuvat.				Määritetään lähtötaso, palveluiden kehittämistä varten			
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat.	Hyvinvointialueen tunnettuus ja maine kasvavat	Mitataan vuosittain. Mittarina keväällä 2023 toteutettava Luottamus- ja maine -tutkimusmalli, joka antaa kokonaisvaltaisen käsityksen maineen rakenteesta ja sen aikaansaamasta sidosryhmien käyttäytymisestä eli organisaation toiminnan edellytyksistä. Tarkastelu sisältää tarkemman vertailun kahteen verrokkiorganisaatioon (Pohjois-Savon hyvinvointialue ja Päijät-Hämeen hyvinvointialue) sekä yleistä vertailutietoa alan organisaatioiden mainetilanteesta ja sen kehityksestä. Kohderyhmänä 15-65-vuotiaat valtakunnallisesti (ei Ahvenanmaa). Vastaajamäärätavoite 200.	Ei	Määritellään 2023			Verrokkeja parempi
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat.	Hyvinvointialueen työntekijät ovat tyytyväisiä ICT-tukipalveluihin	Loppukäyttäjätyytyväisyys, tukipyynnöt (määrä, tila, toimitusaika, tuen tavoitettavuus), häiriöt (määrä, tyyppi, luokittelu, reagointiaika, ratkaisuaika)	2022 muodostetaan nykytilan perustaso	Tyytyväisyys ei laske vuoden 2022 perustasaan nähden			Tyytyväisyys ja vuorovaikutus ICT palveluvasteeseen on tasapainossa

TA2024 MITTARISTO

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
	Hyvinvointialueen sisäisten talouden prosessien sujuvuus	Loppukäyttäjätyytyväisyys, tukipyynnöt (määrä, tila, toimitusaika, tuen tavoitettavuus), häiriöt (määrä, tyyppi, luokittelu, reagointiaika, ratkaisuaika)	Lähtötaso saadaan 1/2023 toteumasta	Laatupoikkeamat vähenevät vuoden aikana siirtymävaiheen / toiminnan aloituksen tasosta	Prosessikuvaukset valmistuvat. Prosessien laatupoikkeamien systemaattinen seuranta on käytössä ja prosessien poikkeamat vähenevät vuoden aikana seurannan aloitusvaiheen tasosta		Talouden prosessit ovat kehittyneet yhdessä palvelujen kanssa laaditun kehittämissuunnitelman mukaisesti ja vastaavat organisaation tarpeita.
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat.	Hyvinvointialueen sisäisten HR-prosessien sujuvuus	Hyvinvointialueen sisäisten HR-prosessien laatupoikkeamat	Lähtötaso saadaan 1/2023 toteumasta	Prosessien laatupoikkeamat vähenevät vuoden 2023 aikana siirtymän/toiminnan aloituksen tasosta			

Hallintopalvelut (palvelualue)

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat	Sujuvat hallintopalveluiden prosessit	Palveluprosessien yhtenäistämisen tila	Hyvinvointialuetta edeltävät, eri organisaatioiden erilaiset prosessit ja käytännöt	Yhtenäiset palveluprosessit on luotu			Sujuvat hallintopalveluiden prosessit muuttuvat vastaamaan tarpeiden mukaisesti
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat	Analogisen aineiston seulonta ja digitointi	Seulonta hyllymetreinä	Ei määritelty	500 hyllymetriä			4000 hyllymetriä vuoteen 20230 mennessä

TA2024 MITTARISTO

Talouspalvelut (Palvelualue)

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat	Talouden palvelujen ja palvelutuotannon työnjaon selkeyttäminen ja tehtävänkuvien täsmentäminen	Tehtävänkuvien yhtenäisyys	Tehtävänkuvat hyvinvointialueelle siirtymishetken mukaiset	Talouden palvelujen tehtävänkuvat tarkistettu			Talouden palvelut, prosessit ja tehtävänkuvat ovat selkeät ja ne ovat kehittyneet hyvinvointialueen palvelutuotannon ja organisaation tarpeita vastaavasti
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat	Talouden ulkoistettujen prosessien sujuvuus	Ulkoistettujen talouden prosessien laatupoikkeamat	Prosessien määrittely ei ole kaikilta osin selvä. Prosessien laatupoikkeamien systemaattinen seuranta ei ole vielä käynnissä.	Prosessikuvaukset valmistuvat. Prosessien laatupoikkeamien systemaattinen seuranta on käytössä ja prosessien poikkeamat vähenevät vuoden aikana seurannan aloitusvaiheen tasosta			Ulkoistetut palvelut, yhteistyö palveluntuottajan kanssa ja talouden prosessit ovat kehittyneet yhteisen kehittämissuunnitelman mukaisesti ja vastaavat hyvinvointialueen tavoitteita (laadun, kustannustehokkuuden ja palvelujen sisällön näkökulmasta).

HR-palvelut (täydentyy 15.9 henkilöstöohjelman myötä)

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
	HR-palvelujen ja palvelutuotannon työnjaon selkeyttäminen ja tehtävänkuvien täsmentäminen sekä Hyvaks toimintakulttuurin muodostaminen	HR-organisoitumisen ja tehtäväkuvauksien vaihe	Lähtötaso 1/2023 toteumasta	HR-palvelujen tehtävänkuvat päivitetty ja HR-prosessien muut roolit tarkistettu ja			

TA2024 MITTARISTO

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
				toimitaan roolien mukaisesti			
	Palkanmaksun virheettömyys, palkanmaksuprosessikonaisuuden oikeellisuus	Virheelliset palkkapussit / palkkapussit yhteensä palkka-ajossa	Lähtötaso 1/2023 toteumasta	Alle 1 %			
	Hyvinvointialueen sisäisten HR-prosessien sujuvuus	Hyvinvointialueen sisäisten HR-prosessien laatupoikkeamat	Lähtötaso 1/2023 toteumasta	Prosessien laatupoikkeamat vähenevät vuoden 2023 aikana siirtymän/toiminnan aloituksen tasosta			

Tietohallintopalvelut (palvelualue)

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat.	Tietohallintopalvelujen ja palvelutuotannon työnjaon selkeyttäminen ja tehtäväkuvien täsmentäminen	Tehtäväkuvien yhtenäisyys	Ei	Tietohallintopalvelujen tehtäväkuvat on tarkistettu	Tietohallintopalvelujen tehtäväkuvat ovat vähentyneet ja yhtenäistyneet		Tietohallintopalvelujen tiimeissä tehtäväkuvat ovat selkeät. Palvelutuotannon vuorovaikuttaminen ICT palvelujen kanssa on avointa, suoraviivaista ja rakentavaa

TA2024 MITTARISTO

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat.	Tunnusluvun suunnan (pienenee/kasvaa) kehityksen seuranta	ICT-toimintamenojen osuus hyvinvointialueen toimintamenoista	Ei	tunnusluvun suunnan (pienenee/kasvaa) kehityksen seuranta	ICT-kustannusten kasvu on yleisissä kustannuskehityksen rajoissa		ICT toimintamenot ovat luonteva osa hyvinvointialueen toimintamenoista
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat.	Digitalisaation vaikutus palveluiden kustannustehokkuuden tuottamiseen	Tietojärjestelmien yhtenäistäminen ja järjestelmäkirjon pienentäminen	Pääpotilastietojärjestelmät 3 kpl Sosiaalihuollon asiakastietojärjestelmät, 15 esiintymää Kotihoidon toiminnanohjaus 5 esiintymää, Sähköisen asiointin järjestelmät hyvin kirjavat	PTJ 3, kilpailutus käynnistynyt ATJ 2, kilpailutus valmis ja toteutusprojekti käynnissä KH toiminnanohjaus, esiselvitys valmis ja kilpailutus käynnistetty, Sähköisen asiointin etenemissuunnitelma määritelty osana tieto- ja digiohjelmia	Digitaalisten palvelujen käytön kasvu on jatkunut		Kaikkia perusjärjestelmiä on 1 kappale ja näiden väliset rajapinnat on hyvin määritelty. Digitalisaation kehitys on muodostanut tuottavuusloikkan keskeisissä toimintaprosessien osissa.
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat.	Etävastaanottona tai muuna sähköisenä asiointina toteutetut palvelutapahtumat	Palvelutapahtuman toteutustapa (kontaktilaji tms.)	Sähköinen asiointi on käytössä, ei merkittäviä tuotantoprosessien muutoksia	Sähköinen asiointi mahdollistaa merkittävien muutosten toteuttamisen asiakkaan palvelutapahtumien laadussa ja määrässä	10%		Sähköinen asiointi korvaa merkittävän osan palvelutapahtumien kasvaneesta resurssitarpeesta

Viestintäpalvelut (palvelualue)

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
Hyvinvoiva, osaava ja	Henkilöstöviestinnän sujuvuus	Henkilöstöviestinnän vuosittainen kysely, jolla	Ei	Määritellään 2023	Paranee vuodesta 2023	Paranee vuodesta 2024	Kasvava sujuvuus

TA2024 MITTARISTO

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
osallistuva henkilöstö		mitataan henkilöstöviestinnän sujuvuutta asteikolla 1-5. Ensimmäinen kysely toteutetaan syksyllä 2023. Kyselyssä mitataan henkilöstöviestinnän sujuvuutta, vuorovaikutteisuutta, avoimuutta, oikea-aikaisuutta, ymmärrettävyyttä, tiedon riittävyttä ja luotettavuutta. Kyselyn vastauksista muodostaan seurattava keskiarvo.					Erilliskysely TAI osaksi yleistä henkilöstön tyytyväisyyskyselyä
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat.	Toimivat verkkosivut	Jatkuva React & Share - palautekyselyjärjestelmä, löytyy jokaiselta verkkosivulta. Palautejärjestelmä kysyy, "Löysitkö etsimäsi tiedon tältä sivulta?" (kyllä, osittain, en). Kyllä-vastauksista saamme prosenttiosuuden ihmisistä, jotka ilmoittivat löytäneensä etsimänsä.	20% (ihmisiä, jotka vastaavat "kyllä")	25 %			45 %
	Toimivat verkkosivut	Verkkosivujen vuosittainen käyttäjien tyytyväisyyskysely, jossa mitataan sivuston selkeyttä, ymmärrettävyyttä ja löydettävyyttä.	Ei	Määritellään 2023			Erilliskysely. Mahdollisesti 2 mittaria.

TA2024 MITTARISTO

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
		Ensimmäinen kysely toteutetaan syksyllä 2023.					
	Some-kanavien tavoitavuus	Some-analytiikkaa mitataan neljä kertaa vuodessa seuraaviin indikaattorein: seuraajien määrä, julkaisujen näyttökertojen määrä, osallistumiset eli reaktiot (tykkäykset, kommentit ja jaot) sekä kommenttien sävy Aktiivisimmat ja kattavimmat tilit, 20 kpl - Hyvaks-päätilit, Sairaala Novan tilit, Keski-Suomen pelastuslaitoksen tilit	Ei	Pääkanavien seuraajat 10 800, julkaisujen kattavuus 858 000	Paranee vuodesta 2023	Paranee vuodesta 2024	Kasvava Saadaan tiedot. Määriteltävä mitä kanavia seurataan. Pääkanavien lukuja viety erilliseen Excel-tiedostoon.
	Saadun julkaisuuden sävy	Mediaseurannan perusteella tehtävä analyysi	Ei	Määritellään 2023			Parempi kuin verrokeilla

Tilapalvelut (palvelualue)

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannuste hokkuus vahvistuvat.	Luodaan Keski-Suomen hyvinvointialueen tilahallinnon malli	Tilahallinnon mallin valmius	Ei tiedossa	Tilahallinnon malli valmis ja joustava			Toimiva tilahallinnon malli, organisaatio malli joka palvelee hyvinvointialuetta

TA2024 MITTARISTO

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat.	Laaditaan Keski-Suomen hyvinvointialueen tilaverkkosuunnitelma	Kiinteistöjen vajaakäyttöaste Kiinteistöjen teknisen ja toiminnallisen käytettävyyden arviointi Kysely kiinteistöjen käyttäjiltä ja omistajilta, erilaisten selvitysten kautta	Nykytila 22 kunnasta	Palveluverkkosuunnitelman väliraportti on valmis Tiedossa on kiinteistöjen vajaakäyttöaste Kiinteistöjen tekninen kunto ja toiminnallinen käytettävyyden tiedossa	Tilaverkko suunnitelman vaiheistus Palveluverkoksi	Palveluverkkosuunnitelman toimenpiteet	Valmis tila- ja palveluverkkosuunnitelma

Tekniset palvelut

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
	Luodaan Keski-Suomen hyvinvointialueen teknisten palvelujen malli	Sähköinen lääkintälaiterekisteri	Ei tiedossa	Lääkintälaiterekisteri toiminnassa vuoden 2023 loppuun mennessä.			Toimiva teknisten palvelujen toimintamalli käytössä, joka palvelee hyvinvointialuetta
	Energian seuranta	Energian seurantajärjestelmä	Ei tiedossa	Energian seurantajärjestelmä käytössä vuoden 2023 loppuun mennessä			Hyvinvointialueelle on laadittu energiaohjelma

Palvelutuotannon tukipalvelut (Vastuualue)

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030

TA2024 MITTARISTO

Ruokapalvelut (palvelualue)

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat.	Säännölliset tapaamiset palvelutuotannon ja palveluntuottajien kanssa	Raportointi asiakastapaamisista ja tukipalvelujen sisäisestä yhteistyöstä. Ulkoiset sidosryhmät	Ei tiedossa	Luodaan toimintamallit yhteistyöhön ja raportointi palvelutuotannon ja palveluntuottajien kanssa	Sujuvan ja säännöllisen yhteistyön toimintamallit käytössä		Sujuvan ja säännöllisen yhteistyön toimintamallit käytössä
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat.	Tuotannonohjauksen järjestelmien käyttöönotto. Prosessien yhtenäistämisen käynnistys. Ravitsemushoitosuositusten toteutuminen.	Tuotannonohjauksen järjestelmästä saatavat ravitsemuslaskelmat. Ravitsemusasiantuntijan arvio ruokalistojen ravitsemuksellisesta laadusta. Yhteiset ruokalistat.	Ei tiedossa.	Tuotannonohjauksen järjestelmä on käytöön otettu kaikissa toimipisteissä	Yksi tuotannonohjauksen järjestelmä hyvinvointialueella.		Yksi tuotannonohjauksen järjestelmä hyvinvointialueella.

Puhtauspalvelut

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
Säännölliset tapaamiset palvelutuotannon ja palveluntuottajien kanssa	Raportointi asiakastapaamisista ja tukipalvelujen sisäisestä yhteistyöstä. Ulkoiset sidosryhmät	Ei tiedossa	Luodaan toimintamallit yhteistyöhön ja raportointi palvelutuotannon ja palveluntuottajien kanssa	Säännölliset tapaamiset toteutuneet määritellyn agendan mukaisesti		Sujuvan ja säännöllisen yhteistyön toimintamallit käytössä
Jatkuva puhtauden laadun arviointi käytössä, Insta 800:2000 järjestelmää mukailleen sekä eri mittalaitteita hyödyntäen	Hyväksytyjä laadutarkastuksia tehty jokaisella palvelualueella vähintään 10 kpl.	Ei tiedossa	Puhtauspalveluiden henkilöstö koulutettu laadutarkastukseen. Järjestelmä puhtauden laadun arviointiin on käytössä.	Systemaattinen puhtauden laadun arviointia tehdään kaikilla alueilla, sovituisissa kohteissa.	Systemaattinen puhtauden laadun arviointia tehdään kaikilla alueilla, sovituisissa kohteissa.	Jatkuva puhtauden laadun arviointi käytössä koko hyvinvointialueella.

TA2024 MITTARISTO

Välinehuolto (palvelualue)

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat	Säännölliset tapaamiset palvelutuotannon kanssa	Raportointi asiakastapaamisista ja tukipalvelujen sisäisestä yhteistyöstä. Ulkoiset sidosryhmät	Ei tiedossa	Luodaan toimintamallit yhteistyöhön ja raportointi palveluntuotannon kanssa	Säännölliset tapaamiset toteutuneet	Kehitetään tapaamisten ja raportoinnin käytänteitä	Sujuvan ja säännöllisen yhteistyön toimintamallit käytössä
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat.	Tehokkaat ja yhtenäiset toimintamallit	Tuotannonohjauksen järjestelmän käytön laajentaminen koko hva: n välinehuoltoon	Käytössä Novassa	Käyttöönotto kaikissa hva: n välinehuollon toimipisteissä	Toiminnan vakiinnuttaminen ja tarvittavien jatkokehitystarpeiden kartoittaminen	Tiedolla johtamisen edellytysten kehittäminen ensimmäisen käyttövuoden datan perusteella	Yhtenäiset toimintamallit ja saadun datan hyödyntäminen laadun valvonnassa ja toiminnan kehittämisessä
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat.	Välinehuollon laadun varmistaminen	Laatujärjestelmän laajentaminen koko hva: n välinehuoltoon	Novassa sertifioitu laatujärjestelmä	Laatujärjestelmän käyttöönotto koko hva: lla	Toimintamallien tarkastelu ja kehittäminen	Sertifioinnin laajentamisen edellytysten tarkastelu	Sertifioitu laatujärjestelmä koko hva: n välinehuollossa

Hankinta ja logistiikka (Palvelualue)

TA2024 MITTARISTO

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoiteataso 2025	Tavoitetaso 2030
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat	Säännölliset tapaamiset palvelutuotannon ja palveluntuottajien kanssa	Raportointi asiakastapaamisista ja tukipalvelujen sisäisestä yhteistyöstä. Ulkoiset sidosryhmät	Ei tiedossa	Luodaan toimintamallit yhteistyöhön ja raportointi palvelutuotannon ja palveluntuottajien kanssa	Sujuvan ja säännöllisen yhteistyön toimintamallit käytössä		
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat	Sopimusten tehokas hyödyntäminen			Luodaan järjestelmä, mittari ja määritellään tasot, millä toimintaa seurataan	Määritellään vuoden 2024 aikana ja sen jälkeen luodaan tavoitetaso 2030		

TA2024 MITTARISTO

Toimialataso, sosiaali- ja terveyspalvelut

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat	Sairastavuus vähenee ja alueelliset erot HVA sisällä pienenevät	Kansallinen terveysindeksi (kuntatason tieto Keski-Suomesta)	Uusi mittari (Kela/THL)	Lähtötaso 2023 (seitsemän sairausryhmän indeksi)			
Ihmislähtöiset ja kustannusvaikuttavat palvelut sekä saumaton palvelujen yhteensovittaminen	Sosiaali- ja terveyspalvelut toimivat integroidusti ja asiakaslähtöisesti koko hyvinvointialueella.	Kansalliset asiakaspalauteväittämät (7 osa-aluetta) Sosiaali- ja terveyspalveluiden sujuvaksi kokoneiden osuudet (ind 4912 ja 4913)	Uusi mittari (vain viimeinen väittämä yhdenmukainen: ind. 5116, 5118 ja 5376). Lähes vastaavia: ind. 4936 ja 4930 sekä 4937 ja 4933	Ei ole /pysyy ennallaan	Asiakaspalauteväittämät: osa-alueet kukin > 4 Sosiaalipalvelut (4912) > 52 % ja terveyspalvelut (4913) > 54 %		
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat	Merkittävimpien kansansairauksien hoidon vaikuttavuus paranee ja lisäsairastavuus vähenee	Luokan 2 diabetesta sairastavien ikävakioitu esiintyvyys laskee (esiintyvyys / 100 000 asukasta)	Koko Suomi: 6864, K-S: 7455	Tilanne pysyy ennallaan			

Lasten, nuorten ja perheiden palvelut (vastuualue)

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat; Keskisuomalaisten hyvinvointi- ja terveyserot kaventuvat	Perustason palvelut vahvistuvat ja raskaammista palveluista painopiste siirtyy ehkäisevään ja ennakkoivaan työhön.	Lastensuojelun avohuollon uusien asiakkaiden määrän vähentyminen 5 % / vuosi.	Uusia asiakkaita 800	Uusia asiakkaita < 760	Uusia asiakkaita < 760	Uusia asiakkaita < 760	Uusia asiakkaita < 760

TA2024 MITTARISTO

Keskitetyt palvelut

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat.	Ihmislähtöiset kustannusvaikuttavat palvelut sekä saumaton palveluiden yhteensovittaminen	Perhekeskusten lkm	Perhekeskustoiminnan nykytilasta on tehty tilannekatsaus, jonka pohjana on kansallinen suunnittelu. Toimintasuunnitelma- ja yhteistyösopimusluonnokset sekä laatukorttiluonnokset valmistelussa.	Toimintasuunnitelma- ja yhteistyösopimusten sekä laatukorttien valmistuminen. Kahden uuden perhekeskuksen valmistelu käynnissä.			Vuoteen 2030 perhekeskusten lkm tavoite on 1 perhekeskus lisää/vuosi, alkaen 2024. Huomioiden väestön kehitys.

Opiskeluhuollon palvelut (palvelualue)

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
Keskisuomalaisten kokemus omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja turvallisuudestaan vahvistuu.	Lasten ja nuorten toimintakyky paranee	Alueelliset MOVE tilastot: MOVE mittaukset %-osuus oppilaista, joiden fyysinen toimintakyky on mahdollisesti terveystä tai hyvinvointia kuluttavalla tasolla (5. lk ja 8 lk)	MOVE mittaustulokset lukuvuosi 2022–2023: 37.8 %		Mittaustulokset paranevat. Mittaustulokset lukuvuosi 2023–2024		Oppilaiden määrä, joiden toimintakyky on mahdollisesti hyvinvointia ja terveystä kuluttavalla tasolla pienenee
Keskisuomalaisten hyvinvointi- ja terveyserot kaventuvat.	Lasten ja nuorten ylipainon vähentyminen	Potilastietojärjestelmä: Ylipaino-% 7–12-vuotiaat, 13-16 vuotiaat lukuvuositasolla	Ei saatavilla		Tiedot saatavilla lukuvuosi 2024–2025		Ylipainoisten osuus on vähenevä
Keskisuomalaisten kokemus omasta hyvinvoinnistaan,	Toimiva vuoropuhelu koululaisten, heidän perheidensä, opiskelijoiden ja	Opiskeluhuollon palvelualueen palaute- ja	Opiskeluhuollon palautekanavaa ei ole	Suunnitelma palautekanavasta on tehty	Palautekanava käytössä		Käytössä on toimiva ja monikanavainen

TA2024 MITTARISTO

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
terveydestään ja turvallisuudestaan vahvistuu.	koulujen ja oppilaitosten kanssa sekä monipuolisten osallistumis- ja vaikuttamistapojen tarjoaminen.	ideointikanavan kehittäminen					asiointi ja ideointikanava

Perheiden peruspalvelut

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat	Palveluja on saatavilla riittävästi	Lastenneuvoloiden laajojen tarkastusten toteutumis-% suhteessa 4-vuotiaiden määrään	90 %	95 %			100 %
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat	Palveluja on saatavilla riittävästi	Neuvolan laajojen ja määräaikaisten terveystarkastusten toteutumisprosentti, yksilöllisen tarpeen mukaisten laajojen terveystarkastusten määrä (SPAT 1388)	98 %	100 %	100%	100%	100 %
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat	Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat	Perusrokotusten kattavuus	V. 2020 syntyneiden rokotuskattavuus osin heikentynyt ja voimakkaat alueelliset erot: 1.MPR 92,9% (vaihteluväli 84 - 100), 3.DTaP-IPV-Hib 89% (79-100%)	Kattavuuden laskun pysäyttäminen			Tavoite Suomen keskiarvo (noin 95%)
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat	Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat	Hoidon jatkuvuus paranee (COC-indeksi) (Sotekuvapalvelu, jatkossa)	Avosairaanhoidon hoitajakäynnit 0.2 (neuvolatoiminnalle spesifi paikallinen jatkuvuus	Organisaatiokohtainen hoidon jatkuvuusmittaristo validoitu ja käytössä (Logex)			Hoitajakäynnit COCI 0.5 ja tieto saadaan 100% palveluista

TA2024 MITTARISTO

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
		paikallisesti Logex Region)	paikallisesti ei tiedossa) Tieto saadaan neuvolatoiminnasta LC-järjestelmistä, kattavuus 72%				

Lastensuojelun palvelut

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat	Osallisuuden lisääminen lastensuojelun laitoshoidon palveluissa	Laitoshoidossa (oma ja ostettu) lisätään lapsen kuulemiskäytäntöjä ottamalla käyttöön vertaisarviointin työväline, 2 yksikköä/vuosi lisää.	Omissa ls-laitoksissa on työväline käytössä.	Kahdessa ls-laitoshoidon ostopalvelun yksikössä on vertaisarviointin työväline käytössä.	Vertaisarviointia laajennetaan vuosittain kahteen uuteen ls-laitoshoidon ostopalveluyksikköön.	Vertaisarviointia laajennetaan vuosittain kahteen uuteen ls-laitoshoidon ostopalveluyksikköön.	Vertaisarviointi on käytössä lastensuojelulaitoksissa.
Keskisuomalaisten hyvinvointi- ja terveyserot kaventuvat.	Sujuva asiakaslähtöinen palvelupolku	1. Lastensuojelun avohuollon kokonaismäärä 2. Lastensuojelun avohuollon uusien asiakkaiden määrän vähentyminen 5 %/vuosi	Ls-avohuollon uusien asiakkaita 800	Uusia avohuollon asiakkaita 2023<760 Tietopohjan yhdenmukaistaminen, tavoitteena saada tieto asiakastietojärjestelmästä			Uusien avohuollon asiakkaiden määrä < 700
Keskisuomalaisten hyvinvointi- ja terveyserot kaventuvat.	Sujuva asiakaslähtöinen palvelupolku	3. Huostassa olevien määrän vähentyminen 5 %/v 4. Huostassa olevien	Huostassa olevien määrä 530 (1.1.2023)	Huostassa olevien määrä vähenee 5% Huostassa olevien hoitopäivien määrän vähentyminen -5%.			Huostassa olevien määrä <10% (2023 vuoden tasosta)

TA2024 MITTARISTO

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötas o	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
		hoitopäivien määrän vähentyminen 5 %/v		Huostassa olevien hoitopäivien määrän tarkastelu vuosittain			

Lasten ja nuorten mielenterveys- ja perheneuvontapalvelut

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
	Sujuva asiakaslähtöinen palvelupolku	Lasten- ja nuorisopsykiatrian avohoidon lähetemäärän vähentäminen 5 % / vuosi.	Ipsyk lähetteet 2022: 228 ja 2021: 258 ja npsyk lähetteet 2022: 470 ja 2021: 593. Nämä lähetemäärät sotekeskusten lääkäreiltä tulleita.	1. Ipsy lähetteet <245 ja npsyk lähetteet <563. 2. Lisäksi MTP-tiimien ja perheneuvoloiden ja yksityisten palvelutuottajien lähetemäärät tiedossa.			1. Ipsy lähetteet <220 ja npsyk lähetteet <470. 2. kokonaismäärä läheteistä
		Lasten- ja nuorisopsykiatrian osastopäivien määrän vähentäminen 5 % /v. Lasten- ja nuorten mielenterveys ja neuropsykiatrisen tuen hoito- ja palveluketjut kuvattuna ja vietyinä sähköiselle alustalle (Drupal-työvälineellä tehty ja verkkosivuille viety)	Lastenpsykiatrian osastopäivät 1425 ja npsyk.os. päivät 3180. Npsyk. uusi osasto käytössä 1.4.2023 alkaen. Hoito- ja palveluketjuvalmistelu käynnissä.	Lastenpsykiatrian osastopäivät < 1425 ja nuorisopsykiatrian osastopäivät ei kasva < 3180 Lasten ja nuorten MTP-tiimit toiminnassa. Lasten ja nuorten mielenterveystyön ja neuropsykiatristen vaikeuksien ja päihdetyön hoito- ja palveluketjujen valmistuminen ja jalkautuksen valmistelu. Nuorten psykiatrisen palveluasumisen valmistelun aloittaminen. Ohjausryhmä toiminnassa.			Lastenpsykiatrian osastopäivät <1100 ja nuorisopsykiatrian osastopäivät <3000. Nuorten psykiatrisen (vaikea, pitkäaikainen toiminnallinen häiriö) palveluasuminen käytössä. Hoito- ja palveluketjut käytössä ja toiminnallistettuina.

TA2024 MITTARISTO

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
		Nuorten mtp-tiimeihin ja lasten mt-tiimeihin pääsy < 2vkoa	Nuorten mtp-palveluihin pääsy >5vko	Nuorten mtp- ja lasten mt-palveluihin pääsy <2 vko			Nuorten mtp- ja lasten mp-palveluihin pääsy <1 vko
		Perheneuvolan odotusajan lyhentäminen, ensiaika 2 vkossa	Perheneuvolapalveluun pääsy < 4,5 vko	Perheneuvolapalveluun pääsy < 2vko			Perheneuvolapalveluun pääsy < 2vko

Koti- ja asumispalvelut (vastuualue)

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2030
Kumppanuus keskiöön: yksinäisyyden sekä hyvinvointi- ja terveyshaittojen vähentäminen yhteistyöllä	1) Asiakkaan kokema yksinäisyys (RAI) 2) Asiakkaan osallistaminen oman toimintakyvyn arviointiin (ja asiakkaan kognitio ei ole vaikeasti heikentynyt CPS<5) (RAI)	Vuosi 2022 ja osavuosisikatsaus 1/2023 1) Koti- ja asumispalvelut 28%/28%, varhainen tuki (sis. asiakasohjaus, päivätoiminta, omaishoito) 25%/22%, kotihoito 33%/34%, asumispalvelut 22%/23% 2) Koti- ja asumispalvelut 68%/67%, varhainen tuki (sis. asiakasohjaus, päivätoiminta, omaishoito) 85%/92%, kotihoito 77%/78%, asumispalvelut 45%/45%	1) Yksinäisyyden osalta on vaikea tehdä tavoitetasoja, koska kyseessä hyvin henkilökohtainen näkemys. Koti- ja asumispalvelut <25%, varhainen tuki <20%, kotihoito <30%, asumispalvelut <20%. 2) Koti- ja asumispalvelut >70%, varhainen tuki 100%, kotihoito >80%, asumispalvelut >50%			1) <15% 2) 100%
Asiakkaan aktiivinen toimijuus omien voimavarojensa mukaan riittävällä	Asiakkaan kokemus omasta hyvinvoinnista on vahvistunut	1. Vuosi 2022: Koti- ja asumispalvelut RAI 68%, varhainen tuki (sis. mm. asiakasohjaus,	Asiakkaan kokemus omasta hyvinvoinnista on vahvistunut. 1. Asumispalvelut >50%.			RAI 100%

TA2024 MITTARISTO

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2030
tuella ja monipuolisilla palveluilla mahdollistaa oman näköisen arjen elämänkulun eri vaiheissa ja ympäristöissä		päivätoiminta) 84%, kotihoito 77%, asumispalvelut 45%				
Oikea-aikaiset, oikea sisältöiset ja laajuiset palvelut digitalisaatiota ja etäteknologia kasvavasti hyödyntäen.	Etäteknologia-asiakkaiden kokemus palveluiden oikea-aikaisuudesta (asiakaskysely)	15 % säännöllisen kotihoidon asiakkaista; 18 % tehostetun palveluasumisen asiakkaista voivat toimintakykynsä puolesta pärjätä kevyemmässä palvelussa kuin nyt; 75 vuotta täyttäneistä: kotona asuvia 91,8 %; kotihoidon piirissä 16,5 %; omaishoidontuen piirissä 4,8 %; ympärivuorokautisessa hoivassa 7,5 %	Asiakas- ja palveluohjauksen prosessit yhtenäistyneet ja vakiintuneet; asiakkaat hoidontarpeen mukaisessa palvelussa. Etäteknologia laajentunut ja vakiintunut; 75 vuotta täyttäneistä: kotona asuvia 92,5 %; kotihoidon piirissä 15,5 %; omaishoidontuen piirissä 5 %; ympärivuorokautisessa hoivassa 7,5 %	Asiakas- ja palveluohjauksen prosessit yhtenäistyneet ja vakiintuneet; asiakkaat hoidontarpeen mukaisessa palvelussa. Etäteknologia laajentunut ja vakiintunut; 75 vuotta täyttäneistä: kotona asuvia 93 %; kotihoidon piirissä 16 %; omaishoidontuen piirissä 5,5 %; ympärivuorokautisessa hoivassa 7 %		Tarkentuu 2023 vuoden aikana

Koti- ja asumispalveluiden keskitetyt palvelut

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
Keskisuomalaisten kokemus omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja	RAIn laajeneminen	Asiakkaat, joille tehty toimintakyvyn arviointi määrät	V. 2023 tilastot	Ikääntyneiden palveluissa 90% Kehitysvammaisten palvelut 60%	Ikääntyneiden palveluissa 90% Kehitysvammaisten palvelut 60%	Ikääntyneiden palveluissa 100% Kehitysvammaisten palvelut 80%	Ikääntyneiden palveluissa 100% Kehitysvammaisten palvelut 100%

TA2024 MITTARISTO

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
turvallisuudestaan vahvistuu.				Mielenterveys- ja päihde 30%	Mielenterveys- ja päihde 30%	Mielenterveys- ja päihde 50%	Mielenterveys- ja päihde 100%
Keskisuomalaisten kokemus omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja turvallisuudestaan vahvistuu.	Tuki- ja ohjauksen käynnit	Käyntien määrä /asiantuntija	Yli 100	Yli 200	Yli 200	Yli 200	Alle 200
Keskisuomalaisten kokemus omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja turvallisuudestaan vahvistuu.	Kansalaisen omantilan arviointi			Suunnittelu käynnissä	Käynnistyy Tavoitetaso 10%	30%	50%

Keskitetty asiakas- ja palveluohjaus

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Tavoitetaso 2023 (lähtötaso)	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
	Keskitetyn asiakas- ja palveluohjauksen käynnistäminen Keski-Suomen hyvinvointialueelle.	Keskitetyn asiakas- ja palveluohjauksen asiakasmäärät ja henkilöstörakenne; lakisääteinen aikamääreiden toteutuminen eli aikavireilletulo-palvelutarpeen arviointi - palvelupäätös - palvelun käynnistyminen	Asiakas- ja palveluohjauksen prosessit ovat yhtenäistyneet ja vakiintuneet; tietojärjestelmät tukevat palveluajan seurantaa	Henkilöstön rakenne ja määrä vastaa asiakkaiden palvelutarvetta. Prosesseja kehitetään sujuviksi ja kustannustehokkaiksi. Käynnistetään yhteistyö yhdyspintojen prosessien kuvaamiseksi.	Henkilöstön määrä ja rakenne on vakiintunut vastaamaan asiakkaiden palvelutarvetta. Prosessit ovat hioutuneet ja niitä päivitetään tarvittaessa. Kustannustehokkaita	

TA2024 MITTARISTO

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Tavoitetaso 2023 (lähtötaso)	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
					toimintamalleja on saatu käyttöön. Yhdyspintatyössä yhteiset prosessit on saatu kuvattua.	
	Keskitetyn asiakas ja palveluohjaus toimii yhtenäisten sovittujen prosessien mukaisesti noudattaen yhtenäisiä palvelujen myöntämisperusteita.	1.Prosessien ja myöntämisperusteiden yhtenäistäminen	75 vuotiaista kotona asuvien määrä 92,5 %, kotihoidon kattavuus 15,5 %, asumispalveluissa olevien määrä 7,5 %, omaishoidon piirissä 5 % MAPLe 1 asiakkaita: kuntouttava arviointijakso 13 %, kotihoito 11 % IADLP< 11, CPS 0, ADLH 0, MAPLe 1 asiakkaita: kuntouttava arviointijakso 7 %, kotihoito 5 % Etähoivan asiakkaita 9,5 % Lääkeannostelija 9,2 %	75 vuotiaiden kotona asuvien määrä 93 %, kotihoidon kattavuus 16 %, Asumispalveluissa olevien määrä 7 %, omaishoito 5,5% (2,5%) Kuntouttava arviointijakso alle 10 %, kotihoito alle 10 %	75 vuotiaiden kotona asuvien määrä 93,2 %, kotihoidon kattavuus 15,5 %, ympärivuorokautisessa asumispalveluissa olevien määrä 6,8 %, omaishoito 5,5% (2,8%)	75 vuotiaiden kotona asuvien määrä 94 %, kotihoidon kattavuus 14 %, ympärivuorokautisessa asumispalveluissa olevien määrä 6 %, omaishoito 5,5% (4%)
	Keskitetyn asiakas- ja palveluohjauksen laadun kehittäminen	2.Asiakkaat ohjautuvat tarpeenmukaiseen palveluun RAI-tulosten perusteella	Ympärivuorokautinen asuminen CPS<3, ADLH <3, ABS>4 18 %	kuntouttava arviointijakso alle 5 %, kotihoito 2 % Etähoiva 80 % Lääkeannostelija 15 % Ympärivuorokautinen asuminen CPS<3, ADLH <3, ABS>4 14 %	Kuntouttava arviointijakso alle 9 %, kotihoito alle 9 % kuntouttava arviointijakso	Kuntouttava arviointijakso alle 7 %, kotihoito alle 7 % kuntouttava arviointijakso alle 2 %, kotihoito 0,5 % Etähoiva 80 % Lääkeannostelija 20 %

TA2024 MITTARISTO

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Tavoitetaso 2023 (lähtötaso)	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
					alle 4 %, kotihoito 1 % Etähoiva 80 % Lääkeannosteli ja 17 % Ympäri vuorokautinen asuminen CPS<3, ADLH <3, ABS>4 13 %	Ympäri vuorokautinen asuminen CPS<3, ADLH <3, ABS>4 10 %
	Omatyöntekijätyö mallin vakiinnuttaminen ja vahvistaminen	Asiakkaiden määrä, joille omatyöntekijä nimetty	Omatyöntekijä on nimetty kaikille asiakkaille, joille se lain mukaan tulee nimetä Kotihoito 150 asiakasta/asiakasohjaaja Omaishoito 150–210/asiakasohjaaja Asumisessa 180–415 asiakasta/työntekijä	Kotihoito Omatyöntekijyyttä vahvistuu työn uudelleenorganisoinnilla ikääntyneiden huolipuhelinten myötä Omaishoito Asiakasmäärien tasaaminen 150–180 asiakasta/työntekijä Asumisen asiakasohjaus Asiakasmäärän tasaaminen 200–350 asiakasta/työntekijä		

TA2024 MITTARISTO

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
	Keskitetyn asiakas- ja palveluohjauksen käynnistäminen Keski-Suomen hyvinvointialueelle :-	Keskitetyn asiakas- ja palveluohjauksen prosessikuvausten määrät, omavalvontasuunnitelma.	Ei tiedossa. kuntien palvelut siirtyivät erilaisilla toimintamalleilla, erilaisilla resursseilla ja -osaamistasolla. Osalla kunnista erillinen omavalvontasuunnitelma tehtynä.	Asiakas- ja palveluohjauksen prosessit ovat yhtenäistyneet ja vakiintuneet; tietojärjestelmät tukevat palveluajan seuranta. Omavalvontasuunnitelmat valmiina 30.6.2023 mennessä.	Asiakas- ja palveluohjauksen prosessien yhtenäistämistä vahvistetaan ja niiden kehittämistä jatketaan. Yksi yhtenäinen tietojärjestelmä otetaan käyttöön. Omavalvontasuunnitelmaa kehitetään ja henkilöstön osallisuutta omavalvontaan vahvistetaan.	Yhtenäinen tietojärjestelmä mahdollistaa prosessien yhdenmukaisuuden. Omavalvontasuunnitelma tukee asiakas- ja palveluohjauksen toimintaa.	Palvelut toteutetaan sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävällä tavalla. Omavalvontasuunnitelma ohjaa, palvelee ja tukee asiakas- ja palveluohjauksen toiminnan yhdenmukaisuutta alueilla.

TA2024 MITTARISTO

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
	Keskitetyn asiakas ja palveluohjaus toimii yhtenäisten sovittujen prosessien mukaisesti noudattaen yhtenäisiä palvelujen myöntämisperusteita, lakisääteisiä määräaikoja ja määriteltyjä RAI-arvoja.	- 75 vuotiaiden kotona asuvien määrä. -Kotihoidon kattavuus? -Asumispalveluissa olevien määrä. -Omaishoidon piirissä olevien määrä. -RAI -tulokset eri palveluissa. -Määräaikojen toteuttaminen.	Ei tiedossa.	75 vuotiaista kotona asuvien määrä 92,5 %, kotihoidon kattavuus 15,5 %, asumispalveluissa olevien määrä 7,5 %, omaishoidon piirissä 5 % Eri palveluille on määritelty RAI-tavoitetasot. Määräajat toteutuu 100%.	75 vuotiaista kotona asuvien määrä 93%, kotihoidon kattavuus 16 %, asumispalveluissa olevien määrä 7 %, omaishoidon piirissä 5,5% (2,5) Eri palveluille on määritelty RAI-tavoitetasot toimivat palveluun ohjautumisen tukena. Määräajat toteutuu 100%.	75 vuotiaista kotona asuvien määrä 93,2 %, kotihoidon kattavuus 15,5 %, asumispalveluissa olevien määrä 6,8 %, omaishoidon piirissä 5,5 % (2,8) Eri palveluille on määritelty RAI-tavoitetasot toimivat ohjautumisen tukena. Määräajat toteutuu 100%.	75 -vuotta täyttäneiden kotona asuminen on lisääntynyt. Yli 94% 75 -vuotta täyttäneistä asuu omassa kodissa. Ympäri vuorokautisessa palvelussa asuu enintään 6% 75 -vuotta täyttäneistä. Omaishoidon tuen piirissä on 6% 75 -vuotta täyttäneistä. Tavoitteiksi asetetut RAI -arvot ohjaavat palveluun ohjaustumista.
	Omatyöntekijämalli otettu käyttöön kaikilla alueilla ja omatyöntekijä nimetty kaikille asiakkaille	Omatyöntekijöiden määrä	Omatyöntekijä toteuttamisessa on ollut erilaisia käytäntöjä eri kunnissa, luodaan yhtenäinen malli.	Yhtenäinen omatyöntekijämalli määritelty. Omatyöntekijä on nimetty kaikille asiakkaille, joille se lain mukaan tulee nimetä.	Omatyöntekijän toimintamalli ja rooli muotoutuu ja vahvistuu asiakkaalle sekä yhteistyötoimille.	Omatyöntekijän toimintamallit ovat toiminnassa ja rooli selkeä.	Omatyöntekijämalli on aktiivisessa käytössä ja omatyöntekijän rooli on keskeinen asiakkaan palveluissa.

TA2024 MITTARISTO

Kotihoito- ja tukipalvelut

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat.	Hoidon jatkuvuuden turvaaminen	Omatyöntekijä nimetty APasta; kotikuntoutuskäynnit/asiakas, kuntouttavan arviointijakson käynnit, kotihoidon käynnit ja tunnit, kotihoidon asiakkaiden sijoittuminen hoitoisuuden mukaisiin RAI-palvelutarveluokkiin	v. 23 tilastot	Asiakkaille nimetty oma työntekijä 80 %, kuntouttava arviointijakso toteutuu 60 %:lle asiakkaista	100%; 100 %	100%; 100 %	100%; 100 %
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat.	Hoidon jatkuvuuden turvaaminen, Kotihoidon ja asiakas saa tarvitsemansa palvelun	Asiakkaan palvelu perustuu palvelutarpeen arviointiin RAI perusteisesti. Sotkanet tilastot: - kotona asuvien osuus 75 v täyttäneistä ; kotihoidon piirissä yli 75 v %	v. 23 tilastot	Kotihoidossa tuotetaan 100 % asiakkaalle myönnetty palvelu. Kuntouttava päivätoiminta ja kuntouttavat arviointijaksot ovat vakiinnuttaneet asemansa palvelukokonaisuudessa. Kotona asuvista kotihoidon piirissä 16 %	100% 16%	100% 18%	100% Kotona asuvien osuus 75 v täyttäneistä 93%, - kotihoidon piirissä yli 75 v 20%
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat.	Teknologian ja uusien toimintamallien laajentaminen koko hyvinvointialueelle	Lääkeannostelija asiakkaat, etähoidon asiakkaat, käynnit, turvateknologia-asiakkaat	v. 23 tilastot	Lääkeannostelijoiden määrä 15 %, etähoiva 80 %:lla asiakkaista, turvateknologian laajeneva käyttö	30% 80 %	40 %; 80 %	50 %; 80 %

TA2024 MITTARISTO

Ikääntyneiden asumispalvelut

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat.	Yhteisöllisen asumisen kehittäminen.	Yhteisöllisen asumisen paikkamäärä ja sisältö.	Yhteisöllistä asumisen paikkamäärä 168.	Ympäri vuorokautisen hoidon asiakkaista siirtyy 5% yhteisölliseen asumiseen. Yhteisöllisen asumisen palvelukuvaus määriteltä.	Yhteisöllinen asumisen paikkamäärä kasvaa 20 %	Yhteisöllinen asumisen paikkamäärä kasvaa 10 %	Asiakkaat oikeissa palveluissa toimintakyvyn ja palvelujen myöntämisen perusteiden mukaisesti. Yhteisöllisen asumisen määrä on kasvava.
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat.	Laitoshoidon purku lainsäädännön edellyttämällä tavalla ja lyhytaikaishoidon paikkamäärän lisääminen.	Kehittämissuunnitelma laadittu, yksikkökohtainen muutossuunnitelma valmis laitoshoidon purkuun.	Laitoshoidon paikkamäärä 164.	Kehittämissuunnitelma valmis, paikkamäärien muutostarve määriteltä ja toimenpideohjelmat valmiina laitoshoidon purkuun.	Laitoshoidon paikkamäärä vähenee 25 %	Laitoshoidon paikkamäärä vähenee 25 %	Laitoshoito purettu vuoden 2027 loppuun mennessä.
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat.	Lyhytaikaishoidon paikkamäärän lisääminen.	Lyhytaikaishoidon paikkamäärätarve kartoitettu: kyllä/ei	Lyhytaikaishoidon paikkamäärä 187.	Lyhytaikaishoidon paikkamäärän kasvu 20 %.	Lyhytaikaishoidon paikkamäärä kasvaa 15 %	Lyhytaikaishoidon paikkamäärä on kasvava	Lyhytaikaishoidon paikkamäärä lisääntynyt 90 paikalla lähtötasosta.

Erityisryhmien kotiin vietävät- ja asumispalvelut

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja	Kotiin tukemisen tiimien perustaminen koko hyvinvointialueelle	Kotiin tukemisen tiimien asiakasmäärät,	Vammaispalveluiden kotiin tukemisen tiimit: asiakasmäärä 278, tiimejä 13,	Kotiin tukemisen tiimien ja nykyisten toimintamallien selvittäminen,	Vammaispalvelut: asiakasmäärä 330, tiimejä 15, Mielenterveys- ja	Vammaispalvelut: asiakasmäärä 400, tiimejä 18, Mielenterveys- ja	Kotiin tukemisen tiimit toimivat koko hyvinvointialueella, vähintään 22

TA2024 MITTARISTO

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
saavutettavuus paranevat		perustettujen tiimien määrä	Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien kotiin tukemisen tiimit: asiakasmäärä 180, tiimejä 2	toimintamallin kuvaaminen ja kokonaissuunnitelman laatiminen. Vammaispalvelut: asiakasmäärä 300, tiimejä 14, Mielenterveys- ja päihdekuntoutajat: asiakasmäärä 215, tiimejä 5	päihdekuntoutajat: asiakasmäärä 280, tiimejä 8	päihdekuntoutajat: asiakasmäärä 380, tiimejä 12	paikallista tiimiä sekä vammaispalveluissa että mielenterveys- ja päihdekuntoutujien palvelussa
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuva	Oman toiminnan kehittämisen suunnitelma	Palvelurakenteen määrittely, oman toiminnan ja ostopalvelun suhde, asumisyksiköiden käyttöaste, kuntouttavan työtoiminnan ryhmämuotoisen toiminnan laajentaminen	Vammaispalveluiden käyttöaste 97 %, Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien käyttöaste 92 %, kuntouttavan työtoiminnan paikallisten ryhmien määrä 7	Käyttöaste 98 % molemmissa palveluyksiköissä, paikallisten ryhmien määrä 10	Käyttöaste 99 % molemmissa palveluyksiköissä, paikallisten ryhmien määrä 14	Käyttöaste 99 % molemmissa palveluyksiköissä, paikallisten ryhmien määrä 18	Käyttöaste 99%, paikallisia kuntouttavan työtoiminnan ryhmiä asiakastarpeen mukaisesti, max. 22
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat.	RAI-arvioiden käytön laajentaminen ja vakiinnuttaminen	RAI-arvioiden peittävyys%	Ei tiedossa	50 %	75 %	100 %	100%, arviointitiedon laaja-mittainen hyödyntäminen asiakkaiden ohjautuvuuden ja palvelutarpeen arvioinnin tukena

Vastuualue, laaja-alainen sote-keskus

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja	Digitaalisten palveluiden (esim. videovastaanotto,	Omaks.fi- palvelun laajentuminen hyvinvointialueelle, sähköisesti	40 %	Omaks.fi- palvelu kattaa 80 % hyvinvointialueesta	90%	100%	Omaks.fi palvelu kattaa koko hyvinvointialueen (100 %) ja käyttäjämäärät ovat

TA2024 MITTARISTO

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
saavutettavuus paranevat.	chat, ei puhelin) laajentuminen	hoidettujen asiakkaiden määrät					kasvaneet. Myös kivijalkapalveluissa tuotetaan digitaalisia palveluita.

Avosairaanhoido (palvelualue)

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat.	Asiakkaan tarpeenmukainen hoito, optimaalisesti tuotettuna	Tiimimallin peittävyys terveysasemilla	25 %	50 %	100%	100%	100 %
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat.	Ajantasainen suunnitelma kaikilla siitä hyötyvillä asiakkailla	Hoitosuunnitelmien määrän kasvu	Ei tiedossa	50 %	75%	80%	90 %
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat.	Asiakkaan tarpeenmukainen hoito, optimaalisesti tuotettuna	Etäkontaktien (sis. myös puhelut) osuus kaikista käynneistä kasvaa.	32,20 %	50 %	yli 50%	60%	60-70%
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat.	Palvelut ovat saavutettavissa	Vastausprosentti puheluihin (vastatut ja takaisinsoitto)	82 %	85 %	100%	100%	95-100%
	Keskimääräinen puheluihin vastaamisaika	Puheluihin takaisinsoiton vastausaika lyhenee (kiireellinen/kiireetön)	Puheluiden ka. 2h 56min	Puolittuu 1,5 h (kiireelliset puhelut)			Kiireellisissä puheluissa takaisinsoiton aika on max 30 min. Kiireettömissä puheluissa

TA2024 MITTARISTO

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
							takaisinsoiton aika on max 6 h.
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat.	Hoitoon pääsy lain velvoittamassa määräajassa (hoidon tarpeen arvioinnista toteutuneeseen kiireettömään käyntiin)	Hoitoon pääsyn aika hoidon tarpeen arvioinnista Hoitoon pääsy lääkärit 14 vrk; Hoitoon pääsy hoitajat 10 vrk	Logex	Vuoden aikana saadaan validoitua koko HVA kattava raportti	14vrk	7vrk	100 %

Sosiaalipalvelut

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat.	Digitaalisten palveluiden vahvistaminen ja lisääminen sosiaalipalveluissa	Sähköisten toimeentulohakemusten määrä kaikista hakemuksista	50 % Lähtötasona vuoden 2023 ennuste	50%	60%	65 %
Keskisuomalaisten hyvinvointi- ja terveyserot kaventuvat.	Kuntouttavan työtoiminnan asiakasmäärä kasvaa	Kuntouttavan työtoiminnan asiakasmäärä (asiakasta/kk)	1 550 Lähtötasona vuoden 2023 ennuste	1650	>1650	1700
Keskisuomalaisten kokemus omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja turvallisuudestaan vahvistuu	Keskisuomalaiset saavat äkillisissä tilanteissa apua 24/7	Sosiaali- ja kriisipäivystyksen tehtävämäärä vuodessa.	9000	9500	9500	10 000
Keskisuomalaisten hyvinvointi- ja terveyserot kaventuvat.	Asiakkaan osallisuutta lisäävän henkilökohtaisen budjetoinnin käyttöä lisätään	Asiakasmäärä henkilökohtainen budjetointi	20	25	25	30

TA2024 MITTARISTO

Suunterveydenhuollon palvelut

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat.	Hoitoon pääsy lain edellyttämällä tasolla	Hoitoon pääsy vuorokausina	180vrk (tavoite)	Vuoden aikana saadaan validoitua koko HVA kattava raportti	90vrk	Lain edellyttämä taso	Lain edellyttämä taso
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat.	Omahoidon tason määrittäminen ja näyttäminen potilaalle	Plakkikoodin kirjaaminen neliportaisella asteikolla	Ei tiedossa	75 % käynneistä kirjataan omahoidon taso	80%	85%	95 %
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat.	Laatu ja kustannustehokkuus lisääntyvät	Paikkojen pysyvyys kolme vuotta		Päästään valtakunnallisesti keskitasolle	Pysytään valtakunnallisesti keskitasolla	Pysytään valtakunnallisesti keskitasolla	Päästään valtakunnallisesti 1/ 4 tasolle
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat.	Laatu ja kustannustehokkuus lisääntyvät	Juurihoidettujen hampaiden selviytyminen kolme vuotta.		Päästään valtakunnallisesti keskitasolle	Pysytään valtakunnallisesti keskitasolla	Pysytään valtakunnallisesti keskitasolla	Päästään valtakunnallisesti 1/ 4 tasolle
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat.	Laatu ja vaikuttavuus	Vaikuttavuusmittari 1. Kariesvaurioiden pysähtyminen			Päästään valtakunnallisesti keskitasolle	Pysytään valtakunnallisesti keskitasolla	Päästään valtakunnallisesti 1/ 4 tasolle
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat	Laatu ja vaikuttavuus	Vaikuttavuusmittari 2. Kiinnityskudossairauksien hoidon kohdentuminen			Päästään valtakunnallisesti keskitasolle	Pysytään valtakunnallisesti keskitasolla	Päästään valtakunnallisesti 1/ 4 tasolle

TA2024 MITTARISTO

Vastuualue, sairaalapalvelut

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat.	Hoitotakuu toteutuu, hoidon tarpeen arviointi	Odottaa > 90 vrk/ 6 vko lasten- ja nuorisopsykiatria (%)	23,4 %	< 15 % ylitykset	< 10 %	< 5 %	0 % ylitykset
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat.	Hoitotakuu toteutuu, hoitoon pääsy	Odottaa > 180 vrk (%)	17,2 %	< 5 % ylitykset	< 5 % ylitykset	< 5 % ylitykset	0 % ylitykset, > 50% pääsee alle 2 kk
Keskisuomalaisten kokemus omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja turvallisuudestaan vahvistuu.	Toiminnan turvallisuus lisääntyy	Korvattavien potilasvahinkojen määrä vähenee (vuositasolla).	44 kpl	< 40	< 40	< 40	< 35
Keskisuomalaisten kokemus omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja turvallisuudestaan vahvistuu.	Toiminnan turvallisuus lisääntyy	Läheltä piti-tilanteita raportoidaan enemmän kuin poikkeamia (>50 %).	23,5%	> 50%	> 50%	> 50%	> 50%
Keskisuomalaisten kokemus omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja turvallisuudestaan vahvistuu	Vastuualueella hoidetut potilaat kokivat henkilökunnan kohtelevan heitä hyvin	1-5, 1-täysin eri mieltä 5- täysin samaa mieltä (NPS)	NPS 73,7, ka 4,68	> 75	> 75	> 75	> 80
Keskisuomalaisten kokemus omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja	Vastuualueella hoidettujen potilaiden asiakaskokemus on erinomainen	NPS	67,1	60	60	60	>70

TA2024 MITTARISTO

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
turvallisuudestaan vahvistuu							

Konservatiivinen palvelualue

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat.	Hoitotakuu toteutuu, hoidon tarpeen arviointi	Odottaa > 90 vrk (%)	24 %	< 15 % ylitykset	< 10 %	< 5 %	0 % ylitykset
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat.	Hoitotakuu toteutuu, hoitoon pääsy	Odottaa > 180 vrk (%)	5,5 %	< 5 % ylitykset	< 5 % ylitykset	< 5 % ylitykset	0 % ylitykset, > 50% pääsee alle 2 kk
Keskisuomalaisten kokemus omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja turvallisuudestaan vahvistuu	Toiminnan turvallisuus lisääntyy	"Läheltä piti"- tilanteita raportoidaan enemmän kuin "Tapahtui potilaalle" (>50 %).	23,8 %	>50%	>50%	>50%	>50%
Keskisuomalaisten kokemus omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja turvallisuudestaan vahvistuu	Palvelualueella hoidetut potilaat kokivat henkilökunnan kohtelevan heitä hyvin	1-5, 1=täysin eri mieltä 5= täysin samaa mieltä (keskiarvo)	86,7	> 80	> 80	> 80	> 90
Keskisuomalaisten kokemus omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja turvallisuudestaan vahvistuu	Palvelualueella hoidettujen potilaiden asiakaskokemus on erinomainen	Nettosuositteluindeksi, NPS	75	> 60	> 60	> 60	>70

TA2024 MITTARISTO

Operatiivinen palvelualue

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat.	Hoitotakuu toteutuu, hoidon tarpeen arviointi	Odottaa > 90 vrk (%)	31%	< 15 % ylitykset	< 10 %	< 5 %	0 % ylitykset
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat.	Hoitotakuu toteutuu, hoitoon pääsy	Odottaa > 180 vrk (%)	18,9 %	< 5 % ylitykset	< 5 % ylitykset	< 5 % ylitykset	0 % ylitykset, > 50% pääsee alle 2 kk
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat.	Kiireellisen toiminnan tehokkuus: päivystysleikkaukseen pääsy	Alle 24 h triagesta päivystysleikkaukseen	56,5 %	> 58 %	> 60 %	> 70 %	> 80 %
Keskisuomalaisten kokemus omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja turvallisuudestaan vahvistuu	Palvelualueella hoidetut potilaat kokivat henkilökunnan kohtelevan heitä hyvin	1-5, 1=täysin eri mieltä 5= täysin samaa mieltä (keskiarvo)	79,4	> 80	> 80	> 80	> 90
Keskisuomalaisten kokemus omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja turvallisuudestaan vahvistuu	Palvelualueella hoidettujen potilaiden asiakaskokemus on erinomainen	NPS	68	> 60	> 60	> 60	>70

TA2024 MITTARISTO

Psykiatrian palvelualue

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat.	Hoitotakuu toteutuu, hoidon tarpeen arviointi	Odottaa > 90 vrk (aikuiset)/ > 6 vko (lasten- ja nuorisopsykiatria) (%)	0%	< 15 % ylitykset	< 10 %	< 5 %	0 % ylitykset
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat.	Hoitotakuu toteutuu, hoitoon pääsy	Odottaa > 180 vrk (aikuiset)/ > 90 vrk (lasten- ja nuorisopsykiatria) (%)	0%	< 5 % ylitykset	< 5 % ylitykset	< 5 % ylitykset	0 % ylitykset, > 50% pääsee alle 2 kk
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat.	Perustason vahvistuminen: Läheteiden määrän väheneminen	Läheteiden määrät	Nykytaso	5 % vähennys	10% vähennys	20 % vähennys	30 % vähennys
Keskisuomalaisten kokemus omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja turvallisuudestaan vahvistuu	Palvelualueella hoidetut potilaat kokivat henkilökunnan kohtelevan heitä hyvin	1-5, 1=täysin eri mieltä 5= täysin samaa mieltä, NPS	62,5	> 70	> 70	> 70	> 90
Keskisuomalaisten kokemus omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja turvallisuudestaan vahvistuu	Palvelualueella hoidettujen potilaiden asiakaskokemus on erinomainen	NPS	24,2	> 50	> 50	> 50	> 60

Päivystys ja ensihoito

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
Toiminnan vaikuttavuus ja	Päivystyksessä ei aamulla jatkohoitoa odottamaan jääneitä	Päivystyksessä jatkohoitoa aamulla	Uusi mittari	< 5	< 5	< 5	> 90 % päivistä ei jatkohoitoon odottavia potilaita päivystyksessä

TA2024 MITTARISTO

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
kustannustehokkuus vahvistuvat.	potilaita yli 90 % päivistä	odottavien potilaiden määrä					
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat.	Päivystysosaston keskimääräinen hoitoaika alle 1,5 vrk	Keskimääräinen hoitoaika	< 2,0 vrk	< 1,7 vrk	< 1,7 vrk	< 1,5 vrk	< 1,5 vrk
Keskisuomalaisten kokemus omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja turvallisuudestaan vahvistuu	Palvelualueella hoidetut potilaat kokivat henkilökunnan kohtelevan heitä hyvin	NPS	64,6	> 70	> 70	> 70	> 80
Keskisuomalaisten kokemus omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja turvallisuudestaan vahvistuu	Sairaalapalveluissa hoidettujen potilaiden asiakaskokemus on erinomainen	NPS	54,6	> 60	> 60	> 60	> 80
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat.	Ensihoidon X-tehtävästä (ei tarvetta kuljettaa) ei muodostu paikkotehtävää 24 tuntiin	X-tehtävien paikkotehtävät	Uusi mittari	< 5 %	< 5 %	< 5 %	< 5 %

Sairaalapalvelut Nova

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat.	Osastotoiminta on entistä vaikuttavampaa	30vrk sisällä päivystykseen palaaminen osastolta lähdön jälkeen alle 20 %	< 20%	< 20%	< 15 %	< 15 %	< 15 %
Keskisuomalaisten kokemus omasta hyvinvoinnistaan,	Palvelualueella hoidetut potilaat kokivat	1-5, 1=täysin eri mieltä 5= täysin samaa mieltä, NPS	63,4	> 70	> 70	> 70	> 80

TA2024 MITTARISTO

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
terveydestään ja turvallisuudestaan vahvistuu	henkilökunnan kohtelevan heitä hyvin						
Keskisuomalaisten kokemus omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja turvallisuudestaan vahvistuu	Palvelualueella hoidettujen potilaiden asiakaskokemus on erinomainen	Nettosuositteluindeksi, NPS > 50	56,8	> 70	> 70	> 70	> 80
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat.	Palvelusta toiseen siirtyminen on sujuvaa	Jatkohoitoon odottavien määrä osastoilla lukumäärä (kuukauden keskiarvo)	Uusi mittari	< 5	< 5	< 5	< 2

Alueellinen osastotoiminta

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat.	Osastotoiminta on entistä vaikuttavampaa	30 vrk:n sisällä päivystykseen palaaminen osastolta lähdön jälkeen	Uusi mittari	< 20%	< 15 %	< 15 %	< 15 %
Keskisuomalaisten kokemus omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja turvallisuudestaan vahvistuu	Palvelualueella hoidetut potilaat kokivat henkilökunnan kohtelevan heitä hyvin	1-5, 1=täysin eri mieltä 5=täysin samaa mieltä, NPS	Uusi mittari	> 70	> 70	> 70	> 80
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat.	Palvelusta toiseen siirtyminen on sujuvaa	Jatkohoitoon odottavien määrä osastoilla lukumäärä (kuukauden keskiarvo)	Uusi mittari	< 15	< 5	< 5	< 5

TA2024 MITTARISTO

HR

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2030
	Hva:lla on riittävä henkilötyöpanos tuotettuihin palveluihin	Työpanos kokonaisuuteen ja kohdennettuna palveluille					
	Keski-Suomen hyvinvointialue on veto- ja pitovoimainen työpaikka	Henkilöstön vaihtuvuus kokonaisuutena ja palveluittain					
	Henkilöstön osaamisen kehittäminen osana veto- ja pitovoiman parantamista	Koulutuspäivien lukumäärä kokonaisuutena ja palveluittain					

Asiakaskokemus

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
	Hyvinvointialueen palveluiden käyttö on helppoa.	CES kokonaisuutena ja palvelualueittain Customer Effort Score, CES mittaa asioinnin helppoutta ja vaivattomuutta asteikolla 1-7. CES%:ssa mukana ovat arvot 5-7.		80 %			100 %
	Asiakkaat suosittelevat	NPS kokonaisuutena ja palvelualueittain		>60			>100

TA2024 MITTARISTO

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2030
	hyvinvointialueen palveluita.	Net Promoter Score, NPS kuvaa asiakkaan halua suositella Keski-Suomen hyvinvointialuetta asteikolla 0-10. Suhdeluvun arvot vaihtelevat välillä -100 - +100. Positiivinen luku katsotaan hyväksi ja erinomaisena pidetään lukua +50.					

Lausuntopyyntö Keski-Suomen hyvinvointialueen tuottavuusohjelman toimenpiteiden ja talouden sopeuttamistoimenpiteiden vaikutusten arvioinnista sekä strategisista tavoitteista ja niiden mittareista

Arvoisa vastaanottava toimielin,

Keski-Suomen hyvinvointialue pyytää toimielimeltä lausuntoa ja arviointia hyvinvointialueen tuottavuusohjelman toimenpiteiden ja talouden sopeuttamistoimenpiteiden vaikutusten arvioinnista sekä strategisista tavoitteista ja niiden mittareista

Keski-Suomen hyvinvointialueen vuosien 2024–2026 taloussuunnitelman ja talouden tasapainottamisohjelman valmistelu on käynnistynyt 6.6.2023 aluehallituksen päätöksen mukaisesti. Samassa yhteydessä on myös valmisteltu tuottavuusohjelman toimenpiteitä ja talouden sopeuttamistoimenpiteitä vuodelle 2024.

Tammi-kesäkuun talouden seurantatietojen perusteella hyvinvointialueen vuoden 2023 talous on jäämässä alijäämäiseksi. Keskeisin syy syntyvään alijäämään on nykyisessä rahoitusmallissa, joka ei riittävästi huomioi vuoden vaihteessa hyvinvointialueiden järjestämisvastuulle siirtyneen toiminnan tosiasiallista kustannustasoa, eikä jo vuoden 2023 aikana tapahtunutta nopeaa kustannustason nousua. Rahoitusmallista johtuva rahoituksen vaje on yli 80 M€.

Vuoden 2023 rahoitus on pohjana vuoden 2024 rahoituksen laskennassa, joten vastaava vaje on myös vuoden 2024 rahoituksessa. Kustannusten nousua vastaava tarkistus tehdään ensimmäisen kerran vasta vuoden 2025 rahoitukseen, siihen saakka rahoituksen taso on alimitoitettu suhteessa lakisääteisten palveluiden todellisiin kustannuksiin.

Hyvinvointialueen tuottavuusohjelmalla ja talouden sopeuttamistoimenpiteillä vuodelle 2024 pyritään vastaamaan hyvinvointialueen haastavaan taloudelliseen tilanteeseen. Talouden tasapainottamissuunnitelman mukaisesti hyvinvointialuestrategian ja lainsäädännön mukaisilla toimenpiteillä ei ole realistisesti mahdollista päästä ylijäämäiseen tulokseen vielä vuonna 2024 johtuen siitä, että rahoituksen tarkistus suhteessa todellisiin kustannuksiin tehdään vasta vuodelle 2025. Lainsäädäntö edellyttää, että hyvinvointialueiden talous on tasapainossa vuoteen 2026 mennessä.

Keski-Suomen hyvinvointialue pyrkii vastaamaan talouden tasapainottamiseen toimenpidekokonaisuudella, joka koostuu seuraavista toimenpiteistä

1. Aluevaltuuston toukokuussa 2023 hyväksymän tuottavuusohjelman mukaiset toimenpiteet.

2. Vuoden 2024 talousarviovalmistelun yhteydessä suunniteltavat muut talouden tasapainottamistoimenpiteet
3. Välittömästi toteutettavat lyhyen aikavälin säästö-/sopeuttamistoimenpiteet.
4. Edunvalvonta hyvinvointialueiden rahoitusmalliin ja lainsäädännön velvoitteisiin vaikuttamiseksi.

Talouden raamit huomioidaan sosiaali- ja terveydenhuollon linjausten, pelastustoimen ja ensihoidon palvelutasopäätöksen sekä talousarvion 2024 valmistelussa, jotka ovat syksyllä 2023 merkittävimpiä päätöksentekoon tulevia asioita Keski-Suomen hyvinvointialueella.

Toimielimiltä pyydetään lausuntoja tuottavuusohjelman toimenpiteiden ja talouden sopeuttamistoimenpiteiden vaikutusten arvioinnista syyskuun lopun ja lokakuun alun aikana.

Lisäksi toimielimiltä pyydetään lausuntoja luonnoksista vuoden 2024 strategisiksi tavoitteiksi ja niiden mittareiksi.

Toimielinten lausunnot otetaan huomioon hyvinvointialuejohtajan talousarvioesityksen valmistelussa, joka julkaistaan 31.10. Hyvinvointialuejohtajan talousarvioesitys on ensimmäinen yhteensovitettu kokonaisuus vuoden 2024 talousarviosta.

Ohjeet lausunnon antamiseen

Lausunto pyydetään antamaan 13.10.2023 klo 16.00 mennessä oheisella Webropol-linkillä.

Lausunto voi olla myös vapaamuotoinen, mutta vastauksessa voi halutessaan hyödyntää alla olevia apukysymyksiä.

Tukikysymykset vapaamuotoiseen hakemukseen

1. Lausunnon antava toimielin
2. Huomioiko hyvinvointialueen tuottavuusohjelman toimenpiteet ja talouden sopeuttamistoimenpiteet lausunnon antavan toimielimen näkökulman ja tarpeet riittävällä tavalla? Mihin tulisi kiinnittää enemmän huomiota?
3. Millaisia myönteisiä vaikutuksia hyvinvointialueen tuottavuusohjelman toimenpiteillä ja sopeuttamistoimenpiteillä lausunnon antavan toimielimen näkökulmasta voi olla asukkaiden yhdenvertaisuudelle, palveluiden saatavuudelle ja saavutettavuudelle? (Kirjatkaa selvästi näkyviin mistä näkökulmasta vaikutuksia arvioit esim. lapsivaikutukset, yritysvaikutukset, vaikutukset järjestötyöhön, ympäristövaikutukset, vaikutukset alueen kuntiin, maaseutuvaikutukset tms. Voitte luonnollisesti arvioida

- useammastakin näkökulmasta, mutta erotattehan tällöin näkökulmat selvästi toisistaan)
4. Millaisia kielteisiä vaikutuksia hyvinvointialueen tuottavuusohjelman toimenpiteillä ja sopeuttamistoimenpiteillä lausunnon antavan toimielimen näkökulmasta voi olla asukkaiden yhdenvertaisuudelle, palveluiden saatavuudelle ja saavutettavuudelle? (Kirjatkaa selvästi näkyviin mistä näkökulmasta vaikutuksia arvioitte esim. lapsivaikutukset, yritysvaikutukset, ympäristövaikutukset, vaikutukset alueen kuntiin, maaseutuvaikutukset. Voitte luonnollisesti arvioida useammastakin näkökulmasta, mutta erotattehan tällöin näkökulmat selvästi toisistaan)
  5. Puuttuuko tuottavuusohjelman toimenpiteistä ja talouden sopeuttamistoimenpiteistä jotain olennaisia toimenpiteitä?
  6. Toimielimen huomiot luonnoksesta strategisiksi tavoitteiksi ja niiden mittareiksi
  7. Muuta palautetta

Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta esittää lausuntonaan tuottavuusohjelman toimenpiteisiin ja talouden sopeuttamistoimenpiteisiin huomioon otettavaksi hyvinvointialuejohtajan talousarvioesitykseen

- 1) Tuottavuusohjelman toimenpiteissä ja talouden sopeuttamistoimenpiteissä myös hyviä ja potentiaalisia kohteita, esimerkiksi sähköisissä palveluissa. Raja-aitojen kaataminen ja integraation vahvistaminen on hyvä kehityssuunta. Organisaatioitten toimivuutta on tarkasteltava myös sijoitetun panoksen ja siitä seuranneen tuloksen/tuotoksen näkökulmasta.
- 2) Strategian vastaisuus näkyy kuitenkin esityksissä valitettavan paljon.
  - Strategian vastaisena omaishoidon tukeen ei tulisi puuttua, Se on ihmislähtöisin ja ennaltaehkäisevä palvelu.
  - Kuntouttava päivätoiminta on ennaltaehkäisyn kannalta ensiarvoisen tärkeää toimintaa. Se on myös kumppanuuksien rakentamisen näkökulmasta tärkeää, eikä siihenkään pidä puuttua.
- 3) Mikäli leikkauksia suunnitellaan tai tiivistystä palveluverkkoon aiotaan tehdä – tulee olla valmiina esitys myös siitä, kuinka asia muutoin on tarkoitus hoitaa.
  - Jokaisessa kunnassa tulee olla sote-piste tavalla tai toisella (vaikka yhdistettynä kumppanin toimipisteisiin)
  - tyhjillään olevien tilojen hyötykäyttöä tulisi lisätä (esim. terveysaseman sulkeutumisen jälkeen tai sairaalan virka-ajan jälkeen tapahtuva toiminta)
- 4) Lautakunta pyytää pohtimaan onko vielä konsernipalveluiden alla ns. tukipalveluissa (viestinnässä, hankinnoissa, hr, sihteeripalveluissa) tiivistämistä ja tehostamista. Erityisesti ICT-hankintojen ja muiden hankintojen päällekkäisyys karsittava.
- 5) Lautakunnan näkemyksenä todetaan, että tulee selvittää Hyvinvointialueen omistamien yhtiöiden osinkojen tulouttamisen mahdollisuus ja ohjeistaa yhtiöiden edustajia toimimaan edellä kuvatun mukaan.
- 6) Lautakunnan näkemyksen mukaan, jossain määrin täytyy hyväksyä myös budjetin alijäämäisyys, jotta ihmiset saadaan hoidettua asianmukaisesti. Oleellista on myös huomata, että näin suuressa organisaatiossa tekemisen kehittyminen tapahtuu pitkällä aikavälillä ja pitkäjänteisesti. Digitalisaatiosta tulevien hyötyjen voidaan olettaa syntyvän viiveellä.
- 7) Tulee pohtia kriittisesti konsulttipalveluiden käyttämistä. Myös erilaisiin hankkeisiin lähtemistä tulee arvioida kriittisesti (varsinkin aloilla, joissa henkilöstövajetta)
- 8) Henkilöstön vahvaa mukanaoloa oman työnsä ja organisaation kehittämiseen toivottiin vahvistettavan. Henkilöstölle on tärkeä olla vaikutuskanava, jolla voisi viestiä

nimettömänä työtyytyväisyydestään, hyvinvoinnistaan, työssä jaksamisestaan ja esimerkiksi sitoutumisestaan. Henkilöstöllä tulee olla mahdollisuus vaikuttaa työnsä kehittämiseen.

- 9) Lautakunnassa keskusteliin myös henkilöstöetuuksien (Smartum) jatkumisesta säästötoimenpiteenä. Sen merkitystä vetovoima- pitovoima tekijänä tulee arvioida.
- 10) Tietotekniikan on palveltava tekijää, tilastoinnit tms. ei saa viedä sote-ammattilaisen työaika kohtuuttomasti (myös automatiikkaa tähän). Avoimuutta tilastoinnin käyttötarkoituksiin tarvitaan. Tähän käytettävä työaika on kallista. Automatiikkaa tutkittava ja uusien ohjelmistojen käyttöönottoprojektien suunnittelua ja analysointia tulee tehdä (milloin otetaan käyttöön mitään). Lisenssien ja sovellusten määrien arviointi kriittisesti – ovatko määrät ja laajuudet oikeat
- 11) Oman tuotannon kustannukset tulee selvittää, jotta päästään vertailemaan julkisen palvelutuotannon ja yksityisen palvelutuotannon kustannuksia ja seuraamaan myös kustannustehokkuutta ja vaikuttavuutta
- 12) Hankitun irtaimiston ja kiinteistöjen hyödyntäminen täysmääräisesti ja tarpeettoman irtaimiston ja kiinteistöjen myynti selvitettävä.
- 13) Ikääntyneiden palveluasumisen paikkojen vähentäminen vaikuttaa epärealistiselta tavoitteelta jonojen ollessa jo nyt sekä sairaalan että asumispalveluiden näkökulmasta liian suuret (09/2023 tilanne n. 170 jonossa). Ns. hybridi-yksiköiden mahdollisuudet kartoitettava (sekä tehostettua- että yhteisöllistä asumista samassa yksikössä)
- 14) Kotona asumisen tukeminen yhdessä esimerkiksi kuntien ja järjestöjen kanssa (esiin nousi esimerkkinä hissien rakentamisen pohtimista yhdessä kuntien ja muiden toimijoiden kanssa tai muista vastaavista apuvälineistä).
- 15) Henkilöstön vapaaehtoiset palkattomat vapaat ja lomarahen vaihtaminen vapaaksi suositeltavaa niissä tehtävissä, joissa se on mahdollista ilman sijaisjärjestelyjä tehdä.

Lautakunta toivoo saavansa palautteen ehdotusten huomioon ottamisesta aluehallitukselta.

Huomiot mittaristoon:

Avosairaanhoidon vaikuttavuutta seuraava hoidon jatkuvuus mittari puuttuu

Mittariston kehittäminen tärkeää – onko mittareita jopa liikaa.

Tarkasta hoitoon pääsy hoitajat (10vrk) – mistä tulee

Johtajuuden mittaaminen ja sen kehittäminen – näkyväksi tekeminen (talouden johtaminen, henkilöstöjohtaminen tms.)

Henkilöstön veto- ja pitovoiman näkyväksi tekeminen (mahdollisesti mittaristoon)

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta esittää lausuntonaan tuottavuusohjelman toimenpiteisiin ja talouden sopeuttamistoimenpiteisiin huomioon otettavaksi hyvinvointialuejohtajan talousarvioesitykseen

2. Huomioiko hyvinvointialueen tuottavuusohjelman toimenpiteet ja talouden sopeuttamistoimenpiteet lausunnon antavan toimielimen näkökulman ja tarpeet riittävällä tavalla? Mihin tulisi kiinnittää enemmän huomiota?

Lautakunta toteaa, että tuottavuusohjelman toimenpiteistä ei sen käsityksen mukaan ole tehty systemaattista lapsivaikutusten arviointia eikä muutakaan ennakkovaikutusten arviointia, ja suosittelee niitä tehtäväksi riittävän varhaisessa vaiheessa ennen talousarvion tuomista päätöksentekoon.

3. Millaisia **myönteisiä vaikutuksia** hyvinvointialueen tuottavuusohjelman toimenpiteillä ja sopeuttamistoimenpiteillä lausunnon antavan toimielimen näkökulmasta voi olla asukkaiden yhdenvertaisuudelle, palveluiden saatavuudelle ja saavutettavuudelle? (Kirjatkaa selvästi näkyviin mistä näkökulmasta vaikutuksia arvioit esim. lapsivaikutukset, yritysvaikutukset, vaikutukset järjestötyöhön, ympäristövaikutukset, vaikutukset alueen kuntiin, maaseutuvaikutukset tms. Voitte luonnollisesti arvioida useammastakin näkökulmasta, mutta erotattehan tällöin näkökulmat selvästi toisistaan)

Toimintojen yhdenmukaistamisella, järjeistämällä ja esimerkiksi tilojen joustavalla ja monipuolisella käytöllä voidaan lautakunnan käsityksen mukaan parhaimmillaan parantaa lasten, nuorten ja perheiden palveluiden saatavuutta ja alueellista yhdenvertaisuutta. Lisäksi lautakunta toteaa, että ostopalveluna hankittavien palveluiden tuottaminen omana toimintana voi tuoda merkittäviä säästöjä ja on osa riskinhallintaa palveluiden tuottamisen näkökulmasta.

Oman toiminnan lisäämisellä nähdään olevan myönteisiä vaikutuksia lapsiin ja perheisiin myös prosessien sujuvuuden kannalta.

4. Millaisia **kielteisiä vaikutuksia** hyvinvointialueen tuottavuusohjelman toimenpiteillä ja sopeuttamistoimenpiteillä lausunnon antavan toimielimen näkökulmasta voi olla asukkaiden yhdenvertaisuudelle, palveluiden saatavuudelle ja saavutettavuudelle? (Kirjatkaa selvästi näkyviin mistä näkökulmasta vaikutuksia arvioitte esim. lapsivaikutukset, yritysvaikutukset, ympäristövaikutukset, vaikutukset alueen kuntiin, maaseutuvaikutukset. Voitte luonnollisesti arvioida useammastakin näkökulmasta, mutta erotattehan tällöin näkökulmat selvästi toisistaan)

Lautakunta korostaa, ettei perustuslaissa taattuja subjektiivisia perusoikeuksia voida alueellisilla poliittisilla päätöksillä kaventaa. Jo tällä hetkellä Keski-Suomen hyvinvointialueella on lautakunnan toimialueella tilanteita, joissa lain asettamat minimivaatimukset esimerkiksi hoitoon ja palveluun pääsyn osalta eivät toteudu. Lautakunta toteaa, että lain minimivaatimusten asettamisella on ollut sekä inhimilliset, mutta myös taloudelliset perusteet: lasten ja nuorten heikko hoitoon ja palveluun pääsy ja puutteellisesti toteutettu hoito ja palvelu voivat pidemmällä aikavälillä näkyä merkittävänä hoidon ja palvelun tarpeen lisääntymisenä ja verotulojen vähenemisenä.

Omaishoidon tuen lakkauttamisesta ja päivätoiminnan lopettamisesta lautakunta yksiselitteisesti toteaa, ettei se kannata niitä. Lautakunnan käsitys on, että molemmista toimenpiteistä aiheutuisi jo lyhyellä aikavälillä merkittäviä lisäkustannuksia.

5. Puuttuuko tuottavuusohjelman toimenpiteistä ja talouden sopeuttamistoimenpiteistä jotain olennaisia toimenpiteitä?

Lautakunnan arvion mukaan tuottavuusohjelmassa ehdotetut toimenpiteet ovat sinänsä kattavia ja oikeansuuntaisia. Lautakunta toteaa, että tuottavuusohjelman toimenpiteistä ei sen käsityksen mukaan ole kuitenkaan tehty systemaattista lapsivaikutusten arviointia eikä muutakaan ennakkovaikutusten arviointia, ja suosittelee niitä tehtäväksi riittävän varhaisessa vaiheessa ennen talousarvion tuomista päätöksentekoon.

Lautakunta korostaa strategisena periaatteena yhdyspintatyön merkitystä kuntien, seurakuntien, kolmannen sektorin toimijoiden ja yritysten kanssa. Talousarviota laadittaessa tulisi yksittäisten menokohtien arvioimisen lisäksi pyrkiä laajempaan, ekosysteemitasoiseen ajatteluun, jossa pyritään löytämään synergiamahdollisuuksia ja toisaalta tarkastellaan päällekkäistä työtä esimerkiksi kuntien kanssa.

Kokonaisuutena lautakunta suosittelee, että mahdollisia säästötoimenpiteitä ei kohdisteta perustason palveluihin.

6. Toimielimen huomiot luonnoksesta strategisiksi tavoitteiksi ja niiden mittareiksi

Yleisellä tasolla lautakunta toteaa, että mittaristo vaatii vielä työstämistä. Lautakunta suosittelee, että valmiita aineistoja (esim. SOTKA-aineisto ja kouluterveyskyselyt, nuorisotilastot) hyödynnetään soveltuvilta osin mittareina.

Lautakunta on evästännyt mittareiden laatijoita yksityiskohtaisemmista muutosesityksistä, eikä näe aiheelliseksi kirjata kaikkia näitä huomioita erikseen tässä lausunnossa.

Lautakunta pitää tärkeänä, että asiakas- ja työntekijäpalautetta kerätään ja hyödynnetään systemaattisesti osana mittaristoa.

Lapsivaikutusten arviointien määrä esitetään lisättäväksi mittaristoon.

7. Muuta palautetta

Saatavuus, saavutettavuus, yhdenvertaisuus

Lausuntokierroksella ollut linjaus

Lausuntopalautteen perusteella täydennetty järjestämisen linjaus

<p>Hyvinvointialueen palveluita suunnataan alueen arvioituun palvelutarpeeseen ja väestörakenteeseen sekä tutkittuun tietoon ja suosituksiin (esimerkiksi työikäisen, ikääntyneen väestön määrä tai kouluikäisten määrä, syntyvyys, vaikuttavuus, suositus väestömäärästä) perustuen. Hyödynnetään sähköisiä, liikkuvia sekä kotiin meneviä palveluja asukkaan palvelutarpeeseen vastaamiseksi.</p>	<p>Hyvinvointialueen palveluita suunnataan alueen arvioituun palvelutarpeeseen ja väestörakenteeseen sekä tutkittuun tietoon ja suosituksiin (esimerkiksi työikäisen, ikääntyneen väestön määrä tai kouluikäisten määrä, syntyvyys, vaikuttavuus, suositus väestömäärästä) perustuen. Palvelutarpeeseen vastataan tarvelähtöisesti hyödyntäen sähköisiä, liikkuvia sekä kotiin vietäviä palveluja asukkaan palvelutarpeeseen vastaamiseksi.</p>
<p>Hyvinvointialueen asukkaille tarjotaan ympärivuorokautisia asumispaikkoja kuntarajoista riippumatta, asukkaan ja läheisten toive ja esimerkiksi tosiasialliset mahdollisuudet liikkumiseen kuitenkin huomioiden</p>	<p><i>PONSI: AV 29.11. § 113</i></p> <p>Hyvinvointialueen asukkaille tarjotaan toimintakyvyn ja tarpeen mukaisia ympärivuorokautisia asumispaikkoja ensisijaisesti hänen kotikunnastaan. Asumispaikkaa valitessa otetaan aina huomioon asukkaan ja omaisten toive ja esimerkiksi tosiasialliset mahdollisuudet liikkumiseen kuitenkin huomioiden</p>
<p>Vastaanottotoiminnan alueellinen ilta- ja kiirevastaanotto vastaa alueen asukkaiden kiireelliseen hoidon- ja palvelun tarpeeseen ja tukee vaikuttavaa ja tarkoituksenmukaista hoidon sujumista ja jatkohoitoa. Uudistetaan kiireellisen vastaanottopalvelun kokonaisuutta hyvinvointialueen tarpeen mukaisesti (esimerkiksi kiirevastaanottojen pidentäminen iltaisin)</p>	<p>Vastaanottotoiminnan alueellinen ilta- ja kiirevastaanotto vastaa alueen asukkaiden hoidon- ja palvelun tarpeeseen ja tukee vaikuttavaa ja tarkoituksenmukaista hoidon sujumista ja jatkohoitoa. Uudistetaan vastaanottopalvelun kokonaisuutta hyvinvointialueen asukkaiden tarpeen mukaisesti esimerkiksi pidentämällä tarvittaessa ilta- ja kiirevastaanottoja</p>
<p>Vähähyötyinen hoito ja palvelu tunnistetaan ja palveluvalikoimaa uudistetaan sen mukaan (priorisointi) Toisaalta tunnistetaan myös hoito- ja palvelu, joka tuottaa paljon hyötyä ja vahvistetaan sitä.</p>	<p>Vain vähän terveyshyötyä tuottava hoito tunnistetaan ja palveluvalikoimaa uudistetaan sen mukaan (priorisointi) Toisaalta tunnistetaan myös hoito- ja palvelu, joka tuottaa paljon hyötyä ja vahvistetaan sitä.</p>

DIGI, saatavuus, saavutettavuus, yhdenvertaisuus

Lausuntokierroksella ollut linjaus

Lausuntopalautteen perusteella täydennetty järjestämisen linjaus

<p>Digitaaliset palvelut ovat laadukas ja houkutteleva, saavutettava (esim. helppokäyttöinen) sekä ensisijainen palvelukanava <i>mahdollisimman monelle</i>.</p>	<p>Digitaaliset palvelut ovat laadukas ja houkutteleva, saavutettava (esim. helppokäyttöinen) sekä ensisijainen palvelukanava <i>mahdollisimman monelle</i>.</p>
<p>Digitaaliset palvelut otetaan systemaattisesti käyttöön kaikissa palvelukokonaisuuksissa. 40% kontakteista tapahtuu sähköisesti vuoteen 2025 mennessä</p>	<p>Digitaaliset hoito- ja palvelumahdollisuudet otetaan systemaattisesti käyttöön kaikissa palvelukokonaisuuksissa.</p>
<p>Digitaaliset palvelut järjestetään siten, että ne vähentävät kivijalkatoiminnan tarvetta ja nopeuttavat palvelun piiriin pääsemistä tai palvelun toteuttamista.</p>	<p>Digitaaliset palvelut järjestetään siten, että ne vähentävät kivijalkatoiminnan tarvetta ja nopeuttavat palvelun piiriin pääsemistä, palvelun toteuttamista sekä jatkohoitoa.</p>

”Palveluiden digitalisoitumisen rinnalla tulee kulkea selkeä osaamisen kehittämisen ohjelma, joka huomioi sekä asukkaiden, että henkilöstön osaamistarpeet”
”Digitaaliset palvelut eivät saa aiheuttaa eriarvoisuutta”

Ohjaus ja neuvonta

Lausuntokierroksella ollut linjaus

Lausuntopalautteen perusteella täydennetty järjestämisen linjaus

<p>Ohjausta ja neuvontaa (sekä palveluita) on saatavilla tarvittaessa myös muiden kuin digitaalisia kanavien kautta.</p>	<p>Ohjaus, neuvonta sekä palvelu joka edellyttää kohtaamista on saatavilla tarvittaessa myös muita kuin digitaalisten kanavien kautta.</p>
<p>Asukkaiden on löydettävä helposti ja esteettömästi tiedot sähköisesti siitä mistä ja miten palveluita saa, kun niitä tarvitsee. Edistetään asukkaiden mahdollisuuksia hyödyntää digitaalisia palveluita.</p>	<p>Asukkaiden on löydettävä helposti ja esteettömästi tiedot sähköisesti siitä mistä ja miten palveluita saa, kun niitä tarvitsee. Edistetään asukkaiden mahdollisuuksia hyödyntää digitaalisia palveluita.</p>

Hoidon ja palvelun tuottamistapa, palvelurakenne

Lausuntokierroksella ollut linjaus

Lausuntopalautteen perusteella täydennetty järjestämisen linjaus

<p>Kotiin tuotettava palvelu on ensisijainen ikääntyneen asukkaan palvelutapa tuen tarpeen alkaessa ja se tuotetaan ensisijaisesti digipalveluna aina kun se on mahdollista (käynnistetään). Ikäihmisten kotiin menevät, varhaisentuen ja asumispalvelut muodostavat asiakkaiden ja heidän läheistensä kannalta sujuvan kokonaisuuden ml. yhteyden kuntien toimiin (asumisratkaisut, liikunta ym., kansalaisopisto, seurakunnat)</p>	<p>Kotiin tuotettava palvelu on ensisijainen ikääntyneen asukkaan palvelutapa tuen tarpeen alkaessa ja se tuotetaan ensisijaisesti digipalveluna aina kun se on mahdollista (käynnistetään). Ikäihmisten kotiin menevät, varhaisentuen ja asumispalvelut muodostavat asiakkaiden ja heidän läheistensä kannalta sujuvan kokonaisuuden ml. yhteyden kuntien toimiin (asumisratkaisut, liikunta ym., kansalaisopisto, seurakunnat)</p>
<p>Erityisryhmien asumisen tuen palveluista vähintään 40% tuotetaan julkisena palvelutuotantona, jotta voidaan varautua järjestämään ja tuottamaan kyseinen palvelu kaikissa olosuhteissa.</p>	<p>Turvataan riittävä julkinen palvelutuotanto, joka toimii ja vastaa asukkaiden palvelutarpeeseen kaikissa olosuhteissa</p>
<p>Vähintään 20% lastensuojelun pitkäaikaisesta laitoshoidosta tuotetaan julkisena palvelutuotantona (nyt 3,4%)</p>	<p>Turvataan riittävä julkinen palvelutuotanto, joka toimii ja vastaa asukkaiden palvelutarpeeseen kaikissa olosuhteissa</p>
<p>Kevennetään palvelurakennetta esimerkiksi lisäämällä perhehoitoa siellä missä se on palveluna käytössä ja mahdollista. Seurataan tiiviisti Orpon hallitusohjelmaan kirjoitettua yhteisöllisen asumisen määrittelyä osana palvelurakenteen keventämistä. Ympäri vuorokautista palveluasumista kevennetään 7-prosenttiin.</p>	<p>Kevennetään palvelurakennetta esimerkiksi lisäämällä perhehoitoa siellä missä se on palveluna käytössä ja mahdollista. Seurataan tiiviisti Orpon hallitusohjelmaan kirjoitettua yhteisöllisen asumisen määrittelyä osana palvelurakenteen keventämistä.</p>
<p>Mahdollistetaan kotona asuminen vähintään 93%:lle hyvinvointialueen yli 75-vuotiaasta väestöstä</p>	<p>Mahdollistetaan kotona asuminen mahdollisimman monelle hyvinvointialueen yli 75-vuotiaasta asukkaasta</p>
<p>Hallitusohjelman mukaisesti valmistellaan terveydenhuoltolain määrittelemän kiireettömän hoidon hoitopaikan uusi valinta kolmen kuukauden välein sekä valinnan tekeminen digitaalisesti.</p>	<p>Hallitusohjelman mukaisesti valmistellaan terveydenhuoltolain määrittelemän kiireettömän hoidon hoitopaikan uusi valinta kolmen kuukauden välein sekä valinnan tekeminen digitaalisesti.</p>

Hoito- ja palveluketjut, yhteensovittaminen ja jatkuvuus

Lausuntokierroksella ollut linjaus

Lausuntopalautteen perusteella täydennetty järjestämisen linjaus

<p>Hyvinvointialueella on käytössä vaikuttavat hoito- ja palveluketjut, joissa otetaan huomioon myös kumppaniemme tuottamat kokonaisuudet. Palvelutuotannon rakenteita tarkastellaan ja hoito- ja palveluketjun optimaalisen toteutumisen ja hoidon jatkuvuuden turvaamiseksi sekä integraation ja kustannusvaikuttavuuden varmistamiseksi.</p>	<p>Hyvinvointialueella on käytössä vaikuttavat hoito- ja palveluketjut, joissa otetaan huomioon myös kumppaniemme tuottamat kokonaisuudet. Palvelutuotannon rakenteita tulee tarkastella ja hoito- ja palveluketjun optimaalisen toteutumisen ja hoidon jatkuvuuden turvaamiseksi sekä integraation ja kustannusvaikuttavuuden varmistamiseksi.</p>
<p>Lasten ja nuorten mielenterveys –ja päihdepalvelut toteutetaan koko alueella erikoissairaanhoidon, perusterveydenhuollon ja sosiaalihuollon palveluintegraatioon sekä kumppanuuteen (koulut, järjestöt, perheet) perustuvan toimintamallin mukaisesti varhaiseen tukeen panostaen</p>	<p>mielenterveys –ja päihdepalvelut toteutetaan koko alueella erikoissairaanhoidon, perusterveydenhuollon ja sosiaalihuollon palveluintegraatioon sekä kumppanuuteen (koulut, järjestöt, perheet, palveluntuottajat) perustuvan toimintamallin mukaisesti varhaiseen tukeen panostaen</p>
<p>Osastopotilaan kotiutumisen prosessi toteutetaan koko alueella yhtenäisen toimintamallin mukaisesti.</p>	<p>Osastopotilaan kotiutumisen prosessi toteutetaan koko alueella yhtenäisen toimintamallin mukaisesti.</p>
<p>Työikäisen väestön työkyvyn tukeminen sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen sekä muu palvelutarve huomioidaan kokonaisuutena hyvinvointialueen järjestämässä palveluissa sekä laajasti monialaisissa hoito- ja palveluketjuissa siten, että työikäisten pirstaleinen palvelujärjestelmä toimii parhaalla mahdollisella tavalla kumppaneiden kanssa</p>	<p>Työikäisen väestön työkyvyn tukeminen sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen sekä muu palvelutarve huomioidaan kokonaisuutena hyvinvointialueen järjestämässä palveluissa sekä laajasti monialaisissa hoito- ja palveluketjuissa siten, että työikäisten pirstaleinen palvelujärjestelmä on jatkossa vähemmän pirstaleinen ja sujuva ja että se toimii parhaalla mahdollisella tavalla kumppaneiden kanssa</p>
<p>Lisätään ympärivuorokautista työtä tekevien yksiköiden ja henkilöstön yhteisen tekemisen mahdollisuuksia valtuustokauden loppuun mennessä</p>	<p>Lisätään ympärivuorokautista työtä tekevien yksiköiden ja henkilöstön yhteisen tekemisen mahdollisuuksia valtuustokauden loppuun mennessä</p>
<p>Nuorten mielenterveyspalveluissa otetaan käyttöön yhdenmukaiset ikäraajat, jotta ikärajoista johtuvia putoamisia ja palvelun jatkuvuuteen liittyviä haasteita vähennetään. Kootaan nuorten ohjauspalveluja yhteen monialaisesti kuntien kanssa (ottaen huomioon esim. työllisyysalueiden perustaminen)</p>	<p>Nuorten mielenterveyspalveluissa otetaan käyttöön yhdenmukaiset ikäraajat, jotta ikärajoista johtuvia putoamisia ja palvelun jatkuvuuteen liittyviä haasteita vähennetään. Kootaan nuorten ohjauspalveluja yhteen monialaisesti kuntien kanssa (ottaen huomioon esim. työllisyysalueiden perustaminen)</p>
<p>Alueellisen osastotoiminnan yksiköiden toiminnasta osa profiloituu tiettyihin toimintoihin (esimerkiksi palliatiivinen- ja saattohoito, kuntoutus)</p>	<p>Alueellisen osastotoiminnan yksiköiden toiminnasta osa profiloituu tiettyihin toimintoihin (esimerkiksi palliatiivinen- ja saattohoito, kuntoutus)</p>
<p>Omatimimalli otetaan käyttöön laaja-alaisen sote-keskuksen vastaanotto toiminnassa. Sillä varmistetaan omalääkäri ja muut pysyvät ammattilaiset potilaille ja asiakkaille, joilla on säännöllinen palvelutarve. Mallilla varmistetaan myös hoidon jatkuvuus ja parannetaan vaikuttavuutta</p>	<p>Säännöllistä hoitoa ja palvelua tarvitsevat henkilöt tunnistetaan ja hoidon jatkuvuus varmistetaan. Lisätään hoidon ja palvelun vaikutuksia ja vaikuttavuutta.</p>

Varhainen tuki ja kumppanuus

Lausuntokierroksella ollut linjaus

Lausuntopalautteen perusteella täydennetty järjestämisen linjaus

<p>Hyvinvointialueen ikääntyneiden päivätoiminta järjestetään varhaisen tuen palveluna eritasoisena päivätoimintana palvelutarpeenmukaisesti. Varhaisen tuen ikääntyneiden päivätoimintaa laajennetaan hyvinvointialueen eri osiin siten että palveluverkko on tarpeen mukaisesti kattava. Ikääntyneen väestön hyvinvoinnin ja terveyden sekä toimintakyvyn edistämiseksi luodaan yhteistyömalli niiden kuntien ja paikallisten muiden toimijoiden kanssa, joka on tarkoitettu kaikille kotona asuville ikääntyville kuntalaisille. Toiminta on ennaltaehkäisevää, virikkeellistä, omatoimisuutta ja toimintakykyä tukevaa sekä sosiaalisia suhteita ylläpitävää toimintaa.</p>	<p>Hyvinvointialueen ikääntyneiden päivätoiminta järjestetään varhaisen tuen palveluna eritasoisena päivätoimintana palvelutarpeenmukaisesti. Varhaisen tuen ikääntyneiden päivätoimintaa laajennetaan hyvinvointialueen eri osiin siten että palveluverkko on tarpeen mukaisesti kattava. Ikääntyneen väestön hyvinvoinnin ja terveyden sekä toimintakyvyn edistämiseksi luodaan yhteistyömalli niiden kuntien ja paikallisten muiden toimijoiden kanssa, joka on tarkoitettu kaikille kotona asuville ikääntyville kuntalaisille. Toiminta on ennaltaehkäisevää, virikkeellistä, omatoimisuutta ja toimintakykyä tukevaa sekä sosiaalisia suhteita ylläpitävää toimintaa</p>
<p>Tilapäiset asumispalvelut ovat osa mielenterveys- ja päihdepalveluita tarvitsevien kuntoutuspalvelua</p>	<p>Tilapäiset asumispalvelut ovat osa mielenterveys- ja päihdepalveluita tarvitsevien kuntoutuspalvelua</p>
<p>Perhekeskustoimintaa uudistetaan hyvinvointialuetasoisena ratkaisuna yhdessä kunta ja järjestöyhteistyössä tavoitteena erityisesti varhainen tuki ja tunnistaminen</p>	<p>Perhekeskustoimintaa uudistetaan hyvinvointialuetasoisena ratkaisuna yhdessä kunta ja järjestöyhteistyössä tavoitteena erityisesti varhainen tuki ja tunnistaminen</p>
<p>Uusia palvelu- ja kumppanuusmalleja kehitetään aktiivisesti (myös monituottajusmallit)</p>	<p>Uusia palvelu- ja kumppanuusmalleja kehitetään aktiivisesti (myös monituottajusmallit)</p>
<p>Arvioidaan nykyinen palvelusetelitoiminta ja uudistetaan toimintaa hyvinvointialueen asukkaiden tarpeiden mukaisesti sekä asukkailta saatua palautetta hyödyntäen.</p>	<p>Arvioidaan nykyinen palvelusetelitoiminta ja uudistetaan toimintaa hyvinvointialueen asukkaiden tarpeiden mukaisesti sekä asukkailta saatua palautetta hyödyntäen.</p>
<p>Arvioidaan nykyinen ostopalvelutoiminta ja uudistetaan toimintaa hyvinvointialueen asukkaiden tarpeiden mukaisesti sekä asukkailta saatua palautetta hyödyntäen.</p>	<p>Arvioidaan nykyinen ostopalvelutoiminta ja uudistetaan toimintaa hyvinvointialueen asukkaiden tarpeiden mukaisesti sekä asukkailta saatua palautetta hyödyntäen.</p>

42

Kirjallista lausuntoa, lisäksi erilaiset keskustelutilaisuudet

7 toimielintä

14 kuntaa

4 kuntien neuvostoa

8 järjestöä

4 palveluntuottajaa

4 henkilöä (asukas/asiakas/
ammattilainen)

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämiseen toivotaan näkemyksiä - linjaukset lausuntokierroksella 16.8.–5.9.

Lausuntopalautteen yleinen yhteenveto

”Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen linjaukset ja tulevaisuuden tavoitteet ovat johdonmukaiset ja niissä on otettu saatavuus, saavutettavuus ja yhdenvertaisuus huomioon. Keskeiset asiat on hyvin huomioitu.

Kuitenkin xxx pitää negatiivisena asiana, että palvelujen järjestämisen linjaukset tulevat lausunnolle erittäin nopealla aikataululla. Kiire lausuntojen antamisessa ei anna varmuutta olettaa, että lausuntomme tosiasiallisesti voi vaikuttaa vielä päätöksentekoon. Näin kiireinen aikataulu turhauttaa sekä kyseenalaistaa xxx vaikuttamismahdollisuudet.”

Yleisiä huomioita (1/3):

- Liite: Lasten nuorten ja perheiden lautakunta 27.9.2023 § 72
- 1) Suuri määrä lausunnon antajia olisi halunnut enemmän konkretiaa.
  - 2) Lausunnon antajat olisivat toivoneet kommentoitavakseen toimenpiteitä, joilla linjauksiin päästään, eli palvelutuotannon toimenpiteitä ("miten tämä toteutetaan?")

Aikataulu

Koettiin liian tiukkana

Mittava yhteinen valmistelu-aika

Lausuntoaika
16.8-5.9

Aluehallituksen käsittely
19.9

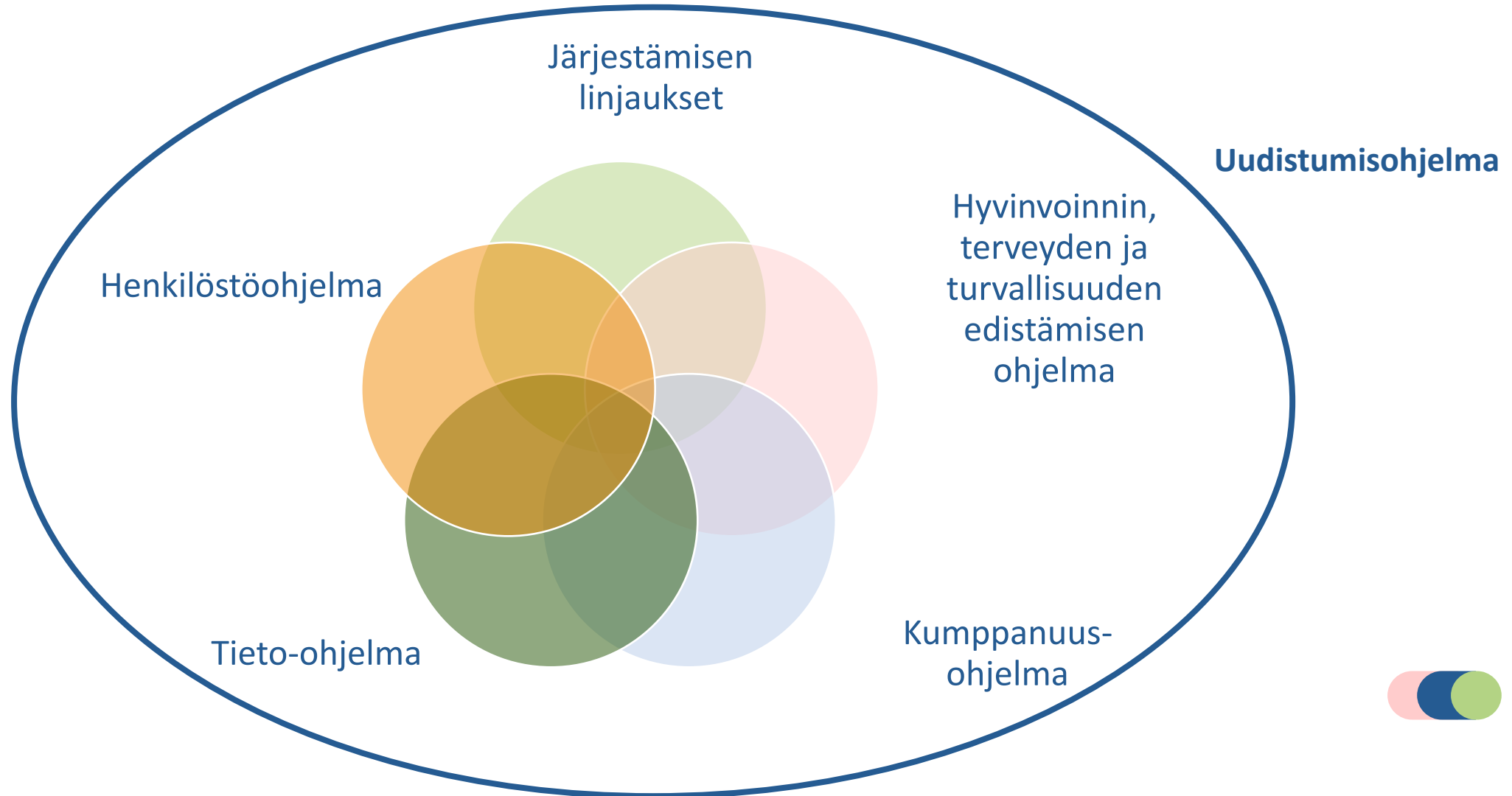
Aluevaltuuston käsittely
26.9

Palvelutuotannon toimenpiteet

Yhteistä työskentelyaika

Yleisiä huomioita (2/3):

- Lausunnonantajat eivät tunnista ja tunne vielä strategian toimeenpano-ohjelmia (**joka hyvin ymmärrettävää**) – henkilöstöohjelmaa, kumppanuusohjelmaa tai hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden ohjelmaa ja missä linjataan mitään

Yleisiä huomioita (3/3):

- **Sosiaalihuollon rooli nähdään jääneen pieneksi**
  - Kuitenkin linjauksista 15 on so-te yhteisiä, 6 terveyspalveluihin kohdentuvaa ja 8 sosiaalihuollon toimintakenttää
- **Digitaalisiin palveluihin suhtaudutaan erittäin myönteisesti, mutta huoli niistä, jotka eivät halua eikä voi käyttää sähköisiä palveluita on kova**
- **% - osuuksia ei yleisesti ottaen koettu tarpeellisina, kuitenkin konkretiaa toivotaan lisättävän**
- **Käsitteiden määrittelyä toivottu**
- **Ohjaus ja neuvonta, nettisivut ja viestintä kaipaa päivittämistä**

Käytettyjen termien määrittelyä

Yhdenvertaisuus	Perustuslain mukaan yhdenvertaisuus tarkoittaa sitä, että ketään ei saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan henkilöön liittyvän syyn, kuten sukupuolen, iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan tai vammaisuuden, perusteella. Yhdenvertaisuus hyvinvointialueella tarkoittaa, että hyvinvointialueen asukkaille on samassa palvelutarpeessa olevalle henkilölle tarjolla asuinpaikasta riippumatta lakisääteiset sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palvelut. Esimerkikis palvelujen myöntämisen perusteet ovat samat ja palvelutarve arvioidaan yhdenvertaisesti, mutta palvelutarpeen arvioinnin jälkeen itse myönnettävä palvelu voi olla tuotettu hyvin eri tavalla.
Yhdenmukaisuus	Yhdenvertaisia palveluita voidaan tuottaa monella eri tavalla riippuen asukkaan tarpeesta ja esimerkiksi alueen toimijoista tai muusta paikallisista ominaispiirteistä. Palvelut voivat siis olla yhdenvertaisia olematta kuitenkaan yhdenmukaisia – paikalliset toimintakäytännöt otetaan huomioon.
Saatavuus	Saatavuuden edellytyksenä on riittävä sosiaali- ja terveyspalvelujen tarjonta, jotta väestöllä on mahdollisuus hakeutua palveluihin niitä tarvitessaan. Saatavuus-indikaattoreilla viitataan usein kapeammin siihen, miten palvelukäytön aloitus etenee. Tällöin seuranta kohdistuu usein hoidon tai palvelujen määräaikojen noudattamiseen.
sosiaali- ja terveyspalvelujen yhdenvertainen saatavuus	tila, jossa sosiaali- ja terveyspalveluja on riittävästi tarjolla eri väestöryhmien tarpeisiin nähden
Saavutettavuus	Palvelujen saavutettavuus on osa saatavuutta. Sen lisäksi, että tarpeenmukaisia palveluja tulee olla tarjolla oikea-aikaisesti, tulee niiden käyttö lähi- tai etäpalveluna olla asiakkaalle tai potilaalle mahdollista. Saavutettavuus tarkoittaa sitä, miten kaukana ja missä ajassa palvelut ovat tarjolla asiakkaille. Saavutettavuus kuvaa myös digitaalisten palvelujen saatavuutta tai liikkuvien palvelujen käyttöä.
Vähähyötyinen hoito (Lähde: Duodecim)	Näyttöön perustuvan terveydenhuollon tavoitteena on, että potilaan hoidossa sovelletaan parasta olemassa olevaa tutkimustietoa. Käytössä on kuitenkin hoitokäytäntöjä, jotka perustuvat hyvin heikkoon tai olemattomaan näyttöön. Vähähyötyisellä hoidolla tarkoitetaan hoitokäytäntöjä, jotka tuottavat vähän tai ei lainkaan hyötyä potilaalle, ovat potilaalle haitallisia, johtavat turhiin kustannuksiin potilaalle tai tuhlaavat rajallisia terveydenhuollon resursseja.
Jatkuvuus	Palvelujen jatkuvuus ymmärretään usein asiakkaan ja sote-ammattilaisen välisen hoito- tai asiakassuhteen jatkuvuutena. Lisäksi se voi tarkoittaa sujuvaa tiedonkulkua asiakkaan palveluprosessin osallistuvien eri ammattilaisten ja tietojärjestelmien välillä sekä asiakkaan palveluprosessin suunnittelun tai toteutumisen jatkuvuutta. Palvelujen jatkuvuus edellyttää myös niiden saatavuutta.